

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KENNETH HANSON, PH.D.

KAYIP
İNCİL'İN
SIRLARI

Neden?

Kayıp İncil'in Sırları
Original Adı: Secrets From The Lost Bible
Kenneth Hanson, Ph. D.

Genel Yayın Yönetmeni: Tanıl Yaşar
Çevirmen: Elif Dinçer
İç Tasarım: Adem Şenel
Kapak Tasarım: Deniz Karatağ
Baskı-Cilt: Melisa Matbaası

I. Baskı / Haziran 2010

Yayıncı Sertifika No: 11389
ISBN 978-975-254-349-2

Melisa Matbaası: Çifte Havuzlar Yolu Acar Sitesi No: 4
Davutpaşa/İstanbul

YAYINCI
NEDEN KİTAP
www.nedenkitap.com
info@nedenkitap.com

GENEL DAĞITIM
GNG Dağıtım Pazarlama Hizmetleri
Turgutreis Mah. Giyimkent Sitesi B. 106/23 Esenler/İSTANBUL
Tel: 0212 438 47 70 (pbx) Fax: 0212 438 47 73

KAYIP İNCİL'İN SIRLARI

KENNETH HANSON, PH. D.

Çeviren: Elif Dinçer

Neden?

*Eşim Elena'ya,
oğullarım Jonathan ve Pieter'a...*

İÇİNDEKİLER

1. BİLME DÜNYASI	11
Bölüm 1	
Düşüş –İki Günahkârın Hikâyesi.....	19
Bölüm 2	
Thomas'ın İncili Ve Gnostiklerin Bilgisi	39
Bölüm 3	
İsrail'in Ölüler Kitabı	55
Bölüm 4	
Çaresiz Değilsiniz.....	65
2. VAROLMA DÜNYASI (ATZILUT)	75
Bölüm 5	
Görünmez Adam	79
Bölüm 6	
İlkel Ben.....	89
Bölüm 7	
Kime Tapacağız?	101
Bölüm 8	
Varolma Bahçesindeki Lilith	109
Bölüm 9	
Y.Ö.D.....	117
Bölüm 10	
İsa'nın Kaybolan Yılları Ya Da Genç İsa'nın Talihsizlikleri.....	127
Bölüm 11	
Reşabitler'in Kayıp Uygarlığı	139
Bölüm 12	
Süleyman: Yüzüklerin Efendisi	151

3. HİSSETME DÜNYASI (YETZIRAH)..... 163

Bölüm 13

Yenilmez Eyüp 167

Bölüm 14

Hanok'un Seyahatleri: Lilliput'taki Devler 177

Bölüm 15

Gerçek Aşk: Tobit'in Hikâyesi 189

Bölüm 16

Ey Keder! Acılı Barukh 201

Bölüm 17

Çocuklarınıza İshak'ın Son Sözlerini Anlatın 215

4. YAPMA DÜNYASI (ASİYAH)..... 225

Bölüm 18

Oh Susana!... Ve Onun Kahramanı/Kurtarıcısı 231

Bölüm 19

Judith, Feminist Kahraman 239

Bölüm 20

Yüce Maccabee'ler 249

Bölüm 21

Bir Peygamberin Kaderi 263

Bölüm 22

Peygamberlerin Aklı: Kayıp İncil'in On İki Havarisi 271

Son Söz 287

İndeks 291

ÖNSÖZ

“Kayıp İncilin Sırları” çağların ilmine yeni bir yaklaşımdır. Çok az insanın bu metinlerin varlığından haberi olmasına rağmen, onlar binlerce yıldır varlar ve içlerindeki gizli bilgi hazinesinin ortaya çıkarılmasını bekliyorlar. Atalarımızın bu metinlerin yazıldığı zamanlarda bize potansiyelimizin tamamını kullanmamızı öğütlemiş olmaları ile ilgili öğretileri günümüzde çok daha büyük anlamlar ifade ediyor.

Kitapların karmaşık geçmişleri –nasıl yazıldıkları ve korundukları- neredeyse aktardıkları bilgiler kadar büyüleyici. Yüzyıllardır bu elyazmaları sistemli bir şekilde sindirildi, çünkü içlerinde yer alan, bireyin gücüne dayanan özgürlükçü mesajlar siyasi ve dini liderlerin otoritelerine kafa tutar nitelikteydi.

Bu az bilinen kitaplık, bireyin kurtuluşuna giden yolu aydınlatır ve bizim içimizdeki yaratıcı potansiyele nasıl fark edebileceğimizi gösteren sırlar içerir. Bu kayıp kitapların bazıları Ölü Deniz Parşömenleri arasındadır. Bunların içinde, daha sonra gelişip ezoterik bir disiplin haline gelecek ve Kabala diye bilinecek, sınıflara ayrılmış mistik öğretiler bulunmaktadır; diğerleri ise şimdiye dek İncilin içine girmemiş Apokrifa* (gizli anlamına geli-

* Ç.N.: Katolik ve Ortodoks inançlarına göre incilin bir parçası sayılan, ancak Protestanların reddettiği, 14 kitaptan oluşan yazılar bütünü.

yor) ve Pseudepigrapha* adı verilen pek çok kitabı içeriyor. Bunların dışında bir de Gnostik Nag Hammadi –Mısır'da, 20. yy.ın ortalarında metinleri var. Sonuç olarak, bunların hepsi bir araya gelince ortaya Kayıp İncil çıkıyor.

Kayıp İncil'de, İncil'de geçen pek çok karaktere, olaya ve hikayeye rastlamak mümkün. Ancak bu kitaplar tahmin edebileceğiniz pek çok nedenden dolayı sapkın, müstehcen, okült ya da güvenilmez bulundukları için sindirilmeye çalışıldı, ancak kimse bunların kesinliğinden emin değildi. Her şeye rağmen, ne kadar gizemli de olsa yirmi birinci yüzyılda da yol göstericiydiler. Belki de insanlık tarihi için şu anda bilinmiyor olmaları bir kaza değil, çünkü bu metinlerde daha çok bilgiye, bütünlüğe, tatmine ve barışa (shalom) uzanan yollar gizli.

Musevi mistikleri düşüncelerini ve davranışlarını Dört Dünya üzerine oluşturmuştu: Bilme Dünyası, Var Olma Dünyası, Hissetme Dünyası ve Yapma Dünyası. Yaradılışın tüm bu özellikleri bir araya geldiklerinde gerçekliğin dünyasını oluşturur. Ben de bu kitabı o bilgiler tarafından yapılan şema doğrultusunda sıraladım.

* Ç.N.: içlerinde İncil'deki karakterler geçen; ancak yine de Kutsal Kitap'a dahil edilmemiş, M.Ö. 200 ve M.S. 200 yılları arasında yazıldığı düşünülen kitaplar. (Bunlara da onları ortadan kaldırmaya çalışan kişiler tarafından yazılan sahte yazılar deniyor.)

1

BİLME DÜNYASI

Bir Kurbanın Hikâyesi

1960'lar ve 70'ler Birleşik Devletler'de büyük bir toplumsal ayaklanmanın yaşandığı dönemlerdi -ki aynı zamanda benim hayatıma şekil veren dönemdir- ve ben de o ayaklanmayı gerçekleştirenlerden biri olmaya çok hevesliydim. Yeni bir yaşam şekli olduğunu düşündüğüm bir şeye başlamak üzereydim -komün yaşam.

Eğer tarihi biraz daha iyi biliyor olsaydım, belki o zaman tarihin bende tekerrür ettiğini fark edebilirdim. Eseneler İsa'dan asırlarca önce komün halinde yaşamışlar. Bin yıl sonra Avrupa'daki feodal sistem Reform, Karşı Reform ve Sanayi Devrimi karşısında yıkılınca, İngiliz şair William Blake'in şehirlerin "karanlık şeytani çarkları" diye tanımladığı ve makineleşmenin içinde çarkın dişleri kadar önemi kalmayan köylüler, kırsal bölgeleri terk etmeye başladılar. Komünler bir kaçış şekli haline geldi.

Bu hareket 1820'lerde Birleşik Devletler'e de sıçradı ve Edmund Wilson'un *To the Finland Station* adlı eserinde bahsettiği üzere "aynı anda hem büyük bir dini canlanma dalgası hem de Transandatalizm, Swedenborgculuk, Mükemmelliyetçilik ve İspritizma gibi pek çok konuyla iç içe geçti." Wilson'a göre "bu toplulukların çok azı on yıldan uzun süreli oldu ve büyük bir kısmı iki yıl içinde yok oldu". Genellikle en büyük sorunları iç çekişmeler ve dışarıdan gördükleri aşağılamalardı. Bu toplulukların üyelerinden biri şöyle demişti: "Onlar parası olana inanamamaktan; inandıklarının da parası olmamasından şikâyetçilerdi."

1970'lerde, metafizik dünyasında çok sayıda parası değil, ama inancı olan; ispritzmaya alternatif formlar bulmak için çaba harcayan insanlar vardı. Kuşkusuz, 1960'ların öğrenci kaynaklı devriminin peşi sıra, dini açıklamaları yeniden formüle etme gibi çeşitli girişimler de gerçekleştirildi. Özellikle de ben, ellerinde gitarlarla sokaklarda Hristiyanlığı anlatmaya çalışan savunucularının olduğu İsa Hareketi ile tanınıyordum. Bu seçkin sınıf, kimse'nin alışık olduğu değerlere uymuyordu. Bunlar yalnızca havaalanlarında gizli bir şekilde İsa'nın Halkı gazetelerini dağıtmakla kalmıyor, aynı zamanda sokak tiyatrolarında gösteriler sergiliyorlar, heavy metal İsa grubuyla yoldan geçenlere müzik yapıyorlardı ve hatta Chicago'nun içinde kendi komünlerini kurmuşlardı. Bu radikal saf kalpliler, görevimizin apokaliptik aciliyetinden emin olduktañ sonra beni içlerine aldılar. Eğer, korktuğum gibi, on ya da yirmi yıl içinde gerçekten de dünyanın sonu geliyorsa, fazla zaman kalmadı demektir.

Bu, LSD (Liserjik Asit Dietilamit. İlk kez 1938'de Albert Hoffman tarafından elde edilen LSD elde ediliş biçimine göre sentetik, kullanıldığında oluşturduğu etkilere bakılarak da halüsinojen olarak sınıflandırılır. LSD, çavdar mahmuzu denilen bitkiden çıkarılan bir ögedir, kimyasal işlemlerden geçirilerek elde edildiğinden de sentetiktir. LSD'nin halüsinojen olarak sınıflandırılmasının nedeni, kişinin gerçek algılarında bozulma yaratarak, gerçek gibi gözüken, ama gerçekte olmayan imajları görmesine, sesleri duymasına ve dokunsal duyumlar algılamasına yola açmasıdır. -ç.n.) olmadan geçirilen bir uyuşukluk hali gibiydi. Entelektüel bir intihar girişiminde bulunduğumu düşündüğümü ve bundan büyük keyif aldığımı çok iyi hatırlıyorum. O günlerde tarih bölümü son sınıf öğrencisiy-

dim ve aynı zamanda Chicago'daki Illinois Üniversitesi'nde siyasal bilimler eğitimi alıyordum, ama eğitimimi yarıda bırakmaya karar verdim. Zamanımın çok kısıtlı olduğundan ve sonun iyice yaklaştığından o kadar emindim ki! Orta halli ailem bu halimden çok korkuyordu. Şimdi geri dönüp bakınca onları suçlayamıyorum. Ama o günlerde kazanan dini coşku oldu. Sadece Chicago İsa Halkı'nı etrafımda toplamakla kalmadım, aynı zamanda Minneapolis'ten Oklahoma'ya kadar ülkenin pek çok farklı kesimindeki radikal İsa Hareketi'nin diğer açılımlarının da içinde bulundum.

"Yol göstericilik" adını verdikleri bir kavram üzerine pek çok Hristiyan komünler kuruldu. Ana fikir, bu grupların üyelerinin kendilerini düşünmemesiydi. Onlara gitmeleri gereken yolu gösterecek bir otorite figürüne sahip olmaları gerekiyordu. "İtaat" kilit noktaydı. Kimin okula gideceğinden hangi kariyeri seçeceğine kadar bütün büyük kararlar yol göstericinin inisiyatifindeydi. Eğitim ve kariyer genellikle desteklenen şeyler değildi. Tutku, kibri uyandıran bir özellik olarak görülüyordu ve bu nedenle grubun en çok değer verdiği şey olan alçakgönüllülikle uyuşmuyordu.

Yol göstericiler aynı zamanda peygamberlerdi ve etrafindakileri Tanrının yolunda götürürlerdi. Bir Hristiyan komün, İncil'in okunmasından ve kişilerin birbirlerine sıkıca bağlanmasına olanak tanıyan, verilen karşılıklı sözlerden sonra doğuyordu. Diğer taraftan evlerini satan yüzlerce orta halli insan varını yoğunu bir araya toplayıp mülkler aldılar ve bir arada yaşamaya başladılar. Indiana'da uzun süre boş kalmış bir hamamı alıp, oraya dev bir bina yaptılar ve orada tam anlamıyla bir komün oluşturdular. Kuzey Minnesota'da bir yer satın alıp orayı da şifa merkezi haline getirdiler. Ayrıca Chicago'nun varoşlarında da bir yer alıp orayı inananların toplanabileceği bir yer haline getirdiler.

Orada kendine göre bir peygamber olan ve benim üniversitedeki eğitimimi yarım bırakmamı isteyen Louis'le tanışmıştım. Bu öğüde uymamın sonucunda gönülsüz bir er olarak Birleşik Devletler Ordusu'na kaydoldum. Benim bu dini coşkum bana ne kazandırmıştı? Kışın ortasında bir kamp!

Ama orduda geçirdiğim o iki yıl benim hayatımı uzun uzun düşünmemi ve gözden geçirmemi sağladı. Kısacası kurtuluşum oldu. İçine girdiğim komünal grupların tapınma benzeri davranışlarını yeni yeni anlamaya başlamıştım. Bu, daha sonraları ulusal alanda da tanınacak olan Jim Jones ve David Koresh gibi kişilerin gerçekleştirdiği bir tür zihin kontrolüydü. Artık vücudumu ele geçiren tuhaf tit-reşimleri anlamak istiyordum.

İki yıl Fort Knox'ta, Kentucky, hizmet ettikten sonra görevden ayrıldım ve hayat sigortamın sağladığı avantajları kullanarak İsrail'de okumaya gittim. İşte benim manevi arayışım ve Bilme Dünyası'na giden yolculuğum böyle başladı. Ders çalışmak benim için bir terapiydi ve bilgiler de kurtuluşumdu. O tür grupların, eğer ben onlardan daha çok şey bilirimsem benim üzerimde hiçbir üstünlük iddia edemeyeceklerini anlayınca da kendimi çok özgür ve güçlü hissettim. Batı dünyasının dini sistemlerini ve bunların köklerini araştırmaya da böylelikle başladım. Apokrif ve Pseudepigrapha'nın kayıp kitaplarını da bu sırada keşfettim.

ALINAN DERSLER

“Kendini bil” cümlesini insanlığa öğreten Aristotle'dir ve şimdiye dek bundan daha etkili bir cümle söylenmemiştir. Gerçek bilgi ne soyuttur ne de okulda çözülen test-

lere benzer. Gerçek bilgi tamamen bilinçle, kendi kendinin farkında olmakla ve bunların sonucu olarak kendi hayatlarımızın sorumluluğunu almakla ilgilidir. Günümüz toplumunda insanların yalnızca anlamsız dini grupların pençesine düşmesi değil, aynı zamanda yasadışı davranışlarda bulunması, evliliğe olan bağlılığın yok olması gibi durumların sebebi bunlardır. İnsanların kozmik bir satranç oyunundaki çaresiz piyonlar olmaktan memnun olduğu, kendi davranışlarının sorumluluklarını taşımadığı, çünkü başkaları tarafından kurban edildikleri bir kurban kültüründe yaşadığımız söyleniyor. Bu başkaları da: anne ve babalar, tuhaf aileler, despot patronlar ve hatta dini liderler. Klinik psikologlar, etraflarındaki dünyayla bir bütün haline gelemedikleri için kendi hayatlarını yönetemeyen, kontrol edemeyen ya da düzenleyemeyen sayısız kurbanla ilgileniyor. Bu kişiler de çaresizlik içinde savrulup sığınacak dost bir liman arıyorlar.

Hayatımın en zorlu serüveni için yapmam gereken ilk şey, başkalarının benim adıma oluşturmayaceğı, dünyaya bakış açımı, kendi değer sistemimi keşfetmektir. Modern insanların yaptığı ve ters tepen şeylerden biri, atalarından kalma gelenekleri bir kenara fırlatmak ve organize edilmiş dinin kendileri için bunu yapmadığını iddia etmektir. Ne yapacağını şaşırmış olanlara benim öğüdüm: manevi mirasınızı geri kazanın. Geçmişin bilgisini arayın. Ya da, eğer kendi dini mirasınız gerçekten işe yaramazsa eskilere ait başka bir gelenek bulun. Ondan sonra karşınıza pek çok yol çıkacak. Kendimizi bu arayışa adadığımızda Bilme Dünyası'na da girmiş oluruz.

Kurban rolünden sıyrıldığımızda, pasif olmayı bırakıp soru sorma cesaretini gösterebildiğimizde, bir başkasının

bize söylediklerine direnebildiğimizde gerçek bilgiyi keşfetme yoluna çoktan girmiş oluyoruz.

DAHASI...

İbranice'de kral anlamına gelen "melech" ve aptal anlamına gelen "lemech" diye iki benzer sözcük vardır. Bilgeler "m" harfinin moach ya da aklı; "l" harfinin ise lev ya da kalbi temsil ettiğini söylemektedir. Yani, eğer bir kişi aklını kalbinin önünde tutuyorsa m harfi l'nin önüne geçer, böylelikle o kişi melech, yani kral olur. Ancak kişi kalbini aklının önüne geçirirse, o zaman da lemech, yani aptal olur. Bu düşünce, duygularıyla hareket eden günümüz insanına ne kadar da uygun! Günlük hayatta "Yapılacak en doğru şeyin bu olduğunu hissediyorum," gibi bir cümleyi sıklıkla duyarsınız. Bilgeler böyle kişileri aptal olarak görüyor. Durumun bütününe bakarsak, hayat sadece hissettiklerimizden ibaret değil. Hayat bildiklerimizle ilgili. Bilme Dünyası'na girdiğimizde görecelilik denen karmaşık yola sapmadan doğru ve yanlışla ilgili kesin yargılarda bulunabiliriz. Bilgi Ağacı kurtarıcıdır. Yolunuza devam edin ve onun meyvesinden koparın. Yiyin. O size bilgiyi sunacaktır.

BÖLÜM 1

Düşüş –İki Günahkârın Hikâyesi

Elmayı Bilgi Ağacı'nda kopardığınız yere geri takamazsınız; bir kere görmeye başladığınızda ona mahkûmuzdur ve daha azını değil, daha fazlasını görmek için gücü aramalı ve bu uğurda mücadele etmeliyiz.

-ARTHUR MILLER

Her bilginin bir değeri vardır. Bilmeyi tercih etmeyeceğim kadar önemsiz ya da küçük hiçbir şey olamaz.

-SAMUEL JOHNSON

Yaradılışa (İbranice'de Briyah) ve Cennet denen bahçeye kadar uzanan eski bir hikâye bu. Eğer Bilgi Ağacı'nı arıyorsanız, gidilecek tek yer Cennet Bahçesi'dir. O zaman yazılı metinlerin en eskilerinden Kayıp İncil'deki bu hikâyeye kulak verin.

Eski Yahudiye'de (İsrail bölgesinin tarihteki isimlerinden biri. -ç.n.) ilk kez İbranice olarak yazılmış olan bu belgelere "Adem ve Havva'nın Hayatı" ismi verilmiştir. Bu kitap ortadan kaldırılmaya çalışıldığı için orijinal İbranice metin kaybolmuştur. Kalan tek kopyaları Latince'ye ve Yunanca'ya çevrilmiş olanlarıdır. Ama biz her şeye rağmen

bu kitabın en eski halinin neye benzediğini bulabiliyoruz. Burada en açık yorumu var:

Adem'in hayatı 930 yıllık bir süreye yayılmıştı. Günlerinin sayılı olduğunu biliyordu ve onun için şöyle dedi: "Bana oğullarımı getirin, hem de hepsini, çünkü ölmeden önce onlarla konuşmak ve onları son kez kutsamak istiyorum."

Adem'in oğulları Sonsuz Olan'a ibadet ettikleri yerde üç grupta toplandı. Şöyle sordular: "Neyin var Baba, bizi neden buraya getirttin? Neden o hasta yatağında yatıyorsun?"

Adem ne kadar acı çektiğini anlattı. Seth adındaki oğlu: "Baba, belki de önceleri Cennet'te yediğin meyveyi özlemişsindir. Hastalığının sebebi belki de budur. Tek bir söz söyle ve ben de hemen Cennet'in kapısının olduğu yere gideyim. Bağırıp çağırıp Sonsuz Olan'a yalvarayım. Kim bilir, belki sesimi duyar ve meleklerinden biriyle o çok özlediğin meyveyi gönderir." Adem yalnızca onu azarlamakla yetindi.

"Hayır Seth, istediğim o değil. Gerçek şu ki, hiç gücüm kalmadı ve acıdan bitkin düştüm."

Seth "Acı mı?" diye sordu hayretler içerisinde. "Ne acısı? Ne olur bizi korumaya çalışma ve gerçeği söyle!"

Adem cevap verdi:

"Bırakın da size Cennet'te gerçekte neler olduğunu anlatayım. Sizi buraya çağırmamın sebebi de bu. Biliyorsunuz, siz yaratıldığınızda Sonsuz Olan Cennet'teki bir ağaç hariç bütün ağaçların meyvelerinden yiyebileceğimizi söylemişti. Bize 'Bahçenin ortasındaki İyi ve Kötü Bilginin Ağacı'nın meyvesini yemememizi' emretmişti.

Sonsuz Olan bahçeyi ben ve anneniz arasında ikiye böldü. Bana doğu ve kuzey tarafındaki ağaçlar, annenize ise batı ve güney kısımları verildi. Ama ikimiz de tek başı-

mıza değildik. Sonsuz Olan iki tane meleğini bizi izlemeleri için görevlendirdi.

Ama meleklerin ibadet etmek için göğe yükseldikleri anda bir şey oldu. Bir anda düşman -yani şeytan- meleklerin yokluğunda bir fırsatını bulup bahçeye girdi. Annenize yasak ağacın meyvesinden yemesi için bir oyun oynadı. Anneniz de bu meyveyi yalnızca yemekle kalmadı, bana da verdi.

Bunun üzerine Sonsuz Olan çok sinirlendi ve 'Madem ki benim emirlerime itaat etmiyor ve söylediklerimi umursamıyorsunuz, o zaman ben de size vücudunuzu mahvedecek yetmiş adet hastalık gönderiyorum. Tepeden tırnağa, vücudunuzun her yeri acılar içinde kalacak. Bu acı, kırbacın verdiği acı gibi olacak.'

Sonsuz olan bunu bana verdi ve tabiî ki diğer tüm ölümlülere."

Adem ağlamaya başladı ve Havva bunu görünce onun gözyaşlarına ortak oldu. "Tanrım!" diye bağırdı. "Yalvarırım onun çektiği acıyı bana ver, çünkü günahı işleyen bendim."

BU NE ANLAMA GELİYOR?

Kayıp İncil itaatsizlikten Havva'yı sorumlu tutar, çünkü yasak meyvenin ağacı Havva'nın sorumlu olduğu yarıdadır. Ama Havva'nın itaatsizliğinin sonuçlarını bir düşünün -standart dini metinlerde olmayan tam bir merhamet. Adem'in oğlu Seth, Yaşam Ağacı'ndan alınan meyve ve babasının iyileşmesi için Tanrıya yalvarmak üzere Cennet Bahçesi'ne gitmeye karar verecek kadar merhametliydi.

Sonunda görüyoruz ki, iyi ve kötünün bilgisi, başımıza pek çok belayı sarmış olsa da, aynı zamanda biz insanlara,

Tanrının en önemli özelliği olan merhameti, acı çekmeden anlayamayacağımızı da göstermiş oldu. Merhametin dili, fedakârlığın ve sevginin dilidir -ki Seth ve Havva'nın yapmak istediği de budur. İlginçtir ki, merhameti yaratan da bu İyi ve Kötü Bilginin Ağacıdır.

Öte yandan, dini metinler bu ilk itaatsizliği bir felaket gibi göstermektedir. Bir zamanlar belki de saf bir ışık huzmesinden oluşan, doğrulukla donatılmış olan Adem ve Havva sürgün edildi.

Onların günahlarına açgözlülük dendi, ya da daha basit şekliyle arzu. Bir şeyi arzu etmenin neresi kötüdür, merak ediyoruz. Bizlere odaklanmadığı sürece kötü bir yanı yok. Arzu "Ben" felaketine götürüyor. Burada ironik olan, arzunun yalnızca kendi acımızı değil, başkalarının acılarını da anlamamızı sağlayan bilgiyi ortaya çıkarmış olmasıdır (Havva'nın yasak meyveyi yediği zaman). İşte bu da bizi "biz" yapan şeydir. Cennet'ten kovulmuş olabiliriz, ama yıkılmadık.

Hikâye devam eder. Adem eşinin ve oğlunun teklifini kabul eder:

Adem Havva'ya şöyle dedi: "Sen ve Seth, Cennet'in girişine geri gidin. İçeri girin. Kafalarınızdaki tozu silkeleyin. Yere yatın ve Sonsuz Olan'a yalvarın. Belki içinden yaşam yağının aktığı Merhamet Ağacı'na bir meleşini gönderir. Belki melek de benim acılarımı dindirmeniz için size o yağdan biraz verir."

Havva ve Seth yola koyuldular. Cennet'in kapısına yaklaştılar. Ama yollarına bir yılan çıktı ve bu yılan Seth'i soktu. Havva ne olduğunu görünce haykırmaya başladı: "Oh hayır! Ben lanetliyim! Sonsuz Olan'ın emirlerine itaat etmedim ve tüm bunlar o yüzden oluyor." Havva yıla-

na da bağırdı: "Seni lanet yaratık! Bir insana, hele de ilahi surette yaratılan birine saldırmaktan nasıl korkmadın? Bu ne cüret!"

BİLGİDEN...

Hikâyenin bu kısmı kendi kendini feda etmekle, başka biri için bilerek ve isteyerek bir davranışta bulunmakla ilgili. Havva ve Seth yardım etmeyi teklif ettikleri için kendilerini feda ederek bu yolda ilerlemeye devam ettiler. Bu hikâye bize, düşmüş bir dünyada çekilen acının bizi merhamete götüreceğini gösteriyor.

Yılan insansı bir sesle Havva'ya cevap verdi. "Ben size kızgıyım! Bilmek istiyorum Havva, neden Sonsuz Olan'ın sana yememeni söylediği meyveyi yedin? Sorun neydi? Seni azarlamamı kaldırabilecek misin?"

Ama Seth söze girdi ve cevap verdi: "Asıl Sonsuz olan seni azarlamalı. Şimdi kapa çeneni, seni düşman ve muhrip! Biz ilahi surette yaratıldık, onun için çekil ve Ahiret Günü'ne kadar da bizden uzak dur!"

Yılan cevap verdi. "Haklısın, gidiyorum. İlahi surette yaratılanı tanırım."

Bunun üzerine yaralı Seth'i yalnız bıraktı.

BİLGİ GÜÇTÜR

Kurbanlarımızın kültüründe "Bilgi güçtür" sözü çok değerlidir. İtaatsizliğin sonucu Cennet'ten kovulmak olmasına rağmen, Bilgi Ağacı'nın meyvesinden yemiş olmak aynı zamanda kurtuluşun yolunu göstermiştir. Havva ve Seth ilahi surette yaratıldıklarını biliyorlardı ve bunu yılanı kaçırmak, ona hükmetmek için kullanmışlardı. Seth gibi biz de yaralanabiliriz, ama yaralarımız bizi yıkmama-

1. Gerçekte kim olduğumuzu bilirsek -mucizevi ilahi yaratıklar- şartların bizi değil, bizim şartları yönetmemizi sağlayan gizli gücü de açığa çıkarmış oluruz.

Sonunda Seth ve annesi Havva Cennet'in girişine geldiler. Ağlamaktan harap ve bitap düşmüşlerdi, ama son gayretleriyle Sonsuz Olan'a yalvarıp merhamet yağından istediler. Saatlerce dua ettikten sonra baş melek Mikail göründü. Şöyle dedi:

"Dinle Seth, senin dindar biri olduğunu biliyorum. Ağlama ve yalvarmayı da bırak. Baban Adem için Merhamet Ağacı'nın yağından istediğini biliyorum, ama ne yazık ki buna izniniz yok. Sadece ölecek birinin son günlerinde bunu alabilirsiniz. Şimdi babanın yanına geri dön, çünkü altı gün içinde ölecek. Ancak onun ruhu göğe yükselirken, cennetten işaretler ve yeryüzünde mucizeler göreceksin. Onun için huzurla kal."

Bunun ardından Mikail Seth'in yanından ayrıldı. O ve Havva, kokulu baharatlardan -Hint sümbülü, çiğdem, kalamın ve tarçın- başka hiçbir şey alamadan geri döndüler.

YALNIZCA HOLLYWOOD'TA

Hollywood'ta mutlu sonlar hep vardır; ama gerçek hayatta buna pek rastlanmaz. Tanrı Noel Baba değildir. Gösterdiğimiz sevgi ve merhametin Tanrının varlığını içeren mucizelerle gözükmesi gerekmez. Şundan emin olmak gerekir ki, eğer dualarımıza her zaman cevap verilseydi, bu ilahi gücü zorlamaktan çok da öteye gitmezdi.

Yaşamın verdiği acılar zaman zaman ölümcül olabilir, ancak bilgimiz varsa korkmamıza hiç gerek yoktur. Sevgimiz ve merhametimiz hoş kokulu bir tütsü haline gelir ve sonsuzluğa giden yolu kaplar.

Havva ve Seth Adem'in yattığı çadıra geri döndüler. Adem:

"Havva, başımıza ne işler açtın? Ölüm hepimizi yeniyor. İşte, yapman gereken: Çocuklarımızı ve torunlarımızı bir araya topla, onlara nasıl doğru yoldan saptığımızı anlat."

Havva sadece ağlıyordu.

İLAHİ ZAAF

Aslında Havva, Adem'e Yasak Meyve'yi verdiğinde insanların doğasında olan şeyi ortaya çıkarmış oldu. Bilgi Ağacı olmazsa acı da olmazdı. Tabiî karanlık da. Ama zayıflık kapasitesi olmadan da dikkat etme kapasitesine sahip olabilir miydik?

Bir süre sonra Havva bütün çocuklarını ve torunlarını etrafında topladı. "Düşmanın bizi nasıl kandırdığını bir de benim ağzımdan dinleyin," dedi.

"Adem ve ben bahçenin kendimize ait taraflarından sorumluyduk. Düşman benim bölümüm olan güneye ve batıya girmeye cesaret edemiyordu. Onun yerine Adem'in bölümüne girmişti. Bütün dişi hayvanlar beni korumakla görevliydi, erkek hayvanlar da Adem'i. Düşman erkeklerin olduğu bölüme girmeyi seçti."

KADINLAR ÜSTÜNDÜR

Acaba Kayıp İncil bize kadınların kendilerini kötülöklere karşı korumak konusunda erkeklerden daha özenli olduğunu mu anlatmaya çalışıyor? Tarihe bakılırsa, kadınlar, eşleri dış dünyayla ilgilenirken yuvayı yapan ve koruyan kişilerdir. Yuvayı yapmak daha üst bir statüdür; çünkü evi yöneten kendisi olmuştur.

“Demek ki yılan emirlerini doğrudan ‘Sen diğer tüm hayvanlardan daha zekisin, ama yine de herkesin önünde yerlerde sürünüp Adem’in istenmeyen otlarını yemek zorundasın! Bu doğru değil, değil mi? Biz Cennet’ten kovulduk, çünkü Adem’e ibadet etmedik. Şimdi de Adem Havva yüzünden oradan kovuluyor!’ diyen düşmandan alıyor.

Yılan karşı çıktı, ‘Ne olursa olsun Sonsuz olan bana kızgın olabilir.’

Düşman ona karşılık verdi: ‘Korkma; sen sadece benim ajanım gibi davran. Ben seninle konuşacağım. Seni kendi ağzımmış gibi kullanacağım ve sen de böylelikle onu kandırabileceksin.’

Ardından, meleklerin ibadet etmek için bir araya toplandığı sırada kendini Cennet Bahçesi’nin duvarından aşağıya sallandırdı. Düşman bir anda melek kılığına büründü ve ilahiler söyleyen diğer ilahi varlıkların arasına katıldı. O melek görüntüsü içinde duvarın üzerine eğilerek bana ‘Sen Havva mısın?’ diye sordu.

‘Evet,’ dedim.

‘Neden burada, Cennet’tesin?’

‘Sonsuz Olan bize burayı korumamızı ve içindeki ağaçların meyvelerinden yememizi söyledi,’ diye açıkladım.

Sözleri doğrudan Düşmanın ağzından gelen yılan ‘İyi bir şey yaptığına eminim; ama eminim ki buradaki her ağacın meyvesinden yemene izin verilmiyordur, değil mi?’ dedi.

‘Her ağaçtan yiyoruz... bir tanesi dışında. O ağaç bahçenin tam ortasında. Sonsuz Olan o meyveden yersek öleceğimizi söyledi,’ diye cevap verdim.

Ama yılan, ‘Ne kadar kötü! Ot gibi yaşayan hayvanlar gibi olmak istemiyorsunuz, değil mi? Aptal olmayın! Gidin ve o meyveyi yiyin; muhteşem tadına bakın,’ dedi.

Ama ben de 'Sonsuz olan bizi uyarmıştı, kızabilir... ondan korkuyorum,' diye karşılık verdim.

'Komik olma!' dedi yılan. 'Onu yediğin anda gözlerin açılacak. Tanrılar gibi iyiyi kötüyü birbirinden ayırabileceksin. Tanrı kesinlikle kıskanıyor ve sizin kendisi gibi her şeyi bilmenizi istemiyor. Zaten size bunun için o meyveyi yasakladı. Bunu kafanıza takmayın; gidip o muhteşem ağaca bir bakın.'

O ağacın yanına geldiğimde 'Gerçekten de çok güzel,' dedim. Ama hâlâ o meyveyi almaya korkuyordum. Bunun üzerine yılan 'Beni takip et, bu taraftan!' dedi. 'Sana meyveyi ben vereceğim.'

Onu ön kapıdan bahçeye soktum; ancak bir süre yürüdükten sonra durdu. 'Fikrimi değiştirdim,' dedi. 'Onu yemene izin vermeyeceğim.' Bu tersine çevirme psikolojisiydi ve böylelikle o meyveyi daha çok istememi sağlayacaktı.

'O meyveyi sana bir şartla veririm,' diye devam etti bu kez. 'Eğer bunu kocana da vermeye yemin edersen.'

'Ben yeminlere pek alışık değilim,' diye cevap verdim. 'Ama yine de, kocama da vereceğime sonsuz taht, cherubim ve Yaşam Ağacı üzerine yemin etmeye hazırım.'

Ben yeminimi ettikten sonra o da ağaca tırmandı ve üzerine 'Arzu' denen zehri püskürttüğü meyveyi kopardı. O günden itibaren bütün günahların özü arzuyla doldu. Ardından ben dallardan bir tanesine asıldım ve oradan kopardığım meyveyi yedim."

ARZU OLMAZSA...

Yaradılış'ın en bilinen halinde olduğu gibi, bu hikâye pek çok farklı seviyede okunabilir. Bunu bir alegori olarak okumayı deneyin. Yaradılış Kitabı ilk günahı sadece itaat-

sizlik olarak tanımlıyor, ancak Kayıp İncil bize bunun arzu olduğunu söylüyor. Bahçemizin kapılarını düşmana kendimiz açıyoruz. Kapılarımızı arzuya açıyoruz ve bu arzu da kendi meyvesini doğuruyor. Mezmurcu “Tanrı benim yol göstericim; bunu istemiyorum,” demiştir (Mezmur 23: 1 KJV). Aslında orijinal İbranice’de bu söz “Eksik olan hiçbir şeyim yok,” şeklinde okunur. Benzer bir öğreti Uzakdoğu metafiziğinde de vardır. Örneğin Taoculuk bize arzularımızdan arınmamızı öğretir. Sahip olamayacağımız şeylere arzu duymamız kaçınılmazdır. Havva o meyveyi her şeyden çok istiyordu, çünkü yılan (aynı zamanda da Tanrı) ona o meyveyi yiyemeyeceğini söylemişti. Yine de bastırmayan arzunun bir antidotu vardır. Bilme Dünyası’nda olduğumuz zaman içimizdeki bütünlük duygusu açığa çıkar. Ne zaman bir şey istediğimizi ya da ona ihtiyacımız olduğunu düşündüğümüzde, o zaman tek yapmamız gereken her şeyimizin tam olduğunu, kendimizin ilahi suretten yaratılmış olduğunu düşünmektir. Aynaya her baktığımızda kim olduğumuzu -Tanrının bir parçası- bir kez daha anlarız ve böylelikle eksiksizliğimizi görüp arzuya karşı koyabiliriz.

Havva şöyle devam ediyor:

“Meyvenin tadına baktığım anda gözlerim açıldı ve birden benim giysim olan doğruluğun üzerimden gittiğini ve çıplak kaldığımı fark ettim.

Gözyaşları içinde yılanla ‘Bana bunu neden yaptın? Üzerimde olan, bu en çok gurur duyduğum şeyi neden kaybettirdin bana?’ diye sordum. Aynı zamanda bu meyveyi kocama da yedirmek üzere yemin etmiş olduğum için ağlıyordum. Ancak yılan ağaçtan iner inmez gözden kay-

bolmuştu. Üzerimi örtebilmek için bahçemdeki ağaçların yapraklarına baktım, ama bir anda bütün ağaçların yaprakları kaybolmuştu. Sadece incir ağacının yaprakları kalmıştı ve ben de vücudumu biraz olsun kapatabilmek için o yapraklardan birkaç tane aldım. Bunlar meyvesini yediğim ağaçtan dökülmüşlerdi. Sonra da babanızı çağırdım.

‘Adem!’ diye bağırdım. ‘Nerede saklanıyorsun? Sana göstermek istediğim çok gizemli bir şey var...”

Babanız ortaya çıktığında onu Sonsuz Olan’ın emirlerine itaat etmemesi için kışkırttım. Ağzımı açtığımda, çıkan sözlerin bana değil Düşman’a ait olduğunu fark ettim.

‘Beni dinle sevgili kocam,’ dedim. ‘Sonsuz Olan’ın bize yasakladığı ağacın meyvesinden ye; aynı Sonsuz Olan gibi olacaksın.”

TANRI GİBİ Mİ?

Eğer Kayıp İncil’i doğru anladıysak buradaki ironi, Adem’in zaten ilahi surette olmasıdır. Düşman (bu hikâyeye göre çok uzun bir süre önce olmasa bile) Cennet’ten kovulmuştur, çünkü Adem’e ibadet etmeyi reddetmiştir. Eğer Adem o meyveyi yemeden Bilme Dünyası’na ait bir şeylere sahip olsaydı ne olurdu? Kendisinin de zaten Sonsuz Olan gibi olduğunu öğrenirdi. Tanrı gibi olmasına gerek kalmazdı. Yılanı da umursamazdı.

Metin devam ediyor:

“Babanız Adem şöyle cevap verdi: ‘Sonsuz Olan’ın bana kızmasından korkuyorum.’ Ama ben ona korkumasını söyledim.

‘Meyveyi ısırdığın anda, Adem, iyiyi ve kötüyü göreceksin.’ Bu onu ikna etmişti. Adem meyveyi ısırdı ve gözleri açıldı; bir anda çıplak olduğunu anladı.

‘Sen ne kadar kötü bir kadınsın!’ diye bağırды bana. ‘Neden bizi lanetledin ve İlahi Varlık’tan ayırdın?’”

BUNU ONLARA ŞEYTAN MI YAPMIŞTI?

Aslında yılan kendi başını belaya sokan insanlar gibidir. Benim durumumda, yılanlar içine girmiş olduğum, bana eğitim hayatımı bırakmamı ve dünyanın sonunun geldiğini söyleyen kültleri benimsemiş gruplardı. Adem gibi benim de Bilgi Ağacı’na ulaşmak gibi bir arzum vardı, ama ben zaten Bilme Dünyası’ndaydım ve guruların bana söylediğini yapmak yerine kendime ne olduğumu hatırlıyordum. O zihin seviyesinde olduğumuz sürece hiçbir yılan bizi aldatamaz.

Peki ama Adem ve Havva’nın durumundaki kişiliğe bürünen şeytana ne demeli? Museviliğin gelişirken şeytani figürlerden uzak durduğunu ve en sonunda iki Tanrının -bir iyi ve bir kötü- varlığını kabul ettiğini unutmayın. Bırakın da tüm bunların ötesine gidelim. Gerçek şu ki, şeytan var ve Kayıp İncil bize bunu kendi irademizle yarattığımızı söylüyor.

SUÇLU...

Metin devam ettikçe Havva da başka birinin hikâyesini anlatıyormuş gibi, baş melek Mikail’in Tanrının gelişini nasıl duyurduğunu -nasıl bahçeye geldiğini, Bilgi Ağacı’nın olduğu yerde nasıl ilahi tahtın belirlediğini ve diğer tüm ağaçların nasıl ilahi bir varlığa bürünüp canlandıklarını anlatmaya devam etti. Tanrının Adem’e nasıl seslendiğine geldi: “Nerede saklanıyorsun? Bir ev onu inşa edeni saklayabilir mi?”

Adem aslında Tanrıdan saklanabileceğine inanmadığını söyledi. Korkuyordu, çünkü artık Her Şeye Kadir Olan’ın

önünde çırlıçıplaktı. Bunun ardından Tanrı Adem'in çıplak olduğunu nasıl anladığını öğrenmek istedi. "Emirlerime uymadın mı?" diye sordu.

Adem suçu üzerinden atmak istercesine Havva'ya döndü "Bunu neden yaptın?" diye sordu. Havva da "Yılan beni kandırdı," diye cevap verdi.

Tanrının cevabı suçlamalarla doluydu ve Adem'in ayağının altındaki toprağı lanetleyerek onu kalan günlerinde tek başına bıraktı. Havva'ya düşen de doğum yaparken dayanılmaz acılar çekmektir. Ne korkunç bir son!

Ama bize Adem ve Havva'nın kovulup kovulmadığı sorulduğunda bu lanetlerin tabiatını düşünmeliyiz. Aşağıdakini okuyalım:

"Sonsuz Olan, Adem'e 'Havva'ya uyduğun ve benim emirlerimi yerine getirmediğin için ayaklarının altındaki toprak lanetlendi. Onunla uğraşırken bitip tükeneceksin. Her yerde dikenler bitecek ve yemek yerken bile alnın terleyecek. Bir türlü dinlenemeyeceksin. Her şeyin tadı daha acı gelecek. Yazın terleyecek ve kışın üşüyeceksin. Çok çalışacaksın, ama asla zengin olamayacaksın. Şişmanlayacak ve en sonunda öleceksin. Sen benim emirlerime itaat etmediğin için hayvanlar bile asi olacaklar,' dedi."

Söylenen tüm bu korkunç cümlelere rağmen Adem hiçbir zaman lanetlenmedi; lanetlenen toprağın kendisiydi.

Havva şöyle devam ediyor:

"Sonsuz Olan bana dedi ki: 'Yılanı dinleyip bana itaatsizlik ettiğin için doğum yaparken korkunç acılar çekeceksin. Bu acıyla ölüme yaklaşacaksın ve 'Beni kurtar, Sonsuz Olan, bir daha asla sana itaatsizlik etmeyeceğim!' diye bağıracaksın.' İşte seni de bu şekilde cezalandırıyorum Havva. Ayrıca kocana döneceksin ve senin hâkimiyetin onda olacak."

LANETLİ OLAN KİM?

Tüm bunlardan sonra anlatıcı bize Tanrının yılanı çağırdığını ve onu lanetlediğini, “diğer bütün vahşi yaratıklardan bile kötü hale getirdiğini” söylüyor. Lanete göre kulaklarını, kanatlarını, ellerini ve ayaklarını kaybedecek, karnının üzerinde sürünmek zorunda kalacaktı. (Evet, Kayıp İncil bize yılanın önceleri dört ayaklı, kulaklı ve kanatlı bir yaratık olduğunu söylüyor!) Ancak şaşırtıcı olan, yılan fiziksel olarak lanetlenmiş olmasına rağmen Adem ve Havva’nın böyle bir lanete maruz kalmamış olmasıdır. Adem toprakla uğraşmak zorundadır ve Havva da doğum yaparken acı çekecektir. Ancak Havva hiçbir zaman lanetlenmemiştir, belki de Tanrının bunu yapmaktaki niyeti ikisinin de bilgiye ulaşmış olmalarıdır. Tanrı gelecekte hayatın nasıl olacağını basitçe açıklamıştır. Bu açıklama oldukça gerçekçidir. Dahası, Havva tanımlanan tüm acılarla kolaylıkla incinmenin ne olduğunu da öğrenmiş olacak. Acı, P. S. Lewis’in yorumuyla, olumlu, insanı kurtuluşa götüren bir değerdir, çünkü tanrının megafonu gibi bir işlevi vardır ve bizim daima İlahi Varlık’tan haberdar olmamızı sağlar.

Ne erkeğin kadına hükmetmesi durumu olması gereken şey, ne de Havva’yı yönetmek Adem’e verilen ilahi bir haktır. Bunca çilenin içinde tek elde edilen bilgidir -ne olacağını, hayatın neye benzeyeceğini bilmek- ve bu bilgi hayatla nasıl başa çıkılacağını gösteren gücü verir.

Havva kocasının son günlerini ve saatlerini bu olaylardan çok sonra anlattı. Adem’in nasıl ilahi bir şekilde ondan çok kısa bir süre sonra kendisinin de öleceğini söylediğinden bahsetti. Ancak Adem aynı zamanda büyük bir inançla konuşuyordu: “Tanrı beni unutmayacak, çünkü ben ilahi surette yaratıldım.”

Havva hikâyeye devam ediyor:

“Çok kısa bir süre sonra insanlığın meleği bana şöyle dedi: ‘Kalk Havva, yeterince pişman oldun. Kocan Adem bedenini terk etti. Ayağa kalk ve Yaratıcısına giden ruhuna bak... yeryüzündeki şeyler için yaşama.’

Melek bunu söylediğinde, ışıklarının parıltılarından yüzleri görünmeyen dört melek tarafından çekilen bir arabaya gördüm. Adem cansız bir şekilde yatarken melekler arabayı ona doğru sürdüler ve seraf denen peri gibi yaratıklar aracılığıyla onu arabaya aldılar.

Melekler sunağa buhur, altın taşıyıcılar ve üç kâse götürdü, üzerlerine nefeslerini verdiler ve kokunun yükselip tüm gökyüzüne dağılmasını sağladılar. Melekler İlahi Varlık'ın önünde secdeye vardılar ve bağırdılar: ‘Yüce Yaratıcı, kendi suretinde yarattığın bu varlığı bağışla.’

Tanrının önünde duran iki ilahi varlık vardı ve ben Havva, oğlum Seth'e seslendim. ‘Çabuk kalk! Baban Adem'in vücudunun başında öyalanma. Daha önce görmediğin şeyleri görmeni istiyorum.’

Seth ayağa kalktı ve yanıma geldi. ‘Neden ağlıyorsun?’ diye sordu.

‘Bak!’ dedim. ‘Yedi cennetin de açıldığını göreceksin. Baban yüzükoyun öylece yatarken melekler onun için dua ediyor ve ‘Baba, sen onu kendi suretinden yarattın!’ diyerek onu affetmesi için yalvarıyorlar. ‘Peki bu ne demek Seth? Ne zaman görünmeyen Tanrımızın varlığına dahil olacak? Ve orada duran iki karanlık varlık kimler?’

Seth şöyle cevap verdi: ‘Anne, onlar babamız Adem için dua etmek üzere eğilen güneş ve ay.’

‘Peki ama ışıkları nerede? Neden karanlıklar?’ diye sordum.

'Onlar Tanrının yüce ışığının önünde parlayamazlar,' dedi Seth.

Seth konuşmaya devam ederken meleklerden biri borusunu üfledi ve secdede duran diğer tüm melekler kalktı. 'Kendi yarattığı Adem'e merhamet eden Yüceler Yücesi!' diye bağırdı.

O anda altı kanatlı seraplardan biri Adem'i yukarı kaldırdı ve Acheron denen mistik göle götürüp İlahi Varlık içinde onu üç kez yıkadı. Tanrı onu eline alıp baş melek Mikail'e verene kadar orada üç saat kaldı. Mikail'e 'Onu üçüncü cennete götür,' dedi. Dünyayı yaratacağım o büyük ve korkunç güne kadar orada kalsın.'

Mikail kendisine söyleneni yaptı ve Adem'i götürdü."

PERDENİN ARKASI

Adem'in göğe yükselmesi olayındaki merhamet unsuru bir düşünün -geleneksel metinde olmayan bir özellik ve üç kez tekrarlanıyor. Üç kez yıkanıyor, tanrının huzurunda üç saat bekliyor ve üçüncü cennete gönderiliyor.

İlk günah, yani Bilgi Ağacı'nın meyvesini çalıp yemek, ilahi tahta giden yolu açtı -aynı zamanda mistik deneyimin bütün âlemini. Bu, insanlığı yeni ve farklı bir şekilde -gözlerin görmediği ve kulakların duymadığı- Tanrıyla karşılaşma durumuna getirdi. Ölüm perdesinin arkasında yedi cennet bulunuyor.

Ölümümüzle ilgili daha pek çok şey var. Yeni bilgilerle donanan Havva bize neyi öğütlüyor? Ölümden korkmayın, çünkü ölüm yaşamı biraz daha öteye taşıyor. Rüyalar ve umut öldüğünde, bir sonraki adımın merhamet ve yenisinden diriliş olduğunu unutmayın.

Tanrının Adem'e son sözleri şunlar oldu:

"Senin acını hazza çevireceğim. Seni, seni kandıran düşmanın tahtının üzerine yerleştireceğim. Sana ilk başta tamamen topraktan geldiğini ve yine toprağa döneceğini söylemiştim; şimdi sana yeniden dirildiğin anda yaşam vaat ediyorum. Yaşamın son gününde senin türünden olanlarla beraber seni de dirilteceğim."

Altı gün sonra Havva da şöyle diyerek öldü: "Kutsal yaratıcı, ruhumu al." Baş melek Mikail'in gelmesinin ardından üç melek onu taşıyıp oğlu Habil'in yanına gömdüler.

Mikail Seth'e "Yeniden doğuş gününe kadar her öleni gömmeye hazır ol. Ama sakın altı günden fazla yas tutma. Yedinci günde mutlu ol, çünkü hem tanrı hem de biz melekler doğru bir ruhun dünyadan cennete doğru gittiğini gördüğümüz için mutlu oluruz," dedi.

Bunun ardından melek gökyüzüne yükseldi ve yükselirken şöyle dedi: "Işığı ve gücü sonsuz olana inanın!"

BASİT GERÇEK

Buradan ne öğrendik? Yeni başlayanlara, benlik için, bizim aşılarmaya çalışılan geleneksel, Batılı, günah odaklı kültürümüzden daha sağlıklı bir bakış açısı bulunabilir. Eğer biz aslında cennetten kovulmadıysak ve bu ilk günah olumlu sonuçlar doğurmuşsa, o zaman gerçek kurtuluş bizi -sefil, çaresiz yaratıklar gibi- içine düştüğümüz dertten kurtaran şey değil; kendimiz hakkındaki basit bir gerçeği idrak edebilmemizdir.

Kayıp İncil yalnızca insanların benliklerindeki gizli değeri açıklamakla kalmıyor; onu çığlık çığlığa ortaya döküyor. İtaatsizliğin kaçınılmaz getirileri olan insan zaafplarının, acılarının ve kederlerinin bütün üzücü yanlarını açıklıyor. Ancak bunların hiçbirisi içimizdeki ilahi kıvılcımı

ve Tanrının asla kaybolmayacak sonsuz özünü yok edemiyor. Metinlerde tekrar tekrar bir açığa çıkmadan bahsediliyor ve Adem şöyle diyor: "Ben ilahi surete bürünmüş bir kanalıyım." Buradaki "ben" insan kalbine şimdiye dek düşmüş en güçlü ibaredir.

HİKÂYENİN GERİ KALANI

Metinlerin sonunda Havva kendi yaşamını ve Adem'in-
kini anlatırken soyundan otuz erkek ve otuz kız kardeş
bulunduğundan bahsediyor. Yazmayı bilmeyen oğlu Seth
tüm bu isimleri iki dizi tablete -biri taş diğeri de kil- yazdı;
çünkü onun eli bir melek tarafından yönetiliyordu. Havva
"Eğer dünyaya son verecek olan şey su olursa kil tabletler
suda çözülecek, ancak taş tabletlere hiçbir şey olmayacak.
Eğer dünyaya son veren şey ateş olursa taş tabletler küçük
parçalara ayrılacak, ancak kil tabletler yalnızca ateşte piş-
miş olacak," demiştir. Sonra kader göstermiştir ki, dünya
büyük bir selle yerle bir olmuştur ve taş tabletler zarar gör-
memiştir. Pek çok insan bu tabletleri görmüştür, ama kim-
se okuyamamıştır. Sadece asırlar sonra bunlar bir bilge ta-
rafından deşifre edilebilmiştir -Bilge Kral Süleyman. Bu
tabletler ona Adem ve Havva'nın bir zamanlar dua ettik-
leri yerin neresi olduğunu göstermiştir. O yer daha sonra-
ları yüce kralın bir tapınak yaptırmaya karar verdiği yer-
dir. En azından metinler öyle söylüyor... inanırsınız ya da
inanmazsınız.

Pek çok asır geçti. Bilgeler ve dini liderler tabletlerin içe-
riğini (şu anda Yunan ve Latin el yazmalarında bulunan)
gizli tutmak istemiş olsa da, onları korumuş olan az sayı-
daki hattat bize paha biçilmez bir miras bırakmıştır. Artık
Adem ve Havva'nın Yaşamı dünyaya aittir ve Yaradılış

metninin de ötesine geçerek bize hikâyenin geri kalanını anlatmaktadır.

REDDEDİLMİŞ KİTAP

Adem ve Havva'nın Yaşamı'nın orijinal hali belki de 1. yüzyıla, mesela 70 yılı civarına kadar uzanmaktadır ve büyük bir ihtimalle İbranice yazılmıştır. Hayatta kalan metinler daha sonraları Yunanca'ya, Latince'ye, Ermenice'ye, Gürcüce'ye, Slavca'ya ve Kıpti diline çevrilmiştir. 9. yüzyıla ait olan Latince metin en eski tarihi gösterendir. 90 yılı civarında Yavne'daki konseye başkanlık eden ve üzerlerinde "Kutsal Mahkeme" ibaresi bulunan reddedilecek kitaplara savaş açmış Musevi bilgeler tarafından kabul görmeyen bir kitap statüsüne konulduğu için İbranice orijinali korunamamıştır.

Bu kitabın resmi din kitaplarının arasına katılmamasının sebebi nedir? Şüphesiz, bunun sebebi iki farklı düşünce olmasıdır. Evrende Tanrıya doğrudan karşıt olan şeytani, kötü bir gücün var olduğu ve bu gücün yılan aracılığıyla konuştuğu (yani şeytanın bir bedeninin olması) fikri, yaşlı bilgelere göre, kulağa daha çok Zerdüştlük gibi geliyor. Eski Zerdüştlükler bir değil, iki tanrı tasavvur etmişlerdir: bir iyi ve bir de onun karşıtı olan kötü tanrı. Bu, hangi kitapları kabul edip hangilerini reddedeceklerine karar veren tektanrılı rabbilere çok ters gelmiştir. Kayıp İncil'deki derin mesaja da saygı duyabiliriz.

SIR

Peki cennetten kovulmayla ilgili bu metinlerdeki büyük sır ne? Kutsal Kitap'ı okumuş olanlar onun basit ve özlü bir anlatıma sahip olduğunu, içinde karmaşık söz-

cüklerin bulunmadığını bilecektir. Kutsal Kitap'ın bizden istediği satır aralarını okumamızdır. Kayıp İncil merhamet sahnesini yine insanoğluna özgü olan acı ve pişmanlıkla boyamıştır. Buna karşılık bildiğimiz Yaradılış metni, tanrıdan cezalandırıcı ve duygularının küçük bir parçasını açığa vuran bir çiftten cezalandırılan kişiler olarak bahsetmektedir.

Ancak ilk erkekteki ve ilk kadındaki hislerin tamamını anladığımız zaman ilk günahın aslında bir trajedi olmadığını anlayabiliriz. Meyveyi yedik ve artık daha çok şey biliyoruz. Düştüğümüz kötü durumdan yakınmamamız gerektiğini, aksine güçsüzlüğümüzü ve faniliğimizi yenmek için ona daha sıkı sarılmamız gerektiğini biliyoruz. Bizim Bilgi Ağacı'na gidip hiç utanmadan onun meyvesinden yememize ve hayatın vahşiliğinde yolumuzu bulmamıza neden olan ilahi sezgi olabilir mi?

BÖLÜM 2

Thomas'ın İncili ve Gnostiklerin Bilgisi

Oz, Teneke Adam'a
Sahip olmadığı hiçbir şey vermedi. .
-AMERICA

Ama bu şey Tanrı:
Senin yüceliğinle insan olan,
Senin ruhunun gücüyle yolunu bulan,
Ve senin hayatının dışında ışık olarak var olan.
-ALGERNON CHARLES SWINBURNE,
AMERİKAN DİNİ LİDERİ

Bilmek, Kayıp İncil'in kitaplarından bir tanesinin daha konusudur. Adı Thomas'ın İncili'dir ve 20. yüzyılın ortalarında Mısırlı genç köylü Muhammed Ali tarafından keşfedilmiştir. Genç çocuk Assuan'ın 225 km. kuzeybatısındaki Nag Hammadi yakınlarındaki tarlasını çapalıyordu. Amacı tarlayı çapalamak olmasına rağmen, çapası içinde çürümeye yüz tutmuş 4. yüzyıla ait deri elyazmaları bulunan bir kaba takıldı.

Bu elyazmalarının arasında Nasıralı İsa'dan başkasına olan özlü aforizmaların bulunduğu bir metin vardı. İncil'de yazana göre, yazarı Didymos Judas Thomas'tır

-İsa'nın göğe yükseldiğine ve çarmıha gerildiğine onun yazarlarını görene dek inanmayan "şüpheci Thomas"la aynı kişi. Ama geleneksel Hristiyanlıkta hiç duyulmamış olan şey Thomas'ın İsa'nın ikiz kardeşi olduğudur. Bunun kadar şaşırtıcı başka bir iddia daha olamazdı.

Bu kitapta hiçbir hikâye yoktur; sadece söylenen sözler ve kehanetlerden oluşmaktadır ve bunların 114 tane si İsa'nın ağzındandır. Bazı araştırmacılar bunların dört İncil'de -Matta, Markos, Luka, Yuhanna- olanlardan daha da eski olduklarına inanır ve eğer bu doğruysa, Thomas'ın İncili dünya üzerinde bulunan kitaplar içinde İsa'nın sözlerini en doğru ve en eski zamanlardan beri içeren tek kitaptır.

REDDEDİLMİŞ KİTAP

Thomas'ın İncili neden bastırıldı? Neden 20. yüzyılın ortalarında kazara bulunana dek hep halı altlarında saklandı? Bu kafa karıştırıcı bir kitap olduğu için cevap çok basit -çünkü konusu bilgi. Yunanca'sı "gnosis"tir ve bu bilgiyi arayanlara Gnostik denir. Ortodoks kilisesi bu tür kişileri sapkın olarak nitelendirmektedir, çünkü bu kişiler kendi ruhaniliklerinin sırlarını ve bu bedeni terk ettikten sonra ulaşacakları dünyadaki yerlerini öğrenmeye çalışıyorlar. Bu tür spekülasyonlar din otoritelerine göre din dışıdır.

Gnostikler Tanrının tamamen anlaşılamaz, insanoğlunun algılayamayacağı bir varlık olduğu düşüncesine yönelmişlerdir. Tanrı bizim var olmaktan anladığımız şekilde var olmamaktadır ve aslında Hiçbir Şey'dir. Bu Hiçlik İlahi Varlık'ın maddesel dünyaya dahil olmasını sağlamıştır. İşte, Gnostiklerin eski Hristiyan Ortodoksluğu ile çatışmaya düştükleri yer burasıdır, çünkü onlar son vücuda

gelen bilgenin kendisinden saklanan bilgiyi arayan ve bunun üzerine evrende Tanrıyı bulmak üzere sürgün edilen Sophia olduğunu söylerler. Gizli bilgi gerçekte hepimize açıktır, tabîî onu ararsak ve doğru yönde kullanırsak. İlâhi hikmetlerden biri olan Logos, ya da Kelam, insanlara ilâhi kaynağın yolunu göstermek için dünya üzerinde İsa'nın vücuduna girmiştir.

Gnostikler hiçbir zaman fantastik mitolojilerin harfi harfine alınması niyetinde değildi. Onlar doğrunun ve gerçeğin insanın kendi kalbinin içinde bulunabileceğinin birer sembolüydü. Kilisenin bunlara tepkisi oldukça sertti. Gnostikler lanetlenmiş sapkınlardı ve liderleri, Valentinus gibi (2. yüzyılın başlarındaki), Tanrıya şirk koşmakla suçluydu. Hem Romalı rahip Clement hem de Antioch rahibi Ignatius dinde söylenenlere sorgulamadan inanma üzerine sert yazılar yazmıştır. Sapkınlık edenler susturulmalıydı. Bu tepkiye dair bildiğimiz, Gnostiklerin din otoriteleri tarafından tehdit edilecek derecede popüler olduğudur.

RX BİLGİSİ

Aslında Gnostikler korkusuzdu, çünkü insanoğlunun materyalizmle cezalandırıldığı bu dünyaya doğaüstü bir evrenden geldiklerini bilecek bir zihin seviyesinde düşünebiliyorlardı. Buldukları bilgi onlar için gerçek kurtuluştu. Maddesel dünya onlar için ikinci sıradaydı; asıl olan manevi dünyaydı. Bilginin seviyesi günlük yaşamda gücünü hep gösteriyordu, çünkü maddesel dünyadaki bütün problemler manevi gerçekliğin küçük birer gölgesiydi.

Olives Dağı'nın tepesinde oturup da Kutsal Kudüs'e bakkarken, şehirdeki politik ve kültürel çalışmalardan fazlasıyla haberdardım. Kendi kendime şunu sordum: Bu söz-

lerde o kadar özel olan ne var? İsa'nın dudaklarından dökülsün ya da dökülmesin, hangi gerçekler çatışmalarla dolu bir dünyayı düzeltebilir ki? Böyle bir bilginin nasıl tüm yeryüzünü özgürlüğe kavuşturacağını, hatta Mesih Çağı'nı hızlandıracağını merak ediyordum.

BAŞKA BİR DÜNYADAN

Kayıp İncil'i anlatan bu kitaptan aldığımız dersler evrenselidir ve bize kendimiz hakkında çok şey öğretecektir. Her birimizi kendimizi keşfetmek üzere bir yolculuğun içindeyiz. Kaderimizde pek çok macera atlatmak, yolumuz üzerinde yeni arkadaşlar edinmek ve sonunda eksik olduğunu düşündüğümüz şeyin aslında içimizde olduğunu öğrenmek vardır.

Biz başka bir dünyadan geldik (tabii eğer Thomas'ın İncili'ne inanıyorsak) -ilk Cennet'ten. Hepimiz yabancılik hissini paylaşıyoruz, çünkü biz yabancı topraklarda bulunan yabancı varlıklarız. Yuvamızda değiliz ve cevapları arıyoruz. Ama sıklıkla dine dair doktrinler üretip duruyoruz. Kendimizi korumak için pek çok kural koyuyoruz, ama kendi kendimize koyduğumuz bu kurallar bizim kendimizi daha da yabancı hissetmemize neden oluyor.

İşte, kovulmuş olmamızın özü burada yatıyor. İçimizde alev alev yanan bir ateş gibi olması gereken ilahi kıvılcımı göremiyoruz. Dahası, arkadaşlarımız da en az bizim kadar çaresiz görünüyor. Aydınlanma sürecimizde her şeyi bilen, her şeye gücü yeten, incitmeyen ve merhametli birinin varlığına özlem duyarız. Bu kişi belki bir bilge ya da guru, belki de rabbi ya da papaz olur. Belki de aradığımız İsa'dır -ya da kendi İsa'mızdır.

CENNETİN ÇOCUKLARI

Etten ve kemikten oluşan bedenlerimizde yaşamaya başlamadan önceki ebedi ikametgahımız olan yerden bahseden Thomas'ın İncili'ne çok dikkatli baktım. Kayıp İncil'in bu kitabı (buradan alıntılarına yer verdiğim) ruhun bozulmaktan uzak, saf, sonsuz ve cennetin içerisinde doğduğunu öğretiyor.

Mutlu kişi var olmadan önce var olandır... Cennet'te hiç kimsenin yıl boyunca dokunmadığı beş tane ağaç vardır ve yaprakları hiçbir zaman dökülmez. Eğer onları bilecek duruma gelerseniz, manevi ölümün ne olduğunu hiçbir zaman bilmeyeceksiniz.

Ruhun çok daha önceden var olduğu düşüncesi din inancına yabancı değildir. Aşırı geleneksel Musevilikte, örneğin, İsraililerin ruhlarının Sina Dağı'nın tepesinde var olduğundan ve On Emir verildikten sonra insan sûretine büründüklerinden bahsedilir. William Wordsworth'un ünlü şiiri, "Ölümsüzlüğün İmaları", bütün ruhların her şeyden önce var olan ilahi bir oluşumdan geldiğinden bahsetmektedir.

*Hayata gelişiniz uyku ve unutmaktan ibaret,
Bizimle beraber yükselen Ruh, hayatımızın Yıldızı,
Özünü bir yerlerden alan,
Ve çok uzaklardan gelen.*

Kendime dönüp baktığımda, içine girdiğim kült grupların inanışlarını nasıl kendilerini çaresiz ve güçsüz hissetmelerine, kolayca kontrol edilebilir hale gelmelerine neden olan ilk günaha ve bozulmuşluğa bağladıklarını hatırladım. Sık sık vaizlerin ve papazların bütün konuşmaları-

nı ilk günaha bağladığını ve ilk masumiyetin gerçekliğini unuttuklarını gördüm. Thomas'ın İncili de aynı duygudan bahsediyor.

Peki, ama İsa'nın İncil'de bahsettiği bu beş ağaç ne? Belki de asla zarar görmeyecek olan beş duyudur. Nedense bu düşünce insanın aklına Bilgi Ağacı'nı getiriyor. Eğer gerçek kimliğinizi ve manevi benliğinizi anlarsanız ve bilirseniz ruhani varlığınız asla ölmeyecektir.

Ne yazık ki, saf ve kutsal olduğunuzu, Cennet'te olduğunuzu bilmenizi sizi oraya geri götürmeyecek. Hepimiz öncelikle keşiflerle dolu bir yoldan geçmeliyiz.

HAYAT VE ÖLÜMÜN SOĞUK YÜZÜ

Peki kaç insan bu bilgiyi elde edebiliyor ve kaç hayatlarını boşa harcıyor? Kayıp İncil, maddesel dünyayı aramanın insanı yalnızca ölümün soğukluğuna götüreceğini söylüyor.

Her kim dünyayı bilirse tek bulacağı şey bir ceset olur... ama ben sırlarımı sadece buna değenlere anlatacağım.

Bir ceset bulduğunuzda ne yapmalısınız, maddesel dünyanın parıltısına mı gizlenmelisiniz? Kayıp İncil'e göre, bilgiyi bir mücevher gibi taşıyarak kendimizi maddesel dünyanın kötülüklerinden koruyabiliriz. Bunu bir düşünün. Eğer itaatsizlik ölümü getirdiyse, o zaman bu itaatsizliğin karşıtı da -Bilgi Ağacı- bunun aksini getirecektir. Kendinizi bildiğinizde, manevi ölümün ne olduğunu hiçbir zaman bilmeyeceksiniz. Thomas'ın İncili bunu çok güzel anlatıyor:

Bu sözlerin gerçek anlamını her kim görürse, o kişi asla ölmeyecektir.

Bu inanılmaz İncil’de, Efendi havarilerine defalarca Bilgi Ağacı’nın meyvesinden özgürce yemelerini tembih etmektedir. Bu hem kişinin kendisini hem de ilk Cennet Bahçesi’ni anlamasını sağlayacaktır. Efendi bunu şöyle anlatmaktadır:

Size kimsenin görmediğini, kimsenin duymadığını, kimsenin dokunmadığını ve kimsenin düşünmediğini vereceğim.

Dahası, yolu bulan bir çocuk oluyor. Efendi anlatmaya devam ediyor:

Adem’in zamanından Yahya Peygamber’e kadar kimse Yahya Peygamber kadar yüce olmadı... Bununla birlikte, çocuk olan biri Yahya Peygamber için bile yüce olan krallığı bilecek ve anlayabilecektir.

UZUN VE DOLAMBAÇLI YOL

Bilgi Ağacı tüm bir yaşamın sorgulamasıdır. Ama kralığa giden yolu kendiniz bulmak zorundasınız. Etrafınıza bakın ve bulun. Efendi şöyle diyor:

Geçmişte bana sorulan ve size hiç söylemediğim şeyleri artık size söylemek istiyorum, ama bunları asla sorgulamayacaksınız.

Aynı zamanda şunu da buyurur:

Bir parça odunu kesin, ben oradayım. Bir taşı alın, beni orada bulacaksınız.

Bu bilgiyi nasıl bulacaksınız? Hazır cevaplar yok. Herkes kendi cevaplarını tek başına bulmak zorundadır. Dahası, bu tür bir bilgi dogmatik değildir. Tamamen kişiye özeldir –çünkü kişinin kendini bulduğu yolculuğun ta kendisidir.

Bazen karşılaşacağımız güçlükleri bilemeyecek kadar saf oluruz. Büyük maceralar genellikle bir coşku içinde başlar. Thomas'ın İncili'nde Efendi şunu görmüştür:

Sizin için yarattığım pınardan içtiğiniz için sarhoş oldunuz.

İsa'nın görevi, Kayıp İncil'e göre, gerçeği herkesin gözlerinin önüne sermektir.

Thomas'ın İncili bize cennetin krallığının nasıl yönetildiğini yeniden anlatır, ancak bu kez alışık olduğumuz dini duygulara yer vermeden. Bu krallık geleceğe dair ümitlerden yoksun bir yer değildir, ancak kendini bilenler ve ilahi doğasını keşfetmiş olanlar için sadece şimdiki zamanın gerçekliği vardır. Efendi şöyle der:

Eğer liderleriniz "Bakın, krallık gökyüzünde," derse kuşların oraya sizden önce gideceğini unutmayın. "Krallık denizin altında," derlerse balıkların oraya sizden önce varacağını unutmayın. Sizin bilmeniz gereken krallığın sizin içinizde olduğu ve olmadığıdır. Kendinizi bilerseniz, bilirsiniz de. Sonunda yaşayan Baba'nın çocukları olduğunuzu anlarsınız. Ama eğer kendinizi bilmiyorsanız, sefalet içinde yaşarsınız, kendiniz sonunda o sefillikten ibaret olursunuz.

Bu uzun ve dolambaçlı yola çıkmak bir değişimi gerektirir. Krallığı ararken, içinizdeki ışığı bulduğunuzda ve kendi yolunuzu izlediğinizde neler olur? Efendi şöyle der:

Benim ağzımdan içen benim gibi olur. Kendimi ona açarım, o kişi olurum ve gizli olan her şey açığa çıkar... Ama bunların hiçbirisi durup da beklemekle olmaz. Krallığı "İşte burada!" ya da "İşte orada!" diye gösteremezsiniz. Baba'nın krallığı yeryüzünün her yerine yayılmıştır, ama onu göremezsiniz.

Bu pasajda İsa'nın peşinden gidenler, bir inanışa göre tıpkı Thomas'ın İsa'nın ikizi olması gibi, Efendi'nin ikizi olarak görmeleri konusunda uyarılıyorlar. Siz buna "chutzpah" diyebilirsiniz, ama Kayıp İncil'e göre bu aydınlanmadır.

Hayatın gizemine verilecek cevap nedir? Bilgi Ağacı'ndan aldığınızda kendinizi bulursunuz, ki Efendi şöyle buyuruyor:

Kişinin kendisi aslında dünyadan daha yücedir.

"O BEN OLMALIYIM!"

Hata yapmayın, kendinizi keşfedeceğiniz yolculuk aynı zamanda iç çatışmalarla dolu. Thomas'ın İncili şöyle diyor:

Bilgiyi arayın ve onu bulana kadar da her yere bakın. Bulduğunuzda başınız derde girecek. Böyle olduğunda şaşkına döneceksiniz ve dünyayı yönetecek hale geleceksiniz.

Modern motivasyon uzmanları hepimizin güçlüklerle hazırlıklı olması gerektiğini söylüyor. Her lider, her kahraman ve bir değişiklik yapmış olan herkes çatışmalarla -içeride ya da dışarıda- karşı karşıya kalmıştır. Başımızın belaya girmesine hazırlıklı olmalıyız, ama aynı zamanda kendimizi korumayı da bilmeliyiz. Cevaplı aramaya devam etmeliyiz, çünkü ancak onları bulduğumuzda bu güçlüklerle karşı koyabiliriz.

Elbette ki gerçek bilgiye giden yol hiçbir zaman kolay değildir ve kendimizi tek başımıza kalmış gibi hissetmemize neden olabilir. Efendi üzücü gerçeği şöyle anlatıyor:

Ben dünyada göründüm, ete ve kana büründüm, ama herkes sarhoştı. Kimse susamamıştı bile... dünyaya bomboş gelmişlerdi ve burayı bomboş terk etmek ister gibiydiler... Ruhun ete bürünmesi gerçek bir mucizedir, ama ruhun beden yüzünden var olması bundan çok daha büyük

bir mucizedir. Böyle bir hazinenin böyle manevi bir sefalette nasıl var olduğuna şaşırıyorum.

Gideceğiniz yolun yalnızlıkla örülü olabileceğini aklınızdan çıkarmayın. Thomas'ın İncili şöyle devam ediyor:

Mutlu olanlar yalnız, ama seçilmiş olanlardır. Krallığı bulacaksınız, çünkü oradan geldiniz ve oraya geri döneceksiniz.

Kendimizi yalnız başımıza kalmış gibi hissetsek de Kayıp İncil şunu öğütlüyor:

Çoğu insan gelin odasının kapısına gelip dayanabilir, ama ancak yalnız olan içeri kabul edilecektir.

Çoğunlukla, hislerimize bağlı olarak, bir şeylerin eksik olduğu hissine kapılırız. En büyük isteklerimizin bazı temel eksiklikler yüzünden engellendiğini hissederiz. İçimizden bir ses şöyle der: "O ben olmalıyım!"

"NEREYE GİTTİN, JOE DIMAGGIO?"

Kandırılmayın. İsa Thomas'ın İncili'nde şunu öğütlüyor:

Anlayan birinin aranızda olmasına izin verin. Tohumlar filizlendiğinde o kişi hemen orağıyla gelip onu biçer.

Zamanlama her şeydir. Derlemeci (İçinde ahlak kuralları ve yaşam hakkında öğütler bulunan apokrifa. -ç.n.) "Her şeyin bir sebebi vardır ve her şeyin bir zamanı vardır," der. "Ekmek için zaman ve onu biçmek için zaman..." (Derlemeci 3: 1-2, yazarın çevirisi). Zamanlamayı doğru yapmak bilgi ve sezgi gerektirir. Hareketler doğru zamanlarda yapılmalı, yani durum hasat edilecek olgunluğa eriştiğinde. Bu, bir sörfçünün en uygun dalgayı bekleyip onun içine dalmasına benzer. Ne olduğumuzu bilmeliyiz, ancak bizi çevreleyen dünyadan da haberdar olmalıyız. Bunlar

krallık yolunda ilerleyen herkes için zorluklarla dolu anlardır.

Aslında bu yolculuğa çıkan kişiler sıklıkla kendilerini çaresiz hissederler ve içlerinde olan değişimin ne olduğunu anlamaya çalışırlar. Thomas'ın İncili de bu süreçten şöyle bahsediyor:

Bir insan tarafından yendikten sonra bir insana dönüşen bir aslan kutsanmıştır. Ama bir aslan (insana dönüşen) tarafından yenen bir insan lanetlenmiştir.

Canlı canlı yenme düşüncesi elbette ki pek hoş değil, ama hepimiz değişime ihtiyacımız olduğunun farkındayız ve çürüyecek olan bedenin asla çürümeyen ruha dönüşeceğini biliyoruz. İlkel, hayvansı ve yırtıcı doğamızın (aslan) bir ruha bürünmesi ve sonunda da o ruha dönüşmesi gerekmektedir.

Sezgi aklımızın içinde tek başına bulunmaz; aynı zamanda kalpten de gelmektedir. Kalbin sevgi deposu olmaktan başka pek çok görevi vardır. Orası akıldan çok daha fazlasını gerektiren adaletin yeşerdiği yerdir. Thomas'ın İncili sezgisel bir yüreği olan biriyle şunları söylüyor:

O adam ağını denize atan bilge bir balıkçı gibiydi. İçi bir sürü küçük balıkla dolu ağını topladı. O balıkların arasında iri ve güzel bir balık buldu. Sonra da diğer tüm küçük balıkları denize geri bıraktı. Eğer kulaklarınız varsa bunu iyi dinleyin!

Kaliteyi ve kalitesizliği ayıramazsak ne kadar çaresiz bir duruma düşeceğimizi bir düşünün. Günümüz postmodern dünyasında pek çok insan kendini kafası karışmış ve kinik hiss ediyor. Deneyimlerimizi ölçmek için kullanacağımız hiçbir aletin kalmadığı, erdemin bir ölçütü olmadığı, artık kahraman diye bir şeyin -ya da "iri ve büyük ba-

lıkların", Joe DiMaggio'ların- kalmadığı gibi bir his yaygındır. "Nereye gittin Joe DiMaggio?" diye mırıldanmıştı Simon ve Dranfukel, ayrıca kinizmin modern kültüründen "yalnız gözlerini sana çeviren bir ulus" diye bahsediyorlardı. Ulu DiMaggio Efendi'nin bilgisini ve gücünü arayanlar için onun bir versiyonu olabilir.

Sapı samandan ayırmak, sonsuz değerlerin bir yansıması olan kişisel değerleri oluşturmak sezgisel bir kalbi gerektirir. Gerçek erdemin var olduğuna inanmak aynı zamanda çocuksu bir kalbi gerektirir. Kayıp İncil size ileri gitmenizi öğütüyor. Bir kahraman kalbi yaratın. Küçük bahlıkları, kinik çağın önemsiz değerlerini geri fırlatın ve benliğinizin ötesinde olan yüce gerçekliğe tutunun. Bundan daha büyük bir mücadele daha yoktur.

Ama hepimiz kendimizi yetersiz hissederiz. Ne olduğumuz ve ne olmak istediğimiz arasında büyük bir kopukluk vardır. Hayat bize genellikle çok saf görünür. Ama Thomas'ın İncili bunun aksine şunu öğretiyor:

İki şey bulduğunuzda onları bir araya getirin. Eşitsizliği ortadan kaldırın. İçi dış, dışı iç yapın. Aşağıdakileri ve yukarıdakileri bir yapın. Dişiyi ve erkeği bir yapın. İşte, ancak o zaman krallığa girebilirsiniz.

Beden ve ruh her ne kadar birbirlerinden çok zıt gibi görünseler de gerçek bilgi onları bir yerde birleştirecek. Kendimizi ve etrafımızdaki dünyayı bildiğimiz sürece çatışmayı uyuma çevirebilir ve insanlar arasında birliği sağlayacak şeyleri bulabiliriz. Bu bilgiyi kullanarak gerçekten de içimizdeki kaynağın kilitlerini kırabilir miyiz?

OZ'UN BİLGİSİ

Kayıp İncil bizi görünüşün ilk bakışta aldatıcı olabileceği konusunda uyarıyor. İnsanlar içlerindeki gerçek ışı-

ğı hiç bilmeden bile maddesel imgeleri görebilirler. Kayıp İncil bu konuda şöyle diyor:

İmgeler insanlara görünebilir, ama içerideki ışık hâlâ Baba'nın ışığında gizlidir.

Diğerlerinin içindeki ışığı da -iyi ya da kötü- görebilmek için dış görünüşün ötesine bakmalıyız. Bu, gerçeği görmemize engel olan maddesellikle aynı şey. Thomas'ın İncili şunu öğütlüyor:

Acı, fiziksel bedene bağlı olan ruhani bedendir.

Etrafımızdakilerin içlerinde ışığı görebilmek için fiziksel olanın ötesine bakmalıyız. Efendi şöyle diyor:

Işıktan olan birinin içinde tüm dünyayı aydınlatmaya yetecek yüce ışık vardır. Ama eğer o ışık parlamıyorsa, o kişi gerçek bir karanlığın içindedir.

Ne söz ama! Kayıp İncil burada herkesin içindeki ışığa giden yolu bulacak yetiye sahip olduğunu vurguluyor. Herkesin geceyi gündüze çevirme potansiyeli vardır. Ama geçilecek yol tek değildir; herkesin izleyeceği yol ayrıdır.

Bunun dışında eski kıyafetleri çıkarmak gibi maddesel konuları bir kenara bırakmalıyız. Efendi şöyle buyurur:

Süsünüzü çıkardığınızda ve onu ayaklarınızın altına aldığınızda, artık hiçbir korkunuz kalmayacak.

En sonunda Efendi bize aslında hiçbir şeyimizin eksik olmadığını söylüyor. Evrensel olanın farkına vardığımızda ancak gitmemiz gereken yere gitmiş oluruz -hiçbirimizin cesaret, metanet, zekâ ya da sahip olmayı düşlediğimiz herhangi bir şeyi aramasına gerek kalmamıştır artık. Aradığımız şey her ne ise içimizdedir; bizim tek yapmamız gereken onu açığa çıkarmaktır. Efendi Thomas'a şöyle der:

Melekler ziyaretine gelecek... peygamberler de... ve onlar sana zaten sahip olduğun şeyleri verecekler.

Hiçbir şeyi aramamıza gerek yoktur, çünkü cevaplar içeride, her zaman olduğu yerdedir. Kansas'tan Dorothy adında genç bir kız, bir şeyimizin eksik olduğunu düşündüğümüzde, kendi arka bahçemizden daha öteye bakmamız gerektiğini ve eğer orada da bulamıyorsak, zaten o şeyi hiçbir zaman kaybetmemiş olduğumuzu söylemişti.

Efendi şöyle soruyor:

Her şeyin başlangıcını buldunuz mu? Eğer bulduysanız neden sonu arıyorsunuz? Başlangıcı bulduğunuzda oraya gidin; sona ve her şeye dair bilgiyi orada bulacaksınız. Manevi ölümü hiçbir zaman tatmayacaksınız.

Kahramanlığımızı kanıtlamak için ille de madalya almamıza gerek yoktur. Bilgi sahibi olabilmek için de diplomaya gerek yoktur. Thomas'ın İncili'nde, bilgi kurtuluştur, diye buyurmuştur Efendi:

Eğer böyle bir bilgiye sahipseniz, ama hâlâ bir şeylerin eksik olduğunu hissediyorsanız, o zaman gerçek kurtuluşu ulaşmamışsınız demektir.

SIR

Thomas'ın İncili'nde İsa, havarileriyle onların başlangıçta Adem ve Havva gibi ışıkla bezenmiş olduklarını kafalarında canlandırmaları konusunda çok uğraşmıştır. Thomas'ın İncili'nde belki de en şaşırtıcı olan şey, gerçek bilgiyi ortaya çıkaran, sadece İsa'nın içinde değil, herkesin içinde var olan bu ışıktır. Eğer Bilgi Ağacı'nın meyvesinden çalmak Cennet'ten kovulmayla sonuçlanmışsa, o zaman bu meyveden tekrar almak bizi oraya geri götürecektir. Efendi bunu şöyle anlatıyor:

Gördüğünüz şeyin ne olduğunu anlamaya çalışın; işte o zaman sır olan şeyler açığa çıkacak. Gün ışığına çıkmayan hiçbir şey kalmayacak.

Çatışmalarla paramparça olan şehir Kudüs'e dönüp bir daha baktım ve Kayıp İncil'den gelecek tek bir sözün bile bu durumu düzeltmekte ne kadar yararlı olacağını düşündüm. Araplar ve İsrailîler birbirlerine ezeli düşmanlar gibi değil de, içlerinde ışığı taşıyan kişiler ve gerçeğin birer parçası olarak bakıyor olsalardı ne olurdu? Protestanlar ve Katolikler, Hindular ve Sihler, her türden, her renkten olan insanlar aynı yeryüzünü paylaştığını fark edebilse, kendi başımıza yetersiz olduğumuzu, ama gerçeği aradığımız yolda İsa'nın eşi olduğumuzu bilse ne olurdu? Belki de bu müthiş rüya o kadar da imkânsız değildir. Efendi şöyle buyuruyor:

Dünyada bir ateş yakacağım. Bakın, o alev alana kadar da başında olacağım.

Ateş her birimizin içinde bulunan güçtür ve Efendi bu ateşi alev alev yanacağı zamana, yani bizim içimizdeki gizli gücü bulacağımız zamana kadar koruyup kollayacaktır. O günün geleceğine inanmalıyız.

BÖLÜM 3

İsrail'in Ölüler Kitabı

CERVERUS, İ. Hades'in (Halk inancında Pluton ile karıştırılan cehennem tanrısı; tanrıların titanları yenmesinin ardından ganimet olarak ölümler ülkesini aldı; cehennem; ölümler ülkesi. -ç.n.) kapıda beklemekle görevli bekçi köpeği -kinseye açıkça görünmez; herkes er ya da geç oraya gidecektir ve hiç kimse o kapıda bulunmak istemez.

-AMBROSE BIERCE, ŞEYTANIN SÖZLÜĞÜ, 1911

Zihnin yer ve zamanla değiştirilemez. / Zihnin kendi yerinde ve kendi içindedir. / Cenneti cehenneme, cehennemi de cennete çevirebilir.

-JOHN MILTON

Piramidler çöl kumlarında tüm heybetiyle yükselmekte. Bunlar Nil krallığının en belirgin sembolü, hatta o kadar belirgin ki, hiç kimse eski Mısır'ı düşündüğünde aklına onları getirmeden edemez. Biz onların gezegenimizdeki diğer anıtlardan daha farklı, görkemli, kireçtaşından yapılmış dağ gibi yapılar olduklarını düşünüyoruz. Ama bu düşünceler tezat oluşturacak şekilde, tek işlevleri ölümü yüceltmektir -firavunların mezarı, yüce varlıkların ruhlarının içinden cennete yükseleceği dev taş lahitleri korumak için kullanılan yer.

Aslında, eski Mısır'dan bize kalan çoğu şeye baktığımızda, ölüme odaklanmış bütün bir kültür görüyoruz. Mısır'ın Ölüler Kitabı bize onların aşağı dünyadaki görevlerini anlatıyor -ruhların öteki dünyaya nasıl gönderildikleri, onları kötü ruhlardan koruyan dualar, ilahiler, sihirli sözler ve benzeri şeylerle uğurladıkları ve karanlık ölüm yolunda ihtiyaç duyacakları şeyi onlara sağlamaları gibi. Bunun yanı sıra, bu kitapta kişinin kalbinin nasıl çıkarıldığı ve yaptığı iyi şeylerin mi, yoksa kötü şeylerin mi ağır basacağını anlamak için aşağı dünyanın efendisi Osiris'in terazisinde nasıl tartıldığı da resmedilmiştir.

Şaşırtıcı şekilde, Kayıp İncil'de İsrailîlilerin de kendi Ölüler Kitabı olduğunu keşfettik. Pek çok açıdan Mısırlılarınki ile benzerlik gösteriyor. Buradaki, peygamber Sefanya'nın göğe yükselip ruhların öteki dünyadaki kaderleri gördüğünün anlatıldığı Sefanya'nın Apocalypse'idir. (Yahudi küçük peygamberi. Eski Ahit'te kehanetlerinden bahsedilir. -ç.n.)

YASAKLANMIŞ KİTAP

Sefanya'nın Apocalypse'nin kökeni, gizemli içeriği gibi, sır dolu. Günümüze ulaşan hali Yunanca ve Mısır'da M.Ö. 100 gibi çok eski bir zamanda bir araya getirilmiş. Peygamberin kendisinin de M.Ö. 7. yüzyılda yaşamış olduğunu unutmayın. Kitabın büyük bir kısmı kayboldu ve kalanlar da 400 yılı civarında yazılmış Koptik (Mısırlı Hristiyanları ve onların konuştuğu dili tanımlamak için kullanılır. -ç.n.) bir metinde korunuyor. Peki bu kitap neden yasaklandı? Yavne Konseyi'nde görevli kutsal kitap koruyucularına göre, orijinal dili "kutsal dil" olan İbranice değil Yunanca olan bu metinlerde hata vardı. İbranice

İncil'den çok sonra bir araya getirildiğini ve Sefanya'nın ürünü olmadığını anlamaları hiç zor değildi, ancak peygamberin rumuzunu kullanıyordu.

Dahası, ne eski Musevi metinleri ne de Hıristiyan metinleri ölüm sonrası yaşamın tasvirlerinden pek hoşlanmıyorlardı. Bu onlara Yunan ve Mısır mitolojisini hatırlatıyordu. Kutsal Kitap koruyucuları dini inancı diğer tüm dini geleneklerden ayrı tutmaya özen gösteriyordu. Anlayamadıkları şey, hem Mısır hem de Yunan mitolojisinin köklerinin onlardan çok daha eski bir döneme dayandığıydı.

DANTE'NİN GÖLGESİ

12. yüzyılın başlarında Dante, cehennemin dokuz katına inişini ve oradaki işkenceleri görüşünü anlattığı Cehennem adlı kitabını yazdı. Apocalypse of Sefanya daha çok "Cehennem" in bir parçası olduğu İlahi Komedi'nin bütününe benzer. Bu, doğru insanların gittiği cennete bir yolculuktur. Yolculuk sırasında pek çok işkenceye tanık olmuş olsa da, asıl anlatılmak istenen Tanrının gazabı değil, merhametidir. Burada yaptığım alıntı bunu çok iyi açıklıyor:

Bir gün meleksi bir ruh gelip beni aldı ve cennetin beşinci katına çıkardı. Orada Kutsal Ruh'un verdiği taçları takan çok sayıda melek vardı. Tapınaklarda yaşıyorlar ve Sonsuz Olan'a ilahiler söylüyorlardı. Göğe yükselirken pek çok şey gördüm, örneğin beş bin melek tarafından her gün yüz kez kırbaçlanma cezasına çarptırılan bir ruh.

Ruh bana şöyle dedi: "Ruhu çok kötü."

Bu metin bize öteki dünyayı anlatıyor görünse de aslında şimdiki zaman ve yerle ilgili de pek çok şey söylü-

yor. Gösteriyor ki, insanların hayatları onların yaptıkları seçimlerin bir bütünüdür. Kötü davranışlar sergileyenler doğru seçimler yapamazlar, çünkü ne etraflarındaki dünyayı ne de kendilerini anlayabilmişlerdir. Hayatın yazılı kuralları yoktur, sadece yollar vardır ve hangi yolu seçeceğinize siz karar verirsiniz. Hikâye şöyle devam ediyor:

Ruh bana eşlik etti ve beni meleklerin olduğu yere götürdü.

“Ne zaman biri ölse,” dedi ruh, “İlahiler söyleyerek onu buraya taşıyoruz.”

Sonra ruh beni havaya kaldırdı ve artık oradan tüm yeryüzünü görebiliyordum. Bütün dünya, kuyudan çekilmiş bir kovadan damlayan bir su damlası gibiydi. Cezalandırılan ruhlar gözüme ilişti. Bağurdım: “Tanrım, eğer doğru insanları gerçekten koruyorsan, o zaman cezalandırılanlara da merhamet et, çünkü onlar da aynı dünyada yaşıyor.”

Ardından ruh şöyle dedi: “Benimle gel, sana doğru insanların mekânını göstereceğim.” Beni dağın tepesine çıkarıp doğru yoldan sapan ve ilahi emirleri yerine getirmeyen üç tane adam (bir rahibin oğulları) gösterdi. İki tane melek onların cezalandırılmasına sevinirken, diğer iki tanesi de ağlıyordu.

O ruha bunların kim olduklarını sordum; o da şöyle cevap verdi: “Sonradan gördüğün çift cennetin kapılarında bekçilik eden ve aynı zamanda iyiliğe dair her şeyi barındıran meleklerdi. Bu şeyler bir tomarda yazılıdır. Ama diğer ikisi Düşman’ın yeryüzünde dolaşan melekleridir. Onların tomarlarında ise cezalandırılacak bütün kötü şeyler yer almaktadır. Bunlar da cennetin kapılarının koruyucularıdır, ama Düşman’ın günahları doğrultusunda hareket ederler.

İKİ YOL

Melekler çiftler halinde görünür. Bu Kayıp İncil'in iki yol tarifini anlatmaktadır: hayat yolu ve ölüm yolu, iyi ve kötünün yolu. Okumaya devam edelim:

Ruhla beraber sonsuz sayıda meleğin bulunduğu bir yere geldik. Bunlar yaban domuzu gibi sivri dişleri olan leoparlara benziyorlardı. Gözleri kan çanağı gibiydi ve tüyleri kadın saçı gibi yana dökülmüştü. Ellerinde ise ateş kırbaçları vardı. Çok korktum ve ruha bunların kim olduklarını sordum. Ruh da bunların tanrıdan uzak ruhları getirip buraya bırakan hizmetkârlar olduğunu söyledi. Korku içinde yalvardım: "Ne olur bana bir şey yapmasınlar." Ruh şöyle cevap verdi: "Merak etme, onlar sana hiçbir zaman yaklaşılamayacaklar, çünkü sen temizsin." Ruh küçük bir hareket yaptı ve hepsi birden benden uzaklaştılar.

Hepimizin hem iyiye hem de kötüye meyili vardır. Suçlayıcı gibi hareket eden bizim kötüye meyleden tarafımızdır. Bazen kafamızın içinde bizi suçlayan sesler duyarız. Dahası, bazen adilce bazen de hiç adil olmayan bir şekilde kendimizi suçlar dururuz. Sefanya'nın Apocalypse'inin büyük gerçeği aslında hepimizin özünün saf olduğudur... tabii eğer buna inanabilirsek.

Sonra ruha eşlik etmeye devam ettim ve ruh dokunduğu anda açılan bronz kapıları gördüm. Kapıların ardında engin bir deniz vardı. Ben gördüğüm şeyin su olduğunu zannederken, o birden kükürt dalgalarıyla kaynayan bir ateş denizi haline geldi. Dehşet içinde Sonsuz Olan'a yakardım: "Sen İsrail'i Mısır'daki firavundan kurtardın. Susanna'yı onu suçlayan kötülerden kurtardın. Üç genç İsraili, Shadrach, Meshach ve Abednego'yu ateşten kurtardın. Şimdi de beni bu kötü kaderden kurtar.

Ruha dönüp “Beni getirdiğin bu yer de neresi böyle?” diye sordum. O da şöyle cevap verdi: “Burası Hades.”

“Peki bu gördüğüm yüce melek kim?”

Ruh “O insanları Sonsuz Olan’dan önce sorgulayan Düşman’dır,” dedi. Elinde şimdiye kadar işlediğim bütün günahların yazılı olduğu bir tomar taşıyordu. Eğer hasta bir insanı, bir dulu ya da bir yetimi ziyaret etmediysem bu bile o tomarlarda yazıyordu. Eğer gerektiği gibi oruç tutmadıysam ya da dua etmediysem bunlar da orada yazıyordu ve ben bunlar için Tanrıdan af diledim.

Ama yüce bir melek geldi ve bana “Sen Düşman’ı alt ettin ve zafer kazandın. Şimdi yükselip diğer tarafa geçebilirsin,” dedi.

Dante’nin Cehennem’i bir kenara bırakıldığında, cennet ve cehennemin görüntülerinden etkilenmemek çok önemli. Buradaki mesaj ne? Test edilenin, denenenin, çaba göstermesi gerekenin ruh olduğu mu? Hayatınızda kendinizi Hades’e gitmek üzere olan bir yolda hissettiğiniz anlarda, sizi suçlayan biriyle karşı karşıya kaldığınız zamanları bir düşünün. Ancak Kayıp İncil cehenneme göz ucuyula bile bakanların cennetin yolunu bulanlar olduğunu söylüyor:

Elinde altından bir borazan tutan bir büyük melek daha belirdi ve borazanı benim kafamın üzerinden üç defa üflledi.

“Cesur ol, seni muzaffer varlık! Sen ki düşmanı yendin. Hades’ten, o büyük çukurdan kaçma yolunu buldun.”

İçlerinde İshak, Yakup, İlyas ve Davut’un da olduğu mübarek ruhlara yaklaştı ve onlarla arkadaşlarıyla konuşmuş gibi konuştu. Meleğe sarılacaktım gibi hissettim, ama yapamadım... o kadar yüceydi ki!

CEHENNEM

Sık sık karşı karşıya kaldığımız cehennem hayatın bir parçası ve biz o olmadan cennetin değerini asla anlayamayız. Gördüğümüz şeyler insanlığın doğasından gelir ve biz bu doğrultuda kendi kurtuluşumuzu kendimiz buluruz:

Göklere uzanan dalgalarla çalkalanan ateş denizini Hades'in en alt katında görmüştüm. Elleri boyunlarına zincirli bir sürü ruh o denizde boğuluyordu.

Onların kim olduğunu sorduğumda ruh, "Bu insanlar rüşvet yemek ve diğerlerini de doğru yoldan çıkarmakla suçlu olanlar," diye cevap verdi. Pek çoğunun üzerini ise ateşten bir battaniye sarmıştı. Onların kim olduğunu sorduğumda ise, "yüksek faizle borç vermekle, yani tefecilikle suçlu olduklarını" öğrendim.

Bunların dışında, acı içinde bağırان birçok kör ruh da vardı. Ruh "Bunlar ise Sonsuz Olan'ın dediklerini duydukları halde ona kulak asmayanlar," dedi.

Yakarışlar duyuyordum: "Sana yalvarıyoruz, Yüceler Yücesi, ne olur acı çekenlere merhamet et."

Onları sorduğumda ise "Onlar İbrahim, İshak ve Yakup. Her gün borazanı üfleyen yüce meleğin yanında gelip cezalandırılmış ruhlar için yalvarırlar," cevabını aldım.

Bunun fazlasıyla ürkütücü olduğunu düşünebiliriz. Modern anlayışa çok uygun gibi de gelmeyebilir. Elbette ki metin neyi söylemesi gerekiyorsa onu söylüyor, ama biz onu modern bir bakış açısıyla da okuyabiliriz. Oradaki gazabı ve cezayı görmek yerine iyiliği ve merhameti görmeyi de seçebiliriz.

Modern insandaki talihsiz eğilim, modern nosyonlarla uyuşmadığını düşündükleri için inanmayacakları bütün yazılı kayıtları hemen bir kenara atmalarıdır. Ama bu ka-

dar ileri gitmememiz gerekir. Aslında, bu metinleri aydın bir bakış açısıyla okuyup modern hayatta da işe yarayacak dersler çıkarmak mümkün.

SIR

Kayıp İncil'in metafiziği hareket kökenlidir. Hareket bilmekle başlar. Yakup kitabında şöyle geçer: "Bir işi nasıl iyi yapacağını bilip de yapmamak günahıdır." (4: 17, yazanın çevirisi). Kim bilir kaç kez kendimize "Daha iyi bilmeliydim," diye sormuşuzdur? Her hareketin kendi sonuçları vardır.

Felsefe ve din dersleri verdiğim özel bir kursta bir öğrenci vardı. Çok zekiydi, idealar dünyası, metafizik ve soyut anlamlandırmalar hakkında çok şey söyleyebiliyordu; bir gün iyi bir yazar ya da ayrıcalıklı bir profesör olma potansiyeli çok yüksekti. Ancak bildiği şeyler ve yaptığı seçimler arasında bir tutarsızlık vardı. Sorunları düzensiz bir aile yapısından ve özgüven eksikliğinden kaynaklanıyordu ve sonunda uyuşturucu kullanmaya başladı.

Dersime geldiğinde yarı düzenli bir şekilde eroin kullanıyordu ve bunu, kız arkadaşı da dahil, etrafındaki insanlara da kullandırtmaya çalışıyordu. Belki de arkadaşlarıyla beraber bu işi yaparsa çok daha büyük bir haz seviyesine ulaşacağını düşünüyordu. Ancak eroin modern Ölüler Kitabı'nın bir parçasıydı.

Sömestrin başlarında bir gün, benim sevgili öğrencim bir arkadaşını uyuşturucuyla tanıştırdı. Kanında bir alkol karışımı dolanırken bunun üzerine uyuşturucu almış olması onu korkunç sona götürdü: ani kalp durması. Öğrencim bunu elbette ki benden daha iyi biliyordu, ama

önemli olan bunu bilmek isteyip istemediğiydi. Yakın bir arkadaşının ölümüne sebep olmuştu.

Acı ve suçluluk duygusu içinde yetkililere teslim oldu; onları uyuşturucuyu satın aldığı kişiye götürdü ve sonunda da hapse girdi. Cezasının dolmasına daha yedi yıl var. Uyuşturucu bağımlısı bir sabıkalı olarak, öğretmen olma hayalleri de kısa süre sonra sönecek.

Aslında herkes için bir umut vardır, sabıkalılar için bile. Ama bu iki yolu da anlasak ve ona göre davranırsak hayatlarımız çok daha güzel olmaz mıydı?

Kayıp İncil'den son satır öğüdü: Kendini bil, kendine inan. Kurban rolünden sıyrıl ve kendine seçme şansını tanı.

BÖLÜM 4

Çaresiz Değilsiniz

Daima tırmanmaya devam edin. Eğer kim olduğumuzu bilirsek ve elimizden gelenden de fazla bir güçle çalışırsak seçtiğimiz her şeyi yapmamız mümkündür.

-OPRAH WINFREY

Geleceğin elinde ne olduğunu bilmiyorum, ama geleceğin kimin elinde olduğunu çok iyi biliyorum.

-RALPH ABERNATHY, SİVİL HAKLAR LİDERİ

Başarının doğru karar vermenin -bilme dünyasının bir parçası- bir sonucu olduğu söylenir. En azından biz bunun öyle olduğuna inanmak isteriz. Aksine Mark Twain şöyle demiştir: “Şu hayatta tek ihtiyacınız olan umursamazlık ve kendine güven; ardından başarı kendiliğinden gelir.” Şöyle popüler bir söz de vardır: “Neyi değil, kimi bildiğiniz önemlidir.” Kayıp İncil de aslında insanların neyi bildiklerinin önemli olduğunu kanıtlamak için bir hikâye anlatıyor. Ya da Ralph Waldo Emerson’un dediği gibi, “Alıntılardan nefret ederim. Bana ne bildiğinizi söyleyin.”

En sevdiğim meditasyon yeri olan Olives Dağı’nın tepesindeyken, tanıdığım kişilerin beni felakete sürükle-

yen kişiler olduklarını fark ettim. Arkadaş ya da dost dediğim kişiler beni o tuhaf grupların içine itmişti. O grup gerçek ailemin de önüne geçen vekil bir aile gibi olmuştu. Benim resmen onlara hayranlığım vardı. Eğer oradan kaçarsam, bu tanıdığım insanlar değil, bildiğim şeyler yüzünden olacaktı. Yıllar sonra bile motivasyonum, felsefe ve din alanında bir profesör olacak kadar yüksekti. Eğer diğer gençlerin de ne bildiklerini fark etmelerini sağlayabilirsem, onları tehdit eden kötülöklere karşı kendilerini savunabilecek gücü elde edebilirlerdi.

Kayıp İncil, kendimizi ve etrafımızdaki dünyayı anladığımızda, sürekli bir savaş halinde olmak yerine çevremizle uyum içinde hareket edebileceğimizi söylüyor. Doğa kanunlarından her zaman yararlanabiliriz. Ama üzerimize düşeni de yapmalıyız. Hayatımızın kontrolünü ele almak için her şeyin özünü anlamamız gerekir.

Bel ve Ejderha'nın hikâyesi de yasaklanan kitaplardandır; ancak içinde ilkçağın büyük kahramanlık öykülerinden biri yer almaktadır. Babil'in fethi sırasında ölen ve bilginin gücüyle çaresiz olmadığını anlayan İsraili genç Daniel'in hikâyesini anlatır. İnanışının kurbanı olan bir gencin nasıl bir kahramana dönüştüğünü vurgular.

"BANA NE BİLDİĞİNİZİ SÖYLEYİN..."

Aç Babil tanrısı Bel'e her akşam rahipler tarafından yemek sunulur. Yiyecekler gece olunca gizemli bir şekilde ortadan kaybolur ve bu yüzden Bel'in bunları yediği düşünülür. Ama aslında rahipler gece olunca o yemeği çalarlar. Hikâyenin başlarında şunu görüyoruz:

Kral Keyhüsrev İran'ı yönetirken genç Daniel onun arkadaşlarından biriydi ve onun gözünde herkesten çok daha

saygıdeğerdi. Ancak Babilliler Bel adı verilen bir puta tapıyorlardı ve ona her gün on iki "bushel" (35.2390 lt'lik hacim ölçüsü. -ç.n.) un, aynı zamanda kırk koyun ve elli galon şarap sunuyorlardı. Daniel İsrail tanrısına ibadet ederken Kral Keyhüsrev ise her gün Bel'e ibadet ediyordu. Kral ona "Neden sen de bizim gibi Bel'e ibadet etmiyorsun?" diye sordu.

Daniel cevap verdi: "Ben boş putlara değil, yeri göğü yaratan gerçek Yaratıcı'ya taparım."

Kral Cyprus "Ne? Sen Bel'in canlı olduğuna inanmıyorsunuz? Her gün ne kadar çok yemek yediğini ve şarap içtiğini görmüyor musun?" dedi.

Daniel sadece güldü ve şöyle dedi: "Bunlara kanmayın yüce kral. Bel'in dışı bronzdan olabilir, ama içi yalnızca kil-den ibarettir. Ne bir şeyler yiyebilir ne de içebilir!"

Kral Keyhüsrev sinirlendi ve Bel'in rahibine "Oradaki yiyecekleri ve içecekleri kim tüketiyor? Bana ne biliyorsan onu söyle, yoksa hepinizi öldürürüm. Eğer bana onun Bel olduğunu kanıtlarsanız, o zaman da Daniel'i öldüreceğim."

Bu metnin bize anlattığı üzere, hangi Tanrının canlı olduğunu anlamak için bir yarış başlar. Kaybeden ölecektir. Daniel aklını kullanır:

Herkes çıktıktan sonra Kral Keyhüsrev masanın üzerine bel için yemek koyar. Ancak kral gözetlemedeyken Daniel hizmetkârları Bel'in tapınağına gönderip bütün zemine kül serpmelerini söyler. Ardından da kapıyı kapatıp kraliyet mührüyle mühürleyeceklerdir.

Gecenin geç saatlerinde Bel'in rahipleri her zaman-ki gibi eşleri ve çocuklarıyla beraber içeri girdiler ve her şeyi yiyip bitirdiler. Ertesi sabah kral erkenden kalktı ve Daniel'e kapıdaki mühürlerin kırılıp kırılmadığını sordu.

Daniel kırılmadıklarını söyledi. Kapılar açıldığında kral masayı gördü ve "Ey Bel, ne yücesin!" diye bağırdı. "Sen gerçeksin, hiç şüphe yok!" Daniel ise sadece gülmekle yetindi ve odaya girmemesi için kralın önünü kesti.

"Sadece yerlere bakın!" dedi. "Bunlar kimlerin ayak izleri?"

Kral Cyprus "Bunlar erkeklerin, kadınların ve çocukların ayak izleri," diye cevap verdi. Çok sinirlendi. Bel'in rahiplerini eşleri ve çocuklarıyla beraber yakalattı. Onlar da içeri girdikleri gizli kapıların yerlerini itiraf ettiler. Kral o sinirle hepsini idam ettirdi. Bel denen putu Daniel'e verdi ve Daniel de tapınakla beraber o putu paramparça ettirdi.

Daha sonra, kral Daniel'in taptığı bir ejderhayı öldürmesini ister ve Daniel bunu kılıç bile kullanmadan yapar, çünkü yine aklını kullanır. Ejderhayı zift, yağ ve kıldan oluşan bir kekle besler ve ejderha tüm bunları yedikten sonra ölür. Daniel ikinci kez aslanların inine götürülür. Ancak peygamber Habakkuk esrarengiz bir şekilde yardım etmek için ortaya çıkar ve Daniel'e yiyecek getirir:

Peygamber Habakkuk "Ben Babil'i hiç görmedim! Bu mağarayı da bilmiyorum!" diyerek itiraz eder.

Ancak melek onu kafasından yakalayıp saçlarından yukarı doğru kaldırmıştır ve onu rüzgâr hızıyla ine getirir.

Sonunda, Daniel için yas tutmaya başlayan kral onun yaşadığını ve iyi olduğunu görünce çok şaşırır:

Kral Keyhüsrev Daniel'i oradan çıkarır ve uğruna Daniel'i cezalandırdığı kişileri Daniel'in yerine oraya götürür. Aslanlar da onları hemen paramparça eder.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Bel ve Ejderha Yahudilerin kitabında yer almamaktadır, ancak İbranice İncil'in İskenderiye'de Yunanca'ya çevrilen

ve Septuagint denen versiyonunda buna rastlamak mümkündür. Büyük bir ihtimalle orijinal hali Aramca (İbranice ile aynı alfabeyi kullanan ve ona çok benzeyen bir dil) yazılmıştır, belki de M.Ö. 3. yüzyılda, Hristiyanlığın Yahudilikten ayrı bir din olarak geliştiği sıralarda ortaya çıkan kitapları standard İbranice İncil’de değil Septuagint’te bir araya getirmiştir. Bütün bunlardan sonra, Yeni Ahit Yunanca olarak korunmuştur. Eski Ahit’in Yunanca versiyonu da standart olarak korunmuş olmamalı mıydı? Dahası, eski rahipler güçlü bir düşmanlık oluşturmaya ve kutsal metinlerin Yunanca versiyonlarını İbranice olanlar karşısında ezmeye çalıştılar. Sonuç olarak Apokrifaya ortaya çıktı.

Septuagint’te, Bel ve Ejderha’nın hikâyesi, Babil’den uzakta tutsak edilen genç İsrailli Daniel’in kitabının son bölümünü oluşturur. Daniel’in kitabının uzun ve kutsal kitap statüsüne göre oldukça zor olması, onun yasaklanmış kitaplardan biri olmasının en önemli sebeplerindendir. Daha sonraki nesillerin efsanelerini doyurmak için fazlasıyla mistik düşerler ve ruhani varlıklarla dolu bir görüntü çizilir. Belki de Daniel’in kitapta geçmesi, ama Bel ve Dragon’un çıkarılması gibi bir uzlaşmaya varılmıştır. Bel’in hikâyesi çok zorlama bir hikâye gibi görülmüş olabilir ve peygamber Habakkuk’un Babil’e gelme kısmını da duyduktan sonra ellerini havaya kaldırıp “Bu kadar yeter!” demiş olabilirler. Ama bu hikâyelere kutsal kitaplarında yer vermiş olsalar da olmasalar da, en azından içerdiği iyi öğütlerin nesilden nesile geçmesi sağlanabilirdi.

SIR

Bel ve Ejderha’nın hikâyesi bize fırtınanın ortasında bile nasıl sakin kalılabileceğini gösteriyor. Besleneceğiniz ger-

çek kaynağı keşfettiğinizde asla yıkılmazsınız. Neden Daniel idam söz konusu olduğunda bile korkusuzdu? Çünkü bilgisi ve aklı vardı. Immanuel Kant'ın ortaya attığı gibi, "Bilim düzenlenmiş bilgiler bütünüdür. Akıl ise düzenlenmiş bir hayattır." Daniel, görünen o ki, hem bilimin hem de hayatın ustası olmuş. Kazanmasını sağlayan da bu olmuştur.

GELECEĞİN KİMİN ELİNDE OLDUĞUNU BİLMEK

Bilginin son özelliklerinden biri de her şeyin sonu olmasıdır -buna din bilimciler eskatoloji (Yunanca "eschat" kökünden türemiştir ve "son şeyler, son olaylar" anlamına gelmektedir. -ç.n.) adını veriyor. Elbette ki uzun zaman yanlışı bir şekilde dünyanın sona yaklaştığına inandıktan sonra eskatolojiye dair bir şeyle uğraşmak bana çok yorucu geliyor. Sion Dağı'ndaki köhne kütüphanede otururken birden kitabı kapatıp kütüphaneden dışarı çıktım. Ama yine de Kayıp İncil'in farklı tabiatını anlayacak kadar onu biliyordum. Bu kitabın tarihler vererek ya da güncel olayları peygamberlere özgü bir hava içerisinde anlatmak yerine kişilerin kendi çabalarıyla anlam bulmalarını sağladığını biliyordum.

Aslında, tarihin bir yerle gittiğini, olayların rasgele yaşanmadığını ve hayatın zamandan ve şanstın çok daha fazla anlam ifade ettiğini bilmek insanı fazlasıyla rahatlatıyor. Kayıp İncil, özellikle de Jübile kitabı, tarihin bir kaostan değil, düzenden ibaret olduğunu, her şeyin belli bir düzen üzerine oturduğunu ve zamanın kırk dokuz yıllık kesin periyotlarla bölünebileceğini iddia eder. Jübile denen bu periyotlar, her biri yedi haftadan oluşan yedi yıldan ibarettir ve zamanının çok ötesinde diye tasvir edilen sabit bir güneş takvimine dayalıdır.

Buradan alınacak ve tek kelimeyle özetlenecek bir ders var: gelişme. Bu çok alışık olduğumuz bir kelime. Ama Batı'yı bir kenara bırakın, en azından kafanızda. Gidebildiğiniz kadar doğuya gidin; öyle farklı bir dünya görüşüne sahip olacaksınız ki, şöyle diyebileceksiniz: "Ne tarih bir yerlere gidiyor ne de hayatlar. Bunların hepsi durmadan tekrar eden, dengeyi arayan ama bir türlü bulamayan muazzam bir döngünün parçalarıdır." Batılı ilerleme düşüncesi gerçekte Jübile kitabından ve Kayıp İncil'in diğer kitaplarından doğan eski bir İsrail düşüncesidir.

Gizemli Jübile kitabı, Varoluş Meleği'nin Sina Dağı'nın tepesindeki adaletli Musa peygamberden başkasına görünmemesinin kendisi sayesinde olduğunu iddia eder. Ayrıca içinde Adem'den Musa'ya geniş bir tarihi metin ve aynı zamanda gelecekle ilgili çok sayıda kehanet yer almaktadır. Bize insanların yalnızca tövbe etmeleri ve yaptıklarını telafi etmeleri için İsrail'den sürgün edilecekleri söylenmiştir. Metinlerde sıklıkla yer alan şey, geleceğe dair inanılmaz bir umut taşınmasıdır. Aşağıdaki alıntıda Sonsuz Olan'ın sözlerini göreceğiz:

Onları sürgün topraklarından geri getireceğim. Aradıklarında beni bulacaklar... Kalbimin derinliklerinde onları o topraklarda yeniden yeşertmeye karar verdim. Lanetli değil, kutsanmış olacaklar; şerefli olacaklar, aşağılık değil. Aynı zamanda onların arasına kendi tapınağımı da yeniden inşa edeceğim ve sonsuza dek onların arasında yaşayacağım.

İnsanoğlunun yüreğindeki umut ırmaklarının sonsuz olduğu söylenir. Hepimiz umut beslemek isteriz -daha iyi, daha parlak günler, yepyeni bir dünya için. Bazen günü-

müzün şüpheci dünyasıyla zıtlıklar gösterse de, umut iyi bir şeydir, belki de en iyi şeydir. Umut ayrıca Kayıp İncil'in en büyük sırlarından biridir. Jübile kitabı şöyle der:

Varoluş Meleği... bütün jübileler boyunca, dünyanın yaradılışından yeni bir cennet ve yeryüzünün yaratılacağı zamana kadar bütün zaman periyotlarını içeren taş tabletleri getirmiştir. Cennetin gücüyle tüm yaratıklar hayata geri döneceklerdir. Sonunda, Kudüs'teki Sion Dağı'nda bulunan tapınak yeniden yapılacak ve cennetin ışığı onun üzerinde parlayacak -barış ve ilahi kutsanmışlık için.

Jübilelerin ötesinde, Musa aynı zamanda yeryüzünü ve günlerin sonunu anlatan Musa'nın Apokalipsi denen bir kitabın da yazarıdır. Şunu okuyabiliriz:

Tüm yeryüzü sarsılacak... Dağların zirveleri yerle bir olacak... Güneş parlamayacak ve ay karanlığa gömülecek... Okyanuslar kendi derinliklerine gömülecek, tüm su kaynakları kapanacak ve nehirler kuruyacak.

Kayıp İncil'in diğer bir kitabı olan Hanok'un kitabı dünyanın sonuyla ilgili bilgiler veriyor. Bu saygıdeğer adam, doğru insanların zalimler elinde acı çekeceği korkunç zulmün bir gün mutlaka geleceğini söylüyor. İlginçtir ki, Hanok ismi İbranice'de -Khanokh- eğitim ve bilgi anlamına gelmektedir. Hanok, Nuh tufanının ardından bir büyük felaketin daha gelip dünyayı yerle bir edeceğini söyleyecek kadar ileri gitmiştir. İkinci kıyamet suyla değil, ateşle gelecektir. Hanok'un kitabında batıdaki dev bir ateş denizine doğru akan ateşten bir ırmaktan söz edilir.

Tüm bunlar elbette çift anlamlı okunabilir. Ateş yakıp yıkar, ama aynı zamanda arıtır. Hanok bize kalbimizin arıtılmasına izin vermemizi öğütlüyor. Bırakın her hareketiniz yargılsın. Kalbinizi ilahi sınava açın ve Tanrının eli-

nin sizin üzerinizde olmasına izin verin. Ateşi bir kenara bırakın, yargılama kötülük için değil; aksine tamamen iyilik içindir. Nasıl ölümle yaşam birbirinin eşleri ise, birbirlerini tamamlıyorlarsa, merhamet ve yargılama da öyledir. Yargılamayı bilmeden merhametin ne demek olduğunu da anlayamayacağınızı unutmayın. Kayıp İncil'in bize öğretmeye çalıştığı bu.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Hanok'un kitabının orijinal dili kutsal kitap koruyucularını çok sevindirecek şekilde İbranice ya da Aramca'dır. Ama bunu Hanok'un kendi yazmış olduğunun iddia edilmesine rağmen, bütün bulgular kitabın kökeninin M.Ö. 2. yüzyıla kadar uzandığını gösteriyor. Günümüze kadar kalan 14. ve 15. yüzyıllara ait eski kopyalar Habeş dilinde korunmuştur. Yine de Ölü Deniz Parşömenleri'nin arasında bu kitabın önemli kısımlarına sahibiz. 2. yüzyıldaki kutsal kitap koruyucuları, kitapların gözetleyici melekler gibi özel bir sınıf melekten ya da mistik olayları anlatıyor olmalarından hiç hoşnut değildi. Dolayısıyla Hanok'un kitabını da dışlamışlardı. Kitabı öyle büyük bir özenle dışlamışlardı ki, 20. yüzyılda şans eseri Ölü Deniz Parşömenleri'nin bulunmasına dek bu kitaplar bizim için yoktu.

Jübile kitabı da Musa'yla olan bağlantısına rağmen, aynı şekilde M.Ö. 2. yüzyılda oluşturulmuş bir kitaptı. Orijinali İbranice olsa da, bilinen en eski kopyaları 16. yüzyıldan ve Habeş dilinde korunmuş olanlardı. Ancak Hanok'ta olduğu gibi, bu kitabın da önemli parçalarına Sami dilinde ve Ölü Deniz Parşömenleri'nde rastlamak mümkün. Kutsal kitap koruyucuları hiç şüphesiz bunları reddetmiştir, ancak reddediş sebepleri yalnızca mistik anlatım tarzı değil,

İsraillilerin ay takviminin tam zıttı olan güneş takviminden söz ediyor olmasıdır.

SIR

Hanok ve Jübile kitapları tufanın daha önce olduğunu ve tekrar olacağını açıklıyor. Modern bilim pek çok elementin geçici olduğunu ve bunların madde ve enerji arasındaki muazzam bağın birer parçası olduğunu doğruluyor. Her şeyin geçici olduğunu anladığımızda, gerçekten de önemli olan günü yaşarız -yani bugünü. Carpe diem: Gününü yaşa!

2

VAROLMA DÜNYASI (ATZILUT)

Varoluş kişinin kendi kendini keşfetmesi ve anlamasıyla ilgilidir. Orası gerçek hayatın başladığı noktadır. Avukat olması beklenen bir gencin hikâyesini inceleyelim. Hayattan pek çok ders almış bir gençtir. Arkadaşları ve ailesi onun başarı yolunda olduğundan emindir. Genç adamın ağabeyi de avukat olmuştur. Bunu yapmak oldukça mantıklı görünüyordur. Sonunda genç, kalbinde bunu istemese de bir görev olarak hukuk fakültesine girer. Olmayı istediği kişinin bir avukat olmadığını çok iyi bilmektedir. Kendine eğildikçe özünü bulması gerektiğinin önemini daha çok anlar.

Varolma duygusu bizim gerçek benliğimizi ortaya çıkaran şeydir. Bu genç adamın -ben- olayında, medeniyetin beşiği Orta Doğu'da okurken kanına işleyen şeyler onu çağırmıştır. Sina Dağı'nda defalarca tek başıma kalıp düşünmüşümdür. Hayatımın cevabının kendimi bilmemle oluşmaya başlayacağını ve içimden geleceğini anladım. Hukuk fakültesinden ayrıldım ve bir süre hiçbir şey yapmadım. Sonunda hepimizin doğuşunu sağlayan medeniyetlere ait yazıları okuyabilmek için Yakın Doğu dilleri ve edebiyatı okumaya başladım.

"YETERİNCE İYİ MİYİM?"

Çalışmalar modern insanın yeterince iyi ya da kalifiye olup olmamak, aile veya arkadaşların beklentileriyle mi yoksa istekleriyle mi yaşıyor olmak gibi problemlerle karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Kaçımız içimizden gelen şöyle bir sesle karşılaşmamışızdır: "Asla hiçbir şeyin olmaya-

cak. Hayatta asla ilerleyemeyeceksin. Çok başarılı olamayacaksın." Varoluş Dünyasını asla keşfetmeden, ne yaptığımıza bağlı olarak kendi değerimizi belirlemeye alışmış şekilde büyürüz. Baby Boom neslinin diğer pek çok üyesi gibi ben de bir zamanlar yeterince iyi olmadığımı düşünürdüm. Kendimi diğer insanların beklentilerine göre yarılamayayı bıraktığım gibi bu sorunun üstesinden gelmeyi başardım. Mutluluğun yaptığınız şeyle değil, kim olduğunuzla ilgili olduğunu anladım. Kendinizi ya da değerınızı kimseye kanıtlamak durumunda değilsiniz. Sizin tek yapmanız gereken kendinizi keşfetmek. Shakespeare bunu basitçe şöyle açıklamıştır: "Her şeyden üstün olan senin gerçek benliğindir."

BÖLÜM 5

GÖRÜNMEZ ADAM

Kader kesinlikle kararlı ve değişmez bir yöneticidir.

-ALEISTER CROWLEY, İSVİÇRELİ YAZAR

*Sıradan insanların yapmaya çalıştığı gibi kaderden kaçmayın,
aksine onu gerçek potansiyeliyle yerine getirin.*

-LAWRENCE DURRELL, RUSYA DOĞUMLU GEZGİN

Uzun zaman önce, Sina Yarımadası'nın geniş çöllerinden birindeki bir dağ tepesinde yanan ama kül olmayan bir çalıdan dünya ötesinden bir ses yükseldi ve tüm basitliğiyle yol gösterici Musa'nın adını açıkladı: "BEN" (Mısır'dan Çıkış 3: 14). Bu Sonsuz Varlık'ın sesiydi ve "olmak" fiilinin geniş zamanını kullanmıştı. Bu ses Musa'yı Mısır'a -kovulduğu topraklara- geri dönmekle ve oradaki insanları özgürlüğe kavuşturmakla görevlendirmişti. Bu inanılmaz bir andı; aciz bir insanoğlu ile dünyanın geri kalanı karşı karşıyaydı. Kişisel düşünüldüğünde, hikâye bize Musa'nın gücünü -uysallığını- gösteriyor. İbranice kaynaklarda anlatıldığına göre, Musa yeryüzündeki en uysal insandır (Çölde Sayım 12: 3). Büyük İsrail bilginleri ona "boş saz" diyorlardı -kişisel olarak boş, ama ilahi nefesle dolu.

KUTSAL MUSA

Musa Mısır'da, Firavun'un topraklarında büyümüş, orada kölelik yüzünden acı çeken ve bir değişiklik yapmaya kararlı olan bir adamdı. Düşünmeden hareket etti. Olayları kendi kontrolüne almak istedi. Bir İbrani'ye kötü davranırken gördüğü bir Mısırlıyı öldürdü. Tek istediği kendini çöle atmak ve orada hem kendisini hem de tanrısını bulmaktı. Sina Dağı'nda yaşadıkları, bir grup köleyi efendilerinin kırbaçlarından kurtarabilmesi için çok önemliydi. Tanrı Musa'yla işini bitirdiğinde o artık gerçek bir insandı. İlahi bir güçle donandıktan sonra Mısır'a geri döndü, ama bu kez Firavun'a bir mesaj getirmişti: "Benim insanlarımı bırak gitsinler." Bu kez kullandığı güç kendi gücü değildi. Elinde tuttuğu asa, onun içinin boş olmasını ve tamamen ilahi gücün dediklerini yerine getirmesini sembolize ediyordu.

Kayıp İncil'in Jübile kitabı bize Musa'nın altı gün boyunca bulut gibi görünen İlahi Varlık'la kaplandığı kutsal Sina Dağı'na çıktığını söylüyor. Yedinci günde ise Sonsuz Olan onunla konuşmuştur.

Ölü Deniz Parşömenleri'nin çok eski parçalarından biri şöyle der:

Bir melek doğrudan Musa'ya geldi ve ona yeryüzünün nasıl yaratıldığını anlatan bir metin verdi. (Ölü Deniz Parşömenleri No: 4Q216, yazarın alıntısı.)

YASAKLANMIŞ KİTAP

Bu metne Kayıp İncil'in Jübile kitabında rastlanır. M.Ö. 150 yılı civarında yazılmış olan, ama Musa'ya atfedilen (ki bu pek çok bilim adamına göre yanlış) bu kitap, antik dünyanın ürettiği en önemli kitaplardan biridir. Ama buna

rağmen, yine de kutsal kitaptan uzak tutulmaya çalışılmıştır. Metnin var olan en eski kopyaları Habeş dilindedir ve 1500'li yılları göstermektedir. Bunun ardından Ölü Deniz Parşömenleri bulunmuştur ve din âleminin çehresi bir anda değişmiştir. Yahudiye Çölü'ndeki mağaralarda bulunan binlerce küçük parşömen parçası Jübile kitabından geri kalanlardır.

Bu parşömenleri saklayanlar, Esene denen gizemli bir Yahudi mezhebidir ve bu kitabı ilham alınacak kitap olarak görürler. Ayrıca bu mezheptekiler Ölü Deniz kıyılarındaki bulunmuş olan pek çok metnin de yazarıdır. Şüphesiz, eski İsrail'de yaşayanların arasında Jübile'yi savunan çok kişi vardı.

Bu gizemli kitap hakkında geleneksel kafalı rabbilerin ve bilgelerin hiç de umursamadığı şeyler vardı. Meleklerden bu kadar çok bahsedilmesinden hoşlanmıyorlardı, çünkü bunun insanları Tanrıdan uzaklaştıracağını düşünüyorlardı. Onlar ısrarla tek bir tanrının var olduğuna ve onun ilahi iradeyi kullanmak için bir başkasına ihtiyacı olmadığına inanıyorlardı.

Dahası, Jübile kitabında adı Mastema olarak geçen tek bir büyük kötü gücün var olduğu ve Sonsuz Olan'ın karşısında olduğu fikri de onları tedirgin ediyordu. Onlara göre kötü bir gücün varlığı tektanrılığa aykırıydı. Bunun dışında, her şeyin bir düzen içinde olduğu ve sabit bir güneş takvimine göre önceden belirlendiği düşüncelerine de karşıydılar. O nedenle bu kitabı lanetlemişlerdi.

JÜBİLE VE KOZMİK MODEL

Jübile kitabı şöyle diyor:

Varoluş Meleği Musa'ya demiştir ki: "Yaradılışın ayrıntılı metnini yaz..." Yaradılışın ilk gününde Sonsuz Olan

cennetleri, yeryüzünü, suları ve vekil melekleri var etti. Bunlar: İlahi Varlık, takdis, ateş, rüzgâr, bulutlar, karanlık, kar, dolu, don, derinlikler, gök gürlemesi, şimşek, soğuk, sıcak, kış, bahar, sonbahar ve yaz melekleriydi.

Neden tüm bu sırların verileceği kişi olarak Musa seçilmişti? Bunun cevabı Musa'nın mütevazılığında ve boşluğunda gizlidir. Gizem arayıcıları Varolma Dünyası'nın ruhani âlemden maddesel dünyaya çıkış noktasını bulabilecek, tamamen arınmış bir ruhla ilgili olduğunu öğretmişlerdir. Bu çıkış noktası da, kaderin önceden belirlediği gibi, Musa'dır. Varolma Dünyası her canlının içinde bulunan yaşam gücünün olduğu yerdir.

Jübile kitabındaki hikâye yaradılış anına geri gider. Astrofizikçiler arasında Antropik Prensip diye bilinen ve Büyük Patlama'yı takip eden ilk milisaniye içinde, bütün matematiksel eşitlikler, kaosun aksine milyonlarca galaksiden ve milyarlarca yıldızdan oluşan düzgün bir sistem oluşturabilmek için sıraya koyuldular. Bu inanılmaz karmaşıklıkta ve güzellikteki evren neden varoluşun bütün dertlerine doğru gitti? Yaşamı... ve en sonunda da sizi ve beni yaratmak için mi?

Jübile kitabı Yaradılış Kitabı'nın asla söz etmediği ayrıntılara yer veriyor -en baştan beri yaradılış sürecine bazı meleklerin rehberlik ettiği gibi. Elbette ki, Kayıp İncil'in geri kalanında olduğu gibi, Jübile kitabı da bilimsel bir metin olarak görülmemeli. Ama asıl konu şu: ya evren ve onun içindeki her şey, siz ve ben de dahil, amaçsız, şans eseri yaratıldık ya da tüm bunlar gerçekten de karmaşık bir planın parçası. Meleklerin isimlerinin doğanın güçleriyle nasıl benzerlik gösterdiğini bir düşünün. Belki de Jübile kitabı bize evrenin temel kurallarının, tanrının her şeyi yaratırken kullandığı araçlar olduğunu anlatmak istiyordur.

Bunu anlamlandırmamızı sağlayan da, Jübile kitabının Sebt gününün anlamını ve işlevini anlatan bir sonraki bölümüdür. Geçmişin tamamının -ve aynı zamanda kendimizin- kontrol altında olduğunu bilirsek Varolma Dünyası'na gireriz. Geri kalan tüm sırları keşfederiz. Metin şöyle diyor:

Her şeyin yaratıcısı bugünü diğer günlerden ayırarak kutsanmış bir gün ilan etti. Sebt'i anlamak İsrail'in torunlarına armağan edilen kutsal bir kuraldır.

İNSAN - HAYVAN

Antropik Prensip'le beraber düşünüldüğünde, Jübile kitabı insanlığın yaradılışını anlatan bir kitaba dönüşüyor. Hemen tarihin bir yerlere gittiğini fark ediyoruz. İlerlemeyen sonsuz bir çember değil, aksine anlamlı ve ilk insan Adem'den bu yana sürekli gelişen bir süreç. Kitap şöyle devam ediyor:

Bütün hayvanlar tanrının Adem'i yaratmasından altı gün sonra yaratıldı. Dişi ve erkek yaratıldı ve onlara her şeyin üzerinde hâkimiyet verildi... Sonsuz Olan şöyle dedi: "Adem'in yalnız olması iyi değil. Ona kendisi gibi bir yardımcı yaratacağız." Sonsuz Olan Adem'i uyuttu ve onun kaburga kemiklerinden birini alıp ondan bir kadın yarattı. Bu kadın tamamen Adem'in kaburga kemiklerinden yaratılmış oldu.

Jübile kitabı yılanın Havva'yı kandırışı, Havva'nın itaatsizliği ve Adem ile Havva'nın Cennet'ten kovuluşlarıyla devam ediyor. Anlatılan tüm olayların jübile yıllarına göre belli bir kronolojisi var -hatta öyle ki, günah ve itaatsizlik bile ilahi planın bir parçası olarak görülebiliyor. Kazara olan hiçbir şey yok. Tanrının hesabına göre kayıp olan hiçbir şey yok.

Tüm bu olanlardan Adem'in torunları da nasibini aldı. Kitapta aynı zamanda meleklerin büyük günahına da yer verildi. Musa'ya bir jübile yılında meleklerin, erkeklerin kızlarının arasından kadınları aldıkları söylendi. Hikâye şöyle:

Kadınlar dev çocuklar doğurdu. Ahlaksızlık aldı başını yürüdü ve hayvanlar da dahil her şeyde bir bozulma, bir kokuşmuşluk başladı. Hayvanlar birbirlerini yiyorlardı.

Sonunda melekler cezalandırıldı ve yeryüzünde bir tufan gerçekleşti. Bu ceza, tarihteki her şey gibi önceden takdir edilmiş bir cezaydı.

Bu şeyler önceden belliydi ve ruhani tabletlere kazınmıştı.

Nuh'un hikâyesi ve gemisi dünya edebiyatında bir klasiiktir. İsrail'de yaşayıp İbranice öğrendikten sonra Nuh'un isminin ne denli yayıldığını gördüm. Onun çok uzak torunlarından Musa gibi o da bir görünmez adamdı. Varolma Dünyası'yla yakından ilişki içerisindeydi. Hayatını sabırla o gemiyi yapmaya adanmıştı.

Nuh, yirmi ikinci jübile yılında emredildiği gibi bir gemi yaptı. Bu hikâyede insanı şaşkına çevirecek olan şey, her şeyin 364 günlük bir güneş takvimine göre ayarlanmış olmasıydı. Sonsuz Olan'ın takviminde hiçbir şey şansa bırakılmamıştı.

SOY AĞACI

Peygamberlerin tarihi daha sonra anlatıldı: İbrahim, İshak, Yakup, Yusuf. İsrailîlerin Mısır'da Firavun'un köleleri olarak yaşadıkları kötü günler, başka bir görünmez adam olan Musa'nın, ulu yol göstericinin dünyaya gelişiy-le sona ermiştir.

Neden günümüzde bu kadar çok kişi onların soyunu, nereden geldiklerini araştırıyor? Acaba bunun sebebi, vakit geçirmek için daha iyi bir şey bulamamış olmaları mı? Yoksa insanların "Benim hayatımın bir anlamı var, çünkü ben onların soyundan geliyorum. Tek bir atam bile onun zamanından önce ölmüş olsaydı, ben bugün var olamazdım," diyebilmek için yaptıkları bir soy araştırması mı bu?

Musa'nın kendi soy ağacı çıkarılırken anladığı şey buydu. Aniden metin çok daha kişisel bir hal aldı. Melek ikinci kişi olarak doğrudan Musa'ya yöneliyordu:

"Kırk yedinci jübilenin yedinci yılının yedinci haftasında baban Kenan Diyarı'ndan (Daha sonra Filistin olarak adlandırılan, Tanrı tarafından İbrahim'e vaat edilmiş yerin İncil'deki adı. -ç.n.) Mısır'a geldi. Sen kırk sekizinci jübilenin altıncı yılının dördüncü haftasında doğdun... o zamanlarda Mısır kralı Firavun, doğan bütün İsraili erkek çocukların nehirde boğulmalarını emretmişti. Ama senin annen... sana küçük bir kayık yaptı ve seni o kayıkla, sazların arasından nehre bıraktı."

Bu bilindik hikâye, Firavun'un kızının bebek Musa'yı bulması ve onu Firavun'un huzuruna getirmesiyle devam ediyor. Musa'nın hayatı ve yaşadıkları, bize Varoluş Meleği'nin doğduğu andan itibaren hayatının her anında yanında olduğunu gösteriyor. Frank Capra'nın klasik filmi "Mükemmel Hayat"taki iyi niyetli melek Clarence gibi, Kayıp İncil de bizi her an izleyen koruyucu meleklerimiz olduğundan bahsediyor.

Heyecanın baştan sona yüksek tutulması kötülüğün var olduğunu anlatmak içindir -Kayıp İncil'in eşdeğeri Yıldız Savaşları'nın Darth Vader'ı, ya da Tolkien'in Yüzüklerin Efendisi kitabındaki Sauron:

“Mastema adında kötü bir melek gücünü gösterdi ve sizin Firavun’a yenik düşmenize neden oldu. Senin gözünün önünde bütün hünerlerini gösteren Mısırlı büyücüleri etkiledi. Onların kötülük yapmalarına izin veriliyordu, ancak kimsenin onların böyle bir özelliği olduğunu bilmemeleri için şifa dağıtmalarına izin verilmiyordu.”

Filmlerde olduğu gibi, bunlarda da gerçekten mutlu sonlar var. Mastema sonunda yeniliyor. Kızıl Deniz’in ikiye ayrılmasından ve İsraililerin o ayrılan yerden yürüyüp geçerlerken kendilerini kovalayan Mısırlıların denizin tekrar birleşmesiyle gelen sulara boğulmalarını izledikten sonra kötü Prens Mastema mahkûm edildi. Varoluş Meleği Musa’yla konuşmaya şöyle devam ediyor:

“Size vahşi dünyada, Sebt günlerinde gösterdiğim bunca şeyden sonra... aynı zamanda size Sina Dağı’nın tepesindeyken Sebt günlerinin gelecekte de İsrail topraklarında nasıl korunması gerektiğini gösterdim... Topraklardaki herkes Sebt günlerini torunlarına taşıyacak ve onlar da Jübile yılını onurlandıracaklar.”

Jübile kitabı başladığı gibi, Sina Dağı’nın tepesinde Varolma Dünyası’nı bulan ve artık sonsuz kollarda dinlenecek olan Musa adındaki bir görünmez adamla bitiyor.

SIR

Jübile’den aldığım dersleri kendi hayatıma nasıl uygulayabilirim? 1980’lerde Ortadoğu’da yaşadıklarımı ve bir Amerikan haber alma kuruluşuyla yaptığım çalışmaları hatırlıyorum. Bazen gecenin geç saatlerinde Lübnan’da, Marajouyn kentinden evimin olduğu Celile’ye gitmek için arabayla kat ettiğim yollar boyunca Varolma Dünyası’na sızıyordum. Bu, çok sık rastlanan terör olaylarının beni

korkutmasına ve aklımın etrafımda kim bilir kaç aracın pusuda beklediğini düşünmeme engel oluyordu. Acaba bu akşam sıra bende miydi? Ama bir yansıma ve meditasyon anı beni huzur dolu bir yere getiriverdi. Kendi sülalemi hatırladım -uzak atalarım Vikingler'den Gürcistan'ın güneyi boyunca şehir şehir dolaşan Metodist büyükbabama kadar. Elbette ki, Ortadoğu topraklarına bir terör kurbanı olmak için gelmemiştim. Varolma Dünyası'nda korkuya yer yoktur. Bunlar benim için birer yanan çalı anıydı.

Pragmatist felsefeci William James "Benim neslimin en büyük keşfi, insanoğlunun düşünme şeklini değiştirerek hayatını da değiştirebileceğini bulmuş olmalarıdır," demiştir. Ortadoğu'nun yollarında hayatım gözlerimin önünden geçerken zihnimdeki bütün düşünceleri değiştiriyordum. Neredeyse tamamen bir görünmez adam olmuştum. Varolma Dünyası'nda bir yerlerde Musa aşağı bakıyor ve gülümsüyordu.

Buradan alınacak en önemli ders çok basittir: Bir şey yapmadan önce varolmanın sırrını bilmeniz gerekir. Bir Budist üstat şöyle demişti:

"Çoğu kez şunu duymuşuzdur: 'Orada oturup durma; bir şeyler yap!' Ama şunu demek isteriz: 'Bir şeyler yapıp durma; otur!'"

Kadere inanın. Siz belli bir amaç için doğdunuz ve hiçbir şey rasgele gerçekleşmiyor. Evrenin bir mantığı var ve siz de bu yüce mantığın bir parçasısınız. Hayatınızın jübileleri açıldıkça daha büyük parçalar arayın. Haydi, yoldan çıkın. Eğer bir şey arıyorsanız hollow olmaya çalışın. Bir şeyler yapıp durmayın; oturun!

BÖLÜM 6

İLKEİ BEN

Eğer dünyaya bağışlayacak gerçekten değerli bir şeyiniz varsa, bu sizin kişiliğinizle kendini gösterecektir; çünkü en ufak bir ilahi kıvılcım sizi bir adım öteye taşır ve diğer tüm canlılardan ayırır.

-BRUCE BARTON, AMERİKAN YAZAR, REKLAMCI

Yaşam, geçmişin sonu, şimdiki zamanın bilinci, geleceğin göstergesi ve ilahi olana dokunabilmeyi sağlayan bir özelliktir.

-CHARLES A. LINDBERGH

Kayıp İncil'in inanılmaz bir kitabı insanoğlunun içindeki değer hakkında çok fazla şey söylüyor. Hanok'un ikinci kitabı yüce biri -Adem'in altıncı torunu ve Nuh'un büyük büyükbabası- tarafından yazılmış olduğu belli olan bir devam kitabıdır. İncil'in tamamında Hanok'un kaderinden şu şekilde bahsedilir:

Bu dünyadan göç etme zamanı geldiğinde, Hanok'un yaşamı 365 yıllık olmuştu. Ve Hanok Tanrı ile beraber yürüdü; sonra yok oldu. Onu Tanrı aldı. (Yaradılış 5: 23-24, yazarın çevirisi.)

Kayıp İncil'de Tanrı onu aldıktan sonra Hanok'a neler olduğu da yazıyor. Hanok'un ikinci kitabı, ya da Hanok

2, onun nasıl ilahi âlemlere bir yolculuğa götürüldüğünü, Sonsuz Olan'ın huzuruna çıkışını ve tüm bu deneyimleri yaşadktan sonra yeryüzüne geri dönüşünü anlatıyor. Kitabın ikinci yarısı bu yüce insanların en uzun yaşayanı (969 yıl) olan Methuselah'ın ve aynı zamanda Nuh tufanından önce göğe yükseldiği söylenen gizemli Melchizedek'in hikâyesini içeriyor.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Bazı araştırmacılar Hanok 2'nin içinde yazarların Ortaçağ'dan daha eski bir zamana ait olmadığını ileri sürüyor, çünkü en eski el yazmaları (bize kadar Slav dilinde gelmiştir) yaklaşık 1400 yılını gösteriyor. Ama gerçek bundan çok daha karışık. Dilin altyapısı, yani cümlelerin bir araya getirilişi -sentaks- Sami dilinin özelliğine ihanet eder nitelikte. Dahası, yazar Sami diyalektiğinde düşünüyor olsa da, kitapta bulunan çoğu ifade ve deyim Ortadoğu dillerinden. Bu ipuçları bizi kitabın aslında Sami dillerinden birinde -ya Arami dili ya da büyük bir olasılıkla İbranice- yazıldığı gerçeğine götürüyor. Eğer durum buy- sa, o zaman Hanok 2 M.Ö. 2. yüzyıl kadar eski zamanlarda İsrail'de yazılmış olmalı.

Ama bir kitabın eski olması, onun ilahi anlamda da bir öneme sahip olduğu anlamına gelmiyor. En eski kutsal kitap koruyucuları muhtemelen Hanok 2'yi Hanok'un kendisinin yazdığına inanmadıkları için İncil'den çıkarmışlardır. Bunu da Pseudopigrapha kategorisine koymuşlardır.

Bu kitabın yasaklanması kararına karışan belki çok daha fazla kişi vardı, çünkü Hanok 2 her birimizin içinde zihnimizi kontrol edebilecek gücün olduğundan ve bu güçle kendimizi tüm dünyaya açabileceğimizden bahsed-

yor. Bu, Yaradılış metnini çeviren kilise çevirmenleri tarafından sefaletle boyanmış geleneksel hikâyelerden oldukça uzaktır. Geleneksel düşünce şöyledir: Kibirden kurtulmak için ilahi varlığın önünde durmamalıyız.

Tüm bunlara bakılınca biz değersiz, sefil yaratıklarız. Adem topraktan yaratıldı, ölümlüydü, kırılıyordu, çürümeye mahkûmdu ve doğru yoldan sapacağı kaderinde vardı. Hanok 2 bu kötü özelliklere karşı çıkıyor. O dönemdeki çok sayıda insanın, bu metnin insanoğlunun manevi doğasıyla ilgili verdiği mesajı sevdiği çok açıktır.

SANDIĞINIZDAN ÇOK DAHA FAZLASINA SAHİPSİNİZ

Hanok'un gökyüzünün on katına yükselişinin ve Yüceler Yücesi'nin huzuruna çıkışının detaylı anlatımı yeterince inanılmazdır. Şöyle ki:

Bir zamanlar Sonsuz Olan'ın çok gözlü cennet tahtının da içinde bulunduğu ilahi âlemi gösterebilmek için yanına aldığı yüce ve bilge bir adam vardı.

Hanok şöyle yazmıştır: "365 yaşındaydım ve evde yalnızdım. Uyurken önümde iki dev adam belirdi. Onların önünde eğildim. 'Hanok' dediler. 'Sonsuz Olan seni göğe yükseltmek için bizi gönderdi.' Torunlarıma Tanrının yanından geri dönüş olmadığını söyledim. Hemen o iki adam -yani melekler- beni kanatlarının üzerine aldılar ve gökyüzünün ilk katına götürdüler.

Ardından beni bulutların üzerine oturtular. Oradan, yeryüzündekilerden çok daha büyük bir okyanus gördüm. Aynı zamanda bana yıldızlardan ve göksel varlıklardan sorumlu iki yüz tane melek gösterdiler.

Sonra ikinci kata götürüldüm. Orada derin bir karanlığın içinde son cezalarını bekleyen mahkûm vardı.

Bunun peşinden üçüncü kata gittik ve oradan asıl cenneti gördüm. Cennet Bahçesi'nin tam ortasında Yaşam Ağacı vardı. Sonsuz Olan şöyle dedi: 'Hanok, bu bahçe hayatı boyunca çok acı çeken ve doğruluktan şaşmayan insanlar için hazırlandı.'

Ardından melekler beni oranın işkenceyle dolu ve karanlık olan kuzeyine götürdüler.

Oradan üzerime ay ve güneşin ışıklarının vurduğu dördüncü kata geçtik. Oradan aynı zamanda içinde altı tane kapının bulunduğu cennetin batı kısmını da gördüm.

Sonra beşinci kata çıktık ve orada sayılamayacak kadar çok ordu gördüm. Bunlar Gözetleyicilerdi; insanlara benziyorlardı, ama devlerden bile büyüklere.

Bunun arkasından altıncı kata çıktık. Burada da farklı şekillerde gruplandırılmış melekler vardı.

Yedinci kata çıkarıldığımda müthiş bir ışık ve baş meleklerin yardımcılarını gördüm.

Ardından, İbranice'de Muzalot adı verilen ve mevsimlerin değiştiricisi anlamına gelen sekizinci kata çıktık. O katta aynı zamanda on iki Zodyak'ın evlerini de gördüm.

Son olarak, baş melek Mikail beni İbranice'de Aravot denen onuncu kata çıkardı. İşte orada Sonsuz Olan'ın yüzünü gördüm. O ilahi görkemin önünde yerlere kapandım. Sonsuz Olan ve Mikail benim giysilerimi değiştirmeye ve beni yağla kutsamaya başladılar. Yağ güneş ışınları gibi parlıyordu ve kendime baktığımda kendimi o ilahi varlıklardan biri gibi gördüm. Hiçbir fark yoktu. Sonsuz Olan Vrervoil diye bilinen baş meleklerden birini çağırdı. O melek de bana boş sayfalar ve yazmam için bir kalem getirdi. Vrervoil otuz gün ve otuz gece boyunca bana her şeyi öğretti ve ben de her şeyi yazdım."

HİÇLİKTEN YARATILMAK

Bu göğе yükseliş, bir bilgelik kitabının yalnızca başlangıcıdır. Hanok, göğе yükselişі sırasında, kötölük yapanların göğün ikinci katında işkence görmeleri de dahil, pek çok şeye tanıklık etmiştir. Ancak orada durmamıştır. En kutsal sevginin bulunduğу onuncu kata kadar yükselmiştir.

Hanok ilahi tahtın bulunduğу odaya girdikten ve Sonsuz Olan'la yüz yüze geldikten sonra, Tanrının, evrenin ve kendi benliğinin derinliklerini görmeye başladı.

Din düşünürleri, özellikle de üç büyük tektanrılı dinin -Musevilik, Hristiyanlık ve İslamiyet- mistikleri Tanrının tabiatı ve özüyle ilgili çok fazla şeyden bahsetmektedir. Çoğу, Tanrının hiçbir şey olmadığını, onun hakkında söylenebilecek en önemli şeyin onun hiçbir maddeden olmadığını öne sürüyor. Tanrının varolduğу bile söylenemez, çünkü varolmak sözü maddesel bir özü temsil ediyor. Tanrı, sözcüklerle tanımlanabilenin çok ötesindedir. Tanrı Varolma Dünyasında bulunan sonsuz bir varlıktır. Sonsuz Varlık aynı zamanda Sonsuz Hiçlik'tir, yer ve zaman sınırlarının ötesindedir. Sonsuz Olan'ın Hanok'la konuşurkenki sözlerini bir düşünün:

"Her şeyin başlangıcından önce, daha hiçbir şey yaratılmamıştı ve ben her şeyi yoktan var ettim; görünmez olandan görüneni yarattım. Sana söylediklerimi iyi dinle Hanok. Sırlarımı meleklerle bile paylaşmadığıma dikkat et. Ben onlara bile kendi özlerini, sonsuzluklarını ya da benim açıklanamaz tabiatımı anlatmadım. Bütün canlı varlıkları ben yarattım ve onların hepsini ben anlarım. Bugün sana hepsini anlatacağım.

Benim Bir olduğumu unutma. Varolan tüm maddesel şeylerden önce ben görünmeyen şeylerdeydim. Güneş

gibi hareket ediyordum, doğudan batıya ve batıdan doğuya. Ama güneşin bile dinlendiği anlar varken benim hiç yoktu. Henüz çoğu şey yaratılmamıştı. O nedenle içinden görünen bir dünyanın çıkacağı bir şey yaratmaya karar verdim.”

Bu paragraflar, evrenin ne olduğu ve hangi aşamalardan geçerek bugünkü haline geldiği hakkında derin bir düşünceyi barındırıyor. Aslında Büyük Patlama’dan önce gerçekleşen şey Yaradılış mıydı? Her şeyden önce gerçek bir hiçlik vardı. Uzay, maddesel dünya ve zaman hakkında bildiğimiz sarsılmaz kurallar yalnızca Büyük Patlama’dan bugüne gelen yer ve zaman döngüsünün bir parçası. Uzay diye ölçtüğümüz ve zaman diye saydığımız şey, bizim yalnızca insan olarak algıladıklarımızdan öte bir şey değil. Bunları algılıyoruz, çünkü biz de bu evrenin bir uzantısıyız. Evren şişirilen bir balon gibidir ve biz de onun içinde yaşamlarımızı sürdürüyoruz. Ama balonun dışında ne bir zaman var, ne de yer. O nedenle her şey Hiçlikten yaratılmıştır ve Hiçlik Tanrının kendisidir.

Hanok 2, görünmeyen varlıkların arasında dolaşırken Tanrıyla konuştuğu zaman ilahi hiçliği açıklıyor. Buradan yola çıkarak Tanrının da görünmez -hiçlik- olduğu sonucuna varabiliriz. Bu Hiçlik bir şeyler -aslında her şey- doğuran bir hiçliktir. Ancak bu metinde bir düşünce katmanı daha var, çünkü orada Adem’in evrenin bütün elementlerinden yaratıldığı söyleniyor. İşte burada bir karışıklık başlıyor, çünkü astrofizikçiler maddesel dünyada gördüğümüz her şeyin, en küçük atomlarına kadar, çok eskilere, yani kozmik patlamaların olduğu dönemlere ait olduğunu ileri sürüyorlar. Modern bilimin metafiziğe katkılarının biri, hepimizin özünün yıldızlardan geldiğidir.

Bu düşünce sadece bir yalan gibi. Ama buna karşılık, astrofiziğin de önemli kurallarından biri. Bedenlerimizi

oluşturan her bir atom, kozmik döngüde birbirlerine bağ-
lıdırlar. Hepimizi doğuran Varolma Dünyası, aynı zaman-
da uyum, eşitlik ve anlayışla dolu Yeryüzü Gemisi'nin sa-
dık bir gezgini olarak bizi çağırıyor.

SADECE TOPRAKTAN DEĞİL

Ancak Hanok 2'nin çok daha önemli bir katkısı var.
İnsan ırkını çok daha üst bir seviyeye taşımıştır. Metinde
şunu okuyoruz:

"Altıncı günde, evrenin yedi elementinden bir insan ya-
ratılması emrini verdim. İlk önce eti topraktan çıktı. İkinci
olarak, çiyden ve güneşten kanı oluştu. Ardından okya-
nusların en derin yerlerinden gözleri oluştu. Dördüncü ola-
rak taşlardan kemikleri oldu. Sonra meleklerin her hareke-
tinden ve bulutlarından zihni oluştu. Altıncı olarak yerde-
ki çimenlerden saçları ve damarları oluştu. Son olarak da
rüzgârdan ve benim kendi özümünden onun ruhu yaratıldı.
Onu yeryüzünün İkinci Meleği olarak yarattım ve ona dört
ana yönün ardından oluşan bir isim verdim: Anatole'un
(Doğu) A'sı, Dusme'nin (Batı) D'si, Arktos'un (Kuzey) A'sı
ve son olarak Mesembria'nın (Güney) M'si."

Hanok 2'de açıkça verilen mesaj, gerçek bir kozmik var-
lık gibi ve İkinci Melek olarak yaratılan Adem'in bütün in-
san ırkının modeli olduğudur. Adem doğanın içindedir ve
aynı zamanda evrenin her bir elementi onun içindedir.

Ortadoğu'da yaşadığım dönemde, gidip Kayıp İncil'in
sırlarını uzun uzun düşündüğüm tek bir yer vardı -Olives
Dağı. Eski Kent'in doğusunda kalan o dağın tepesindeki
yerimden geceleri o büyüleyici şehrin nefes kesici manza-
rasını izliyordum. Elimde olmadan o şehri Kudüs kireçta-
şından yapılmış binalardan oluşan geniş bir koleksiyona

benzetiyordum. Koleksiyon sözcüğünden başka hiçbir sözcük bu antik ama modern kentin içinde barındırdığı çok sayıda dini, siyasi ve etnik grubu daha iyi açıklayamazdı.

Eski Kent'teki binalar, ilgili gelenekleri ve Arap'tan, Hristiyan, Musevi ve Ermeni kültürlerine kadar pek çok farklı kültürün yarattığı bu çeşitliliği yansıtıyor. Her birinin cephesi aynı Kudüs taşından yapılmıştı ve bu özellik, güneş ufukta kaybolurken o kente özgü bambaşka bir aura yaratıyordu. Bu yapıların arasında hiçbir uyumsuzluk yoktu. Gözler onları tek bir elden çıkmış bir yapı gibi kusursuz görüyordu. Tüm bu çeşitliliğe rağmen, binalar aynı taş ocağından çıktıklarını biliyor gibi görünüyordular. Aynı şekilde, bütün çeşitliliğimizle biz insanlar Adem'in çocuklarıyız. Peki hepimiz neden o kireçtaşları gibi olamıyorduk? Merak ediyordum. Bu Barış Kenti'nde, bu taştan kentte insanlar arasında neden bu kadar uyumsuzluk vardı? Neden hepimiz uyum içerisinde yaşayamıyorduk?

Orada düşünürken asıl ulaştığım sonuç, insan olarak bizim kendimizi çok fazla sevmediğimiz, bencil olduğumuz, ben merkezli yaşadığımız sonucuna vardım. Peki neden kendimizi sevmiyorduk? Adem'in içimizde bulunan özünü -ve aslında soyumuzun bilgelikle dolu İkinci Melek'ten geldiğini- anlayamıyorduk. Şu bir gerçek ki, içimizdeki Tanrıyı göremediğimiz sürece başkalarının içindeki Tanrıyı görmemiz mümkün olmayacak.

İNSAN OLMAK

Hanok 2 Sonsuz Olan'ın maddesel âlemi nasıl tecrübe etmeye karar verdiğinin ve ardından güneşi, ayı, yıldızları ve yeryüzünü yarattığının anlatıldığı antik kaynaklardaki mistik spekülasyonlarla aynı zamana denk gelmektedir.

Bu yaradılış süreci İlahi Varlık'ın parçalarını da içermektedir. İlahi güç, Aeon'lar denen göksel yaratıkları da var etmiştir. Bunların hepsi bir araya geldiğinde Pleroma'yı -ilahi bütünlüğü- oluşturur. İşte böyle bir Aeon ilk insan -Adem- biçimini almıştır.

O nedenle Adem aslında Tanrının özüdür. Yalnızca toprak -ya da yeryüzünün bir parçası- olmanın çok ötesindedir. İnsan, Tanrının bir ifadesidir ve Sonsuz Olan'dan ortaya çıkmıştır. Daha da cesur düşünecek olursak, Adem'in Tanrının bir parçası olduğunu bile söyleyebiliriz. Eğer varlığımızın gerçeğini anlayabilirsek, o zaman hepimiz içimizdeki ilahi kaynağı da görmüş oluruz ve böylelikle dünyadaki diğer güçler ve güçlü kişilikler bizi kontrol altına alamazlar.

Varolma Dünyası'na girdiğimizde, dünyaya Tanrının gözlerinden bakmaya başlarız. Bizi maddeselliğe, cezalara, nefrete ve önyargıya iten korkularımızdan arınmayı öğreniriz. Davranışlarımız anlam kazanır. Daha etkili bilgiler edinmeye ve modern hayatın en önemli parçalarından biri olan bilgi bombardımanından gerekli olanları alabilmeye başlarız.

Kayıp İncil, insanoğlunun ilahi varlıklar olduğundan bahsediyor, çünkü içimizde Tanrının özü var. Hanok 2 Adem'in hikâyesini ve Cennet'ten kovuluşunu anlatmaya devam ettikçe, bu "pseudographical" metnin hem bizim hem de insanlığın değeri hakkında neler anlattığını görmeye başlarız. Hanok 2'de Tanrı, Yaradılış'ta geçmeyen bazı detaylardan bahsediyor:

"Adem için geniş bir Cennet yarattığım için orada zafer şarkıları söyleyen melekleri görebilir. Orada aynı zamanda asla sönmeyecek bir ateş vardır. Kötü Olan bile Adem'in

üzerinde hüküm süreceği koca bir dünya yarattığımı biliyordu.”

Tanrıya inandığımız için acı çekebiliriz, ancak Tanrının bize inandığı bir gerçektir. Eğer kafamızın içindeki örümcek ağlarını temizleyebilirsek, potansiyelimizin limitsiz olduğunu ve gücümüzün katlanarak gittiğini görebiliriz. Her zaman seçeneklerimiz vardır. Tüm bunlardan sonra, kaynağımızın ne olduğuna bakın. Potansiyelimize ulaşmanın ilk adımı, elbette ki bakış açımızı fiziksel olandan metafiziksel olana çevirmek ve Sonsuz Olan'ın bizim içimize nefesini vermesi sağlamaktır.

SIR

1980'lerde, savaşın yakıp yıktığı Lübnan'da bir kameraman ve yayıncı olarak çalışırken, o doğaüstü varlığın olduğu yere sızmaya çok ihtiyaç duymuştum. İç savaşla, Akdeniz'in bu kıymetli mücevherinin bir harabeye dönüşmesini seyrederken karşılaştığım günlük stres benim aciz varlığımın kaldırabileceğinden çok daha fazlaydı. Kendimi bulmaya, yenilenmeye ihtiyacım vardı. Çok şükür ki, nereye gideceğimi biliyordum. Celile'nin kuzeyindeki tepelere yerleşmiş Safed denen bu yüzlerce yıllık şehrin yollarına vuruyordum kendimi.

Bu masalsı şehir, 1500'lü yıllarda Musevi mistikler -Kabala'nın üstatları- tarafından kurulmuştu. Bugün ise orası sanatçıların ve esnafların evi haline geldi, ancak içinde bambaşka bir havayı barındırıyordu. Taşlar, o ilahi nefesle canlı birer varlık gibi duruyorlardı. Bütün Safed, daha önce de olduğu gibi, bu dünya ve öteki dünya arasındaki bir nokta olma özelliğini taşıyordu. Lübnan'daki görevime geri döndükten sonra kendimi tazelenmiş hissettim. Ama

aynı zamanda kendimi nasıl ardımda bırakacağımı, iç huzurumu kaçıran onca sestten nasıl kurtulacağımı da öğrenmiştim.

Safed'te, Hanok 2'de anlatıldığı gibi, Varolma Dünyası'nın kusursuzluğunu görmüş oldum. İlahi güç evrenin içinde, bilinmeyen ve insanoğlunun anlayamayacağı bir yerlerde değildi.

Her gün kendime meditasyon yapmak, içime dönmek ve çalışmak için belli bir zaman ayırmaya karar verdim. Kendime tekrar etmek için basit bir söz buldum (eski bir İbranice kitaptan) ve bu mantra ile bütün endişelerimden, düşüncelerimden arınıyordum. Her meditasyon seansını, ilahi tabiatımın ortaya çıkışı gibi görüyordum. O andan itibaren, ne zaman hayatın stresini üzerimde hissetsem bu sırrı hatırlıyordum.

Geleneksel romancı Tom Robbins şöyle yazmıştır: "Bir kişi gerçeğin geniş bir açıklamasını kabul ettiğinde, şans denizlerinin üzerine de o kadar geniş bir ağ örtülür." Hanok 2'nin sözünü ettiği geniş gerçeklik budur. Hanok 2'nin sırrı her gün hayatlarımızda işe yarayacak ve hayata nasıl yaklaşmamız gerektiğini gösterecek niteliktedir. Asla kendinizi küçümsemeyin.

Kendi benliğinizin sırrını keşfettikten sonra, başkalarının sizinle ilgili ne düşündüklerini önemsemek durumunda kalmayacaksınız. Kendinize güvenin; kendi yargılarınıza inanın. Her gün aynaya bakın, ancak kusurlarınızı ve alnınızda en son çıkan kırışıkları aramayın. Kendinize bakın ve sadece "Ben ilahi suretten yaratıldım," değil, aynı zamanda "BEN... ilahi bir kıvılcımım," deyin.

BÖLÜM 7

Kime Tapacağız?

İnsan olmak aciz bir şeydir; tabii ki içimizde yatan ilahi gücü ortaya çıkarmadıkça.

-FRANCIS BACON

Bana verilen görev, içimizde saklı olan ilahi tabiatı ortaya çıkarmaktır.

-PEACE PILGRIM, AMERİKAN DİNİ YAZARI

Cennet Bahçesi'ne ya da daha doğru bir deyişle Varolma Bahçesi'ne ve ilk insanın hikâyesine -Kutsal Kitap'ta olması gerektiği gibi geçmeyen haliyle: Adem ve Havva'nın Hikâyesi- geri dönelim. Yukarıda bahsedildiği gibi, bu gizemli metin ve Kutsal Kitap koruyucuları arasında büyük sorunlar yaşanmıştır, çünkü metnin bir bölümünde evrende hüküm süren eril bir güçten -Darth Vader'in eski bir versiyonu- bahsedilmektedir ve bunun adı Şeytan'dır. Musevi din bilginleri onu tektanrılı dinlere karşıt olan ve Tanrıdan bağımsız bir varlık olarak tanımlıyor.

Eski zamanlarda olduğu gibi, çoğu modern inanan da Şeytan'ın her şeye gücü yeten, Tanrı karşıtı bir güç olduğunu düşünüyor. Şeytan, Adem ve Havva'nın Hayatı'nda anlatıldığı üzere, hepimizin içindeki kötü tarafı temsil ediyor olabilir.

YASAKLANMIŞ KİTAP-ATEŞ İÇİN

DAHA FAZLA YAKIT GEREK

Bu metnin yasaklanması için bir sebep daha var. Bu da yalnızca Şeytan'dan çok fazla bahsetmesi değil, aynı zamanda ilk insan Adem'den de çok fazla bahsetmesidir. Kutsal kitap koruyucuları, ilk insanı ve onunla bağlantılı olarak tüm insanlığı tanrılaştıran bu metinden büyük rahatsızlık duyuyorlardı.

Kitap özellikle, Şeytan'ın işlediği ilk günahı, yani Adem'in önünde secdeye varıp ona tapmayı reddetmesini de anlatıyor:

“Kötü Olan, Adem’e şöyle dedi: ‘Sana kızgın ve kin dolu olmamanın sebebi, senin yüzünden İlahi Varlık'ın yanından sürülmüş olmamdır. Senin yüzünden yeryüzüne sürüldüm.’

‘Peki, ama ben sana nasıl bir kötülük yapmış olabilirim ki?’ diye cevap verdi Adem. ‘Beni neden suçluyorsun, hem de ne Havva ne de ben sana bir şey yapmamışken?’

Kötü Olan şöyle devam etti: ‘Sen neden bahsediyorsun Adem? Cennet'ten kovulmamın sebebi sensin. Sen yaratıldıktan kısa süre sonra sürüldüm ben. Meleklerin arasından kovuldum. Neden? Çünkü Tanrı sana yaşam nefesini verdiğinde -Tanrının suretinde yaratıldığında- baş melek Mikail seni meleklerin önüne getirdi ve onlara senin önünde eğilip sana tapmalarını söyledi.

İlahi ses şöyle buyurdu: ‘Bak, Adem, ben seni kendi suretimde yarattım.’

O anda Mikail dışarı çıktı ve tüm meleklerle ‘İlahi suretin önünde eğilin ve ona tapın, Tanrı böyle emretti!’ Mikail öne çıkıp onlara nasıl yapacaklarını gösterdi. Sonra da bana seslenip ‘Tanrının suretine tap!’ dedi.

Şu şekilde cevap verdim: 'Adem'e tapmayacağım!' Mikail beni zorlamaya çalıştı, ama ona şunu sordum: 'Neden bana bunu yaptırmaya çalışıyorsun? Ben kendimden daha alt seviyedeki birine tapamam. Ondan çok daha önce yaratıldığımı unutma! Adem bana tapmalı!'

O anda bu sözleri duyan bazı melekler de Adem'e tapmayı reddettiler. Ama Mikail ısrar etti: 'Tanrının suretine tapın! Ama eğer bunu reddediyorsanız Tanrının gazabı sizin üzerinize olacak.'

'Eğer Tanrı bana kızmazsa ben de yıldızların üzerinde kendi tahtımı kuracağım. Tanrının rakibi olacağım,' diye cevap verdim. Tanrı bana çok kızdı ve beni diğer meleklerle beraber beni Cennet'ten sürdü.

Görüyorsun Adem, Cennet'ten kovulmamızın sebebi sensin. Olanlara çok üzülüyoruz, çünkü bizden alınan güç sana verildi. Seni böyle bir mutluluk içinde görmek bizim çok canımızı acıtiyordu. O yüzden karın Havva'yı kandırdım ve senin Cennet'ten kovulmanı sağladım.'"

KUTSAL KLON

Hanok 2'deki gibi burada da, Adem ilk insan olarak anlatılıyor, ancak kendi başına ilahi bir varlık olarak da anılıyor. Adem bir bakıma İlâhi Varlık'ın, Tanrının bir klonu gibidir. Şeytan'ın bir melek olarak Adem'e tapması beklenmişti. Mezmurlar Kitabı, insanoğlunun yıldızlarla ilgisi olmadığını açıklıyor:

İnsanoğlu nedir, fark etseniz bile?

Ölümlüler nedir, o sevdikleriniz? (Mezmur 8: 5, yazarın çevirisi. Bkz. Hristiyan versiyon)

İnsanlar ender varlıklardır ve "ilâhi olana çok yakındırlar" (Hristiyan versiyonundaki 5. mezmura bkz.) Bazı

çevirmenler bu mezmurun çevirisini yaparken sorun yaşamakta ve şu şekilde çevirmektedirler: “Meleklerle çok yakındırlar.” Bu kendi kendini yok eden inanış, insanlar için oldukça alçakgönüllü bir yaklaşımdır. Ancak Adem ve Havva’nın Hayatı tam aksini söylüyor -yani Şeytan da dahil bütün meleklerin bir insana taptığını. Şeytan, o meleklerle özgü dizini, topraktan yaratılmış bir varlığın önünde bükmedi. Ne Adem’in ilahiliğini tanıyor ne de Sonsuz Olan’a itaat ediyordu. Şeytan’ın Adem’e tapmayı reddetmesi, meleklerin hiyerarşisine bakıldığında Tanrıya tapmayı reddetmekle aynı anlama geliyordu. Bu en büyük günahı ve bu yüzden Cennet’ten kovuldu.

Pek çok mitolojide Cennet’te çıkan kavgadan, Şeytan’ın meleklerin üçte biriyle beraber Tanrıya tapmayı reddetmesinden ve bu sebepten Cennet’ten kovulmalarından bahsedilir. Bu birkaç yerde geçmesine rağmen, bu doğaüstü pembe dizinin ayrıntılarını İncil’de bile bulmanız mümkün değil; çünkü bunlar Kayıp İncil’de. Bu hikâye, epik bir şiirden çok daha fazlası olan Milton’ın Kayıp Cennet’inde de geçmektedir. Modern çağda çok az insanın bildiği, ama Milton’ın apaçık gözler önüne serdiği bu hikâyenin özünü ancak Kayıp İncil’de bulabiliriz.

*Cehennemin yılanı, kurnazlığıyla
Düşmanlık ve intikam arzusuyla
Anne’yi ve İnsanoğlu’nu kandırdı
Ne zaman ki kibri onu
Asi meleklerle beraber Cennet’ten kovdurdu
İşte o zaman Tanrının gözünden de düştü
Kendini Yüceler Yücesi’ne eşit gördü
Tapmayı reddetti ve o hırsıyla*

*Tanrının tahtına ve iradesine karşı çıktı
 Ve Cennet'te bir savaş başladı.
 Ama çabası boşunaydı: Her Şeye Kadir Tanrı
 Onun üzerine yüce ateşini gönderdi.
 (Kayıp Cennet, Kitap 1)*

Bu kitapların yasaklanmış olmaları, hiçbir yerde bulunamayacakları ya da hiçbir kopyaları olmadığı anlamına gelmiyor. İrlanda'da Kutsal kitabı nesillerden nesillere taşımakla görevli olan rahipler Kayıp İncil'in kitaplarının kopyalarını yapmışlardır. Rahipler "Bu kitapların Kutsal kitaba alınmamış olmalarını dert etmeyin," diye düşünmüş gibilerdi, "bunlar lanetlenmiş iyi hikâyeler ve geçmişe ışık tutacaklar." Ama büyük John Milton bile, tüm o şiirsel hayal gücüyle, Şeytan'ın Adem'e ibadet etmeyi reddetmesi kısmını koymayı ihmal etmişti. Milton her şeye rağmen, ilk insanın ilahi özü taşıdığını bile söylemeye cüret etmeyecek kadar iyi bir İngiliz Püriten'di.

KUTSAL KURAN

Şeytan'ın Adem'e tapmayı reddetmesi kulağa çok tuhaf geliyor, değil mi? Aynı hikâye İslamiyet'de de anlatılıyor, ancak orada Şeytan'ın adı İblis olarak geçiyor. Müslüman geleneğine göre, İblis meleklerden biridir, ancak Adem'e tapmayı reddettiği için Allah'ın katından kovulmuştur. Allah Kuran'da çoğul konuşarak şöyle diyor:

Ve biz meleklerle Adem'e itaat edin dediğimizde onlar etti, ama İblis etmedi. Reddetti, kibirliydi ve inanmayanlardan biriydi. (Kuran 2, 34)

Biz seni yarattık, donattık ve meleklerle dedik ki: Adem'e itaat edin. İblis'in dışında hepsi itaat etti; İblis itaat etmeyenlerdendi.

Allah şöyle buyurdu: Sana Adem'e itaat etmeni emrettiğimde engel olan şey neydi? İblis şöyle cevap verdi: Ben ondan daha iyiyim. Sen beni ateşten yarattın, ama onu topraktan.

Dedi ki: Bulunduğun bu durumdan çık, çünkü bu ki-bir sana yakışmıyor. Bu şekilde devam edersen kötü olacaksın.

Dedi ki: Dirilecekleri güne kadar benden uzak dur.

Dedi ki: Uzak durulacaklardan olacağın kesin.

Dedi ki: Sen beni hayal kırıklığına uğrattığın için gözümü senin yolunda olanlardan ayırmayacağım. Her an onların yanında olacağım ve göreceksin ki, onların çoğu sana şükretmeyecek.

Dedi ki: Bulunduğun bu durumdan çık: Onlardan her kim senin yolundan giderse, onların kanını ateşle dolduracağım. (Kuran 7, 11-18)

İslam sanatı Tanrının ve Hz. Muhammed'in gravürlerini yapmak konusunda çok dikkatli davranmaktadır ve pek çok temsili resimde İblis, Adem'in önünde diz çökmeyi reddederken gösterilmiştir.

Şaşırtıcıdır ki, Kayıp İncil bin yıldır okunması yasaklanan bir kitap olmasına rağmen hem Püriten İngiltere'de yaşayan John Milton'ı, hem de Arabistan'dan İspanya'ya Müslüman din bilginlerini etkilemeyi başarmıştır.

KUTSAL VARLIK

Milton ve Müslümanların anladıklarının dışında burada başka bir mesaj daha var. Bu metinlere edebi ya da tarihi gözle bakılmadıkça, her şey -Adem de dahil- Tanrının bir parçası olarak görülüyor. Ünlü Amerikan transandantalisti Ralph Waldo Emerson şöyle demiştir: "Doğadaki her şey doğanın bütün güçlerini içerir. Her şey gizli bir özden oluşmuştur... Dünya kendini tek bir çiy damlasından yaratabilir." Aslında şeytan da kıskançlığını kontrol altına alamayan bilgelikle dolu bir varlıktır, çünkü o da İlahi Surette yaratılmıştır. Daha açık söylemek gerekirse, Şeytan Tanrının bir oluşuna karşı çıkmayı temsil eder.

Bir adım daha öteye gittiğimizde, Şeytan'ın insanın itaatsizliğini temsil ettiğini söyleyebiliriz. O, insanların ilahi varlıklar olduğunu anlayamıyordu ve aynı sebepten hiçbir şeyi anlayamıyordu. Şeytan, kendimize ve birbirimize inanmamızı sağlayan sayısız psikolojik faktörün bir metaforu olarak görülebilir. Büyük Düşman, bizim Tanrıya olan bağlılığımızı inkâr ederek Varolma Dünyası'nı sarsmaya çalışmaktadır. İlahi kıvılcım aynı zamanda Dante'nin cennemi anlatan İlahi Komedi'sinin da konusudur.

SIR

Varolma Dünyası her birimizin içindeki potansiyeli anlamamızı ve ilahi gücü görmemizi sağlıyor. Bu çok güzel bir düşünce, ama bunun için ne yapabiliriz? Emerson'ın ve Transandantalistlerin söylediklerini düşünün. Sessizliği dinleyin, doğadan alabileceğiniz her anın tadını çıkarın. Cennet Bahçesi'nde de kökenini düşünmeden çağırıştır-

dığı tüm anlamlarıyla Cennet ismini kabul ediveriyoruz. Dilbilimciler, bir dilde var olan bir sözcüğün başka bir dilde de mutlaka bir anlam ifade ettiğini biliyorlar. Cennet (İngilizce'de Eden -çn.) sözcüğüne bakıldığında, en yakın dilbilimsel bağ Arapça bir sözcük olan ve sakinlik ya da dinginlik anlamına gelen "adan" ile kurulmuştur. En dingin halde olabilmek için Cennet'te olmak gerekir. Bu da Varolma Dünyası'nın en güzel tanımıdır.

BÖLÜM 8

Varolma Bahçesindeki Lilith

"Kendi cinslerinin bir zamanlar daha güçlü ve baskın cins olduğunu kabul etmek, bazı kadınlar için oldukça güç."

-ELIZABETH GOULD DAVIS, YAZAR

"İnsanların size davranış biçimi onların karmaları; nasıl tepki verdiğiniz ise sizin karmanızdır."

-WAYNE DYER, PSİKOLOG

Kayıp İncil bizi uzun süredir yasaklanmış olan ve Adem'in karısıyla -Havva değil, Lilith diye bilinen ilk karısı- ilgili olan bir hikâye aracılığıyla Varolma Bahçesi'ne götürüyor.

İLK KADIN

Geleneksel kültürde oldukça yaygın olarak bilinmesine rağmen, onun hakkında İncil'de çok kısıtlı bir bilgiye ulaşabildik. Üstelik orada adı Cennet'te değil, şeytani terimlerle beraber geçiyor:

Bütün yabankedileri sırtlanlarla karşılaşacak,
Ve keçi suretindeki kötü ruhlar birbirini çağırarak;
Lilith de orada olacak,

Ve kendine boylu boyunca uzanacak bir yer bulacak.

Yılan da oraya gelip yuva yapacak ve yumurtalarını bırakacak,

Orada kuluçkaya yatıp gölgesinde yavrularını çıkarmak. (Yeşaya 34: 14-15, yazarın çevirisi)

Ölü Deniz Parşömenleri de bu hikâyeyi farklı bir kaynaktan, ama yine şeytani bir bakış açısıyla anlatıyor:

Ve ben, bilge, kötülük için gelen bütün melekleri, kötü ruhları, iblisleri, Lilith'leri, uluyan çöl hayvanlarını ve aniden insanların üzerine inip onları yoldan çıkarmaya çalışanları korkutmak ve onları kovmak için onun ihtişamını anlatıyorum. (Mağara, 4. parça, yazarın çevirisi)

Böyle ürkütücü bir düşünceye rağmen, Kayıp İncil Lilith'in önceleri Adem'in ilk eşi olarak çok yüce bir yeri olduğundan bahsediyor. Geleneksel İncil hikâyesine göre, Adem "topraktan" yaratılırken Havva da "onun kaburgasından" yaratılmıştı. (Yaradılış 2: 7)

Bu hikâyeden anlaşılan, belli bir hiyerarşinin olduğu ve erkeğin doğal olarak kadından daha üstün olduğudur. Lilith'in hikâyesi bundan daha farklı. Anlatılana göre, kadın erkekten sonra değil, onunla aynı anda yaratıldı -ve yine kaburga kemiğinden değil, topraktan. Aralarındaki ilişki efendi-uşak ilişkisi değil, karı-koca ilişkisiydi.

Musevi mistisizminin (Kabala) en önemli kaynağı olan Zohar'da şöyle geçiyor:

Şunu dinleyin: Lilith adında yüce bir ruh var. O, her şeyden önce, Adem'le aynı zamanda yaratıldı. (Zohar 3: 19, yazarın çevirisi)

Ortaçağ'a baktığımızda, Ben Sira Alfabesi ile yazılmış başka kaynaklara da ulaşıyoruz:

Tanrı önce kendinden Adem'i yarattı. Şöyle buyurdu: "Bir insanın yalnız kalması iyi değil." (Yaradılış 2: 18) Ardından, Adem'le beraber olması için bir kadın yarattı. Kadın da aynı Adem gibi topraktan yaratıldı. Tanrı ona Lilith adını verdi. (Ben Sira Alfabesi, Soru 5, yazarın çevirisi)

EGOLARDAN ARINMIŞ BAHÇE

Kısacası, Lilith Adem'in kusursuz eşiydi -tıpkı Varolma Bahçesi'nde umduğumuz gibiydi. Dinginlik vardı, çünkü uyum vardı. Varolma Bahçesi tamamen egolardan arınmış bir yerdir ve bu egosuzluk kutsallığın en önemli özelliklerinden biridir. Hikâyenin gündüzü böyleydi, ama gece geldiğinde her şey bambaşka bir hal alıyordu. Ego, karanlığın örtüsü altında kendini ifade edecek bir yol buluyordu. İlginçtir ki, Lilith'in ismi, İbranice bir sözcük olan ve gece anlamına gelen "lailah" sözcüğünün bir türevidir. Lilith bir gece yaratığıdır ve gece, bir erkeğin kendini göstermeye çalıştığı zamandır.

Anlatılanlara göre, Adem Lilith'in kendi altına yatmasını -ya da daha düzgün bir deyişle erkeğin baskın olduğu cinsel pozisyonu almasını- istemiştir. Lilith çok kibar olmayan bir şekilde bunu reddetmiş ve kendisi üstte olmayı tercih etmiştir. Modern bir metinde şunları okuyoruz:

Adem ve Lilith şiddetli bir kavgaya tutuşmuşlardır. Lilith "Senin altında yatmayacağım!" diye bağirmiştir... "Çünkü sen ve ben eşitiz, ikimiz de topraktan yaratıldık."

Adem'in verdiği cevap da kışkırtıcıdır:

"Ben kesinlikle senin altına yatmayacağım! Üstte olmayı istiyorum! Bence altta yatmaya en uygun olan sensin. Benim pozisyonum seninkine göre üstte olmalı."

İşte o anda Cennet gerçekten kaybedilmiştir, çünkü Varolma Dünyası yıpratılmıştır ve bir anlık ego uğruna Varolma Bahçesi tüketilmiştir: kendini bir başkasından üstün görmek. Adem'in egosu ortaya çıktığında insanoğlunun içindeki ilahi öz yok olmuştur. Hiyerarşi savaşı onun masumiyetini kaybetmesine neden olmuştur. Ben Sira Alfabeti üzülerək şöyle diyor:

Birbirlerini dinlemeyeceklerdi bile.

OLMAK YA DA OLMAMAK

Lilith Adem'in iradesine kendi iradesiyle karşılık verdi. Öfkeden deliye döndü. İşte o anda cinsiyet savaşı gerçekten de başlamış oldu. O anda, İlahi Varlık'ın bir yansıması olan Lilith, ağzını açtı ve hiçbir ölümlünün söylemeyeceği şekilde Her Şeye Kadir Tanrının adını söyledi: "YAHVE." Aniden gökyüzüne yükseldi ve gözden kayboldu. Gerisini şöyle okuyoruz:

Tüm bu olanlardan sonra, Lilith Tanrının ifade edilemeyen adını söyledi. Ve birdenbire gökyüzüne yükseldi.

Ego bir kez kendini gösterdiğinde, erkek kendisine ait olan kadından yoksun kalır. Üstün olma arzusu artık sahip olma arzusuna dönmüştür. Hikâye şöyle devam ediyor:

Adem öylece durdu ve Yaratıcı'ya yakardı: "Yüceler Yücesi ve Her Şeyin Yaratıcısı! Benim için yarattığın kadın kaçtı!" Birdenbire sonsuz olan üç melek birden gönderdi.

Üç melek, Senoy, Sansenoy ve Semangelof, Adem'in kaybolan eşini getirmekle görevlendirildi. Uzun bir arayıştan sonra, onu Kızıldeniz'in dalgaları üzerinde yüzerken buldu. Lilith, üzerlerinde üç meleğin isminin yazılı olduğu nazarlıklardan takan çocuklara zarar vermeyeceğine söz vererek onlarla gitmeye ikna oldu. Ben Sira Alfabeti'ne göre:

Melekler Tanrının sözlerini getirmişlerdi, ama Lilith onlarla geri dönmek istemedi. Bunun üzerine melekler onu tehdit ettiler: "Seni şuracıkta boğarız!"

Lilith "Beni yalnız bırakın!" diye bağırdı. "Benim tek varoluş sebebim bebekleri hasta edip onlara acı vermek. Eğer bebek erkekse, sekiz günlük olana kadar ona güç uygulamam. Eğer kızsaa, o zaman da yirmi gün."

Melekler Lilith'in bu sözlerini duyduktan sonra ondan geri dönmesini istediler. Lilith Tanrının adıyla bir söz verdi: "Eğer üzerinde sizin üçünüzün adının yazdığı nazarlıklar görürsem, o bebeğe zarar vermeyeceğime söz veriyorum." Lilith daha sonra her gün yüz çocuğunun yok olmasına razı oldu. O nedenden, her gün yüz tane iblis ölür. Bebeklere, üzerlerinde üç meleğin isminin yazılı olduğu nazarlıkların takılmasının sebebi budur.

Bu arada, bahçede, Adem Sonsuz Olan'dan kendisine itaat edecek ikinci bir eş istiyordu. İşte ancak bundan sonra İncil'de anlatılan hikâye başlıyor -Adem'in derin bir uykuya dalması ve onun kaburgasından Havva'nın yaratılması; yine aynı şekilde insanların da çocuklar dünyaya getirmesi. Ancak Varolma Bahçesi'nde varolma deneyimi sonsuza dek cezalı olmak demektir. Kıskançlığı yüzünden eş olmaktan alıkoyulan Lilith, Havva'nın torunlarına zulmetmeye karar verdi. Hamile ve doğum yapmakta olan kadınların evlerini işgal ediyor ve ölüm uykusunu oraya getiriyordu:

Lilith dünyada cezalandırabileceği çocuklar bulmak için dolanıyordu. Onlara sarılıyordu, ama sarılırkenki tek amacı onları öldürmektir. (Zohar 1: 19b, yazarın çevirisi)

Annelerin bebeklerini alıyor, kanlarını emiyor, etlerini yiyor ve kemiklerini öğütüyordu. Lilith ve onun dişi iblisi geceleri yeryüzünde ava çıkıyor, çoğalmayı sağlayacak

erkek dölü arıyorlardı. O nedenle genç erkeklere, Lilith ve dişi iblisinin cinsel tacizine maruz kalmamaları için yalnız uyumamaları tembih ediliyordu.

Talmud'a göre, Adem bile sonraları ilk eşi tarafından ziyaret edilmiş ve isteği dışında pek çok iblisin babası olmuştur:

Rabbi Yeremya ben Eleazar dedi ki: "Adem ve Havva'nın Cennet'ten kovulmasından yıllar sonra Adem (ilk insan) karısından ayrıldı. Bu zaman içinde isteği dışında pek çok iblisin, kötü ruhun ve 'Lilith'lerin' babası oldu." Rabbi Meir şöyle dedi: "İlk insan Adem dinine fazlasıyla bağlıydı... Onun pek çok iblisin babası olması da yalnızca ıslak rüyalarının sonucuydu." (Babil Talmud Erubin 18b, yazarın çevirisi)

Şu uyarıya da rastlıyoruz:

Lilith gece boyunca dünya üzerinde bir oraya bir buraya dolanırken, erkeklerle ahlaksızca oynuyor ve onların boşalmalarına neden oluyor. Lilith ve iblisleri onların yanına geliyor ve dölleri çalarcasına alıp gidiyorlardı. Dahası, onları hasta ediyorlar ve bu erkekler o hastalığın nereden geldiğini bile anlayamıyor. (Zohar 1: 19b, yazarın çevirisi)

YASAKLANMIŞ KİTAP

Lilith'in hikâyesi fantastik bir mitoloji oluşturuyor. Kutsal Kitap koruyucularının Lilith'in adının geçtiği bütün hikâyeleri reddetmelerinin pek çok sebebi var. Öncelikle, Lilith'in davranışının nesillerdir süregelen erkek üstünlüğüne aykırı olan davranışı onu kutsal metinlerden uzaklaştırıyor. Geleneksel metin, erkek şovenist dini otoritelerinin rahatlamasını sağlıyor. Lilith aracılığıyla üreyen iblis soyunun hikâyesi, Kutsal Kitap'ın tektanrılı anlatışına çok uzak duruyor.

Bununla birlikte, hem antik dönemde ve Ortaçağ'da kaydedilen parça parça yazılarda hem de Talmud olarak bilinen Musevi yazmalarının binlerce sayfası arasındaki belli pasajlarda bu hikâyeye rastlamak mümkün. O kaynaklar Lilith'ten iblis ya da iblislerin anası şeklinde bahsederken, belki de o sadece erkek egemenliğine boyun eğmeyen gerçek bir feministti.

SIR

Dini otoritelerin Lilith'in hikâyesinin Kutsal Kitap'a uygunluğu konusunda verdiği kaçamak cevaplar ne olursa olsun, yine de buradan çıkarılacak büyük bir ders var. Adem ve Lilith, her ikisi de topraktan yaratılmış oldukları için birbirlerine eşit olarak görülürler. Adem yine de Lilith'ten üstündü, çünkü Varolma Dünyası'yla bağlantısını kaybetmişti. Aslında Adem'in üstün olmak gibi bir ihtiyacı yoktu. Neden iradesi kendi iradesi kadar önemli olan bir kadına kendi iradesini empoze etmek istesin ki? Gerçek olan şu ki, içimizdeki ilahi gücü bulduğumuzda başka hiç kimseyi kontrol etme ihtiyacı hissetmeyeceğiz. Varolmak egosuz olmak demektir. Yani "Ben İlahi Varlık'ın yeryüzündeki bir parçasıyım... herkes gibi. Herkesin değeri içindedir," diyebiliriz.

Dahası, hepimiz yaratıcılar olduğumuzu anlamalıyız. Her birimizin içinde dünya bizden ne istiyorsa onu yaratma gücü vardır. Elbette bunu farklı şekillerde ele alabiliriz. Adem üstün olmanın doğru bir yol olmadığını anladı. Üstün olmaya çalışmakla hem kendimizi hem de başkalarını incitiyoruz; ayrıca içimizdeki ilahi öze de zarar vermiş oluyoruz. Eğer bunların olmasına izin vermezsek, kendimizle ve diğerleriyle uyum içinde yaşayabiliriz.

Lilith, hikâyesinin bize anlattığına göre bir kurbandı, ama Adem'in yaptığı hatanın aynısını yaptı. Kendisi kurban edilmiş olduğu için o da diğerlerini kurban etti. En yüce gücün -yani Sonsuz Olan'la arasındaki ilişkiye- ulaşmak yerine Havva'yı kıskanmayı tercih etti. Kötülükten yana oldu; hamile kadınları ve bebekleri hasta etti; ereklere cinsel tacizde bulundu. Aksine, Varolma Dünyası şartlara direkt tepki vermek yerine, olaylar karşısında bilinç ve yaratıcılıkla hareket etmemize imkân verir.

Adem ve Lilith'in üzücü hikâyesi, olası tartışmalara çözüm bulma konusunda da önemli bir sırrı öğretiyor: Sabredin! Gerçekten, iyi davranışlar çoğu zaman mükafatsız kalıyor gibi görünebilir; ancak intikam almaya çalışmak kötülüğü daimi kılacaktır. İntikam arzusu Kayıp İncil döneminde de, günümüzde olduğu kadar yaygındı ve yine üzücü sonuçlar doğuruyordu. Eski bir Arap atasözünün dediği gibi "İntikam soğuk yenen bir yemektir." Üstünlük, ikiyüzlülük ve çıkarıcılık kısa süreli taktikler gibi görünebilir, ama bunlar aslında uzun süreli düşünüldüğünde yapılan büyük hatalardır. "Ne ekersen onu biçersin," cümlesi klişe bir cümle gibi dursa da, aslında Varolma Dünyası'nın temellerinden biridir.

BÖLÜM 9

Y.Ö.D.

Aptal insanlar kötülüklerin cezaları geç verildiği için adalet olmadığını düşünürler; ancak asıl hata buradadır.

Bir kötülüğün cezalandırılması yalnızca birkaç gün ya da asır gecikir; ama gerçekleşeceği yaşam kadar, ölüm kadar geçektir.

*-THOMAS CARLYLE, İSKOÇ DENEME YAZARI,
TARİHÇİ*

Yaşın en büyük avantajı adaleti bir kenara bırakmadan insanları kabul etmeyi öğrenmektir.

-LIZ CARPENTER, AMERİKAN SİYASETÇİ

Bir odayı, eşyaları ve oradaki insanları gözlemlerken ruhunuz bedeninizden ayrılır. Uzun, karanlık bir tünel, gözleri kör edecek parlaklıkta beyaz bir ışığa uzanır. Sonsuz dinginliğin olduğu bir yere gelirsiniz. Tek bildiğiniz, maddesel dünyaya asla geri dönmek istemediğinizdir. Bu fenomen hayal edemeyeceğiniz kadar alışılmadık bir durum değildir. Buna Y.Ö.D., yakın ölüm deneyimi denir. Son yıllarda Y.Ö.D. hem bilimsel çalışmaların konusu, hem de şüpheli yaklaşımların hedefi haline gelmiştir. Yapılan bir ankette, katılımcıların yüzde 15'i ölüme çok yakın bir noktaya geldiklerini açıklıyor.

Peki böyle bir deneyimin kökleri antik çağlara kadar uzanıyor olabilir mi? Kayıp İncil'de Y.Ö.D. ile ilgili bilgiye rastlamak mümkün mü? Eğer öyleyse, Varolma Dünyası'nın grafiklerine, kanıtlarına bakıyoruz demektir.

Kayıp İncil'in, fiziksel dünyanın modeli olan metafiziksel dünyaya -düş dünyamıza- pek çok gönderme yaptığı bir gerçek. Her durumda, o dünya bize maddesel dünya hakkında ipuçları veriyor. Maddesel dünyadaki her şeyin Sonsuz Olan'ın bir parçası olduğunu öğretiyor.

Kutsal Kitap'tan çıkarılan eski bir kitap olan İbrahim'in Ahdi adındaki kitap da önemli bir düşünme noktası. Bu kitap yüce peygamber İbrahim'in kendisine yakında öleceğini söyleyen baş melek Mikail ile nasıl karşılaştığını anlatıyor. Bunu hemen kabul etmeyen İbrahim birkaç "sıcak görüşme"ye başvuruyor. Çok kibar olamamakla beraber, ilk önce tüm yaratılmış varlıkları ve dünyayı görmek istiyor. Tanrı İbrahim'in bu isteğini yerine getiriyor. Gerisini de şöyle okuyoruz:

Meleklerin amiri İlahi Varlık'ın yanından ayrılıp, Mamre Meşeliği yakınlarında yaşayan İbrahim'i bulmaya gitti. İbrahim, on iki işçiyle beraber tarlaları sürüyordu. Baş melek Mikail, görkemli bir asker gibi görünerek aniden onun yanına yaklaştı. İbrahim, onu da her yabancıyı karşıladığı gibi karşıladı. Melek de buna karşılık "Barış senin üzerine olsun, yüce, doğru ve seçilmiş insan! Buraya sana dünyevi hayatındaki günlerinin bitmek üzere ve ölümünün çok yakın olduğunu haber vermeye geldim. İşlerini yoluna koyma zamanıdır."

Bu hikâyenin gerisinde, yüce peygamber ilahi âleme doğru bir yolculuğa çıkıyor. Hem Musevi hem de Hıristiyan İncil'inde Tanrının arkadaşı gibi anlatılan İbrahim'in aracı-

lığıyla, hepimize dünyanın ne olduğunu anlama fırsatı verilmiştir.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Elbette ki, Kutsal Kitap koruyucuların buna inanmamayı reddetmelerinin sebebinin, yazıldığı dil Sami dili ya da İbranice olmasına rağmen, bu metnin ünlü peygamberin zamanından kaldığını düşünmeleri olduğunun farkında değildiler. Bu kitabı bir kenara atmışlar ve bir kopyasının yapılmadığını düşünmüşlerdi. Sonuç olarak, en eski kopyaları olarak 14. yüzyıla ait Slav dilindeki elyazmaları kalmış ve orijinal metin yok olmuştu. Modern çağın bilim adamlarının bu metinlerin 1. ya da 2. yüzyıldan kalmış olduğunu açıklamalarının üzerine, bilginler de bu metinlerin İbrahim'le uzaktan ya da yakından ilgisi olmadığını doğrulamıştır. Dahası beden dışı deneyimler, o dönemde böyle konulara hiç ilgi duymayan geleneksel din bilginleri için oldukça radikal konulardı. Yahudiliğin standart dogması haline gelen radikal tektanrılı din, araçların tektanrıya yaklaşmak gibi bir ihtiyaçları olmadığından, melekler arasında da bir hiyerarşiye ihtiyaç duymuyorlardı. Antik dünyada meleklerle -özellikle de baş melek Mikail'e- bile tapılabileceği ve İsrail'in gururu olan tektanrılı dinin putperestlikle tehdit edileceği korkusu vardı.

Kitabın içinde, onu İsrailli bilgiler için baş belası gibi gösterecek Hristiyanlıkla ilgili bazı unsurlar var. Bu arada, Hristiyan papazlar insanların sadece inançlarına göre değil, aynı zamanda davranışlarına göre de yargılanacakları düşüncesini dini açıdan önemsiz, hatta sapkınlık olarak görmüşlerdir. Metnin kendi güzelliğine değer vermişler ya da bizim kendimize dersler çıkardığımız edebi

bir metinle değil, karmaşık bir alegoriyle uğraştığımızı düşünmüşlerdir. Biz modern insanlar, bu önyargıdan uzak kalıp hikâyenin kendisini anlatmasına izin vermeliyiz.

YAVAŞ GİT GÜZEL ARABA

İbrahim baş melek Mikail ile konuşurken, bir servi ağacından bir insan sesi yükseldi: “Kutsal, kutsal, kutsal olan... kendisini sevenlere hizmetkârlarını gönderen Efendi’dir.” Bu, ona maddesel dünyadan ayrılma vaktinin geldiğini söyleyen Tanrısal bir mesajdı. Bize “İbrahim’in bunu duyduğunu Mikail’e -onun duymadığını düşündüğü için- söylemediği” söylenmişti.

Daha sonra ne olduğu metinde şöyle yazıyor:

Baş melek Mikail Cennet’e geri döndü ve tanrının önünde durup şöyle dedi: “Arkadaşınız İbrahim bildiğiniz üzere, ölmeden önce tüm dünyayı görmek istiyor.” Sonsuz Olan bunu duyduktan sonra Mikail’i tekrar gönderdi ve ondan, yanında ışıktan oluşan bir bulut ve beraberinde meleklerin kullandığı bir arabayla İbrahim’i yeniden bulmasını istedi. “Onu cherubim’in kullandığı bu arabayla gökyüzüne çıkar ve bütün yeryüzünü gezdir.”

Bunun üzerine cherubim tarafından çekilen doğaüstü bir araba İbrahim’i aldı. Altmış tane meleklerle beraber gökyüzüne yükselen İbrahim ilahi âleme girdi. Modern Y.Ö.D.’ler gibi, yeryüzünün ötesinde neler olduğunu görebiliyordu. Fantastik hikâye şöyle devam ediyor:

Baş melek Mikail arabayla beraber yeryüzüne inip İbrahim’i aldı. Araba onu o kadar yükseğe çıkardı ki, artık bütün yeryüzünü görebiliyordu. İbrahim o anda dünyanın tam olarak ne olduğunu gördü... Aşağıya baktığında her şeyi gördü -hem iyiyi hem de kötüyü. Bazı insanla-

rın harp eşliğinde dans ettiklerini, bazılarının ise ölülerine ağladıklarını gördü. Hem yeni evlenenler hem de kılıçlarını bileyenler vardı.

“Bunlar kim?” diye sordu İbrahim.

Mikail “Bunlar cinayet planı yapan hırsızlar. Öldürecekler, çalacaklar, yakıp yıkacaklar,” dedi.

İbrahim şöyle dedi: “Ey Sonsuz Olan, beni dinle! Vahşi hayvanlar gelip onları canlı canlı yesin!”

Ağaçların arkasından korkunç yaratıklar çıkıp da hepsini paramparça ettiğinde, İbrahim daha sözünü bitirmemişti bile.

CENNETİN ATEŞİ

İbrahim yeryüzünü izlemeye devam ederken, açık alanda bir kadının zina yaptığını gördü. Tekrar bağırarak “Yer yarılsın ve bu kötü davranışından dolayı bu kadını yutsun,” dedi. Ardından birkaç adamın bir eve girip içerideki eşyaları çaldığını gördü. “Cennetin ateşi bunları yakıp kavursun!” Şaşırtıcı şekilde İbrahim’in ağzından çıkan her şey gerçek oldu. Vahşi hayvanlar kılıçlarını bileyen adamları paramparça etti; toprak yarıldı ve zina yapan iki kişiyi içine aldı ve ardından hırsızlar ateşte yanıp kavruldu.

İbrahim’in adaletine gelince biraz duralım. Olives Dağı’ndaki eski kütüphanede oturup da Kayıp İncil’in kitaplarını incelediğim zaman İbrahim’in bu cezalandırma işinde neredeyse tek başına olduğunu düşünmekten alamadım kendimi. Örneğin, Ölü Deniz Parşömenleri bütün manevi içeriğiyle, İbrahim’i bu yargılayıcı tavrını anlatıyor.

YARGININ ÖTESİ

İbrahim'e geldiğinde, onun Y.Ö.D.si ve kutsal ahdinde çok açık olan bir şey var. Onun bu adalet sağlayıcı tavrı tamamen göğe yükseliş olmasının getirdiği bir özelliktir. Metin devam ettikçe, peygamber gitgide daha yukarılara çıkmaya devam etti ve sonunda Tanrının ilahi varlığına nüfuz etti.

O anda cennetten şöyle bir ses yükseldi:

"Arabayı durdur Mikail! İbrahim'in bütün yeryüzünü görmesine izin verme; çünkü eğer yeryüzündeki bütün kötülükleri görürse hiçbir canlıyı sağ bırakmayacak! İbrahim doğru bir insan, ama bu kadar doğru olduğu için hiçbir yanlışa tahammül edemiyor. Ama bütün dünyayı yaratmış olan ben, kimseye zarar vermek istemiyorum. Herkesin öleceği güne kadar yaşama şeklini ve hayatını değiştirme şansı vardır."

Belki de bu hikâye bize, Tanrının bizim kadar merhametli olduğunu ve onun merhametinin bize bağlı olduğunu gösteriyor. İlahi Varlığın aracıları olarak Tanrının bizim merhametli olmamıza ihtiyacı var. Eğer yeryüzünde bir etki yaratacak ilahi merhamet istiyorsak, öncelikle kendi merhametimizi göstermeliyiz.

Tanrı Mikail'in İbrahim'i, cezalandırdıklarını görmesi için Cennet'in ilk kapısına getirmesini söyledi. Doğaüstü araba göksel âleme yaklaşıncaya bir yöne saptı. Baş melek şöyle dedi: "Bu iki patikanın biri geniş kapıya diğeri de dar kapıya gidiyor. İnsanların nasıl geniş kapıya gittiğine bak. O yıkıma götüren kapıdır."

"Peki ya dar kapı?" diye sordu İbrahim.

Mikail cevap verdi: "O kapıdan giren de çok var, ama orası Cennet'in kapısı!"

"BÜYÜK BOŞANMA"

Daha önce de gördüğümüz gibi, iki yol kavramına Kayıp İncil'de de rastlıyoruz. Hayat seçimlerden ibarettir. Yazılı kuralları yoktur, sadece yollar vardır -iyiye ya da kötüye giden. İnsanlar kötülük yapmaya zorlanmıyor. Onlar seçim yapıyor ve bizim ödül ya da ceza olarak gördüğümüz şeyler aslında bizim seçimlerimizin doğal sonuçları. 20. yüzyıl düşünürü C. S. Lewis şöyle demiştir: "Blake cennet ve cehennemin evliliğini yazdı; ben de onların boşanmasını." "Büyük Boşanma" adındaki bu kitap, Tanrı ile ebediyeti istemeyen yolcularla dolu bir otobüsün cennete yolculuğunu anlatıyor. Her biri cehenneme gitmeyi tercih etmiştir. Sonuç olarak, aslında insanları cehenneme Tanrının göndermediğini, bunun onların kendi seçimleri olduğunu düşünmeye başlarız. İki yolla verilen mesaj budur.

İbrahim günahkârları cezalandırırken, biz de aynı zamanda doğru olmayan davranışların kendi sonuçlarını getirdiğini öğrenmiş oluyoruz. Geniş ve dar kapıya gelindiğinde Nasıralı İsa'nın da Matta'da benzer şeyi yaptığına tanık oluyoruz:

"Dar kapıdan girin, çünkü sizi yıkıma götüren kapı geniş olanıdır. O yol kolay olduğu için oradan giden çok olur. Ama yaşamın yolu dar olandır. Orası zor bir yoldur ve çok az insan onu bulabilir." (Matta 7: 13-14, yazarın çevirisi)

İsa da çok az insanın dar kapıdan girdiğini söylerken, İbrahim'in Ahdi ise bu kapıdan çok fazla insanın girdiğini söylüyor. Görünen o ki, Tanrı bile İsa'dan daha affedici.

İbrahim daha sonra gizemli, doğaüstü bir varlığa -Adem'in daha sonra içinden yaratılacağı- büründü:

Bu ilahi görkemin içinde yaşayan asıl Adem'dir. Dünyaya bakarken kendi torunlarını ve aynı zamanda onların

kaderlerini de görüyor. Dar kapıdan geçen o kadar insanı gördüğünde yüce tahtında neşeye doluyor. Doğru insanların girdiği bu dar kapının Cennet olduğunu biliyor. Geniş kapıdan geçenleri gördüğünde ise saçlarını yoluyor, ağlıyor ve büyük üzüntüye boğuluyordu. Çünkü o kapıdan girenlerin ebedi cezaya mahkûm olduklarını biliyordu.

İlk yaratılan Adem'in yanında doğaüstü bir aura'da... Tanrının oğluna benzeyen biri daha oturuyor. O Adem'in oğlu Habil'dir. İnsanların yine bir insan tarafından yargılanması görüşünden yola çıkarak, Habil aslında buradaki yargıçtır. Kardeşi Kabil tarafından öldürülen Habil'den daha doğru kim olabilir ki?

İbrahim "Peki ya o teraziler?" diye sordu. "Mısır ahitlerindeki resimlere benziyorlar."

"Bunlar insanların ruhlarını tartmak için," diye cevap verdi Mikail. "Böylece kimlerin ödüllendirilip kimlerin cezalandırılacağı belli oluyor."

"Bak," diye devam etti İbrahim. "İki tane melek var. Biri elinde terazi taşıyor ve ışıktan yaratılmış, diğeri ise elinde bir borazan taşıyor ve ateşten yaratılmış. Bunların dışında da iki melek papirüs, mürekkep ve kalem taşıyor."

Ardından, İbrahim ruhların tartıldığı ve davranışlarına göre değerlendirildiği o büyüleyici töreni izledi. Adem'in huzurunda doğru olanlar Cennet'e gitti. Ahdin sonlarında, İbrahim Y.Ö.D. sonrası bir insanın geri gelmesi gibi dünyaya geri gönderildi. Bu deneyimi yaşayan ve pişmanlık duygusuyla maddesel dünyaya geri dönen diğerleri gibi o da ölümden korkmamaya başladı. Hazırdı. Ahit, Tanrının bu ilahi haberciye sözleriyle son buluyor:

"Mikail, İbrahim'i evine geri götürme zamanı geldi, çünkü ölüm saati yaklaşıyor. İşlerini yoluna koymalı. Sonra da onu bana geri getir."

Kısa süre sonra baş melek Mikail bir melek ordusuyla ve keten kumaşa sarılı İbrahim'le geri döndü. İshak yeryüzünde Vaat Edilmiş Topraklar'da babası İbrahim'i annesi Sarah'ın yanına gömdü.

SIR

Hikâye tamamen yargı ve insanların yaptığı seçimlerle ilgilidir. Diğerlerini yargılamakla, modern İsrail'deki, Kudüs Sendromu denen inanılmaz bir fenomenin farkına vardım. Bu, Kutsal Topraklar'a gelen turistleri ve hacıları etkiler ve bu o kadar inanılmazdır ki, insanlar kim olduklarını unuturlar, kendilerini kutsal kişilikler gibi görürler. Bu da beden dışı yaşanan deneyimlerin en iyilerinden biridir. Kudüs'e gelen hacılardan kendisini John the Baptist, Bakire Meryem ve hatta Mesih zannedenlerin sayısı hiç de az değildir. Sion Dağı'ndaki yerimden çok uzakta olmayan bir yerde, bir İngiliz beyefendi düzenli olarak Sion Kapısı'nda -Eski Kent'in ana girişlerinden biri- Kral Davud gibi giyinip eline bir harp alıyor ve onu çalmadan elinde tutuyordu. Psikologların bu konuda söyledikleri şey, insanların o topraklarda farklı bir psikolojik deneyim yaşadıklarıdır. Ne yazık ki, bu örneklerin bazılarında, bu manevi deneyimi yaşayabilmek kişilerin doğruluklarıyla doğru orantılı.

1969'da, Kudüs Sendromu'ndan fazlasıyla etkilenmiş Avustralyalı bir hacı, El Aksa Camii'nin antik kentin Tapınak Dağı'nda bir yerde olduğunu öğrenince yıkılmış. Kâfirlerin üzerine cennetten ateş yağmadığını görünce camiye -İslamiyet için en kutsal üçüncü yer- ateşe vermeye karar vermiş. Bunun sonucunda gerçekleşen büyük yangın, yapıya hatırı sayılır bir zarar vermiş ve adam, tüm

Kudüs'e isyan etmiş. Bu, çiğ yargının bir örneğidir. Kutsal Topraklar'daki görevim boyunca, insanlar hâlâ bunu konuşuyordu. Antik kentin kutsal bölgelerinde dolaşırken, kendimi gerçek dünyaya geri döndürmek için çok fazla çaba sarf etmem gerekiyordu.

Aslında insanlar seçim yapıyorlar ve o seçimlerin sonuçlarını yaşıyorlar. İbrahim de göğe yükseldiğinde kendi merhametiyle Tanrınının arasındaki bağı görmüştü. Ama burada yine de bir uyarı var: "Bak, bu insanların yaptığı ve kendileri için yarattıkları dünya." Çoğumuz İbrahim'in yaşadığı beden dışı deneyimi yaşama lüksüne sahip değiliz. Sonuçlarını düşünmeden hareket ediyoruz. Sadece oturarak ve var olarak bile davranışlarımızın etkilerini ve bizim merhametimizin nasıl ilahi merhamete dönüştüğünü görebiliriz. Zihinsel olarak bir süreliğine bu dünyadan çıkınca çok geniş bir bakış açısına sahip oluruz. Çünkü her şeye Tanrının gözüyle bakmaya başlarız.

BÖLÜM 10

İsa'nın Kaybolan Yılları ya da Genç İsa'nın Talihsizlikleri

*Bir çocuk yalnızca doğru değil, aynı zamanda yanlış yapmaya
da hakkı olduğunu öğrendiğinde bir yetişkin olur.*

-THOMAS SZASZ, AMERİKAN PSİKİYATR, EĞİTİMCİ

*Bir çocuk, Sonsuz Olan'ın ışığından doğan, iyi ya da kötü
olması muhtemel bir ışık huzmesidir -ama lekesizdir.*

-LYMAN ABBOTT, AMERİKAN DİNİ LİDERİ

Okuyucuya not: Burada okuyacağınız şeyler sizi düş kırıklığına uğratabilir. Eğer geleneksel dininiz konusunda yapılacak farklı açıklamalara karşı hazırlıklı değilseniz, lütfen bu bölümü atlayıp bir sonraki bölüme geçiniz.

Onunla ilk olarak, Bethlehem'deki bir ahırda doğumuyla karşılaşırız. On iki yaşındayken, Kudüs'teki tapınakta hukuk konusundaki uzmanları şaşkına çevirdiğinde tekrar gözümüze çarpıyor. Onunla otuz yaşında tekrar karşılaşırız. Peki, ama bunca yıllık gençliği boyunca İsa neredeydi? Ne yapıyordu? Yaşamı nasıldı?

Kayıp İncil'in şaşırtıcı metinleri bu boşluğu dolduracak gibi duruyor. Buna Thomas'ın Çocukluk İncili deniyor ve

bu, Nasıralı İsa'nın hiç de Ortodoksluğa uymayan bir tablosunu çiziyor. Ama belki de çok sayıda modern okurun bunu kabul etmeyecek olmasının sebebi de budur.

Peki bu nereden geldi? Mısır'daki Nag Hammadi el-yazmaları arasında bulunan Thomas'ın İncili'yle karıştırılmamalı. Thomas'ın Çocukluk İncili 2. yüzyıla kadar uzanıyor. Bazı araştırmacılar bu metnin 125 yıl kadar eski bir döneme ait olduğunu savunuyorlar. Eğer öyleyse, bu metin Hristiyan yazmalarının en eskisidir. Yazar, metnin dediğine göre, İsraili Thomas'tır. Bu, Thomas'ın İncili'ni yazan ve bazılarına göre İsa'nın ikiz kardeşi olan Thomas'la aynı kişi midir? İsa'nın hayatının ilk dönemlerini, ya da tabiri caizse kayıp yıllarını, onunla aynı eti ve kanı taşıyan kardeşinden daha iyi kim bilebilir ki? Elbette ki Kutsal Kitap koruyucuları bu iddiaları şiddetle reddedecekti.

KUTSAL TERÖR

Kayıp İncil'in bu kitabının özü, genç İsa'yı keşfe giden şaşırtıcı bir yolculuktur. Modern okurları şok eden, genç İsa'nın iyilik kadar kötülük de yapabilme gücüne sahip olmasıydı. Hatta bazı zamanlarda bu gücünü suç işlemek için de kullanıyordu. Karşımızda, her geçen gibi hata yapan bir İsa var. Peki, ama hatalar dünyayı sarsacak bir güçle birleştiğinde neler olur? Örneğin, İsa topraktan on iki tane serçe yapıp, o gün çalışma yasağını delerek Sebt gününün şerefini lekelemiştir. Babası Yusuf onun yanına gelip "Neden Sebt gününde böyle şeyler yapıyorsun?" diye sorduğunda ise, İsa ellerini çırpmıştır ve o serçeler canlanıp uçmaya başlamışlardır.

İsa bunları fark ettiğinde, bir çocuğun yaşlanmasını emreder. Progeria Sendromu denen ve dünyada yalnız-

ca sekiz milyonda bir çocuğu etkisi altına alan erken yaşlanma hastalığını bir düşünelim. Bunu düşündüğümüzde İsa'nın bir oyun arkadaşına bunu yaptığını düşününce tüylerimiz ürperiyor. Aşağıda şunu okuyoruz:

Bir kâtibin oğlu olan Annas yakınlarda oynuyordu. Eline bir söğüt dalı aldı ve dalı İsa'nın kendi gücüyle çektiği su birikintilerine daldırıp duruyordu. İsa çocuğun bu yaptığını görünce "Seni kötü ve sapkın ruh! O su birikintisi sana ne yaptı? Dinle, şu andan itibaren yaprakları, meyveleri ve kökü olmayan bir ağaç gibi kuruyup yaşlanacaksın!" diye bağırdı. Çocuk oracıkta yaşlandı ve İsa arkasını dönüp babası Yusuf'un yanına döndü. Ama çocuğun anne ve babası, onun kaybettiği gençliğinin acısıyla hemen Yusuf'un yanına koşup "Senin nasıl bir oğlun var? Bu kadar korkunç şeyleri nasıl yapabiliyor?" diye bağırdılar.

Diğer bir olayda ise İsa'nın sözleri bir çocuğun ölmesine sebep oluyor: Daha sonraları, İsa köyde dolanırken yanından koşarak geçen bir çocuk onun omzuna çarptı. Önemsenmediği hissine kapılan İsa "Bunu yolun geri kalanında yapamayacaksın!" dedi. O anda çocuk yere yığılıp öldü. Olayı görmüş olanlar, "Neden bu küçük çocuk öldü? Onun ağzından çıkan her şey anında gerçekleştiği için mi?" diye merak ettiler. Ölen çocuğun anne ve babası onu suçlamak için Yusuf'a gitti. "Oğlun çocuklarımızı öldürüyor! Oğluna lanet yerine kutsamayı öğretene kadar bu köyde yaşamaya devam edemezsin!" Yusuf bundan korkup İsa'yı çağırdı. "Neden yapıyorsun bütün bunları? Bütün kent bizden nefret ediyor!" Ama İsa şöyle cevap verdi: "Bu sözlerin sana ait olmadığını biliyorum; onun için hiçbir şey söylemeyeceğim. Ama bizi suçlayanlar cezalarını bulacaklar." Tam o anda onu suçlamaya gelenlerin hepsi kör oldular.

Ardından şunları okuyoruz:

Hırsını alamayan Yusuf İsa'yı kulağından yakaladığı gibi havaya kaldırdı. Küçük İsa çok sinirlendi: "Sen de arayıp da bulamayanlardansın. Hata yaptın. Sana ait olduğumu bilmiyor musun? Beni bu şekilde incitme!"

SMALLVILLE'DEN ALINAN DERSLER

Bir kez daha Kayıp İncili edebi bir metin olarak okuma hatasına düşmemeliyiz. İsa'nın bu erkeksi ve mitolojik davranışlarını nasıl anlayabiliriz? Öfkesini nasıl değerlendirebiliriz? Eski İsrail bilgeleri bize ahlaki açıdan nötr doğduğumuzu ve içimizde ilahi gücü taşıdığımızı söylemişlerdir. Bu, ne zaman istersek kullanabileceğimiz saf, yaratıcı güçtür. Bu özellikten dolayı dünyaya gelen birer Superman gibiyizdir.

Kozmik bir patlamayla Krypton gezegeninden gelen genç Clark Kent'i hatırlayın. Gezegenler arası bir araçla dünyaya gönderilen Clark, Smallville'de yaşayan bir Ortabatı Amerikan ailesi tarafından evlat edilmişti. Üvey anne ve babası onun özel bir çocuk olduğunun farkındaydılar, ancak onun her çocuk gibi büyümesi, okula gitmesi ve disiplini öğrenmesi gerekiyordu. Yabancı bir uygarlıkta her zaman bir yabancı olan Clark, doğaüstü güçlerini yalnızca iyilik için kullanmaya karar verdi. Bu süre içinde kendisini sadece yeryüzünün yumuşak başlı koruyucusuna açtı. Elbette ki Superman'ın de zayıf noktaları vardı. Vücudunda morluklar oluşabilir, kanayabilir ve hatta ölebilirdi. Eğer az miktarda bir Kriptonit'e -patlayan Krypton gezegeninden gelen radyoaktif bir madde- maruz kalırsa çaresiz kalıyordu. Uzun süre maruz kalması onun ölümüne sebep olurdu. Aynı şekilde,

kişiliğimizin karanlık tarafının etkileriyle iyi niyetleri de körelirdi.

Metin devam ettikçe, İsa'nın alfabenin hazırlanması için Zacchaeus adında bir öğretmene gönderildiğini görüyoruz. İsa onu, her harfin ardındaki yan anlamları fark etmediği için ikiyüzlü olarak yaftaladı.

Öğretmen Zacchaeus ilk harf -Alfa- için İsa'nın pek çok yan anlam bulduğunu görünce şaşkına döndü... Şöyle dedi: "Bir çocuk beni alt etti! Bu çocuk kesinlikle bu dünyadan olamaz! Bu, ateşi bile yola getirir ve eminim ki bu dünyadan çok daha önce yaratıldı!"

Bunun ardından Yusuf İsa'yı ikinci bir öğretmene gönderdi ancak bu öğretmen küstah davranışlarından dolayı onu cezalandırdı. İsa yeni bir lanette daha bulundu ve öğretmenine oracıkta felç geldi. Üçüncü öğretmen daha iyiydi, çünkü İsa'nın içinde iyi bir gücün de olduğunu fark etmişti. İsa ancak büyümeye ve olgunlaşmaya başladıkça iyi güçleri kötü güçlerinin üzerine geçebildi.

İsa'nın çocukluk hikâyelerini, kendi hayatlarınız için dersler çıkararak okuyun. Hepimiz insan ötesi güçlerle bu dünyaya geldik. Hem iyi şeyler yapabilme, hem de yakıp yok etme gücüne sahibiz. Her geçen gün içinde yaşadığımız evreni yeniden yaratabilme gücüne sahip, kendi yolunda giden Mesihleriz. Diğer türlerin yaptığı gibi, hemen çevreye uyum sağlayamayız. Biz onların hepsinden üstünüz. Doğanın bütün güçlerine hükmetmeyi öğrendik, hatta atomu bile parçalamayı başardık. Atalarımızın tahmin bile edemeyeceği kadar uzun ve sağlıklı hayatlar sürüyoruz.

Thomas'ın Çocukluk İncili, İsa'nın pek çok iyi şeyi yapabileceğini fark etmesiyle devam ediyor:

Tarlaları ekme zamanı geldiğinde, küçük İsa da babasıyla beraber buğday ekme için tarlaya gitti. Babasının yanında o da ekti. Ama harmanı dövme zamanı geldiğinde, İsa'nın ektiği yerden, ekilenin yüz misli mahsul çıktı. İsa oradan çıkan fazla mahsulü fakirlere dağıttı... İsa bu mucizeyi gerçekleştirdiğinde sekiz yaşındaydı.

İsa gibi, hepimiz böyle mucizeler yaratabilecek güçteyiz. Buna rağmen kendimizi bitmek tükenmek bilmeyen sorunlara sürükleyecek kötü bir tarafımız da vardır. Eski bilgiler hepimizin içinde kötü bir taraf olduğunu söylemişlerdir. Buna rağmen, Sonsuz Olan yine de ilk insan Adem'i iyi yaratmıştır. Ama içinde kötülük mevcuttur. Kişiliğimizin delişmen tarafı, cinsel arzular, şehvet, güç ya da prestij kaygısı gibi pek çok içgüdümüzün bir araya toplandığı bir bütünden daha fazlası değildir. Gerçek şu ki, bizim tüm bu dürtülere ihtiyacımız var, çünkü onlar olmadan ne liderlik yapabiliriz ne de sorumluluk alabiliriz. Bunlar olmadan yuva kuramayız, aile yaratamayız, çocuk doğurup büyütemeyiz. Yüzyıllar önce rabbiler bunları söylemiştir. Sosyal hayatta bir yerimizin olabilmesi için kötü tarafımızın olması gerekmektedir.

Ancak bu eğilimleri kontrol altında tutabilmeliyiz. Eğer dizginleri elimizde tutamazsak, o zaman da bizi yıkmaktan başka bir işe yaramazlar. İçgüdülerini kontrol altında tutma süreci de büyümekle ve kendi ayaklarımızın üzerinde durabilmekle doğru orantılıdır.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Acaba gelmiş geçmiş en kusursuz insan olan İsa'nın da kötü bir tarafı var mıydı? Asırlardır süregelen dini dogmalara göre bunu düşünmek bile çok yersizdir. Eğer İsa'nın

kötü bir tarafı olsaydı, ilk günahla lekelenmiş olurdu. Ama Ortodoks din bilginleri İsa'nın günahsız olduğunu söylüyorlar. Onun günah işleyecek bir tabiatı olmadığını öne sürüyorlar. Normal bir anne yerine, Kutsal Ruh tarafından hamile bırakılan bakire bir anneden doğmasının sebebi de budur.

O kadar da çabuk değil, diyor Thomas'ın Çocukluk İncili. İnsan olarak varolmak söz konusu olduğunda, İsa'nın bizlerden hiçbir farkı yok. O da etten ve kandan oluşan, içindeki kötü tarafla mücadele etmek durumunda olan gerçek bir insan. İnsanüstü güçlerini kullanırken kötü tarafını kontrol altında tutmak zorundaydı. Kayıp İncil'deki hikâyeye göre, genç İsa, kayıp yılları boyunca "kutsal bir terör"dü. Ancak biraz daha büyüdüğünde çocukluğundan dersler almaya başladı ve ilahi kurtuluşa ulaştı. İsa'nın on iki yaşına geldiğinde Kudüs tapınağında ki öğretmenleri bilgeliğiyle şaşırtmış olması bir kaza değildir. Geçen tüm zaman boyunca bir şeyler öğrenmiştir.

Elbette ki Kutsal Kitap koruyucuları, İsa'nın ilahi özelliğini zedeleyecek böyle Ortodoksluk dışı hikâyeleri kabul etmeyecektir. Bu kitap Gnostik bir sapkınlık olarak değerlendirilmiş ve yasaklanmıştır.

KÜÇÜK TANRILAR

Hikâye, İsa'nın zarar verici davranışlarının asıl amacını ortaya koyuyor:

Genç İsa bir kahkaha attı ve şöyle dedi: "Kısır olanlar, şimdi hepiniz meyve verin! Doğuştan kör olanlar, artık görün! Ben yücelerden geldim... hem onları lanetlemeye... hem de o laneti kaldırmaya." Cümlelerini bitirir bitirmez, söylediklerinin hepsi gerçek oldu. O zamandan sonra hiç kimse ona tek bir söz söylemeye cesaret edemedi.

Thomas'ın Çocukluk İncili yalnızca İsa ile ilgili değildir. Hepimizle ilgilidir. Gezegeni iyileştirmek için olumsuz düşüncelerimizi, niyetlerimizi ve davranışlarımızı değiştirebiliriz. Tabiri caizse hepimiz küçük birer tanrıyızdır. İyilikle ve merhametle, içimizdeki tanrı gücünü daha ilerilere taşıyabiliriz. Seçim bizimdir. İçimizdeki kötülüğü yok etmemiz mümkün değildir, ancak onu kanallize edebiliriz. İşte büyümek de budur. Evrende soyut olan çok az şey vardır. Bizim sözcüklerimiz maddeseldir ve bir gücü vardır. Her düşüncemiz de maddeseldir. Umutlarımız ve düşlerimiz karmaşık şeylerdir, ama yönetmeyi bilirsek üstesinden gelemeyeceğimiz hiçbir şey yoktur.

Neden Sion Dağı'ndaki köhne kütüphanede oturmuş da bu kayıp kitaplara bakıyorum? Çünkü içimden bir şey, liseli bir genç gibi beni heyecanla bu yöne sürükledi. Kişisel aydınlanma soyut değil, maddesel bir şeydir. Medeniyetin beşiğinde, Ortadoğu'da, yaşama arzum, Kudüs'te olup Tapınak Dağı'nı görme isteğim gelip geçici bir hevesten çok daha fazlasıydı. Düşüncelerin kendisi de maddeseldi. Onların da bir gerçekliği vardı, çünkü ben istemiştim. Aynı etiket altında, acaba kaç kez kendime ve başkalarına zarar vermiştim?

Varolma Dünyası bizim içimizdeki İsa'ya ulaşmamızı sağlar. Gerçek şu ki, biz sandığımızdan çok daha öte varlıklarız. Bu Varolma Dünyası'na saatler süren meditasyon seansları aracılığıyla girebiliyoruz, ama aslında oraya tek bir yansıma anıyla girebilmemiz de mümkün.

Olağanüstü zamanlarda olağanüstü şeyler yapan kim bilir kaç kişinin hikâyesi var? Bu işleri gerçekleştirmeden önce o insanların bir yansıma anı ile Varolma Dünyası'na girdiklerini kim bilir kaç kez duyduk? Güç içimizdedir; tek gereken ortaya çıkarılmasıdır.

"SABBATH SHALOM!"

Kötülüğü uygulamak için Ortadoğu'dan daha iyi bir yer bilmiyorum. Bugünkü Kudüs, insanların içgüdülerini, günlük hayatlarını devam ettirmek için bir araç olarak kullandıkları bir yer gibi görünüyor. Oraya buraya gidip duran kalabalık belediye otobüslerinin (yolun sonunda patlayabilir), esnaflarla pazarlık edenlerin, bürokratlara bağırانların bulunduğu ve her anı bir düzen içinde işliyormuş gibi görünen bir şehir artık Kudüs.

Daimi kötülük kendini hem ev sahibi hem de ziyaretçi olarak gösterme fırsatı buluyor: Herkesi sevip dolarlarını karaborsaya mı düşüreyim? Genç İsa gibi Sebt gününde kilden serçeler yapıp o kutsal günün bereketini mi kaçırayım? İsa'nın sevmediği bir oyun arkadaşını öldürdüğü gibi, beni bu zor şartlarda çalıştıranların ölmesini mi dileyeyim?

İsrail halkı, haftanın altı günü stres içinde yaşıyor -tıpkı Kutsal Topraklar'daki Batı görüntüsü gibi. Haftanın altı günü -yamei khol, ya da onların dediği gibi dünyevi günler- kötüye meyletmeyi temsil eder. Cuma günü öğleden sonra geldiğinde, tamamen başka bir hayat başlar. Şehir birden sakinleşir. Dükkânlar kapanır. Otobüsler durur. Sevimsiz sözlerin ve konuşmaların yerini evrensel bir gülümseme alır. Herkes birbirine "Sabbath Shalom!" der. Dinlenme günü gelmiştir. Cuma günü güneş battığında Sebt günü başlar ve her yeri sonsuz bir huzur kaplar. Kudüs'te Sebt günü hiçbir şeye benzemez. Hayatın verdiği her şeyin saf, asil ve kusursuz olduğunu simgeler. Bu da iyiye meyletmeyi temsil eder.

SIR

Hayat boyunca büyüdükçe ve olgunlaştıkça, Sebt gününü kendi içimizde de yaşarız. Genç İsa gibi, çocukluğun delişmen davranışlarından sıyrılıp Mesih olma yoluna gidebiliriz. Bu, Kayıp İncil'in mesajıdır.

Tüm bunlar bir kenara bırakıldığında, Thomas'ın Çocukluk İncili hakkındaki belki de en önemli şey, İsa'nın aslında her şeyiyle bizim gibi olduğunu göstermiş olmasıdır. Kurtuluşu ancak büyüdükçe bulur. Kısacası, kusursuz olmadığınız için üzülmeyin. Yaşam öğrenmekten ibarettir.

Bakın modern bir şarkının sözleri ne diyor:

Uçamam

Çünkü saf değilim

Bulmaya çalışıyorum

En güzel yanımı

Kuştan öteyim... Uçaktan da

Trenin arkasındaki onca güzel yüizden de

Ben olmam kolay değil

Keşke ağlayabilsem

Dizlerimin üstüne çöküp

Yatacak bir yer bulsam

Belki de hiç göremeyeceğim bir ev

Kulağa tuhaf gelebilir... ama saf olmayın

Kalıramanların da kanamaya hakkı vardır

Rahatsız edilebilirim... itiraf etmeyecek misiniz?

Kahramanların da hayal kurma hakkı vardır
Ben olmam kolay değil
Ben aptal, kırmızı bir sayfa üzerinde bir adamım yalnızca
Bu tek yönlü yolda kriptonit arıyorum
Komik, kırmızı bir sayfada yalnız bir adam
İçimdeki özel şeyleri arıyorum
Ben olmam kolay değil

O özel şeyleri bulmak, Kayıp İncil'in bu özel kitabının anlattıklarından ibaret.

BÖLÜM 11

REŞABİTLER'İN KAYIP UYGARLIĞI

*Üç imparatoru çıplak gördüm ve gördüğüm
şeyi hiç beğenmedim.*

-OTTO VON BISMARCK

*Fakir olmanın da asil bir tarafı vardır ve
bunu bilmeyenler asla zengin olamazlar.*

-LUCIUS ANNAEUS SENECA

İki bin yıl önce antik Yunan'da, Plato, Atlantik Okyanusu'nda bir yerlerde ıssız bir adada yaşayan kayıp bir uygarlığı anlatan bir kitap yazmıştı. Batılıların bakış açısından ise orası, en büyük erdemlere sahip inanların yaşadığı bir yerdi. Oranın adı Atlantis'ti.

Kayıp İncil'in de, bir adada yaşayan bir toplumu anlatan Atlantis'e dair kendine özgü bir versiyonu var. Bu Reşabitler'in Tarihi. Kitabın en eski elyazmaları 12. yüzyıldan daha eskilere gitmezken, içeriği Ölü Deniz Parşömenleri'nin İsa ve Essene yazmalarıyla neredeyse aynı zamanı yani ilk yüzyılı gösteriyor. Reşabitler, bize anlatılana göre, insan ruhunun en iyi halini, yani erdemlerle donanmış halini taşımaktaydı. Onların varyasyonlarının

da yüzyıllardır zaman zaman ortaya çıktığı söylenmektedir.

Kayıp uygarlıklar her zaman ilgimizi çekmiştir. 19. yüzyılda Fransız ressam Paul Gauguin çantasını ve eşyalarını alarak, Fransa'daki rahatını bırakmış ve asil vahşi hayat denen şeyin ne olduğunu görmek üzere Tahiti'de bir adaya gitmiştir. Bu adada yaşayanlar Avrupa standartlarından çok uzaktı ve basit hayatlar sürüyorlardı, ancak hepsi çok mutluydu -neredeyse tamamen çıplaktılar, ama asıl giysileri erdemdi.

BİR PARÇA ZEN

"Asil vahşi hayat" sözü, gerçek özgürlüğü -modern kültürün baskısı altında ezilen insanların ihtiyaç duyduğu özgürlük- anlatıyor. Düşünce şudur: İnsanlar doğuştan iyi ve erdemlidir; onları bozan ve yok eden uygarlığın kendisidir. Fransız düşünür Jan Jacques Rousseau şöyle demiştir: "İnsanlar özgür doğar ve bulundukları her yer onlar için birer engeldir!" Bu düşünce, John Dryden'in yazılarında ve hatta engellenmeyen, uygarlaştırılamayan bir varlığı -canavarı- temsil eden klasik "Frankenstein" in yazarı Mary Shelley'de de yerini bulmuştur. O canavar aslında oldukça asildir. Uygarlık onu kabullenemez ve en sonunda öldürür.

Kayıp İncil bize Reşabitler'in de bir adada yaşayan asil bir halk olduğunu söylüyor. Onların hayatları sadelikten ve basitlikten ibaretti. Hiçbir şey için aşırı arzu duymayan, dertleri, tasaları ve endişeleri olmayan bir halktı. Zen Budistleri gibi, Reşabitler de hayattaki en önemli sorunun arzu olduğunun farkına varmışlardı; ne zaman bir şey istesek kendimizden bir şeyler yitiriyorduk. Paradoksal olarak, tamamen dolmak istiyorsak, içimizdeki bütün arzu-

ları boşaltmamız gerekmede. Mezmurcuların yazdığına göre, "Tanrı benim yol göstericim; hiçbir şeyim eksik değil." (Mezmur 23: 1, yazarın çevirisi)

O zaman Kayıp İncil'deki bu hikâye ne? Nereden geldiler ve onların hayatlarını nasıl bilebiliyoruz? Reşabitler'in hikâyesi kendi kendini anlatıyor. Kayıp İncil'in diğer kitaplarında olduğu gibi, bunu da ciddiye alırız ya da almazız. Bunların özüne standart İncil'de de rastlamak mümkün, özellikle de Yeremya'nın kitabında.

VAROLMA ADASI

Uzun zaman önce, Yeremya peygamberin zamanında, isimleri Rechab'ın oğlu Jonadab'dan gelen Reşabitler diye bilinen bir grup yaşıyordu. Musevi krallığının yabancı işgalciler tarafından tehdit edildiği bir zamanda, din-dar Reşabitler, İsrail'in en eski peygamberlerinin hayatlarını taklit ettiler. Göçebeler gibi yaşadılar, çadırlarını oradan oraya taşıdılar, şaraba asla el sürmediler ve tarlalarını bile ekmediler. Peygamber Yeremya, onların izlediği yolun sağlığını yüceltti ve onların, Kudüs'ün başına gelecek büyük felaketten zarar görmeyeceklerini söyledi. Yeremya'nın kitabı şöyle devam ediyor:

Sonsuz Olan'ın, İsrail'in Tanrısının söylediği şudur: "Benim emirlerime uymak konusunda hiç mi ders almadınız?... Rechab'ın oğlu Jonadab'ın emirlerine uyuldu. O emirlerin arasında torunlarının şarap içmemeleri, sadece bugün için yaşamamaları ve atalarının söylediklerini yerine getirmeleri vardı. Ben sizi sürekli uyardım, ama siz beni dinlemediniz. Jonadab'ın oğlu Rechab'ın verdiği emirlere uyuldu, ama onun insanları beni dinlemedi. O nedenle... Kudüs'te yaşayan herkesin üzerine, onları uyardığım

felaketleri göndereceğim. Çünkü onlar beni dinlemediler, çağırıldığında da cevap vermediler.” Ancak Yeremya, Reşabitler ailesine İsrail'in Tanrısının söylediklerini ilet-ti: “Siz atanız Jonadab'ın emirlerine itaat ettiğiniz ve onun sizden istediklerini yaptığınız için... benim huzurumda Rechab'ın oğlu Jonadab'ın ailesinin bir ferdi daima olacak.” (Yeremya 35: 13-19, yazarın çevirisi)

Peki Reşabitler nereye gitti? Sihirli bir şekilde ortadan kaybolmuş olabilirler miydi? Kayıp İncil, Zosimus adında, hayatı Reşabitler'e benzeyen bir münzevinin hikâyesini anlatıyor. Metin şöyle devam ediyor:

Erdemlerle dolu, kırk yıl boyunca ekmek yemeden, şarap içmeden, kimseye yaklaşımadan yaşayan Zosimus adında doğru bir adam vardı. Zosimus Sonsuz Olan'a, kendisine Reşabitler'in götürüldüğü yeri göstermesi için yal-vardı. Bir gün dua ederken, bir melekten gelen bir ses işiti-ti: “Dinle Zosimus, ben sana o doğru insanları bulmak için çıkacağın yolda yol gösterici olmak için gönderildim.”

Zosimus, yaşam tarzıyla gerçek bir Rechabite gibiydi. Eski İsraililer gibi, kırk yıl boyunca tek başına çöllerde do-laştı. Bu onun maneviyata olan güvenini daha da artırdı. Şimdi kendi hikâyesiyle devam ediyor:

Melek beni yaşadığım mağaraya götürdü ve kırk gün boyunca bana eşlik etti. Hiçbir yerin göbeğinde, yorgun-luktan yığılıp kaldım. Uyandığımda tek başımaydım. Tekrar dua etmeye başladım ve üç gün sonra bir hayvan gelip beni sırtına aldı ve dev bir okyanusun yanına gelince-ye kadar beni sırtında taşıdı. Okyanusun enginliğine ina-namıyordum. Okyanusun ortasında, gökyüzüne uzanan dev bir bulut vardı. Reşabitler'in onun içinde saklı olabi-leceğini düşündüm. Buluttan şöyle bir ses yükseldi: “Yüce

Zosimus!" Kendi irademi Sonsuz Olan'ın ellerine bırakarak yeniden dua etmeye başladım.

Hikâye, sahilde aniden iki tane ağacın belirmesiyle devam ediyor... Zosimus ağaçlardan birinin bir dalını tuttu ve o dal onu göğe yükseltti. Bulutun tepesine yükseldi ve kendisini büyük okyanusun ortasındaki bir adaya bırakan başka bir gizemli ağacın dallarının yanından geçti. Ada muazzamdı ve her yer yeşilliklerle, çiçeklerle doluydu.

İMPARATORUN YENİ GİYSİLERİ

Zosimus devam ediyor:

Adanın güzelliğiyle şaşkına dönen ben, çıplak şekilde oturmuş bir adamın yanına gelinceye kadar yürüdüm. Ondan çok korktum ve güçlkle şöyle diyebildim: "Selam kardeşim!" O da "Sana da selam! Kutsal biri olmalısın, yoksa buraya girmene asla izin verilmezdi," diye cevap verdi. Sonra da şöyle sordu: "Sen Kibir Dünyası'ndan mısın?" "Evet," diye cevap verdim. "Sizi arıyordum. Ama merak ettiğim şu: Neden çıplaksınız?" Adam "Giysilerinin kirlendiğini bilmediğin için asıl sen çıplaksın. Benim giysim ise saf. Eğer beni gerçekten görmek istiyorsan o şekilde bak," diye cevap verdi. Dikkatlice baktığımda yüzünün bir melek yüzü olduğunu gördüm. Korkudan oracıkta yığılıp kalacak gibi oldum.

Hans Christian Anderson'un hikâyesi, Kralın Yeni Kıyafetleri, Reşabitler'in Hikâyesi ile aynı mesajı taşıyor. Sahip olunan şeyler yalnızca statü sembolleridir ve insanların gözlerini asıl güzelliğimizden uzaklaştırmaktan başka bir işe yaramazlar. Böyle şeyler genellikle çıplaklığımızı maskelemek için vardır. Farkı bir çocuk bile görebilir.

BENİ LİDERLERİNİZE GÖTÜRÜN

Zosimus'un yeni arkadaşı onu diğer Reşabitler'le tanıştırmak için hiç vakit kaybetmedi.

Geldi ve elimden tutup kalkmama yardım etti. "Korkma," dedi. "Ben de senin aradığın Kutsanmışlar'dan biriyim. Benimle gel de seni kardeşlerime götüreyim." Yol boyunca elimi hiç bırakmadı ve dünyayla, dünyanın içindekilerle ilgili pek çok soru sordu. Beni Kutsanmışlar ve Seçilmişler Konseyi'ne getirdiğinde hemen onların önünde eğildim. Çok genç insanlardı ve anlarında da azizler vardı. Kutsanmışlar beni görünce çok şaşırdılar ve birbirlerine sorular sormaya başladılar. "Brethern, bir ölümlü buraya ayak bastığına göre, dünyanın sonu mu geldi?"

Hikâye iki tane meleğin gökten gelip konseye girmesiyle ve dünyanın sonunun henüz gelmediğini açıklamasıyla devam ediyor. Bu melekler konseye, Zosimus'un bir hafta boyunca onlarla beraber kalacağını, konseyin de Zosimus'a Reşabitler'in dünyasında hayatın nasıl olduğunu ayrıntılı bir şekilde yazmalarını söyledi. Zosimus'a özel bir hizmetkâr verildi ve bu hizmetkâr ona çadırına kadar eşlik etti. Pek çok dua dinledikten sonra Zosimus kendi anlatımıyla devam ediyor:

Kendimi Adem ve Havva'nın ilk günahı işlemeden önceki Cennet'te gibi hissettim. Sabahtan akşama kadar hiçbir şey yemediler, ama sonra ağaçların meyvelerinden hangilerini isterlerse onları yediler. O ağaçların köklerinden bal kadar tatlı sular çağlıyordu. Sularını da içtiler, yemeyi bırakıp tek başlarına geceyi geçirdiler. Kibir Dünyası'ndan bir insanın geldiği haberi kısa sürede yayılmıştı. Ailenin pek çok üyesi beni görmeye ve bana benim dünyam hakkında sorular sormaya geliyordu. Gece demeden gün-

düz demeden sürekli sorular sormaya geldiler ve ben en sonunda konuşmaktan yorgun düştüm. Hizmetkârıma onlara “Zosimus burada değil!” demesini söyledim. Böylelikle biraz olsun dinlenebilecektim. Ama hizmetkârım büyük üzüntü içine girmişti, çünkü ondan yalan söylemesini istemiştım -tıpkı Adem ve Havva’nın ilk günahında olduğu gibi. Konseyin ileri gelenleri toplanıp beni oradan kovmaya karar verdiler. “Burayı terk et, seni günahkâr adam!” dediler, ama benim tek yapabildiğim onların önünde eğilip ağlamak oldu. “Yalvarırım merhamet edin, Kutsanmışlar, yüce melekler,” dedim. “Kötü davranışından dolayı beni affedin!”

TAŞTAKİ TARİH

Bize anlatılana göre, Reşabitler Zosimus’u affetmiş ve kendi hikâyelerini taş tabletler üzerine yazmaya devam etmişti. Reşabitler’in ekmek yememeye ve şarap içmemeye karar verdiklerini okuduktan sonra hikâyeyi farklı seviyelerde değerlendirmemiz mümkün olabiliyor. Liturjik olarak, ekmek ve şarap Sebt gününde Museviler tarafından kullanılan kutsal unsurlardır. Musevi din bilginleri Sebt’e zamanındaki bir ada olarak gönderme yapmışlardır. Ama kendi adalarında yaşayan Reşabitler sonsuz bir Sebt yaşıyorlar. Hayatlarının kutsal olmasına gerek yok, çünkü onlar zaten kutsal varlıklar.

Diğer bir açıdan, Adem ve Havva’nın Cennet Bahçesi’nin doğal meyvesini yiyişini düşünebiliriz. Ekmek ve şarap Cennet Bahçesi’ni ve onun meyvesini değil, insanların ekerek elde ettiği meyveyi -tarladan topladıkları buğdaylar ve ezdikleri üzümler- temsil ediyor. Bu tür şeyler Varolma Bahçesi’nde gereksizdir. Dahası, Reşabitler ne bir şey için kaygı duymuşlar, ne de evlerde yaşamışlardır.

Hikâyenin anlattığına göre, İsrail’de kötü bir kral başa geçip de onların yeminlerinden vazgeçmelerini emrettiğinde, onlar da bunu yapmayı reddetmişlerdir ve bu nedenle tutsak edilmişlerdir. Esaretlerinin ilk gecesi, yüce bir ışık görmüşlerdir ve o ışığın içinde bir melek belirmiştir. O melek onları esir oldukları yerden çıkarmış, göğe yükseltmiş ve bugüne dek yaşadıkları yer olan adaya bırakmıştır. İlahi bir emirle sular orayı saklamış ve bulutlar da etrafını çevirmiştir. Zosimus onları ilk kez gördüğünde de ay-nen bu şekildedir.

Onlar da ölümlü olmalarına rağmen, ruhları saftır. Reşabitler toplumunda üzüm bağları, tarım, ahşap ya da demir, evler ya da başka binalar, altın ya da gümüş, yer-yüzüne düşen kar ya da yağmur yoktur. Ayrıca etraflarını çevreleyen bulut onların doğrudan güneş ışığına maruz kalmalarını da önler. Toprağın kendisi ışıkla doludur, o nedenle gece ya da karanlık diye bir şey söz konusu değildir. Her birinin mahrem yerlerini gizleyen ışıktan bir aurası vardır. Eski bir nüdist koloniye benzerlik gösterecek de, Reşabitler’in çıplaklığı Adem ve Havva’nın Cennet’ten kovulmadan önceki döneminkiyle aynıdır. Kayıp İncil de bize Adem ve Havva’nın gerçek masumiyet anlamına gelen ışıktan giysileri olduğunu söylüyor.

İFFETİN KEYFİ

Aile hayatlarına gelince... Reşabitler cinsel ilişkiyi bir kez yaşıyor olmalarına karşın evleniyorlardı. Bunun ardından ayrılıyorlar ve hayatlarının geri kalanında saf kalıyorlardı. Böylelikle deneyimlerinin hatıraları onları rahatsız etmiyordu ve hayatlarının geri kalanında manastır hayatı yaşıyorlardı. Kadınlar ki çocuk doğururdu; biri evlenir,

diğeri ise sonsuza dek iffetiyle yaşırdı. Kulağa Gnostik gibi gelse de, iffetle yaşıyor olmak her şeyden tamamen mahrum olmak anlamına gelmiyordu. Tabletlerde şöyle yazıyordu:

Dinleyin, aslında biz hiçbir zaman hasta olmayız, acı ve yorgunluk çekmeyiz ya da sakatlanmayız. Ayartılmanın ne demek olduğunu bilmeyiz ve Şeytan'ın gücü bile bize hiçbir şey yapamaz. Ne kızacak ya da kıskanacak bir şeyimiz olur; ne de kötü isteklerimiz ya da kinimiz. Tek bildiğimiz Tanrıya ve birbirimize karşı duyduğumuz sevgi içinde keyifle yaşamaktır. Meleklerin bizi evimize götürmek için geldikleri gün ruhlarımız ne yorgundur ne de üzüntü içindedir. Aksine neşe içindeyizdir.

Hiç kimse onların ne kadar yaşadığını bilmiyor, çünkü doğru yaşayanlar gerçekten çok uzun yaşarlar. Dünyanın geri kalanında yaşayanları kıskanmazlar, çünkü melekler onlara orada iyilik olduğu kadar kötülük olduğunu da söylemiştir. Reşabitler dualarına Kibir Dünyası'ndakileri de katıyorlardı, çünkü oradakilerin de Adem'in çocukları olduğunu biliyorlardı.

Tüm bunlar taş tabletlere yazıldı ve Zosimus'un eline verildi. Bütün halk bir araya toplandı ve dua etmeye başladı. Dev bulut oluştu ve denizin ortasında ağaçlar belirdi. Bir tanesi eğilip Zosimus'u yukarı kaldırdı ve onu okyanus boyunca taşıyacak olan diğer ağaca geçirdi. Toprağa bastığında yine bir hayvan geldi ve onu sırtında taşıyarak evine geri götürdü. Reşabitler'in tuhaf hikâyesi de böylece sona erdi.

MEZHEPLERİN KEYFİ

Reşabit halkının dindar yapısı, akla 1. yüzyılda Mısır'da rahip olarak yaşamış ve bütün işi mucizevi şekilde şifa da-

ğıştırmak olan Therapeutae adındaki bir mezhebi getiriyor. Reşabitler, aynı zamanda İsa ve John the Baptist zamanında yaşamış başka bir komün grubu daha hatırlatıyor. Bunlar Ölü Deniz'in batı kıyılarında herkesten uzak yaşıyorlardı. Bunlar Essenes olarak biliniyordu. Taş tabletlere bir şeyler yazmamış olsalar da, bir dizi parşömene yaşadıkları dönemi ve toplumlarını ayrıntılı bir şekilde kaydetmişlerdir. Bu parşömenlerin tümüne Ölü Deniz Parşömenleri deniyor. İlginçtir ki, Essenes Kayıp İncil'in Hanok ve Jübile gibi kitaplarını büyük bir titizlikle kopya etmiş olan tek eski mezheptir.

Parşömenler, Essenes'in kutsal düzenini, ibadete adanmış saf hayatlarını anlatıyor. Sonuç olarak, Reşabitler'in ışıktan giysilerini anımsatan, sadece beyaz giysiler giiyorlardı. Uzun hayatlar sürüyorlardı -genellikle yüz yıldan fazla. Bulgulara göre, bazıları evlenmiş ve aile sahibi olmuş, bazıları da -özellikle de çekirdek kısmı- hayatlarını bakire olarak devam ettirmişlerdir. Okyanustaki hiçbir ada onları korumazken, Judean Çölü'ndeki fiziksel izolasyonları, Essenes hakkındaki mitolojinin bugünlere kadar gelmesini sağlamıştır. Her çağda saflığı arayanların Essenes'ten ve Reşabitler'den öğreneceği çok şey vardır.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Bu ilginç metinlerin nasıl bir araya getirildiğiyle ilgili çok az şey biliniyor. Söylenebilecek tek şey, bunların ilk altı yüzyıl içinde bir zamanda yazılmış olmalarıdır. Ayrıca yazıldıkları orijinal dil de kesin olarak bilinmemektedir. Bilinen en eski metin Süryanice'dir ve 12. yüzyılı göstermektedir.

Kutsal Kitap koruyucuları neden Reşabitler'in fantastik hikâyelerine bir yer bulamamıştır? Büyük bir ihtimal-

le hikâye onlara fazlasıyla inanılmaz gelmiştir. Zosimus ağaç dallarıyla taşınıp nasıl okyanusun ortasına götürülmüş olabilirdi?

Bu metni savunurken, Judges kitabındaki güneşin, Joshua ve İsrailîlerin kenti tehdit eden Amorites'i yenmeleri için Gibeon adındaki bir yerde on iki saat kaldığının anlatıldığı hikâyeden daha az fantastik değil midir, diye sormak gerekir. (Joshua 10: 1-15)

Kitapta ayrıca, daha sonradan eklenmiş gibi görünen, cinsel ilişkide bulunmama gibi çok sayıda Hristiyan unsuru da bulunmaktadır. Söylemeye gerek yok, ama böyle bir kitabın Musevi geleneğinde bulunmasına imkân bile yok. Hristiyan geleneğine bakıldığında ise, Reşabitler hikâyesinin diğer Yeni Ahit kitaplarına ait olmasının mümkün olmadığı da görülüyor, çünkü ne İsa'yla ne de onun havarileriyle doğrudan bir ilişkisi var. Ayrıca, kitaplarını Gnostik düşünceye açtıkları savaşın en büyük silahı olarak gören Hristiyan bilgeleri, içindeki Gnostik unsurlarla da sorun yaşamaktadırlar.

Belki de kilise bu kitabı, Reşabitler'in komünnyonda kullandıkları şarap ve ekmeği reddettikleri için lanetlemiştir. Açık olan şu ki, bu kitap Hristiyan Ortodoksluğunun hiçbir kutsal metnine ait değil.

SIR

Yine de bu kitap modern dünya için aydınlanmaya götüren bir hazine niteliğindedir. Bununla birlikte biz Kibir Dünyası'nda yaşamaktayız. Ama Cennet'i, giydiğimiz ya da giymediğimiz kıyafetlerle, yediğimiz yemeklerle ya da içtiğimiz şaraplarla bulamayız. Reşabitler'in yaşadığı ada Varolma Dünyası'nın ta kendisidir ve bu nedenle Kibir Dünyası'nın da tezatıdır.

Ne kadar çok mala, zamana ve enerjiye sahip olursak, onları harcamak için o kadar çok düşünmemiz gerekir. Hayatın en önemli ve en güçlü değerlerini çok daha fazla şey elde etmek için bir çırpıda gözden çıkarıveriyoruz.

Ortadoğu'da yaşarken kendime göre bir Reşabit düzeni kurmuştum ve bütün yaz boyunca gönüllü olarak "kibbutz" denen İsrail tarlalarında çalıştım. Kibbutz'ta, komün yaşamın ne olduğunu, hiç kimsenin tek başına bir şeye sahip olmadığını ve bütün malların herkese ait olduğunu gördüm.

Kibbutznik'lerin kimseye zenginliklerini bir statü sembolü olarak göstermek gibi bir kaygıları yoktu. Kimsede daha büyük bir ev yapmak, daha güzel bir araba kullanmak ya da daha çok iş yapmış gibi görünmek gibi bir kaygı yoktu, çünkü kibbutz'ta özel evler, arabalar ya da kişisel harcamalar yoktu. Aksine herkes için eşitlik vardı. Hiçbir şeyi olmayan bir toplumun evleriyle ilgili şöyle bir gerçek vardı: kapılarda kilit yoktu. Hırsızlık ne görülmüş ne de duyulmuştu. Ütopya mı? Hemen hemen. Ama hayata bambaşka bir bakış açısı kazandırdığı kesin. Reşabitler doğru yoldaydı.

BÖLÜM 12

Süleyman: Yüzüklerin Efendisi

*"Onları yönetmek için bir Yüzük,
Bulmak için bir Yüzük,
Boğuldukları karanlıkta onları bir araya
getirmek için bir Yüzük,
Gölgelerin uzandığı Mordor Toprakları'nda."
-J. R. R. TOLKEIN*

Süleyman sözcüğü "akıl" sözcüğüyle aynı anlama gelmektedir. Bilge kral olarak betimlenmektedir. Tolkein'in kitabındaki büyük büyücü Gandalf'ın Kayıp İncil versiyonu gibidir. Sihir üstadı olmak her ikisinin de ortak yönüdür: Antik İsrail'den Süleyman ve Orta Dünya'dan Gandalf. Evet, Kral Süleyman'la sihri bir arada düşünmek biraz zor gibi geliyor olabilir. Ancak antik dönemde yaşayanlar, Süleyman'ın yalnızca bir yönetici değil, aynı zamanda bir büyücü olduğunu biliyorlardı. Bu durumda, en yakın arkadaşı büyücü Merlin olan Kral Arthur'u da düşünebiliriz. Ama Süleyman'ın bir Merlin'e ihtiyacı yoktu, çünkü onun kendisi sihir yapma yeteneğine sahipti.

Sihir, geleneksel İncil'in uzak durmaya çalıştığı bir şeydi, çünkü putperestliği çağrıştırıyordu. Yine de, acı-

larla kavrulan, daima kötülerin kazandığı bir dünyada şunu sormalıyız: Biraz sihirden ne zarar gelir? Varolma Dünyası'nda bu hayatta görmemizin imkânsız olduğu ve bu dünyaya çok fazla gelen şeyler oluyor. Bizi çevreleyen dünyada çok sayıda gizemli şey gerçekleşiyor ve biz de Varolma Dünyası'nda Süleyman'ın ya da Orta Dünya'da Gandalf'ın yaptığı gibi bunu yapmayı öğrendiğimizde, her şeyi kontrol altına alabiliriz:

Krallar 1 kitabı Süleyman hakkında şunu söylüyor:

Tanrı Süleyman'a, deniz kenarındaki kumlar kadar çok akıl, öngörü ve anlayış ihsan eylemiştir. Süleyman'ın akli, Doğunun tüm evlatlarının ve bütün Mısırlılarınkinden yüceydi... Lübnan'daki sedir ağacından duvarları sarmalayan çördükotuna kadar bütün bitkilerden bahsediyordu. Hayvanlardan da bahsediyordu -kuşlardan sürüngenlere, balıklara kadar. Süleyman'ı dinleyen her milletten insan geliyordu. (Krallar 1 5: 9-10; 13-14, yazarın orijinal İbranice metinden çevirisi. Bkz. Hıristiyan versiyon, Krallar 1 4: 29-30; 33-34)

İncil'de Süleyman'ın doğa, bitkiler ve hayvanlar hakkında çok fazla bilgiye sahip olduğu yazıyor. Antik dönemde yaşayanların pek çok ezoterik bilgiye sahip olması hiç de şaşırtıcı değil. Ayrıca Kral Süleyman'ın kötü güçler üzerinde de hâkimiyet sağladığı söylenmektedir. İsa bile bundan söz eder:

Kalabalık ona baskı yapmaya başladığında şöyle dedi: "Bu nesil kötü; hepsi bir işaret arıyor, ama onlara hiçbir işaret verilemeyecek... Bakın, Süleyman'dan daha yücesi burada." (Luka 11: 29, 31, yazarın çevirisi)

Kayıp İncil'in Süleyman'ın Ahdi denen inanılmaz kitabına göre İsraili kral, kötü ruhların güçlerine hükmederek

mucizeler gerçekleştirmiştir. Doğal olarak şunu soruyoruz: Bu kitap nereden çıktı?

Kayıp İncil'in pek çok kitabı gibi, Süleyman'ın Ahdi de ilk olarak Mısır'da çıkmıştır. Bilinen en eski el yazmaları 4. yüzyıldan kalma ve Koptik dildeyken, metnin orijinal dili Yunanca'dır ve 1. ya da 3. yüzyıllar arasındaki bir dönemi işaret etmektedir. Şu anki haliyle bir Hristiyan metni gibi görünmektedir, ancak içinde geçen hikâyeler çok daha eskidir ve kesinlikle Musevilere aittir.

BİR ÇOCUK HAKKINDA

Yüce kral Süleyman büyücü olma ününü nerede kazanmıştır? Kayıp İncil'deki Süleyman'ın Ahdi bunun bir iblis ve küçük bir çocuk arasında başladığını söylüyor.

Şunu okuyoruz:

Uzun zaman önce, Kudüs'teki büyük tapınağın inşa edildiği dönemde, bir gün akşam olmak üzereyken Ornias adında bir iblis çıkagelir. Doğaüstü bir gizlilikle usta işçinin oğlunun kazandığı paraları çalıp gider. İblis ayrıca her gün gelip çocuğun sağ elini tutar ve başparmağını emip onu yemek bile yiyemeyecek kadar güçsüz bırakır; zayıfladır.

Ben, Süleyman, bu küçük çocuğu çok seviyordum. Bir gün ona iki katı ücret verdiğim halde neden böyle eriyip gittiğini sordum. Çocuk, her gün güneş battıktan sonra bir iblisin yanına geldiğini ve tüm parasını alıp parmağını emdiğini söyledi.

Ben, Süleyman, bunun üzerine henüz inşası bitmemiş Kutsal Tapınağa girdim ve gece gündüz tanrıya dua edip o iblisin benim hâkimiyetime verilmesi ve böylelikle ona hükmedebilmek için yalvardım.

GÜCÜN TEK YÜZÜĞÜ

Dualarım baş melek Mikail tarafından bölündü. Bera-berinde değerli bir taşı olan ve üzerinde bir mühür taşıyan bir yüzük getirmişti. Benimle şöyle konuştu:

“Davud’un torunu Süleyman, sana Yüceler Yücesi tara-fından gönderilen bu hediye-yi kabul et, böylelikle bütün iblisleri hapsedebilmen mümkün olacak. Parmağında bu yüce mührü taşıdığın sürece o iblisleri tapınakta çalıştır-man bile mümkün olabilecek.”

Ertesi gün o küçük çocuğu huzuruma çağırdım. Mikail’in bana verdiği yüzüğü ona verdim.

Ona “Seni rahatsız eden o iblisi bir daha gördüğünde ‘Kral Süleyman sana onun hizmetine girmeni emrediyor!’ diye bağırarak bu yüzüğü onun göğsüne fırlat. Sonra da hemen bana gel,” dedim.

Küçük çocuk ona söylediklerimi aynen yaptı. İblis ona yaklaştığında söylemesi gerekeni söyledi ve yüzüğü fırlat-tı. Ama iblis de ona bağırarak şöyle demişti: “Ne yaptın böyle? Göğsüme saplanan bu yüzüğü çıkar ve Süleyman’a geri götür. Eğer bunu yaparsan sana yeryüzündeki bütün altın ve gümüşleri vereceğim!”

Çocuk “Eğer şimdi onu oradan çıkarırsam sana karşı bir daha asla bu kadar güçlü olamayacağım!” Bunun ar-dından çocuk koşarak benim yanıma geldi ve onun birçok vaatle tapınağın kapısında beklediğini söyledi.

Bu hikâyeden aldığımız ders nedir? Ellerimize yerleşti-rilen bir mühür, Tanrısal bir işaret -Güç Yüzüğü- var. Onu takabilir, gösterebilir ve hatta kullanabiliriz, çünkü o bir silahtır. Bu yüzük gibi görünse de, aslında gerçek bir si-lahtır. Antik dönemde yüzük takanlar kralın mührünü ta-şırlardı. Onu takarız ve yeni bir âleme, yeni bir boyuta gi-

reriz -Varolma Dünyası'na. Böylelikle diğerlerinin göremediği, ama Excalibur'dan daha etkili bir silaha sahip olmuş oluruz.

Süleyman'ın bir kral olduğunu, ama onun sahip olduğu güçlerin her ölümlüde bulunan güçler olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Asıl güç, Mikail aracılığıyla yüzüğü gönderen Evrenin Kralındadır. Süleyman sadece bir aracıdır. O da küçük bir çocuğa bu gücü vermiştir. Burada daha büyük bir prensip var. Kral olan Süleyman, yücelerden gelen zenginlik, ayrıcalık ve statüye sahipti. İlahi takdiri geri ödemenin yolu da bunu bir başkasına geçirmektir. O da bu hikâyede bunu küçük bir çocuğa geçirdi.

HERKESİ YÖNETMEK İÇİN TEK YÜZÜK

Süleyman'ın kendi ağzından anlattığı hikâye şöyle devam ediyor:

Tüm bunlar olduktan sonra ben, Kral Süleyman, iblisin korkudan titrediğini gördüm ve tahtımdan kalktım. "Kimsin?" diye sordum. "Ve adın ne?"

"Benim adım Ornias," diye cevap verdi iblis. Sonra da burcunu öğrenmek istedim. "Burcum Kova," dedi. "Aşk tanrıçası olan Başak kadınlarının peşinden şehvetle koşan pek çok Kova var. Ben onları boğuyorum. Bunun dışında, sık sık transa geçer ve başka birileri olurum. Bazen bir sübyancı olup, dokunduğum çocuklara müthiş acılar veririm. Bazen ise kanatlı bir yaratık olup gökyüzüne yükselirim. Bir de sık sık aslan kılığına girerim. Ben de soy olarak bir baş meleğin soyundan geliyorum, ama başka bir baş melek olan Ouriel benimle çok uğraştı."

Ben, Kral Süleyman, o baş meleğin ismini duyar duymaz çok sevindim. Yüzüğün olduğu elimi uzattım ve iblisi

ilahi mühürle mühürledim. Ardından ilahi otoritemi topladım ve onu tapınak için taş kesmek üzere taşocağına gönderdim. İblis demir aletleri eline almaya korkmuştu ve yalvardı: “Kral Süleyman, ne olur bana biraz özgürlük tanı, ben de diğer tüm iblisleri buraya getireyim.” İblis bana tek başına itaat etmek istemediği için baş melek Ouriel’i yardıma çağırdım. O anda, Ouriel gökten benim huzuruma indi. Melek Ornias’ı hemen buyruğu altına aldı ve ona benim emrettiğim gibi tapınak için taş kesmesini söyledi.

Güç Yüzüğü (Tolkein’in dediği gibi) yıkıcı bir güç taşıyor ve Kral Süleyman çok kısa sürede bunu cennetin boyunduruğunda kullanması gerektiğini öğrendi. İblisin kendisine tamamen uyması için, Süleyman ilahi tahtı dua ve yalvarma bombardımanına tuttu. Ancak bir baş meleğin yardımıyla iblise tamamen hükmedebildi. Anlaşılan şu ki, bize verilen hediyeleri tam anlamıyla kullanabilmek için yüce bir güce ihtiyacımız var.

ONU BULMAK İÇİN TEK YÜZÜK

Şöyle okuyoruz:

Ornias’ı çağırdım, yüzüğü alıp onun eline verdim ve ona iblislerin prensini bulup bana getirmesini emrettim.

Tolkein’in romanında olduğu gibi, yüzük limitsiz bir güç taşıyor. Ama yüzük tek başına bir işi gerçekleştirmeye yetmez. Süleyman yüzüğü nasıl kullanacağını öğreniyordu; yüzüğün işe yaraması için manevi âlemin de yardımı gerekli. Süleyman bunun için Tanrıya dua ediyor ve Tanrı da bir meleğini gönderiyor. İçimizdeki gücü keşfetmek mucizevi bir olaydır, ancak bilmemiz gereken, bu güç için İlahi Varlık’a bağımlı olduğumuzdur. Aksi takdirde, hükmetmeyi düşündüğümüz kötü güçler bizim buyruğumuza

girmeyi reddederler. Ama Kral Süleyman daha cesur davranmıştır. Yüzüğü almış ve onu, iblislerin başını getirmesini emrederek iblisin eline vermiştir. Süleyman gücü birine devretmeye, bir başkasına güvenmeye -bu bir iblis bile olsa- hazırdı. Mücadele çok açıktı. Eğer kötülüğün bile iyiye döneceğine inanırsak, o zaman gücü kötülerin eline teslim bile edebiliriz. Hikâye devam ediyor:

Ornias, aldığı emirle yüzüğü parmağına geçirdi ve doğru Beelzebub'ın yanına gitti. "Buraya gel! Süleyman seni çağırıyor!" Beelzebub cevap verdi: "Neden geleyim ki? Süleyman'ın kim olduğunu bile bilmiyorum!" Bunun üzerine Ornias yüzüğü Beelzebub'ın göğsüne fırlattı ve bağırdı: "Kral Süleyman sana emrediyor!" Beelzebub bir yeri yanmışçasına feryat etti. Ama hemen ardından Ornias'ın peşinden gitmeye başladı. Beelzebub'ın geldiğini görünce iblisleri bile benim hâkimiyetime verdiği için Yüceler Yücesi'ne şükrettim. Beelzebub'a birkaç soru sordum. O da bana kendisini bütün iblislerin başı olarak tanıttı. Sonra da bütün iblisleri bana getireceğine söz verdi.

HEPSİNİ BİR ARAYA GETİRMEK İÇİN TEK YÜZÜK

Hikâye devam ettikçe, Süleyman dışı iblislerin olup olmadığını sordu. Beelzebub da yanında Onoskelis adında, bacakları katır bacağı olan müthiş güzellikte bir kadınla geri döndü. Kadın, mağaralarda yaşadığını ve erkekleri boğmak için arada sırada dışarı çıktığını söyledi. Tuhaf bir sesin yankısıyla varolduğunu anlattı. Dolunayın enerjisiyle dolaşıyordu. Ama hangi meleğin ona karşı geldiği sorulduğunda cevabı Kral Süleyman'ın içinde yatan melek oldu, çünkü onun gücüne bağlıydı. Yüzüğün gücünü ilahi güçle birleştirmeyi öğrenmiş olan Süleyman, Yüceler Yücesi'nin

ağza alınmaz ismini söyledi ve Onoskelis'i tapınak için ke-nevir eğirmekle görevlendirdi. O da artık mühürlenmişti.

Süleyman, birkaç iblis daha toplayarak bu sihri devam ettirdi. Bunların içinde yeni evlilere kötülük eden, bakirelerin güzelliğini bozan Asmodeus da vardı. Onu da tapınakta kullanılacak kilden malzemeye şekil vermekle görevlendirdi. Bunun dışında bir de iblis Lix Tetrax'ı emrine aldı ve onu da dev taşları tapınağın tepesine taşımakla görevlendirdi.

Süleyman boyunduruğuna giren bu yedi iblisi sorguya çekmeye devam etti. Onlar da ruhani yaratıklar ve karanlığın ülkesinin efendileri olduklarını söylediler. İsimleri: İhanet, Kavga, Kader, Üzüntü, Hata, Güç ve En Kötü. Bunların içinden Kader, insanların barış yerine savaşmalarına neden oluyordu. Kavga ise insanları birbirine düşman ediyordu. Güç, kralları alaşağı ediyor ve onların yerini zorba hükümdarların almasına neden oluyordu. En Kötü ise Süleyman'ın etrafını saracağını söyledi.

KARANLIKTA BAĞLANDILAR

Ancak Süleyman onları İlahi Güç ile mühürlemişti ve tapınakta çalıştırmaya başlamıştı. İblislerin isimleri en kötü insan davranışlarıyla benzerlik gösteriyordu -yani içimizdeki kötü taraf.

Süleyman daha fazla iblisi sorguya çektikçe daha farklı iblislerle de karşılaştı:

- Kafasız bir canavar olan ve çocukların boyunlarını ısırarak onları öldüren Cinayet,
- Dev bir köpeğe benzeyen ve tapınak için dev bir züm-rüt getirmekle yükümlü olan Asa,

- Hastalananları ölüme sürükleyen aslan şeklindeki bir iblis,
- Kafatası Yeri'nde Mesih tarafından yenilecek olan üç başlı ejderha,
- İnsanları kılıçla öldüren ve onların kendi etlerini yemelerine sebep olan şehvet düşkünü bir ruh.

Sonunda, Süleyman Jebusites'te dolaşırken rastladığı eşlerinden birinin putuna tapmayı bırakır. Sahip olduğu yüce bilgi sonraları yüce kralı delirtti ve putlar için tapınak yapmaya başladı. Ona yardım eden ruh karanlığa gömüldü ve artık ağzından çıkanlar boş sözlerdi. Ahdini yazmasının sebebi de buydu -manevi bir yolculuğun yalnızca başlangıcının değil, aynı zamanda sonunun da görülmesi için.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Musevi düşüncesine göre Kral Süleyman, Tanrının ilk gerçek oğludur ve onun için ona büyük saygı duyulur (bkz. Günlükler 17: 13). Süleyman aklın ta kendisiydi ve daha sonraları kişileştirilmişti. Ama büyücü ve sihirbaz olarak mı? Bu, İsraili bilgelerin hiç de hazırlıklı olmadıkları bir durumdu.

Gördüğümüz üzere, Musevilikte Süleyman'ın sihirbazlığı ve sihirli güçleriyle ilgili çok eski bir gelenek var. Antik dönem Musevi tarihçisi Josephus Flavius'un yazılarında da Süleyman'ın yüzüğüne göndermeler vardır:

Tanrı aynı zamanda ona iblisleri yönetmeye yarayacak ve insanlığın hizmetinde kullanılabilecek bir güç verdi. O, bu gücü pek çok insanın acısını dindirmede kullandı. Şeytan çıkarma diye bilinen ve günümüzde de geçerli

olan bir tedaviyi kullanarak iblisleri sonsuza dek kovuyordu. Ben kendi ülkemde de insanları kötü ruhlardan arındıran Eleazar adında bir adam tanımıştım... Tedavi yöntemi şuydu: Süleyman'ın kullandığı söylenen yüzük gibi bir yüzüğü kötü ruhların esir ettiği düşünülen insanın burun deliğine koyuyor ve kötü ruhların buradan çıkıp gitmelerini bekliyordu. (Antiquities VIII, ii, 5)

Eğer Josephus'a inanıyorsak, o zaman Süleyman da Musevi mistisizminde Kabala diye bilinen çok daha büyük bir eğilimin parçasıdır. Felsefi boyutta bakıldığında, Kabala özel dua ve meditasyon teknikleri sayesinde insanı manevi ve kişisel anlamda İlahi Varlık'a yaklaştırıyor. Ama iş uygulamaya gelince, Kabala kem gözden korunmak için tütsü, nazarlık ve Süleyman'ın olayında olduğu gibi bir yüzükten yararlanıyor. Kabala'nın uygulanması eski dönemde çok zorken, sonraları pek çok bölümü çıkarılmıştır. Bunu azaltanlar arasında İbranice din kitaplarını korumaya çalışan bilgeler de vardı. Kabala'ya batıl ve mantık dışı bir inanç gözüyle bakıyorlardı ve onlara göre bu kadar gizemli şey içeren metinlerin kutsal kitapta yeri yoktu. Daniel'in kitabı bile akılcı bilgelere göre fazlasıyla ezoterik bulunmuş ve Kutsal Kitap'a konmuş olmasının da bir uç nokta olduğu düşünülüyordu.

Süleyman'ın Ahdi'nin içeriği antik dönem Musevi dünyasına dayanırken, Kutsal Kitap koruyucularının Süleyman'ı Kabalist olarak adlandırmamış olmaları ilginçtir. Bunun korunmasının hiçbir şansı yoktu, en azından Musevilerin kitabında, çünkü metnin kendisi 1. ve 3. yüzyıllar arasında Yunanca yazılmış olduğunu gösteriyor. En eski elyazması kopyaları ise 4. yüzyıla ait ve Koptik dilde. Süleyman'ın Ahdi bazı yerlerde Hristiyanlar tarafından alınmış ve içine bir şeyler katılmış izlenimi yaratıyor. Kayıp İncil'in diğer ki-

taplarında da olduğu gibi, bu kitapta da eski Musevi geleneğinin üzerinde Hristiyan izlerini görmekteyiz.

Peki o zaman neden Hristiyanların Kutsal Kitap'ında bu metin yok? Görünen o ki, Hristiyanlar defalarca İsa merkezli yaşamaktan çıkıp Tanrıyla birleşme yolunu arayan kendi Gnostikleri ile baş edemiyordu. Kutsal grubun üyelerinin meleklerle ve diğer aracı varlıklara tapmaya başlayacaklarından korkuyorlardı ve büyü, nazarlık ya da benzeri şeyleri kullanmaktan da hoşlanmıyorlardı. Süleyman'ın Ahdi gibi bir kitap, üzerinde Hristiyanlıktan izler taşısa da, yalnızca Mısır'da ve Akdeniz'in diğer bölümlerinde Gnostik çevrelerce yaşatılmıştır. Bunun asıl Hristiyan Kutsal Kitap'ına dahil edilmesine gelince... böyle bir şansı yok.

GÖLGELERİN UZANDIĞI YER

Olives Dağı'nın tepesinde otururken gözlerim hep Kutsal Kent'teki bir şahesere dalar giderdi. Burası, Müslümanlarca Mekke ve Medine'den sonra üçüncü kutsal yer olan Kaya Kubbesi (Dome of the Rock) idi. Orası, İslam inancına göre İbrahim'in ışıktan bir merdivenle göğe yükseldiği yerdi. Kaya Kubbesi, bir zamanlar Süleyman'ın tapınağının olduğu yerde bulunuyordu. Ama Süleyman'ın tapınağı artık yok. Onun yerine, artık şehri birbirleriyle hiç de iyi geçinemeyen farklı dinlerden ve etnik gruplardan insanlar kaplamış durumda. Acaba temeli Süleyman tarafından atılmış olan o yüce tapınak bir daha yükselebilecek mi?

Kudüs'teki görevim boyunca, devlet görevlileri pek çok aşırı dinci grubun Kaya Kubbesi'ni dinamitle patlatma ve tapınak inşa etmek için yer açma girişimini önceden öğrenmiş ve engellemişti. Çok şükür ki bu kişiler daha son-

ra da hapsedildi. Kendi kendime "Sanki bu şehirde III. Dünya Savaşı'nı başlatmaya yetecek kadar sebep yokmuş gibi! Bir bu eksikti!" diye düşündüğümü hatırlıyorum. Şüphesiz, bugünün Kudüs'ünde eskiden olduğundan çok daha fazla iblis var.

Yine de tapınağı inşa etmenin başka yolları var. En iyi tapınaklar insan elleriyle değil, kalpleriyle inşa edilen tapınaklardır. Eski bilgiler birbirlerine tapınağın neden yıkıldığını soruyorlarmış. Hepsinin vardığı sonuç ise aynıydı: Sonsuz nefret. O nedenle bu tapınağın tekrar inşa edilebilmesi için gereken de sonsuz sevgiydi. Varolma Dünyası'na girdiğimizde, kendimizi Tanrının gücünü içimizde hissetmemizi sağlayacak bir yüzük takarken hayal edebiliriz.

SIR

Bilge Kral Süleyman gibi, biz de yaptığımız işe o mühür koymalı, kötü güçleri savıp yerlerine iyileri getirmeliyiz. Tanrının yardımıyla hepimiz birer yüzüklerin efendisi olabiliriz. Bugünün Ortadoğu'sunda, yüzlerce yıldır süregelen ırk ayrımı ve kavgaların sonrasında bu hiç kolay değil, ancak imkânsız da değil.

1980'lerin ortalarında, güney Lübnan'da bir Amerikan televizyon istasyonu için çalışırken, görevlerimden biri bölgede aile odaklı program yapmaktı. Ben, tabiri caizse, hava dalgalarının gücünü alıp bunları her şeyi iyiye çevirmek için kullanacak bir büyücü gibiydim. Yayın kolaylığı diye bir şey yoktu, çünkü savaşın göbeğindeydik. Karanlığı lanetlemektense bir mum yakma prensibini yaşam amacım olarak gördüm. Her gün üzerimde çelik yelekle işe giderken, kendimi Kral Süleyman'ın yüzüğünü taşıyormuşçasına güvende hissediyor ve gülümsüyordum.

3

HİSSETME DÜNYASI (YETZIRAH)

Aklın ve duyguların birbirine karıştırılamayacağı fikrine de nereden kapılıyoruz? Düşüncelerimizi ve mantığımızla vardığımız yargıları bir yere koyarken duygularımızı tamamen farklı bir kutuya atıyoruz. Bu, bizi belki de şu ünlü sözü söyleyen Fransız düşünür René Descartes'a götürüyor: "Düşünüyorum, öyleyse varım." Descartes vücudu zekâya destek veren ayrı bir organizma gibi görmüştür. Bu, Batıyı yüzyıllardır etkisi altına alan bir düşüncedir. Descartes'ın modelinde, zihin akıl üreten bir makinedir. Peki, ama ya Descartes yanılıyorsa? Ya akıl duygular sonucu oluşuyorsa? Ya ortaya çıkan her düşüncenin sebebi duygularsa? Ya akıl aslında sadece kalbin bir uzantısıysa?

Diğer bir Aydınlanma Çağı felsefecisi Baruch Spinoza'ya göre duygular akıldan çok da ayrı şeyler değildir, ancak tamamen ona bağlı da değildir. Gerçeği söylemek gerekirse, duygular aslında hayatta kalma içgüdüsünün bir parçasıdır. Kabala mistikleri duyguların önemini, Sigmund Freud insanların bilinçsiz varlıklar olduğunu söylemeden çok önce fark etmişlerdi. Hissetme Dünyası'ndan sakınılmamalı, uzak durulmamalı; aksine geliştirmeye çalışılmalıdır, çünkü insanoğlu ancak bu şekilde manevi karşılığını bulacaktır. Descartes gibi, Kabalistler de "Düşünüyorum, öyleyse varım," demek istemişlerdir.

DUYGU, DÜNYAMIZIN HAREKET KAYNAĞIDIR

Duygularımızın dünyası yaptığımız her şeye etki eden özdür. Hayatımızın çoğunu duygu dünyamızda ya da di-

ğer bir deyişle egomuzda geçiririz. Kişiliğimizin ruh kazanmış bu kısmı hayatımızın her anına etki eder ve renk katar. Ruh halimiz, anlamsız bir şey değil, içimizde savaş halinde olan güçlerin etkisidir.

Aslında, duygu dünyası iyi olmamızı sağlayan ruh hali savaşlarının gerçekleştiği bir savaş alanıdır. Olumsuzluklarla çevrenip savaş alanında yenilebiliriz ya da her olumsuzluğu olumlu bir sonuca çevirecek bir yol bulmayı seçebiliriz. En büyük mücadelemiz, aklımızın paçaları sıvamasını (1 Peter 1: 13 KJV) ve savaştaki sorumluluğu almasını sağlamaktır. Genellikle savaş ya da kaç mantığındayızdır, ama bazen savaşmayı tercih etmemiz gerekir.

BÖLÜM 13

Yenilmez Eyüp

*Beni örten gecenin dışında,
Bir uçtan bir uca cehennem kadar karanlık,
Tanrı her ne ise ona şükrediyorum,
Yenilmez ruhum için.*

*Şartların zalimliğinde
Ne korkup kaçtım ne de bağırdım.
Şansın işkenceleri altında
Başım kan içinde kaldı, ama eğilmedi.*

*Bu gazap ve gözyaşı dolu yerin ötesinde
Karartılar var, gölgenin korkusu
Ama yılların tehdidi
Benim korkusuz olduğumu görecekt.*

*Kapının ne kadar düz olduğu değil,
Ne kadar cezai sorumluluk aldığı önemlidir.
Ben kaderimin ustasıyım;
Ruhumun kaptanıyım.*

-WILLIAM ERNEST HENLEY, INVICTUS

Güç ve sabır arasında yapılan her yarışmada sabıra oynarım.

-W. B. PRESCOTT

Gelmiş geçmiş en büyük edebi eserlerden bir tanesinin konusu bir adamın her şeyini kaybetmesi ve çaresizliğe düşmesidir. İncil'deki hiçbir karakter Hissetme Dünyası'ndaki bu savaşı daha iyi anlatamaz. Evrensel temalarla dolu olan Eyüp Kitabı şu soruyu soruyor: Neden iyi insanların başına hep kötü şeyler geliyor? Eyüp karakteri doğduğu günü lanetliyor ve şikâyetini Tanrı'ya iletiyor. Kül ve çamura bulanmış çuluyla çaresizliği içinde öylece duruyordu.

Kayıp İncil'de de acı içinde kıvranan bu adamın bir alternatifi var. Bunu da her zamanki yerimde -Kudüs'teki Sion Dağı'nın tepesindeki köhne kütüphanede- oturduğum bir gün keşfettim. Buna Eyüp Ahdi deniyordu. Burada geleneksel metindekinden çok daha farklı detayları olan başka bir Eyüp görüyoruz. Bu Eyüp çaresizlik içinde kıvranan biri değildi.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Eyüp Ahdi M.Ö. 1. yüzyıl ile M.S. 1. yüzyıl arasındaki dönemde yazılmış, oldukça eski bir metindir. İbranice İncil'in diğer kitaplarıyla kıyaslandığında, yeni gibi görünür. Kutsal Kitap koruyucuları sadece oluşturulduğu tarihe bakarak onun yasaklanmasını istemişlerdi. Modern araştırma yöntemlerini kullanarak artık geleneksel Eyüp Kitabı'nın Eyüp Ahdi'nden bir ya da iki yüzyıldan daha önceye ait olmadığını ve bu nedenle aynı tarihi periyoda ait olduklarını biliyoruz.

Eyüp Ahdi ile ilgili bilgeleri kuşkuyla düşüren diğer bir şey de, orijinal oluşturuluş dilinin İbranice değil Yunanca olmasıdır. Oluşturulduğu yer de aynı şekilde problematiktir ve büyük bir ihtimalle Mısır olduğu düşünülmektedir. Mısır toprakları, özellikle de İskenderiye, Helenistik Musevilik denen bir Musevilik türünün beşiğidir. Philo Judeus gibi bir edebiyat ve felsefe devi, bu geleneksel Musevi düşüncesi ile İsrail topraklarının ve Akdeniz'in karakteristiği olan Yunan tarzı felsefenin birleşiminden oluşan karışımı göstermiştir. Museviliğin bu çeşitliliği daha toleranslı bir düalizmi doğurmuştur. Musevilik geliştikçe bu düalizme de izin verilmemeye başlandı.

Geleneksel Eyüp Kitabı'nda Şeytan Tanrı katındaki meleklerden biri olarak betimlenmiştir. Tanrı tarafından gönderilmiş, ancak kendisine hiçbir güç verilmemiştir. Eyüp Ahdi'nde ise Şeytan tahammül edilmekten çok uzak ve fazlasıyla bağımsız bir varlık olarak betimlenmiştir. Kayıp İncil'in pek çok kitabında olduğu gibi, Kutsal Kitap koruyucularının bu kitapla da hiçbir işi yoktu. Şans bile vermediler. Ancak biraz alegorik olarak değerlendirildiğinde, Eyüp Ahdi çok güçlü metafizik konuları daha da ileri götüren ve ihmal edilmemesi gereken bir metindir.

"BENİ ÖRTEN GECENİN DIŞINDA"

Kitabın başında, Eyüp hastadır ve ölümü yaklaşmıştır. Yedi oğlunu ve üç kızını başına toplar ve kendine sahip olduğu ünü kazandıran fantastik hikâyesini anlatır:

Tanrı tarafından değiştirilmeden önce gerçek adının Jobab olduğunu söyledi. Tüm yaşamını bir putun tapınığında geçirmiş ve Tanrıyı sorgulamıştı. Bir akşam yakarışlarına cevap geldi: Gecenin içinde kör edici parlaklıkta

bir ışık ve o tapınağın aslında Şeytan'ın evi olduğunu söyleyen bir meleğin sesi. Melek Eyüp'e bu put tapınağını yıkma yetkisini verir ve şunları ekler:

“Tapınağı yıkmayı denersen, Şeytan sana savaş açacak. Seni öldüremeyecek, ama sahip olduğun her şeyi, çocuklarını senin elinden alacak salgın hastalıklar gönderecek. Tüm bunlar boyunca sabırlı kalabilirsen, sonsuza dek hatırlanacaksın. Kaybettiğin her şey sana iki katı olarak geri dönecek. Yeniden doğuş gününde sen de dirileceksin. Ancak, tacı elde etmek için acıya katlanan bir atlet gibi olmalısın.”

Eyüp bu sözleri duyar duymaz işe koyuldu. Kayıp İncil'de onunla şu anlatımını görüyoruz:

Elli genç insanı yanıma aldım ve onlarla beraber put tapınağına gittik. Bütün tapınağı paramparça ettik. Eve dönünce de güvende olabilmek için kapımın arkasını sürgüledim.

Eyüp'ün saldırıya uğramasının sebebi buydu. Geleneksel hikâyede, bunun Tanrı ve Şeytan arasında, haksız yere suçlanan doğru bir insanın Tanrıya olan inancını test etmek üzere oynanan bir bahis olduğundan bahsedilir (Eyüp 1: 1-12; 2: 1-6). Ancak bu hikâyedeki, tamamen Şeytan'ın tapınağın yıkılması üzerine aldığı intikamdır.

Şeytan kimdir? Çizgi film karakteri Pogo'nun dediği gibi, “Düşmanla karşılaştık, o biziz.” Her birimiz kendimizin Şeytanıyızdır -şüphelerimiz ve korkularımız. Şüphe içimizi kemirdiğinde -kendimiz ya da yeteneklerimizle ilgili- düşmanın bize çıkarma yapmasına da imkân tanımış oluruz. Yanı başımıza bir put tapınağı kurulmasına izin vermiş oluruz.

Bunu bir savaş sahnesi gibi hayal edin. Alegorik olarak, yenilgi putperestlikle ilgilidir, çünkü gözlerimizin içi-

mizdeki ilahi varlığı görmesine engel olur. Metafiziksel savaşta, kimse kaybedemez. Yapılacak en iyi şey saldıran olmaktır. Hissetme Dünyası'nda yenilgi bir seçenek değildir. Saldırgan olun; tapınağı yıkın.

Öyle olmasına rağmen karşı saldırıya uğrayabiliriz. Buna hazırlıklı olmalıyız.

“BİR UÇTAN BİR UCA CEHENNEM KADAR KARANLIK”

Hikâye devam ettikçe, Kötü Olan'ın bir dilenci kılığına girip Eyüp'ün kapısına dayandığını görüyoruz. Eyüp kapıda bekleyen kişiye, gelenlere onun meşgul olduğunu ve kapıya gelemeyeceğini söylemesini tembih etmiş olduğu için olumsuzlukları yok etmeliyiz. Olumsuz duygularımız da dilenciler gibi gelir, soframızdaki yemeği isterler. Bu tür parazitlere merhamet etmemeliyiz. Serseri tekrar geri gelip de ekmek istediğinde Eyüp şöyle cevap verir:

Birbirimizi tanımadığımız için sen o ekmeğin bir lokmasını bile kimseyle paylaşmayacaksın!

Eyüp'ün düşmanına verdiği tek şey yanmış bir somun ekmek oldu.

Bu ekmek nasıl tamamen yanmışsa, senin vücudunu da öyle yakacağım. Senden öcümü alacağım.

Şeytan, söylediği gibi, ilahi mahkemeye gider ve kendisine Eyüp'ün sahip olduğu şeylere hükmetme gücü verilir. Eyüp şöyle der:

Sonra geldi ve sahip olduğum her şeyi aldı.

Cesur kararlar alındı, ancak peşinden de savaşı getirdi. Tıpkı Eyüp'e olduğu gibi bizim başımıza da musallat oldu. İçindeki imana rağmen, felaketler çok ağır ve aniydi. Bir salgın hastalık baş gösterdi ve yedi bin koyun, üç bin deve, beş yüz dişi eşek ve beş yüz öküz telef oldu. Eyüp'ün kom-

şuları gelip onun kalan her şeyini yağmaladı, ama o yine dimdik kaldı.

Patrick O'Brien'ın Napolyon Savaşları sırasında kullanılan bir İngiliz firkateyni hakkındaki popüler romanı "Master and Commander"ın sinema uyarlamasında, parmaklarında "SIKI TUTUN" dövmesi bulunan yaşlı bir denizciyi görüyoruz. Gemi ne kadar zor koşullarla baş etmek durumunda kalırsa kalsın, parmaklarını açıp bu sözcükleri gösterirdi. Eyüp gibi talihsiz bir denizci başından ağır yaralanıp da neredeyse kafatası açıldığında, kendini hemen onun önüne atıp yine o sözcükleri gösterdi: SIKI TUTUN. Ana tema buydu -denizde de savaş alanında da. Bu sözcükler aynı zamanda da İncil'e göndermedir -Yasa Kitabı 11: 22 ve Eyüp 27: 6. Hissetme Dünyası'nda herhangi bir düşmanla karşılaştığımızda yapmamız gereken şey çok basit: SIKI TUTUN.

Pes etmeyen Şeytan, Fars kralı kılığına girer ve Eyüp'ü her yeri yağmalamakla, tapınağı yıkmakla suçlayan bir grup eşkıyayı da etrafında toplar. Bu düzenbaz insanlar yalnızca Eyüp'ten değil, aynı zamanda yedi oğlundan ve üç kızından da intikam almak istiyorlardı. Eyüp şöyle dedi:

Şeytan bu kalabalığı kışkırttıktan sonra, bütün çocuklarım içerideyken kapıma dayandı ve hepsini öldürdü. Ardından benim kendi insanlarım gelip kalan ne varsa yağmaladı. Biri gelip de bana çocuklarımın öldüğü, harabeye dönen evi gösterdiğinde hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım, ama Tanrıya isyan etmedim. "Tanrı verdi ve yine Tanrı aldı," dedim.

Daha sonra Şeytan'a Eyüp'ün vücuduna acı verme gücü verildi, ama Eyüp sıkı sıkı tutunuyordu.

“TANRI HER NE İSE ONA ŞÜKREDİYORUM, YENİLMEZ RUHUM İÇİN”

Eyüp şöyle der:

Ama hâlâ Kötü Olan'ın benim ruhum üzerinde hiçbir etkisi olamıyordu. Çocuklarımla ölümünün yasını tutsam da, her zamanki gibi şeref koltuğumda oturuyordum. O anda Şeytan bir rüzgâr oldu ve tahtımı baş aşağı etti. Tahtın altında sıkışıp kalmıştım. Bundan sonra bedenimi bir hastalık kapladı. Acı içinde kıvranarak, kurtların kemirdiği bedenimi şehrin dışındaki bir gübre yığına taşıdım. Bulunduğum yer benim vücudumdan çıkanlarla sırlıklam olmuştu. Ama tüm bunların içinde bile dimdik ayakta idim.

Bundan daha kötüsü olamazdı. Elbette, Hissetme Dünyası'nda, düşmanlar olduğu kadar müttefikler de vardı. Eyüp'ün geleneksel hikâyesinde, Eyüp'ün karısı hakkında çok az şeye rastlıyoruz -sadece “Tanrı seni kutsasın ve öl” anlamına gelen “Barekh Elohim u'met” sözleriyle ona sarıştığını biliyoruz (Eyüp 2: 9). Ancak Kayıp İncil'de, kocasını rahatlatan kişi olarak çok daha önemli bir rol oynuyor. Eyüp orada hareketsiz şekilde yıllarca oturdu ve meydana okudu. Karısı (artık adının Sitis olduğunu biliyoruz) da Eyüp'ün bu savaşında ona aktif şekilde yardım eden kişiydi. Bir soyluya hizmet eden, ekmeğini kazanmaya çalışan bir kadın hizmetçi gibiydi. Onun fedakârlığının Eyüp için Hissetme Dünyası'ndaki savaş alanında çok önemli bir yeri vardı. Eyüp şöyle bağırdı:

Bu adam benim karıma nasıl kölelik yaptırır!

Sonra da şöyle ekledi:

Bu olur olmaz kendime geldim.

Kendi çaresizliğimiz bizi tüketmeye başladığında -ümitsizliğin eşiğindeyken- merhamet, düşünce ve diğer

insanların davranışları bakış açımızı yeniden kazanmamıza yardım eder. Diğerleri tarafından sevildiğimizi bilmek Hissetme Dünyası'ndaki en büyük farklılığı yaratır. Eyüp kendini düşünmeyi bırakıp karısına üzölmeye başladığı anda aklı başına geldi. Sitis, kocasının karnını doyurabilmek için saçlarını bile satmıştı. Ancak ne yazık ki, müttefikleri bile düşman haline gelebilirler. Şeytan sonunda Sitis'in de kanına girer ve onun sürekli şu sözü söylemesine neden olur: "Tanrı seni kutsasın ve öl!"

Ancak Eyüp buna kendisi gibi, yani bir savaşçı olarak cevap verir. Ruhunu hiçbir şeyin kuşatmasına izin vermedi. Duygularının onu yenmesine izin vermeden öfkesini yönetmeyi bildi. Aslında, ego doğru şekilde anlaşıldığında, pek çok eleştirmenin Eyüp karakterinde gösterdiği üzere, kişinin kendine hâkim olabmesini sağlar. Eyüp yas tutmanın da düşmana saldırmanın da zamanları olduğunu gördü. Bütün doğru insanlar adına şunu söyler:

"Buraya bakın! On yedi yıl boyunca kurtların kemirdiğı bedenim hastalıkla kıvrandı, ancak ruhum senin bana Tanrıya isyan etmemi ve ölmemi söyleyene kadar asla bedenim gibi olmadı. Her şeyimizi kaybetmiş olabiliriz, ama neden en büyük zenginlik olan Tanrıya yabancılaşalım? Ağzından çıkan sözlerin nereden geldiğini biliyorum, çünkü tam arkanda duran Kötü Güç'ü görebiliyorum."

"BAŞIM KAN İÇİNDE, AMA EĞİLMEDİ"

Eyüp anlatmaya devam ediyor:

Sonra direkt Şeytan'a seslendim: "Karımın arkasından çekil! Saklanmayı bırak! Eğer bir aslan kadar güçlüysen, kafesinden çık. Sana meydan okuyorum!"

Şeytan utangaç şekilde Sitis'in arkasından çekilip öne doğru bir adım attı. Gözyaşları içinde şöyle dedi: "Dinle

Eyüp, çok yorgunum. Ben bir ruh ve sen etten kemikten olmana rağmen geri çekilmek zorundayım. Sen bu salgın hastalıkla boğuşurken ben karanlıklarda yaşamaya devam ediyorum. Sen ve ben biri diğerini yenecek olan iki güreşçi gibiydik. Üstte olan alttakinin ağzını kumla doldurdu ve onu çürükler içinde bıraktı. Alttaki ise tüm bu acılara dayandı ve asla pes etmedi. Sonunda üstteki güreşçi yenildi. Ancak, benim üstün gücüme rağmen zafer kazanan sen oldun! Ben yenildim.”

Utanç içinde kalan Şeytan beni yalnız bırakarak oradan uzaklaştı.

Eyüp'ün savaşının fiziksel değil de duygusal oluşu yeterince şaşırtıcıdır. Savaş fiziksel bir yarışma gibi betimleniyordu, ancak yapılan şey Eyüp'ün ağzını açıp eşine ve Şeytan'a söylenmesinden öteye gitmiyordu. Hissetme Dünyası'nda, fiziksel harekete her zaman ihtiyaç duyulmaz, çünkü asıl güçlü olan ruhtur. Duygusal baskının çoğu zaman fiziksel rahatsızlıkları ve acıları dindirdiği görülmektedir..

MELEKLERİN DİLLERİ

Hikâyenin sonlarında, Eyüp temize çıktı ve Tanrı ona yeni evlatlar verdi, şansı döndü. Eyüp torunlarına da aynı kendisi gibi karşılıklarına ne çıkarsa çıksın direnmelerini öğütledi: Sıkı tutunun! Bunun ardından sahip olduğu her şeyi çocuklarına dağıttı, ancak kızlarına daha iyi bir şeyler bıraktı. Onlara rengârenk kordonlar getirdi ve bunları göğüslerine bağlamalarını istedi. Kızlar böylelikle meleklerin dilini konuşabileceklerdi. Eyüp'ün kızlarının ağzından üç dil döküldü: meleklerin dili, archon'ların dili ve cherubim'in dili.

Peki melekler neden bu kadar vurgulanmıştı? Kayıp İncil'de insanlığa sevgi getiren meleklerden çok fazla bahse-

diliyor. Neden meleklerle ihtiyacımız var? Belki de meleklerin kalpsiz bir evreni görmesi gerekiyordur. Ama melekler Hissetme Dünyası'nın parçalarıdır ve en iyi, içimizdeki iyi ve kötü güçlerin sembolü olarak düşünüldüğünde anlaşılabilir. Bazıları iyilik, bazıları kötülük, bazıları şifa ve koruma, bazıları ise zarar vermek içindir. Bunlar en temel insani içgüdülerimizin ve duygularımızın metaforlarıdır: aşk, nefret, düşmanlık, şehvet, garez, açgözlülük, mütevazılık, zalimlik, ihanet, umutsuzluk, korku ve umut. Görmek ve tutunmak istediklerimiz umut meleklerimizdir.

SIR

İsrail'deki görevim sırasında, soykırım çalışma ve araştırmalarıyla ünlü ulusal bir enstitü olan Yad Vashem'e katılmam istendi. Orada, tarihin en korkunç katliamını anmaya adanmış yerde, Nazi terörü sırasında Budapeşte'nin varoşlarında pusuya düşürülen, dinine düşkün Kabalist Rabbi Kalimnos Shapiro'nun hikâyesini duydum. Tüm dünya onun peşinden koşarken o bir günlük tuttu ve bu günlük mucize eseri katliamdan sağ çıktı. Günlüğünde sürekli olarak etrafındakilere, Yüceler Yücesi'nin ilahi varlığının herkesin içinde bulunduğunu söylediğini anlatıyordu.

Asla umutsuzluğa düşmemek gerektiğini öğütlüyordu. Hiçbir zaman pes etmemelisiniz. Kararlı olmalısınız. Kendinizden vazgeçtiğiniz anda Tanrıdan da vazgeçmiş olursunuz. Eyüp gibi ya da İbrahim'in kurban edilmeye hazır İshak gibi hissedebilirsiniz, ancak duygularınızın bir savaş alanı olduğunu unutmayın. Direnebilirsiniz ve bunu yapmalısınız da.

Rabbi Saphiro Majdanek adındaki bir ölüm kampında öldürüldü. Ancak verdiği sırlar zamanı, mekânı ve insanların düşebileceği dipsiz kuyuları aştı: "Sıkı tutunun, inancınızı kaybetmeyin!"

BÖLÜM 14

Hanok'un Seyahatleri: Lilliput'taki Devler

*Aşırı güç arzusu meleklerin,
Bilgi arzusu da insanların düşüşüne sebep oldu.*

-FRANCIS BACON

*Melekler pırıltılı rüyalarda
İnsanların ruhunu çağırır,
Bu yüzden bazı tuhaf düşünceler alır bizi
Işıltılı bir deliğe doğru.*

-HENRY VAUGHAN, ANGLO-WELSH ŞAİR, MİSTİK

Ortadoğu'nun topografyası yeryüzü ve gökyüzü arasında bir buluşma noktası gibidir. Kireçtaşından tepelerin, muazzam vadilerin, ıssız kanyonların, kurumuş nehir yataklarının çoraklığı insanları cennete doğru bakmaya itiyor. Bir insanın bu topraklara geldiğinde zamanı unutması o kadar kolay ki!

Olives Dağı'ndaki her zamanki yerimde otururken, orduların bu ölümsüz şehre yüzyıllar boyunca nasıl saldır-dıklarını hayal ettim. Birkaç yıl sonra, kuzey Celile'de yaşarken -Yahudi olmayanların Celile'si- Akdeniz'den büyük Şam şehrine kadar ticaret yollarını etkisi altına alan orduların yağmalamasıyla tanınan bu bölgenin ismini nasıl al-

dığını çok iyi anladım. En sevdiğim gözetleme yerlerinden biri, Kral Davud'un çaldığına benzeyen eski bir harp şeklindeki Celile Denizi'ne kuş bakışı görüş sağlayan Arbel Geçidi'ydi. Gölün dinginliği bronz kılıçların kullanıldığı günlerden tankların yer aldığı savaşılar kadar, kuralları şiddet ve kanla yazılan oyunun oynandığı, üzerinde durduğum uçurumlara büyük zıtlık gösteriyordu. Eminim ki, eğer Tanrı ve melekler de savaşmış olsalardı, ortaya çıkacak manzara aynen böyle olurdu.

Milton'a Kayıp Cennet'te esin kaynağı olan cennette bir savaş olma düşüncesine yüzyıllardır ilkel bir gerçeklik olarak bakılmaktadır. Belki de gereğinden fazla ciddiye alınmıştır. Bazı eski kaynaklarda geçtiği gibi, cennette gerçekten de bir savaş olmuş muydu? Yoksa meleklerin bozulmasıyla ilgili başka bir hikâye mi vardı? Kayıp İncil, itaat etmeyen meleklerin kanlı bir savaş sonucu yeryüzüne gönderilmediklerini, aksine kendi iradeleriyle bunu istediklerini söylüyor. "Tanrının oğullarının" kendilerini gökyüzünden yeryüzüne sürgün etmelerini anlatan bu hikâye, Adem'in yedinci torunu tarafından yazılan önemli bir eserin konusudur.

DUYGULARINIZA MELEKLER GİBİ DAVRANIN

Pek çok insanın okuduğu üzere, Hanok'un ilk kitabı -Hanok 1- antik Kenan Diyarı'nda yayılan bir efsane-den öteye gitmemiştir. Ancak alegorik olarak okundığında, içinde bir sır barındırıyor: Duygularınıza melekler gibi davranın, böylelikle özünüzü, kişisel egonuzu ve Hissetme Dünyası'nın karakteristiğini anlayabileceksiniz. Nasıl hissettiğimiz neleri arzuladığımıza, ne hissettiğimiz de neye ihtiyacımız olduğuna bağlıdır. Yirmi Üçüncü

Mezmun'da adı sıklıkla geçen Kral Davud eksik hiçbir şeyin olmadığını söylemiştir -ihtiyacı olan her şeye sahiptir. Yetmiş Üçüncü Mezmun'da Davud'un tımtırlıklı sorusunu görüyoruz: "Cennette başka kimim var ki?" (v. 25, yazarın çevirisi). Başka bir deyişle, Davud'un istekleri dünyevi değil, maneviydi.

Ama Hanok 1'e göre, itaatsizlik eden melekler böyle bir şey söyleyemezdi. Onun yerine, arzuları topraktan yaratılmış kadına sabitlenmişti. Geleneksel İncil, meleklerin Tanrının oğullarıyla topraktan yaratılan kadının beraber yaşadıklarını söylediğinden bahsediyor:

Ve Tanrının oğulları insanların kızlarının çok güzel olduklarını gördü ve yalvarırken buldukları kişiler içinden onları kendilerine eş olarak aldılar. (Yaradılış 6: 2, yazarın çevirisi)

Burada sözü geçen Tanrının oğulları kimler? Geleneksel söylemler, hiç kimseye gönderme yapmamış olmalarına rağmen bunların melekler olduğunu söylüyor; aslında hepimiz Tanrının çocuklarıyızdır. Ama bunun için yapılan yorum diyor ki, Tanrının bu sözü edilen oğulları itaatsizlik eden, yeryüzüne inip insanları yanlış yöne sürükleyen meleklerdir. Bu ruhlar fiziksel bir görüntüye bürünüp dünyalı kadınlarla cinsel ilişkiye giriyordu. Birkaç modern yorumcu Tanrının bu oğullarının aslında "üçüncü türle yakınlaşmalar" gibi göndermelerin yapıldığı, uzay yaratıkları olduğunu söyleyecek kadar ileri gitmiştir.

Son analizde, antik metin iki şekilde okunabilir. Ya erkek ve kadın arasında, beklenmedik bir dölün oluşmasına sebep veren sıradan bir ilişkinin tasviridir ya da İncil yeryüzüne seks aramak için gelen ilahi varlıkları tanımlamak için şifreli bir dil kullanıyor. Kayıp İncil'in Hanok 1 kitabı,

tam anlaşılmayan sözcüklerin ikinci seçenikle ilgili olduğunu söylüyor.

DÜŞENLER

İki ayet Yaradılışı şöyle anlatıyor:

O günlerde, Tanrının oğulları kadınların kızlarına geldiğinde ve dölleri bıraktığında, Nephilim yeryüzündeydi. Onlar eski zamanlardan beri bilinen yüce kişilerdi. (Yaradılış 6: 4, yazarın çevirisi)

Nephilim kimlerdi? Bu sözcüğün anlamı “düşenler”di. “Eskinin yüce insanları” devler diye de bilinirdi ve eski metinlerde zaman zaman “O zamanlarda yeryüzünde devler vardı,” şeklinde çevrilmesinin sebebi de buydu. İncil’in kendisi bu sonuç üzerinde çok fazla durmuyor. Bundan yalnızca Kayıp İncil’de sıklıkla bahsediliyor.

Ayrıca, geleneksel İncil Hanok’tan da “Tanrı ile beraber yürüdü: ölmedi, Tanrı onu aldı” (Yaradılış 5: 24) ayeti dışında çok fazla bahsetmiyor. Hanok (birinci tekil kişi ağzından anlatımıyla) kendisine cennetin bütün katlarının açıldığını, ilahi tahtı gördüğünü ve kendisine pek çok gizemli şeyin gösterildiğini anlatmaktadır. Ölü Deniz Parşömenleri arasında bulunan en eski parçada şunu okuyoruz:

Cennette Hanok’a Kutsal Olan göründü ve Hanok kehanetlerde bulundu... Sonsuz Olan yeryüzüne inecek ve Sina Dağı’nda duracak. Kutsal Olan yüce bir orduyla ve cennetin en üst katından yüce bir güçle belirecek. Bütün Bekçiler korkudan titreyecek. Dünyanın her yerindeki gizli yerlerde cezalandırılacaklar.

BEKÇİLER, DEVLER VE LİLLİPUTLULAR

Melekler neden -ya da Bekçiler- cezalandırılacak? Hanok bunu şu şekilde açıklıyor:

O günlerde insanların oğulları çoğaldıkça, dürüst ve sevimli kızları dünyaya geldi. Bekçiler -cennetin çocukları- onlardan etkileniyor ve onları arzuluyorlardı. Birbirlerine "O kızlardan bulalım ve kendi oğullarımız olsun," diyorlardı. Onların başı olan Shemihazah şöyle dedi: "Geri kalanınızın bu plana uymayacağından ve bu büyük günahın tek sorumlusu olarak benim kalacağımdan korkuyorum." Hep bir ağızdan şöyle cevap verdiler: "Hepimiz bu plana sonuna kadar bağlı kalacağımıza yemin ediyoruz." Bunun ardından hepsi beraber yeminlerini tuttular. İki yüz tanesi bir aradaydı. Hanok'un babası Yared'in zamanında hep beraber Hermon Dağı'nın tepesinden indiler.

Kayıp İncil'e göre bu davranışlar, Nuh zamanındaki tufana sebep veren "ilk günah"ın, yeryüzünü saran kötülüğün kaynağıdır. Bu, Adem ve Havva'nın İyi ve Kötü Bilginin Ağacı'nın meyvesinden yemesiyle işledikleri günah değildi. Bu, daha önce de anlatıldığı gibi, düşüş olduğu kadar bir yükseliştir de, çünkü türümüze aydınlanmayı göstermiştir. Burada bize, meleklerin cennette bir savaş başlatmaktan çok yeryüzündeki insanların kızlarına imrendikleri anlatılmaktadır. Burada ruhun ve bedenin birbirine karışmasıyla ilgili önemli bir uyarı vardır. Melekler manevi durumlarını bir kenara bırakıp, onun yerine maddesel dünyanın gerçekliğine girmek istediler. Bu, Gnostiklerin çok değer verdiği aydınlanmanın karşıtını temsil ediyor ve Kayıp İncil'in diğer kitaplarında da anlatılıyor.

Hanok hikâyesine devam ediyor:

Onlar, başkanlarıyla beraber, kadınları kendilerine aldılar. Kim istiyorlarsa onu seçtiler. Onları etkileyip lelediler. Büyücülüğü, sihirli sözleri ve büyü yapmak için bazı bitkileri ve kökleri nasıl kesip kullanacaklarını öğretiler.

İlginçtir ki, Kabalistik Hissetme Dünyası'nın (Yetzirah) durmaksızın bizi gözetleyen meleklerin ikametgahı olduğu söylenir. Bu şekillendirici dünyanın aynı zamanda kem gözden korunmak için kullanılan çeşitli sihirli kelimelerle, tılsımlarla ve büyülerle ilgisi vardır. Bu da belki Bekçilerin insanların kızlarına öğrettikleri kötü büyüye karşıt olarak kullanılan bir büyü olarak görülebilir. Hikâye bir "Lilliputlular" dünyasındaki dev ırkının betimlenmesiyle devam ediyor:

Kadınlar Bekçilerden hamile kaldılar ve büyüdüklerinde üç bin cubit (34-56 cm'lik eski bir uzunluk ölçüsü. -ç.n.) boyunda olan devler dünyaya getirdiler. Doğa kanunlarına göre doğuyorlardı ve hiç durmadan büyüyorlardı. Dahası, insanların kendi emekleriyle ürettiklerini yiyorlardı. Hiçbiri bitmek tükenmek bilmeyen iştahlarını tatmin edemiyordu. O nedenle devler (Nephilim) insanları öldürüp yemeyi düşündü. Tüm kuşlara, yeryüzündeki tüm hayvanlara, sürüngenlere, denizdeki ve gökyüzündeki tüm canlılara karşı günahkâr davranışlar içine girdiler. Onların etlerini yiyip kanlarını içtiler. Yeryüzü bu günahkârları yaptıkları her şey için lanetledi.

EGOYU DOYURMAK

Kayıp İncil bizi, bu devlerin tufanla yok olmaması halinde tüm insanlığı yiyip bitireceklerine inanmaya itiyor.

Hanok hikâyesine devam ediyor:

Hepsi sihirlerin sırlarını karılarına vermeye başladılar ve bu da pek çok insanın ölümüyle sonuçlandı. Çılgınlıkları gökyüzüne yükseldi. O anda, doğru yoldan şaşmayan melekler Mikail, Sari'el, Raphael ve Cebrail, cennetin en kutsal yerlerinden aşağıya doğru baktılar. Yeryüzüne çok miktarda kanın yayıldığını, her yerin şiddet ve kötülükle dolduğunu, insanların günah işlediğini gördüler. Dört melek de birbirlerine şöyle dedi: "Yeryüzünün çocuklarının ölüm çılgınlıkları cennetin kapılarına kadar yükseldi."

Sonsuz Olan Cebrail'e cevap verdi: "Fahişelikten doğan o gayri meşru çocuklara geri dönmelisin! Bekçilerin dölünü insanlıktan temizlemelisin! Onlara savaş aç! Onların asıl isteği beş yüz yıl süren hayat, ancak kaderleri onları daha fazla yaşatmayacak." Sonsuz Olan Mikail'e döndü: "Sen geri dönüp Shemihazah ve bütün arkadaşlarına döllerinin yok olacağını söylemelisin. Git ve onları kıyamet gününe kadar yeryüzünün dev vadilerinde zincire vur. Çok geçmeden cennetin kapılarını açacağım."

ARZU

Hepimizin içinde doğaüstü bir güç vardır. Biz "küçük Tanrılarız". Ancak, Hanok 1'de olduğu gibi, manevi güç çürümeye mahkûm bedenle -arzu- karıştığında sonuç yalnızca şişirilmiş bir ego değil, aynı zamanda zarar verici davranışlar oluyor. Duygularımız, Hissetme Dünyası'ndan uzaklaşıp manevi dünyaya dahil olduğunda, doymak bilmeyen ve asla kontrol edemeyeceğimiz iştahlara dönüşür. Dizginlenemeyen arzularla içimizdeki meleklerin özelliklerini yitirmelerine sebep oluruz ve kendi sonumuzu hazırlarız. Duygularımızın savaşı hafife alınmamalıdır; bu bir ölüm-kalım savaşıdır. Duygular olumsuz olduğunda,

çiğ arzularla süslendiğinde ya da maddesel şeylerle tüketildiğinde onların dölünü yok etmek zorundayız, aksi takdirde onlar bizi tüketir. Düşüncelerimizi onların manevi evlerine çevirdiğimizde duygularımızı kontrol edebiliriz.

Kayıp İncil ilgimizi dünyevi yanılsamalardan çok metafiziksel gerçekliklere çevirmemizi tembihliyor. Başka bir deyişle, gerçek gibi görünen her şey bir yanılsamadır; ama yanılsama gibi görünenler ise gerçektir. İlk ceza, Hanok 1'de anlatıldığı üzere, maddesel dünyaya suyla gelmiştir, ancak diğer bir ceza ise, bütün elementlerin ateşle eriyeceği bir ceza olacaktır. Yine de, Hanok 1'de geçtiği üzere, insanlığa verilen ceza kötü bir ceza değil, aksine onları yücelten bir ceza olacaktır. Ardından şunu okuyoruz:

Bütün insanlık doğru yolu bulacak. Hepsi bana tapacak. Bütün uluslar benim önümde diz çöküp onları kutsamamı isteyecek. Bütün dünya pislikten arınacak. Bir daha asla öfkemi onların üzerine salıp dünyada yaşayanları cezalandırmayacağım.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Şüphesiz, Hanok 1 pek çok eski İsraili tarafından saygı görmüş bir kitaptır. Kitabın parçaları Yahudiye'nin kırlarındaki mağaralarda bulunan ve M.Ö. 2. yüzyılda yazılmış olduğu sonucuna varılan Ölü Deniz Parşömenleri arasında bulunmuştur. Parşömen parçaları, orijinali İbranice olmasına rağmen Arami dilinde yazılmıştır. Kitap hâlâ, onu 14. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar bir bütün halinde saklayan Etiyopya kilisesi tarafından Kutsal Emir olarak kabul edilmektedir. Açıkçası, eskiler bu kitabın gerçekten de Nuh Tufanı'ndan önce Hanok'un torunlarına anlattığı hikâyeler olduğuna inanmaktadır.

Metin, sonraları parşömen üzerine yazılıp korunmuş Essene'ler tarafından özenle ıssız mağaralarda saklanmış-
tır. Musevi kitabının koruyucuları bundan etkilenmemiş-
tir. Kitabı Hanok'un kendisinin yazmış olduğu iddiası, bü-
tün İbranice yazmaların en önemlilerinin, üstünlüklerini
azaltıyor.

Hanok 1'in içindekilere bakıldığında, Talmud'ta karşı-
mıza önemli bir deyiş çıkıyor:

Her kim dört şeyin üzerine yansırса, dünyaya gelmiş
olmaktan daha iyi durumda olacak, yani yukarıdan, aşağı-
dan, önceden ve sonradan. (Mishnah Chagigah 2: 1)

Hıristiyan kitabının koruyucuları, Etiyopyalıların ya-
nında, kitabın mezhepli bir Gnostisizmi doğurmasından
ve doğaüstü âlemleri keşfetmesinden oldukça korkmuş
gibi görünüyordı. O nedenle Hıristiyan yazmalarıyla
çok da işleri yoktu. Ama Kayıp İncil amaçlarını gerçekleşt-
tirdi. Bunun ardından, tarih öncesinde neyin yanlış gitti-
ğini bilmek, kendi ilahi doğamızı bulmamıza ve kötü ruh-
ların bizi etkilemelerine izin vermememize yardımcı olur.

GÜLİVER SENDROMU

Şifreli Hanok 1 Kitabı, kişinin kendi kendini keşfetmesi
ve manevi farkındalığa ulaşması için paha biçilemez bir ki-
taptır. Tamamen bireyle ve kişinin kendisini anlamak için
çıktığı yolculukla ilgilidir. Kitapta karşımıza çıkan dev-
ler kendi manevi çöküşümüzün sembolleridir. Yine de, bu
manevi olarak kim olduğumuzu bilmediğimiz zamanlar-
da ortaya çıkar. Metafiziksel mesaj, Hissetme Dünyası'nda
egolarımızı dengede tutmakla ilgilidir. Bu bazen maddesel
dünyanın ötesine geçmek ve manevi benliğimizle bedeni-
mizin birbirine karışmasını reddetmek anlamına gelir.

İsrail topraklarında yaşarken, modern Orta Asyalıların herkes kadar materyalist olabildiklerini kısa sürede öğrendim. Modern Kudüs aslında insanların hayal ettiği Kutsal Şehir değildi. Zaman zaman kendimi oradan uzaklaştırmak ve yeni bir şeyler bulmak istiyordum. En sevdiğim dinlenme yerlerimden biri Yahudiye kırlarındaki Ein Gedi diye bilinen yeri.

Ein Gedi vahası ıssız bir alanda bulunan ve kesinlikle oraya ait değilmiş hissi veren yemyeşil bir cennetti. Aşınmış kireçtaşından tepelerden ve yamaçlardan bir kaynak fışkırıyor ve Ölü Deniz'e doğru coşkuyla akıyordu. Nefes kesen bir şelale gibi kayalıklardan aşağı süzülüyordu. Dünyanın çok az yerinde görebileceğiniz bu manzara, bu çorak topraklara hayat veriyordu. O toprakların her bir santimetresini öğrenmek için orada günlerimi geçirdim.

Beni orada esir alan duygularla kendimi yine Cennet Bahçesi'nde buldum. Bu manzara beni dünyevi hayatımdan, varlığımdan uzaklaştırıp kendimi saf bir ruhtan oluşan bir melek gibi hissetmemi sağladı. Ein Gedi Ölü Deniz'e coğrafi olarak bu kadar yakinken, yeryüzünün en alt noktasında bile ben kendimi cennet katındaymış gibi hissettim. Kendi kendime şöyle düşündüm: Hep burada yaşamak hoş olmaz mıydı? Belki de zihnimi gerektiği gibi eğitebilirim, bunu başarabilirdim.

SIR

Çölde, maddenin ne kadar önemsiz olduğunu anladım. Gerçekten sahip olduğumuz tek şey duygularımızdır, Ein Gedi genç Davud'un kendini kovalayan Kral Saul'dan kaçarken saklandığı yeri. Evsiz, barksız biri olarak Ein Gedi'deki mağaralarda sığınacak bir yer ara-

yan Davud mezmurları yazmaya başladı. Belki de şimdiye kadar yazılmış en duygulu şiirleri yazmak için bütün duygularını serbest bıraktı. Aşağı inmeyi reddettiği için göğe yükseldi. Cennet ordusuyla beraber ilahi uyuma dahil oldu.

Duygularınıza melekler gibi davranın. Hanok 1'in sırrı budur. Eğer manevi gerçekliğe odaklanırsanız, egosuz olabilirsiniz. Bu da sizi günden güne dengeden uzaklaştıran maddi kaygılardan uzaklaştırır. Bu yalnızca maddesel âlemden göğe yükselme meselesi değil, aynı zamanda orada kalmaktır. O nedenle, maddesel kaygılar işin içine girdiğinde, daha yüce şeylere odaklanın. Bir mezmur okuyun, bir şarkı söyleyin. Duygularınıza yücelerdeymiş gibi davranın ve her geçen gün kendinizi daha fazla yüksekte hissedin.

BÖLÜM 15

Gerçek Aşk: Tobit'in Hikâyesi

Merhametin çiyi gözyaşıdır.

-LORD BYRON

*Merhamet ruhun antitoksindir: eğer ortada merhamet varsa,
en zehirli etkiler bile zararsız kalır.*

-ERIC HOFFER

Olives Dağı'ndaki yerimden eski Kudüs'ün Büyük Türk Sultanı Süleyman tarafından ördürülen ve zaman zaman Mesih'in de oradan geçtiği söylenen tarihi doğu kapısına doğru Kidron Vadisi'ni izledim. Bunu görenler Mesih'in barış getireceğini söylerler. Evet, kulağa tuhaf geliyor. O nedenle bu topraklarda çok savaş oldu. Yüzyıllar pek çok savaşa, işgale ve kargaşaya tanık oldu. Kutsal Topraklar'da nefret ve uyuşmazlıklar hiçbir zaman dinmedi. Anlaşmazlıkların paramparça ettiği Kudüs'ün ortasında bile günlük hayatta fedakârlık ve nezaket örnekleri görebiliyorum. Çok geçmeden, ne zaman birinin bir ihtiyacı olsa, hiç sormadan, davet beklemeden komşusunun kapısını çalabileceğini gördüm. Karmaşa ve zorlukların eşliğinde bile insanlar arasında bir birlik duygusu olduğunu fark ettim. Ne zaman bu eski, ama modern şehre baksam, merhamet ve sevgiye dair hikâyeler bulabiliyorum.

Tel-Aviv'in Ben Gurion Havaalanı'ndaki yorgun yolcular ile sevdiklerinin gözü yaşlı ayrılıklarına ve aynı zamanda topraklarına dönen Musevilere tanıklık eden Geliş Kapısı örneğini ele alabiliriz. Kalabalık sokaklarda bombalar patladığında ya da otobüsler bombalandığında elbette ki nefret ve intikam çılgınlıkları atılıyordu. Ancak, daha kişisel düşünüldüğünde, herkes bir olmuştı, kurtarma ekiple ri tüm güçleriyle çalışıyordu ve hastaneler kan vermek isteyen insanlarla dolup taşmıştı.

Dünyanın ve Ortadoğu'nun durumu ile ilgili biraz umutsuz düşünmeye başladığımda, kendi kendime aslında her yerde sevginin olduğunu hatırlatmaya çalıştım.

KÜÇÜK EYÜP

İncil'de yüzyıllar boyunca pek çok kez kan akıtıldığından ayrıntılı şekilde bahsediliyor. İnsanlar "Neden İncil'de bu kadar çok şiddetten bahsediliyor?" diye soruyor. Ancak İncil'in pek çok savaş ve düşmanlık hikâyesine uymasa da, Kayıp İncil bize Hissetme Dünyası'nda gerçekleşen yoğun bir merhametten bahsediyor. Kutsal Kitap'tan çıkarılan bir kitapta, İsrail krallığı M.Ö. 722'de Suriyeliler tarafından fethedildiği sıralarda Kuzey Celile'de yaşamakta olan Tobit adında talihsiz genç bir adamdan bahsedildiğini görüyoruz. Modern yorumuyla hikâye şöyle:

Ben, Tobit, her zaman gerçeklerle dolu ve doğru bir yaşam sürdürdüm, sahip olduğum her şeyi benimle birlikte Assyria'nın başkenti Nineveh'ten ayrılan halkım yararına kullandım.

Tobit bu sözlerle, inanç dolu ve doğru yoldan şaşmayan Eyüp'ü anımsatmaktadır. Kendi kabilesinin, içinde Kudüs'teki tapınağın da bulunduğu, Davud'dan ay-

rılan on kabileden biri olduğunu söylemesine rağmen, Kudüs'e, o kutsal kente yolculuğa çıktı ve rahiplere armağanlarını sundu. Bütün gelirini dullara, yetimlere ve doğru yolu bulup Museviliğe geçenlere bağışlıyordu. Tobit şöyle diyor:

Bir çocuk gibi yetim kalmama rağmen, büyüdüğümde kendi kabilemden ve bana Tobiah adında bir erkek dünyaya getiren Anna adında bir kadınla evlendim.

Tobit ilk başta kendisini esir edenlere iyilik etti. Kral Shalmaneser'in satın alma vekili oldu, ancak Kudüs'ü işgal etmek için giriştiği başarısız eylemden sonra hiddetle Assyria'a dönen ve intikam almak için pek çok İsrailiye katleden kötü Sennacherib kralın yerine geçti. İsrail kanunlarına göre ölüleri gömmeye işimi Tobit üstlendi. Tobit anlatmaya şöyle devam ediyor:

İsrail kanunlarıyla işi olmayan Kral Sennacherib'e ölüleri gömen tek kişinin ben olduğum söylendi ve beni ölüm cezasına çarptırdı. Elimdeki her şeye el konulmuş olmasına rağmen, kraldan kaçtım ve saklanacak bir yer buldum.

Tobit, Sennacherib'in öldürülmesi üzerine krallığı ele geçireceği kehanetinde bulunduğu yeğeni Ahiqar aracılığıyla kurtuldu.

UMUDUN GÜCÜ

Sık sık kafamızı sallayıp neden kötü şeylerin hep iyi insanların başına geldiğini düşünürüz. Ancak, Tobit kitabında defalarca felaketler getiren kötü şansa rağmen, Hissetme Dünyası'ndaki bir parça sevgi, merhamet ve umudun sonucu olarak, iyi insanların başına iyi şeylerin geldiğine inanmamız öğütleniyor. Tobit şöyle diyor:

Ve sonra eve döndüm, karım Anna'ya ve oğlum Tobiah'a. Oturduk ve keyif içinde Şavuot yemeğimizi yedik. "Peki neden neşemizi kendimize saklamalıyız?" diye düşündüm kendi kendime. Oğlum Tobiah'ı halkımızdan fakir birini bulup bize konuk olarak çağırmasını ve onun da bizim neşemize dahil olmasını istedim. Tobiah dışarı çıktı, ama bağırarak geri döndü: "Baba! İnsanlarımızdan biri boğularak öldürülmüş! Cesedi çarşıda, yerde duruyor!" Hemen yerimden kalkıp dışarıya fırladım ve zavalı adamın cesedini gördüm. Onu eve getirdim, hüznünde yemeğimi bitirdikten sonra güneşin batmasını beklemeden onu gömdüm.

Komşularım ağlarken bile benimle dalga geçtiler. "Hiç mi akıllanmayacak?" diyerek gülüyorlardı. "Zaten ölüm cezasına çarptırılmıştı. İşte yine karşımızda!"

O gece geç saatlerde, banyo yaptıktan sonra, kilise duvarının orada kendimden geçtim. O kadar sıcaktı ki, yüzümü kapadım. Kafamın üzerindeki duvarda duran kuşlardan bile haberim yoktu. O gece pislikleri gözüme girdi. Güçlükle görebiliyordum. Gittiğim doktorlar bana katarakt olduğumu söyledi. Pek çok tedavi uyguladılar, ama her şey daha da kötü oldu ve en sonunda kör oldum. Ama yaşadığım tüm bu kötü şeylerde, merhametimi asla yitirmedim. Yeğenim Ahiqar iki yıl boyunca bana baktı ve karım Anna da bu süre boyunca bize bakabilmek için dokumacı olarak çalıştı.

Bayan Tobit, bu fedakârlığı düşünüldüğünde, Kayıp İncil'in Eyüp'ün Ahdi bölümünde anlatılan Sitis'e -Eyüp'ün karısı- benzetilebilir. Tıpkı Sitis gibi o da kocasına bakarken onu azarlıyordu. İmalı bir şekilde şöyle soruyordu:

"Yaptığın onca iyilik ne işe yarıyor şimdi?"

Tobit yalnızca Eyüp gibi inliyor ve ölmek için dua ediyordu. Eyüp gibi karakterler için bile umut dönem dönem azalabilirdi. Hayatındaki en önemli derslerden biri, umudun iyi bir şey olduğu, hatta en iyi şey olduğuydu. Ve iyi olan hiçbir şey ölmezdi. Ne kadar çok acı çekersek çekelim, bizi ayakta tutan şey umuttur. Kederli Tobit'in hâlâ umudu vardı. Ailesi için bile umudu vardı. Tobiah'ı gönderip zamanında Media'daki bir akrabasına emanet ettiği yüklü miktardaki parasını almasını istedi. Kendi kendine şöyle dedi:

“Neden ölmeden önce Tobiah'ı bu hazineden haberdar etmeyeyim ki?”

İşte hikâyenin dönüm noktası da burasıydı. Meleklerin bizim dünyamıza girdiği an bu andı. Ahiqar ve Anna'nın sevgi merhametine rağmen Tobit tepkisiz bir çaresizlik içinde kalsaydı, dileği kabul olacak ve ölecekti. Ama o umutla bir şeyler yaptı. Oğlunu bir umut elçisi olarak gönderdi ve şöyle dedi:

“Sonsuz Olan'ı yüceltirsен çok zengin olacaksın.”

Buna karşılık İlahi Varlık şifa dağıtan bir elçi olarak meleklerinden birini -Raphael- gönderdi.

SEVGİ İYİLEŞTİRİR

Bu arada, başka bir akrabası, genç bir kadın olan Sarah, evlilikleri gerçekleşmeden hemen önce yedi kocasını da kaybetmiştir. Hizmetçisi tarafından onları öldürmekle suçlanmaktadır, ama Sarah ısrarla onların güçlü bir iblis olan Asmodeus tarafından öldürüldüklerini söylemektedir. Tobit gibi çaresizlik içinde olan Sarah, ilk başta kendini asmayı düşünür, ama babasını utançla yaşatmak istemektedir. Tobit gibi, o da ölmek için yalvarır:

"Böyle suçlanacağıma ölsem daha iyi. Yedi kocamı da kaybettikten sonra neden yaşayayım ki? Sonsuz Olan, yine de eğer bir yolu varsa, ne olur canımı alma! Merhamet et ve beni diri diri girdiğim bu mezardan çıkar!"

Tobit'te olduğu gibi, bu sözlerde de umut vardır. Her ikisinin yakarışları da Tanrı tarafından duyulmuş ve onlara yardım etmesi için Raphael gönderilmiştir. Rapahel'in ismi bu görev için çok uygundur. Bu ismin İbranice kökü "rapha"dır ve "şifa dağıtmak" anlamına gelmektedir. "El" ise İbranice'de Tanrı anlamına gelmektedir: yani Raphael "Tanrı iyileştirir" anlamına gelmektedir.

Şekillendirici Hissetme Dünyası (Yetzirah), mistik Kabalistler tarafından görüldüğü üzere, meleklerin yaşadığı âlemdir. Melekleri aslında, İlahi Varlık'ın manevi dünyadan maddesel dünyaya birer haberci olarak gönderilen uzantıları olarak görebiliriz. Bunun yanı sıra, melekleri aynı zamanda kendi umutlarımızın ve düşlerimizin, korkularımızın ve endişelerimizin, en derin bilinçaltı arzularımızın birer sembolü olarak görebiliriz. Bu örnek Raphael, Tobit ve Sarah'taki en derin umutlarımızı temsil etmektedir.

Melek insan kılığına girip, Media'ya gitmek üzere yola çıkmaya hazırlanan genç Tobiah'ın karşısına çıkar. Hikâye şöyle devam ediyor:

Tobiah Media'ya gitmek için kendisine yol gösterecek birini arıyordu. Çok geçmeden Raphael ile karşılaştı. Ama onun melek olduğunu bilmiyordu. Tobiah "Kimsin sen?" diye sordu.

Yabancı "Ben senin İsraili halkından biriyim," diye cevap verdi. "Buraya işçi olarak geldim."

"Media'ya nasıl gidileceğini biliyor musun?" diye sordu Tobiah.

“Elbette!” dedi yabancı. “Oraya çok gittim ve oraya giden bütün yolları bilirim.”

“Burada bekle,” dedi Tobiah. “Bunu gidip babama söylemeliyim. Eğer yol boyunca bana rehberlik edersen sana para da veririm.”

YOĞUN YAŞAYIN

Çalışmalar gösteriyor ki, hareket en iyi tedavilerden biridir. Ya yoğun yaşarsınız ya da ölürsünüz. Aslında, klinik depresyon şikâyeti olanlar arasında, yürümek gibi fiziksel bir aktiviteye katılanlar ile ilaç kullananların iyileşme oranı hemen hemen aynıdır. Bu araştırmanın sonucu, duygularımızın harekete dönüştüğünü ve hareketin duygularla bağlantılı olduğunu göstermektedir. Raphael’in Tobiah ile yola çıkmadan önce Tobit’e söylediği gibi:

“Cesur ol, çünkü Sonsuz Olan sana şifa verecek. Keyiflen!”

Hikâye, Tobiah ve melek arkadaşının yolda yaşadıklarıyla devam ediyor:

İki adam Dicle Nehri’nin kıyısına gelip de kamp yapana kadar yola devam etti. Genç Tobiah nehre girip yıkandığı sırada dev bir balık çıkıp ayağını ısırmaya kalktı. Tobiah panik içinde çığlık attı, ama Raphael şöyle dedi: “Balığı ellerinle yakala! Kaçmasına izin verme!”

Tobiah kendine söyleneni yaptı ve balığı nehrin kenarına doğru sürükledi. Ardından Raphael şöyle dedi: “Balığın karnını yar ve kalbini, akciğerlerini ve safrasını çıkar. Bunları hep yanında taşı. Bunlardan çok iyi ilaçlar yapılır. Ama bağırsaklarını at.”

Tobiah’a özel bir görev verilmişti, onun için kendisine söyleneni yapmalıydı. Buradan öğreniyoruz ki, sevgi sabit bir değerdir, ama merhamet öyle değil.

SEVGİNİN KOLLARI

Raphael ve Tobiah yolculuklarına devam ettiler ve sonunda Media'ya ulaştılar. Hikâyenin devamında eyleme dönüştürülen sevginin nasıl ilahi bir karşılık bulduğunu göreceğiz:

Media'ya geldikten sonra Raphael Genç Tobiah'a dönüp "Dinle Tobiah! Bu akşam akrabalarından biri olan Raguel'in evinde kalmamız gerekiyor. Onun tek bir çocuğu var ve adı Sarah. Sen onun yaşayan en yakın akrabası olmalısın, bunun için onunla evlenmen ve babasının bütün mirasına sahip olman gerekiyor. Unutma, Sarah çok iyi niyetli, cesur ve çok güzel bir kız."

Tobiah'ın aklına ilk gelen şey, Sarah'ın önceki kocalarının başına gelenler oldu. Bu hikâye herkesin dilindeydi. Melek, bunu yapıp yapmamak arasında kalan Tobiah'a beraberinde getirdiği balığın kalbini ve akciğerini yakıp, çıkan dumanla iblis Asmodeus'u yeni evlilerin yanından kovmasını söyledi:

"Yatak odasına girme vakti geldiğinde, balığın kalbini ve akciğerini de yanında götür. Onları korun içine koy ve dumanının çıkmasını bekle. İblisler kokuyu aldığında hemen oradan uzaklaşacaklar ve bir daha onu rahatsız edemeyecekler."

Tobiah Raphael'in söylediklerini yaptı. Sarah'tan çok etkilendi ve ona deliler gibi âşık oldu.

Buradan alınacak ders, birinin ihtiyaçları için bir şeyler bulmaya çalışırken, Tobiah'ın kendi aşkını bulmasıdır. O ve Sarah hemen evlenmiştir. Üstelik aralarını yapan ise bir melektir.

Bunların ardından Tobiah Raphael'e babasının akrabasına emanet ettiği hazineyi nasıl geri alacağını söyler.

Görevini tamamlamış olan Tobiah, yeni eşi ve beraberinde hazineyle Nineveh'e geri döner. Hikâyenin geri kalanı mutlu sonlara inananlar içindir:

Sonra, Tobiah balığın safrasını babasının gözlerine yerleştirir. Çok can yakmasına rağmen, Tobiah kataraktı temizleyebilmiştir. Oğlunu yeniden görebilen Tobit hemen ona sarılır. "Seni görüyorum oğlum!" diye bağırır. "Sen benim ışığımsın!"

PERDE KALKIYOR

Bu, Raphael'in kendini göstermesi için iyi bir fırsattır:

"Benim adım Raphael. İlahi Varlık'a hizmet eden yedi büyük melekten biriyim."

Görev tamamlandı ve Raphael yine göğe yükseldi. Tobit ölümünden önce, son sözünü oğluna söyledi -şehir yakıp yıkılmadan Nineveh'i terk et! Kudüs gibi burada da çok kan dökülecek...

"Kudüs bir gün sonsuzluğun ilahi tahtı için yeniden inşa edilecek. Eğer torunlarım o günü görebilirse kendimi çok şanslı hissedeceğim ve Sonsuz Olan'a şükredeceğim."

Bu kitaptan bütünüyle öğrendiğimiz şey nedir? Tobit'in hikâyesi, insanların kendilerini başkalarına adamasının kötü talihi nasıl değiştirdiğini ve sevgiyle sonuçlandığını gösteriyor. En önemli şey şu: Nasıl davranırsak öyle hissederiz. Kendi çemberimizden çıkıp da başkalarının ihtiyaçlarını da gördüğümüzde umulmadık sonuçlarla karşılaşabiliriz.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Tobit'in kitabının antik dönem Musevi ve Hristiyan toplulukları arasında en popüler kitap olması hiç şaşırtıcı

cı değildir. M.Ö. ilk yüzyıllarda yazılmıştır ve yüzyıllar boyunca Orta Asya'da ve Akdeniz'de yayılmıştır. Tobit'te M.Ö. 200 yılı dolaylarına ait Yunan İncili'nin -Septuagint-çevirisine de rastlanmaktadır. Bu sonraları, resmi Katolik İncili'nin de bir parçası olmuştur ve Apokrif olarak adlandırılmıştır. Ancak, Sami dilindeki orijinal versiyonu (İbranice ya da Arami dilinde) kaybolmuştur ve tek kalan Yunanca versiyonudur. Sonuç olarak, bunu Kayıp İncil'in bir parçası olarak nitelendirmekle hiç de yanılmış olmayız.

Şaşırtıcıdır ki, 1955 yılında, Tobit kitabının hem İbranice hem de Arami dilindeki parçaları Ölü Deniz Tomarları arasında bulunmuştur. Pek çok İsrailli o dönemde bunu kutsal emir olarak görmüştür. Peki o zaman orijinal versiyonun kaybolmasına neden izin verilmiştir? Neden Musevilerin kitabında yer almamaktadır? Bu kadar güçlü bir mesaj verdiği halde neden kutsal kitaba konulmamıştır?

Gerçek şu ki, Kutsal Kitap koruyucuları önemli mesajları vermektense, dinle ilgili hassas noktalarla uğraşmayı daha çok seviyorlar. Tobit örneğine bakıldığında, gerçek davranış figürü bir insan değil, bir melektir -Raphael. Bu pek çok kaşın havaya kalkmasına sebep olmuştur. Birinci yüzyılın sonlarında, Yanve Konseyi'ndekiler Akdeniz'de hüküm süren putperestliğin ve bunun manevi âlem ile fiziksel dünya arasındaki geçişleri etkilediğinin farkındaydılar.

Bu etkileşimin sonucu olarak da, evrenin yaratılışında meleklerin aldığı rollerle ilgili sonsuz sayıda hikâye ortaya çıkmıştır. Din bilginleri "Melekleri bir kenara bırakın!" demiştir. "Meleklerin rollerini mümkün olduğunca çıkaralım, çünkü asıl şifa dağıtan melekler değil Tanrıdır." Sonraları, Tobit gibi bir metin daha, yine inanmakta direnilse de, kutsal yazılarıyla ünlenmiştir. Septuagint'e alın-

mış olmasına rağmen, Tobit Musevilerin kutsal gördüğü kitaplardan sonsuza dek çıkarılmıştır.

SIR

Sevgi, her şekliyle, umuttan daha çok karşımıza çıkan ve popüler bir konudur. Aslında umuda sevgiden daha çok yüklenmek isteyebiliriz, çünkü sevgiyi doğuran umuttur, sevgiye ruhunu verir ve çaresizlikleri bitirir. Umut da, sevgiden daha çok olmasa da, en az onun kadar harekete geçirme özelliğine sahiptir. Meleklerin kanatlarından yayılan şifa dolu bir merhem gibidir.

“Sevgi ve arzu iyiliklere giden ruhun kanatlarıdır,” diye yazmıştır Goethe. Ancak Kayıp İncil’in yardımıyla, “sevgi ve umudu” bir araya getirebiliriz. Umut güçtür, cesarettir, metanettir. Umut olduğu sürece, devam etmeyi sağlayacak güç de vardır. Tobit kaderine boyun eğip öylece bekleyebilirdi, ama yapmadı. Nefes aldığımız sürece, gelecek için umut vardır ve umut şifa getirir. Kayıp İncil Tobit, oğlu Tobiah gibi pek belirgin olmayan karakterler kullanmış olsa da, umudu yitirmememiz gerektiğini bize öğütle-yebilmiştir.

Umudun, sevginin dinamik bir işbirlikçisi olduğunu da unutmamak gerekir. “Sevgi her şeyi fetheder,” demiştir Virgil. Ama sevgi umutla bir araya geldiğinde, bütün gökyüzü bizim adımıza çalışır. Cennet bile ayağımızın altındadır. Engeller ortadan kalkar.

Ne umudun dinamiğini ne de sevginin gücünü hafife alın. Duygularınıza ulaşın, onlarla bir bütün olarak hareket edin ve ruhunuzun göğe yükselmesini sağlayın. Sevginin gerçekten de sizin etrafınızda olduğunu göreceksiniz.

BÖLÜM 16

Ey Keder! Acılı Barukh

Acı tazeyken yapılan her hareket sadece can yakar.

Yara hafifleyene kadar bekleyin.

-SAMUEL JOHNSON

*Yapılan ve dayandığı her şeyi hatırlayan birine acıları
ancak çok uzun süre sonra neşe verir.*

-HOMER

Her şeyin bir zamanı vardır. Derlemeci şöyle der: “Doğumun zamanı, ölümün zamanı... öldürmenin zamanı, iyileştirmenin zamanı, yıkmanın zamanı, inşa etmenin zamanı, ağlamanın zamanı, gülmenin zamanı, yas tutmanın zamanı, dans etmenin zamanı... sevmenin zamanı, nefret etmenin zamanı, savaşın zamanı, barışın zamanı...” (Derlemeci 3: 2 – 4, 8, yazarın çevirisi) Hissetme Dünyası’nda zıtlıklar birbirine bağlıdır. Dini metinlerde bu yazar. Doğum ve ölüm, inşa etmek ve yıkmak, sevgi ve nefret, neşe ve keder. Dahası, Hissetme Dünyası’ndaki hiçbir şey yas tutmayı öğrenmekten daha eğitici değildir. Eğer acının gözyaşlarını atmadıysak, her şeyde sahip olmanın neşesini de tadamayız.

Buna karşılık, biz Batılıların en az bildiği şey de yas tutmaktır. Bize çocukluğumuzdan beri gözyaşlarımızı tutma-

mız, soğukkanlılığımızı korumamız ve kendimizi kaybetmememiz öğretilmiştir. Bizim kültürümüzdeki erkekler genellikle "belli etmek istememe" sendromunu yaşamaktadırlar. Erkek olmak ağlamamak anlamına gelmektedir. Batı dünyasında bir cenazeye katılmak, fazlasıyla üzgün insanların bulunduğu bir odada oturmak ve nasıl hissettiğini söyleyememekten ibarettir. Herkesin tek duyduğu sessizliktir.

Ama kuzey Celile'deki Kiryat Shmonah'ta yaşarken, acının daha önce yaşamadığım türlerini tattım. Musevi geleneğinde ölen birinin ardından yas tutmanın bir zamanı vardır. Buna "yedi" anlamına gelen "Shivah" adı verilir ve bu yas süresi yedi tam gündür. Komşumun annesi ve arkadaşı Shalom öldüğünde, Shivah'ın Orta Asya'daki türüne tanık oldum.

CELİLE'DE KEDER

Arkadaşlarım Celile'de mütevazı bir apartman dairelerinde oturuyorlardı. Bu apartman dökme betondan yapılmış olmasına rağmen içi modern Orta Asya'nın konforuna göre dekore edilmişti. Aile birbirine çok bağlıydı ve ailenin geri kalanı da aynı şehirde yaşıyordu -hatta çoğu yürüme mesafesi kadar uzaklıkta. Halkın pek çok üyesi gibi Shalom'da da açık kapı politikası vardı. Komşular ve arkadaşlar davet beklemeden ona gelebilirlerdi. Haftanın her akşamı kapının çalmasıyla eve bira, kraker, çerez, pasta ve kurabiyeler gelir, bunu takiben de her yeri komik hikâyeler, kahkahalar ve neşe sarardı.

Ama o yedi günlük süre boyunca, bütün ailenin kapının önünde, sırtları kapıya dönük bir şekilde durduklarını gördüm. Saçları başları darmadağın ve tıraşsızdılar.

Görünüşleri kederlerinin derinliğini tam anlamıyla anlatabiliyordu. Kederi bütün ev beraber yaşıyordu ve bunu görünce aklıma eski bir peygamberin söyledikleri geldi: "Üstünüze çuha giyin ve tozlarda yuvarlanın! Derin derin yas tutun... sessizce ağlayın." (Yeremya 6: 26, yazarın çevirisi). Ağlamak, feryat etmek, yas tutmak günümüz Batı toplumuyla kıyaslandığında oldukça zarar verici davranışlar gibi görünüyor. Artık acıyı göstermek fazlasıyla bastırılmış durumda. Benim bildiğim lezzetli tatlıların yerini, tadına bakmak bile istemediğim keskin kokulu bir balık almış. Ayrıca evdeki bütün aynaların üzerleri de örtülüyor.

Ben bu manzarayı görünce şoka girdim, ama yine de bütün bunları yapan eski insanların günümüz sofistike insanından biraz daha bilgili olduğunu düşündüm. Ailenin bütün üyeleri yedi gün boyunca bir arada oluyor, kimse keder dolu bir yalnızlık yaşamıyordu. Her duyguyu gerektiği kadar tadıyorlardı. Hepsi kederin insanlara özgü bir duygu olduğunu biliyor ve bunu inkâr etmenin insanlığı da inkâr etmek olduğunu düşünüyorlardı.

BİLİNMEYENLER

Acımızı yaşayabilirsek, metafiziksel olarak, gelecekte daha fazla neşe yaşayabilmek için gereken yolu da bulmuş oluruz. Kayıp İncil'de mateme adanmış çok sayıda kitap bulunmaktadır. Bunlar Yeremya'nın çok az bilinen ya da önemsenmeyen kâtibi Barukh'a atfedilmiştir. Hepimiz eski Kudüs'te yaşayan ve halkına başlarına gelecek felaketi haber veren Yeremya'yı duymuşuzdur.

Aslında Yeremya bu ünlü kehanetlerini kaleme almamıştır. Bunları vekili ve sırdaşı, kâtip Barukh'a anlatmıştır. Araştırmacılar uzun süre Barukh'un yalnızca kâtip olma-

dığını düşündüler. Tam bir dil uzmanıydı ve Yeremya'nın kehanetlerine bir de edebi özellik kazandırarak onları ölümsüzleştirmişti. Bazı araştırmacılar Yeremya'nın kitabının bazı bölümleri ile Deuteronomy'nin (Hıristiyanlıkta on emri içeren kitapların beşincisi; Eski Ahit'te ikinci kitabın 21-23 ve 24. bölümlerinin tekrarının olduğu kitap. -ç.n.) bazı pasajları arasında şaşırtıcı bir benzerliğe rastlamıştır. Diğerleri ise Deuteronomy'nin yazarının Musa değil, Yeremya'nın kâtibi Barukh olduğunu söyleyecek kadar ileri gitmiştir. Ancak eğer Barukh eski Kudüs'te bu kadar önemli bir kişilikse, neden kendi kitabını yazmamıştı?

Cevap şu ki, yazdı. Kayıp İncil bize Barukh'a ait en az dört kitaptan bahsediyor. Yeremya ile aynı dönemde yaşayan Barukh, eski Kudüs'ün M.Ö. 586'da Babillilerin elinde nasıl yağmalandığına şahit oldu. Bu, antik Yahudiye'nin özgürlüğünün ve bağımsızlığının bitişi anlamına geliyordu. Bu İsraililer için bir halk olarak dönüm noktasıydı. O yıl aynı zamanda yeryüzündeki en kutsal yer olarak bilinen, Süleyman'ın tapınağının da yıkıldığı yıldır. Barukh'un ilk kitabı yıkılan tapınak için yakılmış bir ağıt gibiydi. Acıyla kavrulan halkın hislerinin özeti niteliğindeydi.

Kudüs'ün işgal edilmesinin ve tapınağın yıkılışının İsrail halkı için 11 Eylül'den farklı olmadığını unutmayın. Yunan tragedya yazarı Euripides şöyle yazmıştır: "Birinin toprağını kaybetmesinden daha büyük bir acı var mıdır?" Barukh İsrail halkının acısını elinden geldiğince aktarmaya çalışmıştır. Hatta aktarmaktan çok daha fazlasını yapmıştır. Mateminin ardından ihanetler ve bunların ardından da umut dolu kehanetler geliyordu.

Açıkça görülüyor ki, kederin değeri geleceğe giden kapıyı aralıyor. Barukh o haldeyken bile Kudüs'ün ve yüce tapınağın yeniden inşa edileceği, Kudüs'ün sokaklarında ye-

niden kahkahaların ve şarkıların duyulacağını söyleyebiliyordu: "Neşenin şarkısı, mutluluğun şarkısı, düğün şarkısı, gelin şarkısı." Barukh'un umut dolu kehanetleri, yeni imparator Büyük Keyhüsrev'in özel emriyle Babillilerin kuşatması kalkınca gerçekleşti.

Şehrin yıkılan duvarlarını yeniden inşa ettiler. Yıkıntıların içine yeni bir tapınak yaptılar. Yas sevince dönüştü. Yıkıntıların içine yeni şeyler inşa edilmesi ve kederin yerini neşenin alması dünyanın kanunuydu.

HIZLICA İLERİ

14 Mayıs 1948'de Başkan Harry Truman Birleşik Devletler'in yeni İsrail ulusunu tanıyan ilk ulus olduğunu açıkladı ve bu açıklama, yeni ulusun kurulmasından on bir dakika sonra gerçekleşti. Jimmy Carter'ı (Truman gibi Baptist) hariç tutarsak, Truman belki de 20. yüzyılın İncil konusundaki en bilgili başkanıydı. Karar verdiği anda belki de yeni Keyhüsrev olduğunu söyledi.

David McCullough, muhteşem Truman biyografisinde, Truman'ın sekreteri yıkılmaz George Marshall'ın İsrail'in tanınmasını reddettiğine ve hatta Truman'a gelecek seçimde kendisine karşı oy kullanacağını söylediğine dikkat çekiyor. Diğer bir danışman Clark Clifford farklı bir taktik izledi ve Deuteronomy 1: 8'i okudu: "Bak, önüne bu toprakları serdim. Sonsuz Olan'ın ataların İbrahim, İshal ve Yakup'a verdiği topraklardaki şeylerini al ve onların torunlarına ver."(Yazarın çevirisi). McCullough şöyle yazıyor:

O (Truman) Museviler için yapabildiği şeyden büyük keyif almış ve onların şükranlarını kabul etmişti. İsrail'in Baş Rabbisi Isaac Helevi Herzog beyaz Saray'a çağrıldığını-

da Truman'a "Tanrı seni İsrail'i iki bin yıl sonra yeniden yarat diye annenin rahmine bahşetmiş."

"Olayları fazla abarttığını düşünmüştüm," dedi David Niles, "ama dönüp de başkana baktığımda tek gördüğüm yanaklarından süzülen yaşlardı."

Barukh şunu tembihlemişti: Eğer acıdan kaçarsanız, kederinizi saklarsanız bu her şeyi daha da kötü yapar. Onun yerine kederinizi göğsünüzde taşıyın. Söyleyin, yazın hatta şarkılara dökün. Sonra da bırakın gitsin, bu kalbinizi umutla dolduracak. Tarih bunun doğru olduğunu gösteriyor. Barukh 2 kitabı aynı şekilde tapınağın yıkılması üzerine yaşanan ulusal kederi anlatıyor.

KAYIP SANDIĞIN MELEKLERİ

Bu kitap sadece acıyı anlatmıyor, aynı zamanda kutsal tapınak ve Kutsal Sandık (Ark of the Covenant: Üzerinde eski İsrail'in en kutsal dini sembolü on emir yazılı olan taş tabletlerin bulunduğu tahta sandık. -ç.n.) ile ilgili kehanetlerde de bulunarak biraz abartıyor. Şöyle:

Babil ordusu Kudüs'ü kuşattı ve ele geçirdi. Akşam vaktiydi ve ben, Barukh, tek başımaydım. Bir meşe ağacının yanında durup halkımın kaderine ve onların köle edilmişlerine ağladım. Birdenbire beni Kudüs'ün duvarlarının üzerine çıkaran güçlü bir ruhun varlığını hissettim. Kendi gözlerimle dört tane melek gördüm. Elllerinde meşalelerle şehrin dört köşesinde durmuşlardı. Sonra beşinci meleğin de yukarıdan aşağıya indiğini gördüm. Şöyle diyordu: Size işaret verene kadar şehri ateşe vermeyin; çünkü ben önce insanlara bunu bildirmek ve sonra da bunların gerçekleşmelerini sağlamak için gönderildim."

Ardından bu meleğin tapınağa girdiğini ve kutsal sandık, merhamet koltuğu, buhur sunağı, On Emrin yazılı ol-

duğu iki taş tablet, kutsal mücevherler ve yazılı kırk sekiz kutsal taşla beraber Yüceler Yücesi'nin önündeki perdeyi kaldırdığını gördüm. Melek şöyle bağırdı: "Ey yeryüzü, Sonsuz Olan'ın sözlerini dinle! Sana verdiğim her şeyi kabul et. Onlara Kıyamet Günü'ne ve hepsini alman söylenene kadar göz kulak ol. Hiçbir yabancıнын onlara sahip olmasına izin verme, çünkü Kudüs bir gün yeniden kurulacak." Melek bu sözleri söyler söylemez yer yarıldı ve bu kutsal şeylerin hepsi toprağın içine gömüldü.

Barukh'un acısı bu manevi yenilenmeyle aynı zamana denk gelmemektedir. Bu kutsal şeylerin yerin içinde kaybolmuş olması fikri, Hollywood için bunların gelecekte bir gün bulunacağı gibi bir fikri de beraberinde getirdi. Ancak metnin kendisi değil, Kayıp İncil'in sayfalarında kökleri bulundu. Kutsal sandığın alegorik önemini de burada anlamış oluyoruz, yani acının derinliğinin gerçekleri görmeyi sağladığını ve bize çok daha ilerileri gösterdiğini.

Daha geniş düşünöldüğünde tapınağın yıkılışı hem ulusal hem de kişisel acının metaforudur. Fiziksel zaman ve mekânda, Sion'un düşmanları onu yağmalamıştır. Ama doğaüstü bir mekânda, şehri ateşe verenler düşmanlar değil, meleklerdir. Meşaleler meleklerin ilahi iradeleriyle yakılmıştır. Hissettiğimiz kaybetme duygusunun göremediğimiz bir planın parçası olarak patlak veren trajediye bağlı olduğunu bilmek ne kadar rahatlatıcıdır? Hepimizin kaderinde en yakını kaybetmek vardır, ama yaşamlarımızın özü zenginliktir ve bunlar bizden sonra gelenlerde kutsal anılar olarak hayat bulur. Eskiler bizim ruhlarımızın tıpkı tapınağın en değerli parçaları gibi sonsuza dek saklanacağına inanır. Beden ölür, ama ruh kalır. Kutsal sandık, insan ruhu gibi, asla gerçekten kaybolmaz. Sadece gelecek bir zamanda açılmayı beklemektedir. C. S. Lewis şöyle yazmış-

tır: "Her yer yıkılırken sizi bunun için kutsuyorum. Bana verdiğiniz acılar kazandığım diğer bütün şeylerden daha değerli."

KEDER ŞİİRİ

Barukh şöyle der: "O nedenle kaderim Sion için yas tutmaktır." O, acıyla kavrulan insanların sesidir ve sözleri çok duyguludur. Öyle duygusal bir dille yazar ki, acı sanki şiire nüfuz eder:

*Mutlu kişi hiç doğmamış olandır
Aynı zamanda çoktan ölmüş olanlar.
Kederiniz biz yaşayanlara olsun,
Çünkü biz Sion'un can çekişmesine tanık olduk;
Kudüs'e neler olduğunu gördük.
Sirenleri çağırayım, okyanustan kopup gelsinler;
Lilith'i çağırayım, çölden çıkıp gelsin.
İblisleri ve ejderhaları çağırayım, ormandan koşup gelsinler.
Uyanın ve kedere bürünün.
Benimle beraber ağıtlar yakın;
Ağlayın, feryat edin...
Üzümler bir daha şarap olmasın;
Çünkü artık Sion'a ikram yapılmayacak...
Güneş bir daha parlamasın;
Aydın ışığı sönsün.
Neden bütün ışıklar sönmeli,
Sion karanlıktayken?*

Barukh gerçekten de bunları demek istemiş olabilir mi? Eski inancın özü ölüme odaklanmak değil, hayata şükretmektir. Ama abartı, acı çekmenin gereklerinden biriydi.

Sonuç katarsisi özgürlüktür. Sağlığa, cesarete ve başların tekrar yükselmesine dönüştür. Ama başka sonuçlar da vardır -her yanlışın doğru ile düzeltileceği kıyamet gününde güçlü bir umut olacak, Mesih artık acı ve kederin olmadığı bir dünyayı yönetecek ve aslan kuzuyla beraber yatacaktır. Eğer bu, 11 Eylül travmasını yaşayan bir ulus için değilse, Mesih Çağı'nın geleceği de şüphelidir. Mesih sözcüğünün çok büyük kederlerden gelmesi iyi bir örnek olabilir. Keder açığa vuruldu ve tarihin en güçlü açıklamalarından biri geldi. Barukh şöyle yazdı:

Her şeyden önce, kalplerinizin bulanmasına izin vermeyin. Onun yerine, umutla beklemeliyiz, çünkü dilediğimiz her şey gerçekleşiyor. Sürgünümüzdeki uluslar arasından bir tanesi için hemen mutluluk dilemeyin, ama her şeyin bir sonu olduğunu da unutmayın. Gözü şimdide olanlar için günler ve mevsimler beraber geçer. Ama kıyamet gününde, herkes yargılandığında, yüce bir hükümdar ortaya çıkacak. Kalplerinizi daha önce inandığınız şeylerle doldurun, böylece asla şüpheyeye düşmezsiniz. Her şey bu dünyanın bir parçası olduğu için -şimdiki zamanda, geçmişte ve gelecekte- yanıltıcıdır. O nedenle kötüler gerçekten kötü gibi, iyiler de gerçekten iyi gibi görünmezler. Ama sağlıklı olan bu çağ hastalanacak ve olan tüm gücünü yitirecek.

Bu sözcüklerde eşdeğerlilik, tereddüt ya da ahlaki gerçeklik yoktur. Güç, açıklık ve kesinlik vardır. Ahlaki açıdan en net olan kişiler genellikle acıları en iyi anlayan kişilerdir.

BARUKH, ÜÇ AL -TAPINAK "TAM ORAYA"

Barukh 3 kitabı, önceki ikisi gibi, matemle başlar:

Ben, Barukh, halkımı ve Babilli Kral Nebukadnezar'ın şehrimde yaptıklarını düşününce ruhumla acı çekiyor, içimden ağlıyordum... Ama bir melek geldi ve bana şöyle dedi: "Tanrıya isyan etmeyi bırak! Beni dinle, sana hayal bile edemeyeceğin sırları açıklayacağım."

Barukh 3 diğer kitaplardan bir adım daha öteye çıkmıştır, çünkü manevi âlemde çoktan kurulmuş bir tapınağı anlatmaktadır. Evrende gezintiye çıkarıldığında kâtibe pek çok sır açıklanmıştır:

Melek gelip beni gökyüzüne çıkardı. Cennetin ilk katında, beni dev kapıların önüne getirip "İçeri girelim!" dedi.

Bu tapınağın yıkılanın yerine yapılacağına dair resmi bir emir olmaması önemlidir. Manevi âlemdeki tapınak çok daha gerçek olduğundan yeni bir tapınak yapmaya gerek yoktur. Buradaki mesaj neydi? Fiziksel tapınak yıkılmış olmasına rağmen, aslı manevi âlemde saklı tutulmaktadır. Diğer bir deyişle, kederi bırakmak gerekir, çünkü ötede çok daha büyük gerçeklikler vardır. Kederinizin çaresizliğe dönüşmesine izin vermeyin, çünkü gelecekte çok güzel şeyler sizi bekliyor olacak. Bizim zaman görüşümüz sınırlıdır, o nedenle umutlarımız aldatıcı olabilir. Ama her şeye çok daha büyük bir çerçeveden bakınca, şu anda hissettiğimiz yokluk hissi, tarihin radar ekranında tek bir nokta olarak kalır.

Kâtibe ait olan bir kitap daha vardır -çok uzak bir Mesih Çağ'ında değil, günümüzde Kudüs'ün ve tapınağın yeniden yaradılışını anlatan Barukh 4. Barukh'un kendisi Yeremya ve Yüceler Yücesi arasında bir haberci olarak temsil edilir ve bu nedenle bir peygamberden bile daha üstün bir statüsü vardır.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Barukh'un kitapları neden Kutsal Kitap'a dahil edilmedi? Bunun tek sebebi, eski bilgelerin, Barukh'u ya da kitaplarını yüceltmenin Yeremya'nın zararına olacağından emin olmalarıydı. Kutsal Kitap'ın bir araya getirildiği zamanda Yeremya zaten herkes tarafından tanınan biriydi ve bu konuyla ilgili yapılacak hiçbir şey onu kötü etkilemezdi.

Ancak başka ve bundan çok daha önemli bir problem vardı. Şüphesiz, Kutsal Kitap koruyucuları Barukh'un bu kitapları yazdığına inanmıyordu. Modern araştırmacılar Baruk 1'in M.Ö. 150 yılından daha sonralara ait olamayacağını söylemektedir. Ne kadar önce yazıldığına dair kesin bir kanıt olmazken, Barukh'un onların yazarı olduğu kesinlikle reddedilmektedir. Yazıların stili ve içeriği tapınağın yıkımından daha sonraki bir tarihe işaret etmektedir.

Orijinali İbranice yazılmış ve sonraları Süryanice'de korunan elyazması Barukh 2'ye gelindiğinde problem daha belirgindir. Burada anlatılan tapınak yıkılışı M.Ö. 586'da ilk tapınağın yıkılışına değil, 70 yılında ikinci tapınağın yıkılışına daha çok benzemektedir. İşte bu nedenle kitabın tarihi 2. yüzyılın başlarına gitmektedir. Aslında kitabın gerçek yazarı tanınmış bilgelere biri bile olabilirdi. Burası merak konusu.

Barukh 3'e bakıldığında, elimizde 1. ve 3. yüzyıllar arasındaki döneme ait Yunanca bir metin var. Varolan en eski elyazmaları 13. yüzyıla aittir. Görüldüğü üzere kitap hem stili hem de içeriğiyle Hıristiyan'dır. Yine de, pek çok eski yazmada olduğu gibi, kökü çok daha eski Musevi yazmalarına dayanıyor olabilir.

Barukh 4 günümüze Yunanca olarak kalmıştır. En eski el yazması 10. yüzyıla aittir, ancak bu neredeyse 1. ya da 2.

yüzyılda oluşturulmuş İbranice bir yazmadır. Sonuç olarak kitapları Barukh'un yazmış olduğu fikri Yeremya'nın zararına görülmüştür ve bu kitaplar da diğer pek çok kitap gibi Kutsal Kitap'a girebilme şansını yakalayamamıştır.

KURBAN OLMAKTAN DAHA İYİ

Her iki durumda da Barukh geleneğinin önemi unutulmamalıdır. Tapınağın, Roma'nın zalim lejyonlarının elinde yok olması, İsraililere bir halk olarak vurulabilecek en büyük darbeydi. Ancak 11 Eylül'ün en acı verici dakikalarında bile insanlar bir şey kazandı. Tapınak Roma istilasının ardından bir daha inşa edilmedi. Bu, bugüne kadar hep hayal olarak kaldı. O yerde, insanların ruhlarının özgür olabilmeleri için defalarca hayvanların kanını dökmeye son veren bir din gelişti. Onun yerine Barukh'u Kutsal Kitap'tan çıkaran bilgiler "sevginin" bir ulusu günahlarından arındıracağını söylediler. Hayvanları kurban etmek yerine ahlakı ve iyi davranışları vurgulamanın önemi, bir ulusun yaşadığı en büyük felaketin sonuçlarından biriydi. Düşününce, aslında o kadar da kötü bir sonuç değil, değil mi?

SIR

Barukh'un da gördüğü gibi, nasıl acı çekileceğini öğrenmek, nasıl eğlenileceğini öğrenmek kadar önemlidir. Psikolojide acının beş seviyesi vardır: şok, inkâr, öfke, pazarlık ve kabul ediş. Her şey çokla başlar -bu psikolojik bir yıkımdır. Tamamıyla bir travmadır. Gözlerimiz kararır. Verecek hiç cevabımız yoktur. Söyleyecek hiçbir şey yoktur çünkü.

Bunun ardından inkâr etmeye başlarız. Bu olanı kabul etmeyi reddederiz. Bunun olamayacağını düşünürüz. Her

şey acı bir yanılsama ya da kısa sürede uyanacağınız bir kâbus gibidir.

Gerçeklik daha da içinize girmeye başladığında bu kez de öfke başlar. Bunu ya içimize atmayı tercih ederiz -ki bu hiç iyi değildir- ya da Tanrıya öfkemizi haykırırız. Şanslıyız ki, Tanrı böyle zamanlarda hep yanımızda olur ve bize "Her şey düzelecek," der.

Bunun ardından her şeye kadir olan Tanrıyla pazarlık yapmaya başlarız. "Ben bunu yaparsam, o da belki bunu yapar. Belki de bu hissiz evreni sevmez ve aldıklarını geri verir."

Son olarak, kabul etme seviyesine geliriz. Artık acımız bizi yönlendirmeye başlamıştır. Kaybımız kesindir ve tamiri mümkün değildir. Ama hayatın devam ettiğini fark ederiz. Kabul ediş, içinde gücü barındırır. Acımız gerçek karakterimizi oluşturur. Acımızla büyür ve onun ötesine geçeriz.

Acının bir yandan olumlu bir değeri vardır. Barukh'un kitaplarında anlatılan da budur. Eski bir halk şarkısının sözleri şöyle diyor:

*Mutlulukla bir mil yürüdüm,
O yol boyunca konuştu,
Hiçbir şey bilmiyorum,
Onun söylediği her şeye rağmen.*

*Acıyla bir mil yürüdüm,
Tek kelime bile etmedi.
Ama her şeyi ondan öğrendim,
Acı benle yürüdüğünde.*

BÖLÜM 17

Çocuklarınıza İshak'ın Son Sözlerini Anlatın

*Yeni nesile hayatlarında sorumluluğunu taşıyacakları Birinci
Gün'den bahsetmeliyiz. İnsanoğlunun en büyük hediyesi,
aynı zamanda en büyük laneti özgür iradesidir.
Seçimlerimizi ya sevgiyle ya da korkuyla yaparız.*

*-ELISABETH KUBLER-ROSS,
İSVİÇRELİ-AMERİKAN PSİKİYATR*

*Uğruna yaşayabileceğin bir şifren olmalı
Böylelikle kendin olursun,
Çünkü geçmiş sadece bir veda'dır.
Çocuklarını iyi eğitmeye bak.
-CROSBY, STILLS VE NASH*

Geleneksel İncil bize İbrahim'in oğlu, yaşı ilerleyince kör Golan ve bunayan İshak'ın hikâyesini anlatıyor. Bu kötü durumda, ilk oğlu Esau yerine küçük oğlu genç Yakup'la daha çok ilgilendi. Ama ben Sion Dağı'ndaki o küflü kitapların arasında keyifle çalışırken, Kayıp İncil'in pek çok kitabında bulunan, ama geleneksel İncil'de olmayan çok sayıda detaya rastladım. Uzun zamandır unutulmuş bir elyazmasında, İshak'ın daha sonraları kendisini göksel bir yolculuğa çıkaran baş melek Mikail'le karşılaştığını gördüm. Bunların hep-

si yazılı bir kaynakta yer almaktadır ve buna önemli mesajlar içeren İshak'ın Ahdi denmektedir. Biz bunu yaşama isteğinin en eski örneklerinden biri olarak görebiliriz. Bu da, çocuklarımızla hayatla ilgili öğretmemiz gereken belki de en önemli şeydir.

Bir anne babanın ya da sevilen kişinin ölüm döşeğinde söylediklerinin, hayata devam kişilerle sonsuza dek kaldığı söylenir. Kabala denen Yahudi mistisizminde, nefesi bizim almadığımız, onun bize verildiği öğretilir. Nefes alma işi, hayatın kendisi gibi, bize yukarılardan bahşedilmiş bir hediyedir. Ölmek, üzülecek, kahrolacak bir şey değil, belki Tanrının son öpücüğü ya da bize verdiği borçları geri alması olarak algılanabilir. Ölümün yalnız başına gerçekleşmesi gerekmez, çünkü ölerken bir aileyi geride bırakırız. Neden son kez irademizi kullanıp onlara miras kalacak bir şey anlatmayalım? Bu konu modern çağda da yerini almıştır. Aslında, yaşama isteği atasözlerinden oluşan tepeler gibidir ve İshak'ın Ahdi de buna en güzel örnektir.

YASAKLANMIŞ KİTAP

İbrahim'in oğlu İshak, kısır eşi Sarah'tan mucizevî bir şekilde doğmuş ve ahdini yazmış mıdır? Hayır diyor pek çok araştırmacı. Kitabın en eski metinleri Koptik dildir ve 9. yüzyıla aittir, ancak araştırmacıların dilin yapısını göz önünde bulundurdıklarında metnin orijinalinin Yunanca olduğu sonucuna varmıştır. Sözcük dizimi ve edebi tarzı, kitabın büyük bir ihtimalle mistik ve Gnostik pek çok eserin ortaya çıkarıldığı Mısır'da yazıldığını göstermektedir. Mısır elbette ki Hristiyan Gnostisizminin en eski merkezlerinden biridir ve kitabın en önemli öğelerinden biri, 2. yüzyılda o topraklarda ortaya çıkan erken dönem Hristiyanlığın bir ürünü olduğunun öne sürülmesi-

dir. İshak'ın aşağıdaki kehaneti oğlu Yakup'a söylediğine şahit oluyoruz:

Bir gün İsa Mesih senin torunlarından olan bakire Meryem'den doğacak. O Tanrının enkarnasyonudur."

Bu noktada derin bir nefes almalıyız. Bu pasajda okuduğumuz şey, ya insanlık tarihinin en şaşırtıcı kehaneti ya da bu sözler daha sonraları bir Hıristiyan tarafından İshak söylemiş gibi gösterildi. Modern araştırmacılara göre, gerçek olan ikinci seçenektir. Elbette ki eski Hıristiyanların çoğunluğu bunun İshak'ın sözleri olduğuna inanmayı tercih etmiştir. Ancak Kutsal Kitap koruyucuları, bunların sapkınlık olarak gördükleri Gnostisizmden doğduğunu düşünerek karşı çıkıyordu.

Yine de, bütün ciddi Kayıp İncil öğrencileri bulmacanın parçalarını birleştirirken bir dedektif şapkası takmalı, her şeyin özünü bulmaya çalışırken bunu kimin, ne zaman ve nerede yazdığı gerçeğini bulmaya çalışmalıdır. Gerçek şu ki, İshak'ın Ahdi İbrahim'in Ahdi'ne büyük benzerlik göstermektedir ve neredeyse onu model alıp yazılmış gibidir. Dahası, bu ahdin orijinalinin Musevilere ait olması ve daha sonra yine Hıristiyanlar tarafından değiştirilmiş olması da kuvvetli bir ihtimal.

Peki İshak'ın Ahdi'nin orijinali Musevi versiyonu niye İbranice Kutsal Kitap'ta yer almıyordu? Bunun tek bir sebebi vardı, o da bunun çok daha geç bir dönemde, yani İbranice Kutsal Kitap düzenlendikten sonra yazılmıştı. Bunun yanı sıra, bir Musevi kitabı olmasına rağmen, İsrail toprakları dışındaki Akdeniz bölgelerinde ortaya çıkan Helenistik Museviliğin etkisinde muhtemelen Yunanca yazılmıştır. Helenistik Musevilik, Musevi ve Yunan kültürlerinin birbirleriyle karışmasıyla oluşmuştur ve rasyonalist

din bilginlerinin şüpheci bakış açılarıyla yaşadığı mistik deneyimleri kapsamaktadır. Ama Kayıp İncil'in diğer kitaplarında olduğu gibi, İshak'ın son isteğini ve ahdini dışlamamalıyız, çünkü bunun gerçekten İshak tarafından yazılıp yazılmadığından emin olamıyoruz. Gerçeği söylemek gerekirse, çoğu modern araştırmacı İncil'in Yaradılış'tan Yasa Kitabı'na kadar olan beş kitabının Musa tarafından yazılmış olduğuna da şüpheyle bakmaktadır. Ama çok az kişi bu kitapların manevi değerleri hakkında şüpheci yorumlar yapabilir.

ŞİFA DAĞITMA GÜCÜ

Pekâlâ... bu kitabı İshak yazmadı. Ama metin yine de çok eski ve ciddi bir ilgiyi hak ediyor. Metin yeni yorumuyla şöyle diyor:

İshak, İbrahim'in oğlu, son isteğini ve ahdini yazıp oğlu Yakup'a ve onunla beraber olanlara ithaf etti. İshak şöyle dedi: "Dinleyin sevdiklerim, şu anda size öğreteceklerim bir dersten çok daha önemli. Bu, şifa dağıtan bir ilaç."

Kayıp İncil sözcüklerin gücünü hiçbir zaman yadsımıyor. Sözler büyük hasar verebilir, ama iyileştirebilir de. İshak'ın öğretisi, Hissetme Dünyası kaynaklıdır ve iyileştirici bir dinamiği vardır. Şöyle devam ediyor:

"İlahi prensipler sonsuzdur ve değişmez. Yalnızca insan kulaklarıyla dinlemeyin, aynı zamanda kalbinizin derinlikleriyle dinleyin. Çünkü şöyle yazılmıştır: 'İçinizdeki insanın nasıl olması gerektiği size öğretilmiştir...'

Ve öyle oldu; bedenimden ayrılıp öteki aleme geçme zamanım geldiğinde, Sonsuz Olan daha önce babam İbrahim'e de gönderilmiş olan, bütün meleklerin başı

Mikail'i gönderdi. Mikail beni karşıladı ve şöyle dedi: 'Huzurlu ol seçilmiş İshak.' Yere yığıldığımda Mikail'in babam İbrahim gibi göründüğünü fark ettim.

Şöyle dedim: 'Sana bakınca Yaratıcı'nın yüzünü görmüş gibi oldum!'

Ama melek şöyle cevap verdi: 'Sevgili İshak, ben sana cennete giden yolda rehberlik etmek için Tanrının huzurundan gönderildim. Orada babanla beraber olabileceksin, çünkü o da doğru biriydi. Abraham şimdiye kadar dinleniyordu ve artık senin ona katılmanı bekliyor. Sen, baban İbrahim ve oğlun Yakup'la beraber, ilahi âemde üç tahtta oturacaksınız ve bütün dünya size peygamber diyecek.'

Ben, İshak, şaşkınlıkla sordum: 'Sen babam İbrahim misin?'

Melek cevap verdi: 'Ben baban değilim, ama onu da göğe ben çıkardım. Rahat ol, çünkü yolculuğun boyunca acı çekmeyeceksin. Ruhun mahkûmiyetten özgürlüğe, sonsuz ışığa ve neşeye kavuşacak. Şimdi son arzunu söylemeli ve ilişkilerini düzenlemelisin.' Melek mesajı verir vermez yine göğe yükseldi. Ben, İshak, kendimden geçmiş şekilde öylece bakıyordum. O anda odama Yakup girdi."

SATIR ÜSTÜNE SATIR

Hikâye devam ettikçe, İshak'ın sözlerinin nasıl yayıldığını görüyoruz. Çok geçmeden şaşkın kalabalık onun son sözlerini vereceği öğütleri dinlemek üzere toplanır. Kalabalık İshak'ın bu ihtiyar haliyle gözlerini kaybettiğini bilmektedir ve bu gerçek İncil'de de yer almaktadır. Ama İshak, yaşadığı dünya dışı deneyim sırasında gözlerinin nasıl açıldığını anlatır. Bunun ardından, İshak son arzusuna geçer. "Prensip üzerine prensip, satır üstüne satır"

(Yeşaya 28: 10, yazarın çevirisi) diyerek aşağıda yazılı olan şeyleri sıralar:

- *Kızdığınız zaman asla ağzınızdan kötü sözler çıkmasına izin vermeyin.*
- *Asla kibirlenmeyin.*
- *Kaba bir dille konuşmayın.*
- *Bedeniniz saf kalsın; ona doğru bakın, tıpkı kutsal bir tapınakmış gibi temiz ve hijyenik olmasına özen gösterin.*
- *Konuşmanızın ciddi olmasına özen gösterin, konuşmuş olmak için konuşmayın.*
- *Asla size ait olmayan şeyler için istek duymayın.*
- *Sunağa yaklaşırken saf ve lekesiz olduğunuzdan emin olun.*
- *Düşüncelerinizi dünyanın geri kalanından ayrı tutun.*
- *Kendinizi her zaman Tanrının huzurundaymış gibi hissedin.*
- *Sadece bağış yapmayın, aynı zamanda insanların arasında barışı sağlayın.*
- *Dilinizle öldürmeyin.*
- *Gün batımına kadar kızgın kalmayın.*
- *Çok fazla övgüyü kabul etmeyin.*
- *Düşmanlarınızın çöküşüne sevinmeyin.*

Toplanan kalabalık İshak'ın ağzından çıkan sözlerle şaşkındı. Çok basitlerdi, ama çok büyük anlamlar içeriyorlardı. İshak'ın son sözleri ve ahdi sonsuza dek hatırlanacaktı. Hata yapmayın, daha iyi bir dünya yaratmak ancak içeriden dışarıya mümkün olur. Dünya nasıl kurtarılacak? Kişi kişi, kalp kalp, Hissetme Dünyası'na girdikçe.

İÇERİDEN DIŞARIYA

Çok geçmeden baş melek Mikail yanında İshak'la beraber göğe yükselir. İşte, İshak'a doğru insanların kaderinin gösterildiği an o andı. Yargılamalar modern hassasiyet için belki çok fazlaydı. Yine de, İshak'ın Ahdi dini düşüncesinin gelişimine büyük katkı sağlamıştır, çünkü yargılamalar doğrudan kötü davranışların sonuçları olarak tanımlanmamıştır. Sanki ilahi bir skor tahtası vardır. İyi ve kötü davranışlar ona yazılarak, ağır basan tarafa göre kişinin iyi ya da kötü olduğuna karar verilir. Kötülük, Hissetme Dünyası'ndan gelen saf olmayan ve kötü düşüncelerin sonucu olarak ortaya çıkar. İshak şöyle diyor:

“Bir grup hayvanın arasında yürüyen bir adam gördüm. Birdenbire hayvanlar kaçıp gittiler ve adam tek başına kaldı. Tam o anda birkaç aslan adama saldırdılar ve onu paramparça ettiler. Aslanlar adamı çiğnedikten sonra geri tükürdüler ve adam yine eski haline döndü. Çok geçmeden bir grup memeli daha adama saldırıp aynı şeyi yaptılar ve adam sonunda yine tek parça haline geldi. Meleğe adamın böyle bir cezayı hak etmek için ne yaptığını sordum. Melek şöyle cevap verdi: ‘O adam komşusuna beş saat boyunca küs kalarak öldü. O nedenle beş defa böyle parçalanıp o acıyı çekmeli. Komşusuna kızgın kaldığı her saat bir yıllık ceza demek.’”

Önemli olan cehennemin neye benzediği ya da var olup olmadığı değildir. Cehennemin yeryüzünde yalnızca kendi yarattığımız bir şey olduğunu düşünüyor olsak bile, İshak'ın Ahdi'nden bu cehennemin çıkış yerinin Hissetme Dünyası olduğunu öğreniyoruz. İçimizde taşıdığımız öfke bizi yırtıcı bir aslan haline getirir.

Bilginler, bugünün dünyasında bizim, kültürümüze hâkim olan genel bir kabalığa tanık olduğumuzu söylüyorlar. Özgür duygular ve davranışlar görüyoruz ve bunun sonucu da, üyelerinde ciddi duygusal hasarlar yaratan uygar olmayan bir toplum. Şunu söylemeye çok alışığızdır: "Hislerime engel olamıyorum!" Ama İshak, son sözünde ve ahdinde, şöyle söylüyor gibi: "Evet olabilirsiniz! Eğer doğru duygular beslerseniz, kendi kendinize ne hissedeceğinizi öğretebilir ve kötü duygulardan arınabilirsiniz!"

SONUNDA, BABAM İBRAHİM

Sonunda İshak babası İbrahim'in yanına getirildi. İbrahim şöyle der:

"Herkes hayat hikâyelerini anlatan bir son söz ve ahit bırakmayı denemelidir. Her kim bunu yaparsa ve diğerlerine iyi davranırsa, benim gücüm ona geçecek ve bu dünyada İlahi Varlık onunla beraber olacak."

Büyük peygamberden gelen bu öğüt, yeryüzüyle ilgilidir. Son sözü söylemenin ötesinde, kendi hayatınızı anlatması da söz konusudur. Ayrıca, bir evlat için anne ve babasının hayat hikâyesinden daha büyük bir ders yoktur. Hissetme Dünyası'ndan gelen bu örnek, nesillerden nesillere geçebilmektedir. Cennette yaşamakla cehennemde yaşamak arasındaki farkı yaratan da budur.

HAYAL EDİN...

Cehennem diye bir yer var mı? Cennet diye bir yer varsa, İshak'ın anlattığı gibi mi? Tek söyleyebileceğim Yahudiye'nin kırları diye bilinen, Kudüs'ün doğusundaki toprakları ilk incelediğimde yaşadıklarımdır. Ürdün nehri Çukurluğu'nda kalan bu alan, nefes kesici bir yerdi. Hep

oranın cennetle yeryüzünün buluştuğu yer olduğunu düşündüm. Elimde olmadan insanüstü bir elin o toprakları şekillendirdiğini düşünüyordum. Her şeyde cennet havası vardı. Orası aynı zamanda Esenelerin yaşamış olduğu göl kıyısıydı. Neden bütün günlerini sadece İncil'i değil, aynı zamanda Kayıp İncil'i de kopyalamak için harcadıklarını çok iyi anlıyordum.

Ama arabamı Ölü Deniz boyunca güneye sürdükçe, antik gölün güney kısmı büsbütün farklı bir özelliğe bürünüyordu. Vadinin tabanı tuz yataklarıyla ve yer yer tuzdan oluşmuş sütunlarla kaplıydı. Boğucu bir sıcaklık vardı; havada da kükürt kokusu. Tanrı tarafından yakılan Sodom ve Gomora şehirlerinin buralarda bir yerlerde olduğu söylenir (vv. 35-25). Bu acımasız çevrede kendi kendime şunu düşündüm: Cehennem bir yanılsama değildir: Çünkü ben tam ona bakıyorum.

John Lennon bir keresinde şöyle demişti:

Cennetin olmadığını hayal edin;

Denerseniz bu çok kolay.

Altımızda da bir cehennem yok

Varolan sadece üstümüzdeki gökyüzü.

Kayıp İncil ise bunun tam aksini iddia ediyor. Gökyüzünden çok daha fazlası var, çünkü atalarımız sürekli onların dediklerini yapıp yapmadığımızı kontrol etmek için oradan bizi izliyor. Hayal edin... eğer dikkat edersek hayal nasıl olur?

SIR

Duygular aldatıcı enerji hareketleridir; zihinsel şeyler yaratır. O zaman neden duygularımızdan endişe eder-

lim ya da başkalarına nasıl davranalım? Gerçeği söylemek gerekirse, duygularımız her türlü ilişkide kendini gösterir. Burada önemli bir kural vardır: her hareket, iyi ya da kötü olsun, bir davranışla başlar. Duygular ateş gibidir, hem dostumuz hem de düşmanımızdır ve onları en etkili şekilde kullanabilmek için öncelikle anlamamız gerekir. Onları yöneten biz olmalıyız ve onların bize hükmetmesine izin vermemeliyiz.

İshak'ın Ahdi bizim atalarımızın ve kaybettiğimiz sevdiklerimizin gökyüzünden bize baktıklarını hayal etmemizi istiyor. Başkalarına karşı hissettiğimiz kötü duyguların içimizde yükselmesine izin verebiliriz, ama asıl izin vermememiz gereken onların karşı tarafa geçmesidir. Olumsuzlukları, olumlu davranışlarla dolmayı bekleyen bir vakum gibi görebiliriz. Duygularımızın en derin varlığınıza akıp gittiğini hayal edebiliriz... Büyük peygamberlerin bizi izlediğini hayal edebiliriz...

4

YAPMA DÜNYASI (ASIYAH)

Bir Kahramanın Hikayesi

1980'lerin ortalarında, kuzey Celile'deki Kiryat Shmona denen, Ürdün Nehri'nin doğuya uzanan kuzey ayaklarındaki vadide yer alan bir şehirdeydim. Kiryat Shmona yıllardır Lübnan sınırından batıya ve kuzeye atılan roketlerin hedefi olduğu için kötü durumda. O günlerde merkezi güney Lübnan'daki Marjayoun kentinde bulunan bir Amerikan televizyonu için çalışıyordum. Her gün işe giderken savaşa gider gibi çelik yelekle evden çıkıyordum. Görev; Lübnan, Suriye ve kuzey İsrail'e uzanan belalı topraklarda yayın yapan aile odaklı bir televizyon programının yayınına sağlamaktı.

Gece vardiyasına geçtiğimde, bana düşen çeşitli spor haberlerini, eski filmleri ve Amerikan kovboy filmlerini yayınlamak oluyordu. Bonanza'yı Orta Doğu'ya getiren adam olmakla gurur duyuyordum. Bunlar çok zor zamanlardı. İsrail ordusu, Beyrut'a kadar olan alanda savaş halindeydi, sınırlar tehlikeli durumdaydı. Terör korkusu her yeri sarmıştı ve bir sonraki köşede seni neyin beklediğini asla bilemiyordun.

Sık sık kesilen elektrikler, bizim küçük yayın istasyonumuzu karanlıkta bırakıyordu. Çalışan kimse olmadığından dev jeneratöre ulaşabilmek için el fenerimi elime alıp karanlıkta dolaşmam gerekiyordu. Jeneratör, sağır edici bir ses çıkarıyordu, ama yayına devam edebilmek için başka bir seçeneğim yoktu. Şükür ki, Marjayoun'da yaşayan bir Amerikalı olan Bill'den ihtiyacımız olduğunda çok büyük yardım alabildik. Bill'in televizyon yayıncılığı konusunda teknik bilgisi ve deneyimi olduğundan, ne zaman ihtiyacımız olsa telsizle onu çağırıyorduk. Sorun ne olursa olsun her seferinde gelip anında çözüyordu.

Bill bizim ekibimizin resmi bir üyesi değildi. Onun başka işleri vardı. Lübnan iç savaşı sırasında o Amerika'da, Orta Batı'daydı ve yetim kalan çocuklarla ilgili haberleri almaya devam ediyordu. Ama başını sallamak, ağlamak ve dua etmek ona yetmiyordu. Harekete geçmesi gerekiyordu.

Bunu ailesiyle konuştu, eşyalarını topladı, karısı ve çocuklarıyla beraber Lübnan'a geldi. Burada zenginlik şarkı gibiydi. Bill kendi parasıyla bir ev aldı ve orayı kendine özel bir yetimhane haline getirdi. Anne ve babasını kaybetmiş çocukları, oraya kendisi ve ailesiyle beraber yaşamak üzere davet etti. Bu, insani kriterlere göre Lübnan için küçük bir çentikten ötesi değildi, ama o yetim çocuklar için bu bambaşka bir şeydi. O dünyayı değiştirmek için kendi payına düşeni yapıyordu. Onun yaptıklarına imrenerek bakarken, bir yandan da böyle bir fedakarlığı nasıl yapabildiğine inanamıyorduk. Bill "İncil'de 'İlerleyin!' yazıyor," derdi, " 'Geri çekilin,' değil."

Bill zaman zaman yerel teröristlerden ölüm tehditleri alıyordu, çünkü onlara göre oturduğu ev, Lübnan topraklarında bir yabancı tarafından sahiplenilmiş bir karragah gibiydi. Bill sadece onlara gülmekle yetiniyordu. Amerika'dayken sadece kendisi için yaşamıştı. Ama şimdi, hayatında ilk defa, başkaları için bir şeyler yapıyordu. Bir akşam evinin kapısı çaldı. Birkaç silahlı terörist bağıra çağıra, zorla içeri girdiler. Bill'in karısını ve bütün çocukları, elleri ve gözleri bağlı bir şekilde bir odaya kapattılar. Bill'i öldürme tehdidiyle banyoya götürdüler. Teröristlerden bir tanesi silahını ateşledi. Bir kurşun sırtına, bir kurşun da ensesine isabet etti. Sonra Bill'in cansız bedenini kendi karnından oluşan havuzun içinde kalacak şekilde küvete koydular.

Ertesi gün uluslararası yetkililerin TV ekranlarındaki hallerini görünce gözlerime inanamadım. İlk haberi CNN vermişti. Kızılhaç bir ceset torbası içinde Bill'in cesedini çıkarıyordu. Yapma Dünyası'na girmenin bedelini fazlasıyla ödemişti, ama onun yetim çocukların hayatlarında yarattığı değişiklik hiçbir zaman unutulmadı. Peki ya yetimhaneye ne oldu? Bill'in yarattığı şey kolay kolay yok edilemedi. Karısı Bill'in bıraktığı yerden devam etti.

BÖLÜM 18

Oh Susana!...

Ve Onun Kahramanı/Kurtarıcısı

Her iki kutuptan biri, yapmak ya da yapmamak...

buna doğanın her yerinde rastlıyoruz.

-RALPH WALDO EMERSON

"Cesaret!" dedi ve toprağa doğru döndü,

"Bu dev dalga bizi hemen kıyıya sürüklemes."

-ALFRED, LORD TENNYSON, LOTUS YİYİCİLER

Kayıp İncil bize, güçlenmenin yapmakla başladığını söylüyor. Evrende bütün doğaya hükmeden ve her şeye (canlı ya da cansız) enerji veren bir güç (buna ruakh deniyor) var. Bu güçle beraber hareket etmek insanların o durumu en iyi şekilde kullanmasını sağlıyor. Plajda kusursuz dalgayı bekleyen bir sörfçüyü düşünün. En iyi sörfçü bile işini yapabilmek için bazı şartlara bağlıdır –dalga suyun yükselmesi ya da alçalması. Kişi sörf tahtasını ne zaman suya sokaçağını ve suyun enerjisiyle nasıl bütünleşeceğini bilmelidir.

Mistikler olayların rasgele gerçekleşmediğini, evrenin canlı olduğunu ve ilahi bir gücü olduğunu öğretmektedir. Engellerle savaşıp durmak yerine, kişi evrenin işleyişini öğrenmeli ve hem içindeki hem de evrendeki güçle bera-

ber hareket etmelidir. Her durumu iyi analiz edin. Doğru dalgayı bekleyin.

GÜCÜ KULLANIN!

Elbette ki pek çok şey sizin etrafınızdaki dünyaya nasıl baktığını bağlı olarak geliyor. Her şeyin rasgele geliştiği bir evrende bazen olasılıklar doğru sonuçlar doğurabiliyor. İyi ve kötünün tek ölçütü kılıcın gücünden geliyor. Ama Kayıp İncil kılıcın gücünü kaybetmiş, yabancı güçlerin etkisi altına girmiş ve görünmeyen bir güçten yardım istemek zorunda kalan inanların hikayelerini anlatıyor. Bütün yaradılışa nüfuz eden ve her yere yayılan bir enerji alanı vardır ve buna aklını kullananlar hükmedebilir.

Eski hikayeler bize hiçbir problemin sonuçsuz olmadığını gösteriyor. Sadece ne zaman harekete geçeceğini, ne zaman bekleyeceğini ve kendilerini evrenin ruakh'ı ile nasıl bütünleştireceğini bilen aktörler sahneye giriyor. Kayıp İncil'de en büyük övgüler, ne zaman, nerede ve nasıl davranacağını bilmek anlamına gelen gerçek bilgiyi elde edenlere saklanmıştır. Özel bir güce ihtiyacı yoktur; isteyerek ya da istemeyerek yapılan şeyler en sıradan ruhu bile bir kahramana çevirebilir. Yine de ruakh'ı bilmek nasıl etkili şekilde davranılacağını bilmek ve o davranışın zamanlamasının da iyi olması açısından gereklidir.

Kayıp İncil, eski bir hikaye ile ünlü olan Susana diye genç bir kadının inanılmaz hikayesini anlatıyor. Şöyle:

Uzun zaman önce, insanlar Babil'e sürüldüğünde, Joakim adında çok varlıklı bir İsraili vardı. Susana adında çok güzel ve dürüst bir kadınla evliydi. Susanna'nın annesi ve babası, dürüst ve dindar insanlardı ve kızlarını Musa'nın kurallarına göre büyütmişlerdi. Joakim'in evi-

nin yanında, en seçkin vatandaşların toplandığı bir bahçe vardı.

Böyle bir hikayede, eğer güzel bir kadın görmüşsek, bunun sonunun iyi olmayacağına dair bir düşünceye kapılırız:

Önde gelen iki vatandaş, her ne kadar şüpheli kişiler gibi görünseler de, o dönemde birer yargıçtı. Zamanlarının çoğunu Joakim'in evinde geçirdiler ve onlar gibi olmak isteyen herkes de oraya gelmeleri gerektiğine karar verdi.

Bu iki şehvet düşkünü İsraili Susanna'yı takip etmeye ve onu ayartmanın bir yolunu bulmaya çalışıyordu:

Tüm bunlar olurken, iki kötü yargıç Susanna'yı her gün kalabalığın ardından bahçede yürürken izliyordu. Engelleyemedikleri bir arzuyla onun için yanıp tutuşuyorlardı. Ama ikisi de onu cinsel anlamda çok istediklerini birbirlerine söyleyemeyecek kadar utangaçtı. Yine de her gün onu görecekleri anı iple çekmeye devam ettiler. Sonunda bu isteklerini birbirlerine açıkladıktan sonra onu yalnız yakalayacakları anı beklemeye başladılar.

İŞTE YARGIÇLARIN ZAMANI GELDİ

Hikaye, çok sıcak bir günde Susanna'nın bahçede yıkanmak istemesiyle devam ediyor. Susana hizmetçilerini zeytinyağı ve sabun almaya gönderdikten sonra pusuda bekleyen iki yargıç aniden ortaya çıkar. Şöyle bağırırılar:

“Bak, bahçenin kapıları kapalı ve kimse burada olduğumuzu bilmiyor. Senin için yanıp tutuşuyoruz; sadece evet de ve bizimle yat. Eğer reddedersen senin genç bir adamla beraber olduğunu ve hizmetçilerini de bunun için gönderdiğini söyleriz.”

Elbette ki Susana yargıçların telifini hiç düşünmeden reddetti ve bütün ev halkını haberdar etmek için ılık ılıa bağırmaya başladı. Ertesi gün aynı kalabalık yine toplandı Joakim olayı öğrendi. İki kötü kalpli yargıç öne çıkıp Susanna'yı çağırdılar ve herkesin gözü önünde onun peçesini düşüreceklerini söylediler. Susana ağlamaklı bir şekilde bir kurtuluş yolu ararken iki yargıç da onun güzelliğinden bahsediyordu. Yargıçlar onu gündüz gözüyle bahçede genç bir adamla cinsel ilişkiye girmekle suçladı. Kader bu ya, bütün izleyenler suçlayan yargıçların sözlerine inandılar ve Susanna'nın ölmesi gerektiğine karar verdiler.

Gerçek bir ifte standartta, dini kurallar bir erkeğın eğer isterse birden fazla kadınla beraber olmasına izin verirken, bir kadının sadece bir erkekle, yani kocasıyla beraber olmasına izin veriyor. Susana kocası Joakim'i aldatmakla suçlanıyordu. Tam da zamanında bir kahraman çıktı. Adı Daniel'di ve "Benim yargıım tanrıdır," diyerek hikayeyi çözecek olan kilit isimdi. Bu kişi İncil'de geçen Daniel'le aynı kişiydi. Daniel tanrının gerçek yargılayıcı olduğunu iyi biliyordu. Yargıçları yargılayan da Tanrıydı.

ANLAYIş KURALLARA KARşI

Yargıçların da bağımsız olmadıkları ve daha yüksek bir otoriteye hizmet etkileri düşüncesi bugün bile modern toplumda tartışılan bir konudur. Ayrıca yargıçların kural koyup koymadığı da tartışılır. Onlar tek güç dağıtıcı kaynak değildir. Yargıçlık aslında biraz da kuralların nasıl uygulandığıyla alakalıdır. Aslında bir yargıın, kendisine daha üst bir otorite tarafından verilen kişiyi korumak gibi bir yetkisi yoktur. Genç Daniel, anlayışlı kahraman, bunu çok iyi biliyordu. Ne bu kadınla bir akrabalığı vardı ne de

durumla bir ilgisi. Tek isteği adaletin yerini bulmasıydı. Kalabalığın önünde durdu ve şöyle dedi:

“Sizi aptallar! Masum bir kadını hiçbir kanıt görmeden suçladınız. Duruma yeniden bakmalısınız, çünkü bu kadın yalancı şahitliğin kurbanıdır.”

Kalabalığın önde gelenleri bağırdı: “Sen neden jüri heyetinin karşısına çıkmıyorsun Daniel? Bu sana ayrıcalık tanıyan Tanrının isteğiydi.”

Yaşlılar asıl önemli olan gücün varlığını unutmuş gibi görünüyordlardı. Ama Daniel bir yargıç değildi. Bu iki adamın yalancı şahitlik yaptığını nasıl kanıtlayabilirdi? Daniel’in aklına, Yapma Dünyası’nda harekete geçirebileceği bir fikir geldi. Yargıçları teker teker yanına çağırıp onlara şöyle sordu: “Zinanın hangi ağacın altında gerçekleştiğini gördün?”

İlk yargıç “Sakız ağacının altında,” diye cevap verdi. İkincisi ise “Meşe ağacının altında,” dedi. İşte! İkisi de çelişmişti ve farklı ifadeler vermişti. Bir anda bütün kalabalık onların üstüne çullanıp linç etti. İsrail’in genç ve masum bir kadınına iftira atan bu iki yargıç merhametsiz şekilde cezalarını bulmuştu. Belki de birinin onlara diğer bir Kayıp İncil sırrını daha söylemesi gerekiyordu: ne ekersen onu biçersin. Susana daha sonra bu ahlaksız teklifi reddettiği için övgülere layık görüldü ve Daniel o günden beri herkes tarafından kahraman gibi görüldü.

Daniel’in ne yapmadığına dikkat edin. Kuralları kendi ellerine almadı. Onları kendi düşüncelerine göre yargılamadı. Düşünerek hareket etti ve en büyük silahı anlayıştı. Böylelikle, Yapma Dünyası Bilme Dünyası ile birleşti ve aydınlanma doğdu. Hikayenin başarısı okuyanlar için gayet açıktır ve nesilden nesle de gitmektedir.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Apokrifa'da karşımıza çıkan Susanna'nın kitabının yazılış tarihini hesaplamak oldukça güçtür. Bazı tarihçiler bunun M.Ö. ilk yüzyılda yazıldığını söylerken, hikayenin kendisi Perslilerin bütün Yakın Doğu'yu kontrol altında tuttukları zamanı –M.Ö. beşinci yüzyıl- işaret etmektedir. En eski metinler Yunanca iken, dilbilimsel ipuçları ilk halinin Sami dillerinden birinde ve büyük ihtimalle İsrail topraklarında, İbranice olarak yazıldığını göstermektedir.

Neden böyle açık bir mesaj veren kitap Kutsal Kitap'a alınmadı? Oysaki İbranice İncil'in Yunanca versiyonu olan Septuagint'te buna rastlamak mümkündü. Yavne Konseyi tarafından kesinlikle reddedilmiş olsa da, Daniel'in kitabında da vardı bu hikaye.

Daniel'in kitabının zeka içeren hikayelerle dolu olduğunu hatırlayın. Bilgeler yine devreye girmiş ve bu kitabı sakıncalı bulmuş oldukları için dışarıda bırakmışlardır. Ayrıca kitabın erotik içeriği de onun yasaklanmasını gerektirmişti.

Ama Susanna'nın olayında bilgiler, yargıçları bile haksız oldukları zaman yargılamayı bilecek kadar doğru olanın peşindeydiler.

Sonuç şu ki, Daniel'in kitabının gerçek ve tarihi bir değere sahip olduğunu düşünüyorsunuz da, neden Susanna'nın kitabının da aynı değeri taşıdığına inanmıyorsunuz?

BİR KURTARICININ PORTRESİ

İsrail'in eski dininin en derin ve en güçlü halinin, Kral Davud ya da Süleyman, hatta Musa zamanında değil de, onlardan çok sonra, Kudüs ve büyük tapınağı harabeyken, bütün insanları esir edilmişken yaşandığına dair güçlü bir

ironi vardır. O karanlık yıllarda eski kùltlerden oluşan bir denizde, bir dini kùltten öteye geçmeyen bir şeyin, evrensel etikle birleşerek bir inanca dönüştüğü ve tüm dünyayı sardığı görülmüştür. Baskının ve esaretin insanların içindeki en iyi şeyi ortaya çıkardığı ve Daniel gibi kahramanları yarattığı söylenebilir.

Neden Daniel gibi karakterlere bu kadar bağlıyız? Belki de Daniel'de zor durumda olan birini kurtaran gerçek kahramanı buluyoruzdur. Aynı şey yakın bir arkadaşımızın, ortağımızın ya da akrabamızın başına geldiğinde durumu daha da ciddiye alırız. Peki ama ya ciddi bir ilişki ya da tanıdıklık söz konusu değilse? Sadece doğru şey bu olduğu için bir kişiyi kurtarırsak ne olur? İşte Daniel'in Susanna'ya yaptığı buydu.

Kurtarmayla ilgili sorular, İkinci Dünya Savaşı sırasında, Avrupalı Museviler Adolf Hitler'in ve Nazi polislerin elinde katledilmeyle yüz yüzeyleken ortaya çıkmıştır. Avrupa kıtasındaki pek çok vatandaşı, bu katliama sessiz kalmış ve olan biteni öylece izlemiştir. Gezegende şimdiye kadar işlenen en şok edici suçlara tepkisiz birer tanık gibi bakmışlardır. Ama az da olsa hayatlarını riske atarak bir şeyler yapmaya, tepki vermeye çalışmışlardır. Bu kişiler Musevileri hücreleri ve gizli yerlere saklamışlar, onlara sahte kimlikler düzenlemişler, onları kendi ülkelerine geri göndermişler ve ihtiyaç duyabileceği her şeyi yapmaya çabalamışlardır. Onlar da kurtarıcılar, yani günümüzün Daniel'leridir.

SIR

Bu kurtarıcılarının pek çoğuyla yıllar sonra röportaj yapılmış ve bunları neden yaptıkları sorulmuştur. Beklenen

cevaplar, bunu bazı ahlaki ya da politik sebeplerden yapmış oldukları ve kendilerini bu sebepten birer haçlı gibi gördükleridir. Ama çıkan sonuç, aksine, insani ihtiyaçların ne olduğunu bildikleri ve sadece onlara bunu vermek istemeleridir. Tarihin en karanlık saatinde bile, insanlığa umut taşımışlardır. Sevginin kahramanlık veren gücünü göstermişlerdir. Sonuç şu ki, sıradan insanlar sadece kendilerine ihtiyaç duyulduğunda sorunlara tepkiler vererek kahraman olabiliyorlar. Alınacak ders çok basit: Bir değişiklik yapın ve kendinizden vazgeçin. Etrafınızdaki insanların ihtiyaçlarına her zaman önem verin. Her zaman farklılık yaratacak ne yapabileceğinizi sorun. "Doğru dalgayı bekleyin," ve gerisini tarihe bırakın.

BÖLÜM 19

Judith, Feminist Kahraman

Davranışların kaderin özüdür; davranışlar kaderi belirler.

-A. L. LINALL, JR., AMERİKALI EDITÖR

Bütün insani güçler görünmeyen bir şeye inanmaktan gelir.

İnanan kişi güçlüdür; şüphe eden ise güçsüz.

Güçlü inançlar doğru davranışlara gebedir.

JAMES FREEMAN CLARKE, DİN BİLGİNİ, YAZAR

Yapma Dünyası doğru dalgayı yakalamakla ilgilidir ve insanın içindeki güçleri açığa çıkarır. Doğru dalgayı yakalamanın chutzpah seviyesi olduğunu aklınızdan çıkarmayın. Kayıp İncil pek çok şey yapan kahramanla doludur. Her çağda davranışlarıyla bir farklılık yaratan insanlar olmuştur. Peki bugün nasıl bir farklılık yaratabilirsiniz? Ne yapacağınız değil, yapacağınız şeyin doğru şey olduğunu bilmeniz önemlidir. Eğer kendinizi doğal güçlerle birleştirirseniz evrenin görünmeyen güçlerini de yanına almış olursunuz.

Kayıp İncil, Judith diye bilinen inanılmaz bir kitapta, halkını kana susamış Babilli bir generalin elinden kurtaran İsrailli bir kadının hikayesini anlatıyor. Böyle çaresiz bir durumda, Mucize Kadın ev Yıldız Savaşları'ndaki Prenses Leah karışımı biri olarak karşımıza çıkıyor.

UZUN ZAMAN ÖNCE,**UZAKLARDA BİR İMPARATORLUKTA...**

M.Ö. 586 yılında İsrail topraklarını işgal eden zalim imparator Kral Nebuchadnezzar'ın zamanında Holofernes adında bir generalin kötülük imparatorluğunun yıkılmasına karıştığı söylenir. Emrinde 120.000 asker ve 12.000 atlı vardı.

Kral, İran'a komşu olan Medes'le askeri bir işbirliği yapmak istedi. Ama batının halkı imparatorun bu teklifini reddetti. İmparatorluk çapında krala karşı bir direniş başladı. Elbette ki bu direniş gizli sürdürülüyordu. Şöyle okuyoruz:

Nebuchadnezzar'ın isteği umursanmadı, çünkü insanlar savaşı kazanabileceklerini düşünmüyorlardı. Onun yerine elçilerle dalga geçerek onları geri gönderdiler. Nebuchadnezzar bu duruma çok sinirlendi ve onlardan intikam almaya yemin etti. Akdeniz'den İran Körfezi'ne kadar olan topraklardaki herkesi öldürmeye karar verdi.

İmparator generalini gönderdi:

“Benim önümde yürümen, bütün bölgenin kontrolünü alman için seni gönderiyorum Holofernes. Eğer askerleri savaşmayı reddederlerse ben gelene kadar onları esir et; onların cezalarını ben vereceğim. Eğer teslim olmazlarsa, hepsini öldür. Bunnu yapmaya hayatım ve tahtım üzerine yemin ettim. Yeminimi tutacağım. Emirlerime uymak zorundasın, çünkü ben imparatorum!”

General yola çıkar ve asileri, kendisine karşı koyanları yıkıp geçer. Her yerde panik havası hakimdir. Çoğu teslim olmaktan korkuyordur. Şöyle derler:

“Biz sana bağlıyız Kral Nebuchadnezzar ve sen ne istersen onu yaparız. Her şeyimiz senindir: evlerimiz, top-

raklarımız ve tarlalarımız, hayvanlarımız ve hatta çadırlarımız. Onlarla ne istiyorsan onu yap. Biz senin köleleriniz.”

Eski Yakın Doğu’da, canı bağışlamanın bedeli imparatora tapmaktı ve burada da söz konusu imparator Nebuchadnezzar’dı. Bir grup asi inatla direnmeye devam ediyordu. Holofernes’in ordusu Bethulia denen geçitte son darbeyi vurmak için yeniden toplanmalıydı ve bunun için bir süre durakladı. İşte, asilerin karizmatik rahiplerinin güzel elbiseler bürünüp direniş hareketine katıldığı zaman da bu zamandı. Büyük rahip Joakim halkını etrafına toplar ve İsrail’in Tanrısına seslenip insanı kendinden geçiren bir duaya başlar:

O anda Kudüs’teki herkes, erkekler, kadınlar ve çocuklar İlahi Varlık’ın bulunduğu tapınağın önünde yerlere kapandılar. Oldukları gibi çulların içinde Sonsuz Olan’a yakarıyorlardı.

O sırada Ammon kralı Akhior askeri zekasını kullanarak Holofernes’e dostça bir tavsiyede bulunur. İsrail halkının manevi gücünün -ruakh- çok yüksek olduğunu söyler. Büyük rahip Joakim bu güce fazlasıyla sahiptir. İsraililer küçümsenmemelidirler. Güçsüz oldukları doğrudur. Tanrının onlara öğrettiklerini unuttukları zaman, kendilerine baktıkları zaman ve manevi güçlerini kullanmadıkları zaman sendelerler. Kötü güçlere yem dahi olabilirler. Uzun tarihleri boyunca bunu pek çok kez yapmışlardır ve başta Nebuchadnezzar’a boyun eğmelerinin sebebi de budur. Ama ruakh’ın uygun dinamiğini buldukları anda yenilmez olurlar. O zaman hiçbir ordu onları yenebilir, Holofernes’inki bile. Eğer Yapma Dünyası’na tamamen girerlerse hiçbir güç onları fethedemez.

Holofernes’in kendi danışmanları şöyle der:

“İsrail’den korkmalı mıyız? Çaresizler ve savunacak güçleri yok. Bizim ordumuz saldırdığı gibi onları yok ederiz.”

Büyük general Akhior’a, kendi kehanetiyle cevap verir:

“Sızlanıp durma Ammonlu! Mısır’dan göç eden bu İsrailîlilerden öcümü alana kadar bir daha benim yüzümü göremeyeceksin!”

Akhior, Holofernes gelene kadar İsrailîlilerle beraber sefil bir köle olarak gönderildi. Ama kader bu ki, öyle bir ki-bir hiçbir zaman yaşayamaz.

İSYAN ÜSSÜ

Çok geçmeden Holofernes Bethulia’yı kuşatır ve isyancılara büyük acı verir. İsrailî savaşçılar, eğer durumları beş gün içinde daha iyiye gitmezse teslim olmaya karar verdiler. İşte, zengin bir dul olan Judith burada sahneye girer. Karşı konulmaz derecede güzeldir ve bu güzelliğini bir avantaj olarak kullanabileceğini fark eder. Artık lider odur. Direnişin önderliğini ele alır. Direnişçilere Tanrıyı birkaç gün boyunca sınamak yerine ruakh’a güvenmelerini öğütler. Antik bir Cesur Yürek olarak şöyle der:

“Köle olarak teslim olmamız bizi şerefli kılmaz, aksine aşağılar. Onun yerine biz halkımız için birer örnek olmalıyız, çünkü onlar bize bütün hayatlarıyla güveniyor. Tapınağımız kutsal sunağımız bile sadece bize bağlı.”

Judith cesur bir plan yapar. Saçlarını tarar, başına bir taç takar ve en güzel elbiselerini giyer:

“En güzel sandaletlerini giydi ve mücevherlerini taktı –bilezikler, halhallar, yüzükler ve küpeler... Böylece onu görenler büyüleneceklerdi.”

O ve yardımcısı gizlice düşman topraklarına girdiler. Judith’le karşılaşan askeri devriye onun güzelliğiyle şaşkına dönmüştü. Judith şöyle der:

“General Holofernes için bir mesajım var. Hiç yara almadan ya da esir düşmeden bütün ülkeyi nasıl ele geçireceğini biliyorum.”

Askerler kumandanın Judith’i kendisi için isteyeceğinden şüphelendiler ve onu Holofernes’in çadırına götürdüler. Elbette ki general kadından çok etkilendi ve onu ayartmaya çalıştı. Onu misafirlerin ağırlandığı sedire davet etti. General harekete geçmek için doğru zaman olduğunu düşündü, ama o kadar çok likör içmişti ki, yatağa yığılıp kaldı.

KAFASIYLA BERABER!

Güçlü, imparatorun sağ kolu olan Holofernes ve prensesler gibi süslenmiş olan, ama aslında direnişçilerin lideri olan Judith oradaydı. Judith içindeki güçleri açığa çıkarmanın vaktinin geldiğini biliyordu. İlk önce küçük bir dua etti:

“Ey Sonsuz Olan, sen her şeye kadir olansın. Ne olur yapmakta olduğum şey için beni affet, çünkü bu baskı altındaki Kudüs için. Kullarının yardıma ihtiyacı var. O yüzden, başarmamı ve bizi yakıp yıkan düşmanları yenmemizi sağla.”

Yatağın baş ucuna uzanıp generalin kendi kılıcını alır ve onun boğazını keser. Sahne betimlenmekten çok uzaktır, tek söylenen, Holofernes'in cansız bedeninin yere yığıldığıdır. Judith daha sonra kestiği kafayı yardımcısına götürür ve onu bir torbaya koyarlar. İnanılması oldukça zor bir hikaye gibi duruyor.

"Prenses Judith" beraberinde yardımcısıyla düşman kampından çıkar ve torbayı Bethulia kapılarına kadar getirir. Kestiği kafayı torbadan çıkarıp şöyle der:

"İşte, Holofernes'in, Asur ordusunun generalinin kafası!"

Kader bir kez daha kendini gösterir ve Akhior'a söylediği kehanet gerçekleşir –tabii tahmin bile edemeyeceği bir şekilde. Herkes bir kadının düşmanı nasıl alt ettiğini görünce şaşkına dönüyordu. Burası dönüm noktasıydı. Holofernes ortadan kaybolunca askerler de neye uğradıklarını şaşırdılar ve kaçmaya başladılar. İsraililer onları tamamen geri püskürttü ve Holofernes'e ait olan her şeyi de Judith'e verdiler. Halkını zafere taşımasıyla, az bilinen bir kadın kahraman haline geldi. Akhior' gelince... varını yığını diğer inançlı İsraililer gibi bırakıp onlara katıldı. Bu hikayede doğrudan Yapma Dünyası'ndan çıkmış bir güce tanık olduk.

İNANÇ CHUTZPAH'DIR

Özetle, burada stratejik ve etkili davranan bir kadının hikayesini okuduk. Büyük bir problem chutzpah'ın enerjisiyle çözüldü.

Judith'in kitabı bize Yapma Dünyası'nda öne çıkan gerçek bir feminist karakterin hikayesini anlatıyor. Tarihte ne

kadar geriye gidersek o kadar cinsiyetçi ve peygamberlere özgü olaya tanık oluyoruz. Judith, modernizm ruhunu feminist hareketle açığa çıkarmıştır. Ya da en azından biz öyle düşündük. Biz hep kadınların evde oturan, pasif varlıklar olduğunu düşünmeye meyilliyizdir. Bunun ilahi düzen olduğunu söyleyen din adamlarının sayısı da yadsınmaz. İnancın peygamberlikle eşdeğer görüldüğü din alemi erkek hakim bir yer olarak bilinir. Ama Kayıp İncil Judith kitabında bize bunun tam aksini ispatlayan bir örnek veriyor.

Burada Yapma Dünyası'ndan bir kadının inancı nasıl bir silah gibi kullandığını görüyoruz. Onu aynı zamanda Helen Reddy'nin klasik parçasının sözlerini söylerken hayal edebiliriz: "Güçlüyüm, yenilmezim, kadını." Judith şartların onu kontrol etmesine izin vermedi. Büyük general Holofernes tek güç gibi görünürken bile o aslında erkeklerin kadınlardan daha güçsüz olduğunu biliyordu. Gözlerindeki şehvet onları iyice güçsüzleştiriyordu. Bu doğanın kanunuydu.

Judith'in mücadelesi doğanın düzenini kullanmayı, ondan yararlanmayı ve kendi yararına kullanmayı gösteriyor. Kendisine ihtiyaç duyulduğunu hissedene kadar gücünü kendine saklıyor. Asla bir seks objesi olmamıştır, ama cinselliğini iyi bir amaç uğruna kullanmaktan da utanmamıştır.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Kutsal Kitap koruyucuları neden böyle muazzam bir kadının kitabını Kutsal Kitap'a dahil etmediler? Apokrifa'nın diğer kitaplarında olduğu gibi, Judith ilk önce, M.Ö. üçüncü yüzyılda İskenderiye'de bir araya getirilen İbranice yaz-

maların Yunanca çevirisinden oluşan Septuagint'te görül-
dü. Hiçbir Sami dili versiyonu günümüze kalmamış olma-
sına rağmen, orijinal dilinin İbranice olduğu düşünülmek-
tedir. Antik dönemde Mısır'da hatırı sayılır bir Musevi nü-
fusu vardı ve özellikle de İskenderiye önemli düşünürle-
ri, bilginleri ve felsefecileri çıkaran bir yer olmuştur. Eğer
İskenderiye halkı Judith'in kitabının Kutsal Kitap'ın bir
parçası olduğunu düşünmüştü, diğerleri nasıl bunun aksi-
ni iddia edebildiler? Sonraki nesil bilgiler bunu yaptı ve ki-
tap Yavne Konseyi'nin eleğinden geçemedi.

Belki de metnin feminist tarzı onu bu kadar aykırı yapı-
yordu. Örneğin Esther'in kitabı aynı chutzpah yoluyla hal-
kını kurtaran İsrailli bir kadının hikayesini anlatıyordu.
Aynı zamanda güçlerini Kenanlı general Sisera ve Yael'i
yenmek için kullanan ve daha sonra da Sisera'nın kellesini
bir mızrağa takıp dolaştıran İsrailli kadın yargıç Deborah
vardı. Şüphesiz, antik dönemde yaşayanlar feminist hika-
yelere önem veriyorlardı ve Judith sırf bu sebepten dışlan-
dığına inanmak çok zordu.

Kitapla ilgili bir problem daha vardı. Yavne Konseyi,
onay verdikleri her metnin mülhem ve aynı zamanda da
tarihi olduğuna inanmak istiyordu. Kutsal Kitap'a giren
bütün hikayeler zamanı ve mekanı aşmalıydı. Bilgeler her
şeyi harfi harfine açıklayan ve yorumlayan kişilerdir; o ne-
denle Kutsal Kitap'a girecek bütün metinlerde bu gerçek-
liği ararlar. Judith'in kitabı, aksine, tutarsızlıklarla başlı-
yor. Şöyle diyor: "Asur Kralı Nebuchadnezzar Nineveh'teki
mekanından hükümlerini verirken..."

Aslında Nebuchadnezzar Asur Kralı değil Babil
Kralıdır. Bu, George Washington'ın Fransa başkanı oldu-
ğunu söylemeye benzer. Bu yanlışlıklar, kitabı geçersiz kıl-
mış ve bilgiler de bunu kullanmaktan vazgeçmişler. Bir

kez daha, bilgiler metni çok gerçekçi bulmama yanılığına düştüler –yani mitolojiye daha yakın. Benzer bir yazım yanılığı da Nebuchadnezzar'ı ait olmadığı bir yere gönderdi. Eğer kitabı kopyalayan birinin hatası böyle bir şeye yol açıyorsa, kitaptaki bilgilerde de hata olabilirdi. Ama kitap tarihi olsa da olmasa da sonsuz bir ders verdiği kesin: inanç, harekete geçmek ve chutzpah. Eğer bilgiler bütün kitapları bıraksalardı ve insanlar kendileri seçselerdi olmaz mıydı?

SİR

Winston Churchill şöyle demiştir: “Yatıştırıcı kişi, onun en sonunda kendisini yiyeceğini düşünerek timsah besleyen kişidir.” Alınacak ders çok basittir. Teslim olmak bir seçenek değildir. Ne daha sonra. Ne de şimdi. Hiçbir zaman. Bu mesaj aynı zamanda Sayılar kitabında da vardır. İsraililer çölde dolaşıp dururlar ve Musa düşmanlarının ne kadar güçlü olduğunu görmek ve o doğrultuda Vaat Edilmiş Topraklar'ı korumak için nasıl bir savunma yapmaları gerektiğine karar vermek için birkaç gözcüyü gönderdi. Gözcülerden on tanesi “Orada Nephilim'i gördük; biz kendi gözlerimizle çekirgeler gibi görünüyorduk ve onlara da öyle görünmüş olmalıyız,” diyerek geri döndüler (Sayılar 13:33, yazarın çevirisi). İşgale karşı olmayı öneriyorlardı. Casusların ikisi, Caleb ve Joshua, İsraililere saldırılarını söylemiştir. İsraililer o on kişinin öğüdünü tutarlar ve böylelikle Museviler Sina Yarımadası'nda kırk yıl daha yaşamaya devam etmişlerdir.

Diğer bir olayda, Derlemeci kitabı şöyle diyor: “Ne yarışı hızlı olan kazanır ne de savaşı güçlü olan... çünkü zaman ve talihsizlik herkesin başındadır.” (Derlemeci 9:11,

yazarın çevirisi). O nedenle, harekete geçmeye karar verdiğinizde, zamanı iyi ayarlayın ve şansınızı beklemeye başlayın. Doğru anın geleceğini bilin. Feminist, gelenekçi ya da daha güçsüz bir cinsten olsanız da, düşmanınızın zayıf noktasını bulduğunuz anda kahraman olabilirsiniz. Yapma Dünyası'na çok iyi uyan bir kısaltma vardır: STOP. Bu dört prensipten oluşmaktadır:

Dur (Stop). Metinde pek çok kez Judith durur ve dua eder, ya sesli ya da içinden. Gücünüzle övünmeyi bırakın ve zamanı gelinceye kadar bekleyin.

Düşün (Think). Ruakh'ı kullanmak aklınızdan vazgeçmek demek değildir. Beyninizi kullanın, böylelikle hareketleriniz daha açık olacak.

Gözlemleyin (Observe). Eğer etrafınıza dikkatli gözlerle bakmazsanız, neler olup bittiğini öğrenemezsiniz. Gözlerini açın ve her şeyin farkına varın.

Planlayın. (Plan). Gerçekle fazlasıyla bağlı olacak kadar esnek ve uygulanabilir bir plan yaptınız, ama amacına ulaşmadı. Asla vazgeçmeyin. Kararlılık sizi amacınıza ulaştıracaktır. Unutmayın, inanç chutzpah'tır.

BÖLÜM 20

Yüce Maccabee'ler

İyi bir tarih sadece yapılmış olanı değil, aynı zamanda gerçekleştirilen düşünceleri de kapsar. Bir ülkenin tarihini, onların yaptıklarında okuyabilirsiniz.

-BENJAMIN L. HOOKS, AMERİKALI EĞİTİMCİ

Bir insanın yaptığı, insana dair olan her şeyin geçici olduğunu görüp her şeyin farkına vararak topraktan filizlendiğinde önem kazanmaktadır. Her güzel şeyi davranışa çeviren de bu farkındalıktır.

-VACLAV HAVEL, ÇEK OYUN YAZARI, ŞAİR, SİYASETÇİ

Chicago'da karanlık bir sinemada oturmuş, insanların huşu içinde perdedeki olayları izlediğini gördüm. Herkes üzeri som altınla kaplı ahşap bir sandığın peşindeydi –bir yanda gözü kara Naziler, bir yanda da macera düşkününü bir arkeolog. Sandık eski İsraililer tarafından iki taş tableti koymak için hazırlanmıştı ve Sina Dağı'nda Musa'ya verilmişti. Bu Kutsal Sandık'tı. İsrail ordusu bu sandığı savaşa beraberlerinde götürdüklerinde yenilmez olmuşlardı. Bu hikaye sürüp gitti. İki saat süren bu sinematik sihirde bütün dini karakterler, sinemaya gidenlerin zihinlerine yer etmiş oldu.

Diğerleri gibi, benim zihnime de bunlarla doldu. İlk kez dini geleneklerin beni bir Pazar ayınındekinden daha çok etkilediğini fark ettim. Ayrıca Kutsal Sandık'ın izinden giden araştırmacıların sayısının da çok az olmadığını görünce de şaşırdım. Buna Ark (sandık)-eoloji diyorum (beni affedin). Hollywood'un kayıp sandığı anlatışını seyrettikten sonraki bir yıl içinde, kendimi hayatımın ilk yolculuğu olan Orta Doğu'da buldum. Geçmişten kalan maddesel şeyler aramıyordum, tek aradığım bilgiydi.

Kutsal Sandık'ın Kudüs'teki Süleyman'ın büyük tapınağının derinliklerinde olduğunu biliyordum. Geçmişin sisleri arasında bir yerlere kaybolduğunu da biliyordum. Peki, ama ona ne olmuştu? Babillilerin elinde tapınakla beraber o da mı zara görmüştü? Yoksa mucizevi şekilde sağ mı çıkmıştı? İncil bu konuda sessiz kalıyor. Ama en sevdiğim küçük kütüphanemde, Sion Dağı'nda, diğer İncil'e -Kayıp İncil- gömülmüş çalışıyordum. İşte o anda daha önceden hiç bilmediğim bir ipucunu keşfettim. Maccabee'ler ismi o dört kitabın arasından çıkmıştı.

FELAKETİN TAPINAĞI

Maccabee'lerin İkinci Kitabı Kudüs'ün Babilliler tarafından nasıl yakılıp yıkıldığını anlatıyor. Ama Kutsal Sandık, buhur sunağıyla kutsal çadırla beraber mucize eseri zarar görmemişti. Yeremya Peygamber Ürdünötesi'ne* bir sefer düzenler. Burası Musa'nın Vaat Edilmiş Topraklar'ı gördüğü (ama giremediği) yerdir.

Yeremya yakınlarda bir yerde bir mağara buldu, kutsal emanetleri oraya koydu ve girişini koydu. Şunu okuyoruz:

Kayıt kitaplarında Peygamber Yeremya'nın, İsrail'den Babil'e gönderilenlere yanlarına ateş almalarını söylediği

yazılıdır... Aynı kitapta Yeremya'ya vahiy indiği ve Kutsal Sandık'ı da beraberlerinde götürmelerini emrettiği de yazıyor. Tüm bunlardan sonra Musa'nın daha önceden çıktığı ve Vaat Edilmiş Topraklar'ı seyrettiği dağa doğru yola çıktı. Yeremya bu kadar yol gittikten sonra bir mağara buldu ve o mağaraya kutsal çadırı, Kutsal Sandık'ı ve buhur sunağını koydu. Kutsal emanetleri oraya yerleştirdikten sonra da mağaranın girişini sonsuza dek kapattı.

Yeremya'yı takip eden pek çok kişi mağarayı aradı. Metin şöyle devam ediyor:

İnsanların bazıları o kadar yolu gitmeye gönüllü olmuştu, ama orayı bulamadılar. Peygamber Yeremya bunu öğrendiğinde şöyle çıkıştı: "Bu yer Sonsuz Olan'ın bütün insanları bir araya toplayacağı ve merhametini göstereceği güne kadar bilinmeyecek. İşte o zaman bütün sırlar açığa çıkacak ve İlahi Varlık tıpkı daha önce Musa'ya görüldüğü gibi ve Kral Süleyman'ın onun olduğu yerin de kutsanmasını istediği gibi, görünür olacak."

Gerçekten de Kutsal Sandık'ın başına gelen bu mu? Hala Ürdünötesi'nde bir mağaraya tıkılmış şekilde bulunmayı mı bekliyor? Belki de Arabistanlı Lawrence'nin ayak izlerini takip eden biri, elinde bir metal dedektörüyle oralarda dolaşacak ve On Emir'in yazılı olduğu taş tabletleri saklayan sandığı bulacak kadar şanslı olur.

Sandık hiç bulunmasa bile, bu metin sadece hafızalarda kalmış olsa bile, bize asla umursamadan geçemeyeceğimiz bir ders verdiği kesin. Bu mesajı dikkate alın. Peygamber, işler yolunda gitmediğinde Kutsal Kent'ten ayrılmakla, İsrail'in gücünü korumuş oldu. Bazı durumlarda, yüzleşmek yerine çekip gitmek, alınabilecek en mantıklı karar olabilir. Savaşlarınızı doğru seçin. Geri çeki-

lirken sorunlardan uzak kalmaya çalışırsınız, ta ki İlahi Varlık kendini gösterinceye kadar. Deneyimli bir sörfçünün bildiği gibi, her iki dalganın arasındaki çukur başka bir dalgaya gebedir.

SIR

Kayıp İncil'e göre, peygamber Yeremya ruakh ile kendini nasıl bütünleştireceğini iyi biliyordu. Şartlar yolundayken doğru dalgaya atladı. Şartlar kötüleşince de geri çekildi.

Bu, 1980'lerin sonlarında Beijing'in göbeğindeki Tiananmen Meydanı'nda Çinli öğrenciler tarafından yapılan gösteride çok iyi aktarılan bir dersti. Bu hareketlerinin üzerine öyle bir güç geldi ki, direnecek şansları olmadı. Geri çekilmeyi seçtiler ve eylemlerini bitirdiler. Batı'daki pek çok kişi onların özgürlük düşüncelerinin zulümlerle bastırılmasını çaresizlikle izledi. Bu öğrenciler ve düşünceleri bir süreliğine geri çekilmiş olabilir, ama asla tamamen kaybolmadılar. Belki bir süreliğine gizlendiler, ama kaynakları hep canlı kaldı. Sabırla zamanlarının gelmesini beklediler. Geleceğinden de çok emindiler.

ÇARESİZLİK VE KURTULUŞ

Geri çekilmenin en önemli tarafı çarpışmaya hazır olmaktır. Maccabee'ler Kitabı en etkileyici aksiyon hikayeleriyle doludur. Sandık asla bulunmayacak olsa bile, zaman manevi dinamizmini sadece bireylere değil, aynı zamanda koskoca bir devrime bahşeder. Buna karşılık M.Ö. ikinci yüzyılda o toprakların üzerine kapkara bir gölge iner. Çünkü M.Ö. ikinci yüzyılda Suriye'nin başına, tuhafılığı zalimliğiyle anlaşılabilen çılgın bir kral geçti. Adı IV.

Antiochus olan ve kendine soyadı olarak "alamet" anlamına gelen Epiphanes'i alan kral kendisini Tanrının enkarnasyonu olarak görüyordu.

Bir fatih gibi krallığının sınırlarını genişletti ve İsrail topraklarının ötesine geçti. Antik dönem tarihçisi Josephus Maccabee'ler kitaptaki boşlukları doldurmuştur. Antiochus İskenderiye kentini kuşatır ve son saldırısını yapmaya hazırlanır. O noktada, beklenmedik bir şekilde, Mısır'ın ittifak kurmuş olduğu yüce imparatorluktan bir Romalı elçiyle karşılaşır. Roma, Antiochus Epiphanes'in orayı kuşatmasına izin vermez. Elçi Suriyelilerin ordularını geri çekmesini ister. Antiochus çok büyük bir güçle karşı karşıya olduğunun farkına varır, ancak çaresizce gurunun kurtarmaya çalışır. Elçiden zaman ister, böylece ne yapacağına karar verebilecektir. Elçi uzun bir sopa çıkarır, kuma, kralın etrafına bir daire çizer ve ona şöyle der: "Kararını bu çemberden çıkmadan ver."

Utanan ve mahcup düşen kral güçlerini geri çeker ve sahil boyunca ilerler. Bu arada, Kudüs'te, kralın geri çekildiği haberi çoktan yayılmıştır. Hatta Antiochus'un öldüğü bile söyleniyordu. Bu haberlerin etkisiyle, yüksek bir rahibin önderliğinde isyan başlatılır. Ne yazık ki, Yahudiyeliler için kralın öldüğü haberi fazlasıyla abartılmıştır.

Mısır'da küçük düşen kral, öfkesini kusmak için Kudüslülerden intikam almaya karar verir. Yahudiye'nin merkezine yaklaşınca, sadece isyanın içine girmekle kalmaz, aynı zamanda tarihin ilk dini zulmünü de gerçekleştirir. Zamanı geldiğinde, Antiochus kutsal tapınağın artık lekeli bir yer olduğunu söyler:

Büyük bir kibirle kutsal tapınağa girdi ve altın sunağı aldı... Gümüş, altın ve paha biçilmez kapları da aldı. Orada

bulduğu hazineleri de aldı. Her şeyi yağmaladıktan sonra kendi topraklarına döndü. Pek çok kişiyi öldürdü ve tüm bunları yaparken de kibrinden hiçbir şey kaybetmedi.

Kutsal sunakta bir domuzun kurban edilmesi gibi emirler verildi. Bütün ulustaki en kutsal mekan artık kirletilmişti.

TERK EDİLMİŞLİĞİN İĞRENÇLİĞİ

Tarihe kalacak önemli bir dipnot, Kutsal Sandık'ın burada olmadığıdır. O hala Yeremya'nın sakladığı mağarada durmaktadır. Ama kutsal topraklara saygısızlık edilmişti. Bunun ötesinde, Kral Antiochus, kutsal topraklara bir putun (büyük bir ihtimalle Zeus heykeli) getirilmesini emretti ve bunun üzerine İsraili kumandanlar şöyle dedi: "Kendinizi oyma bir heykelde bulmaya çalışmayın" (Mısır'dan Çıkış 20:4, yazarın çevirisi). Bu, en açık anlatımıyla putperestlikti.

Yaptığı kötülöklere hakaretleri de ekleyerek heykelin yerini değıştirdi. Heykel lekelenen sunağa getirildi. Eski metinler bu korkunç görüntüyü şöyle anlatıyordu: Terk Edilmişliğin İğrençliği. Daha sonra şunu okuyoruz:

Yahudiye'deki herkes şok içindeydi ve yas tutuyordu. Liderler ve yaşlılar haykırıyordu. Delikanlılar ve bakireler yüreksizdi; kadınların güzellikleri kaybolmuştu. Damatlar ağlıyordu ve gelinlerse gelin odalarında oturmuş, gözyaşı döküyorlardı. Topraklar tam anlamıyla sarılmıştı ve Yakup'un torunları utanç içindeydi.

Bunlar, Kutsal Kentin ve tapınağın başına gelen en kötü olaylar dizisiydi. Musa'nın kitaplarının elle yazılmış parşömenleri alındı ve yok edildi. Korku dolu hikaye şöyle devam ediyor:

Emirler doğrultusunda, çocuklarını sünnet ettiren kadınları katlettiler. Sünnet törenini yaşamış olan aileleri, sünneti gerçekleştiren kişiyle beraber tamamen katlettiler. Hatta sünnet olan çocukları annelerinin boyunlarına astılar.

Musevi inancının güçlü bir altyapısı vardır ve sırları kapalı kapılar ardındadır. İnançlı insanlar çöle kaçtılar.

Bu sırada Kral Antiochus'un elçileri Yahudiye'nin her yerine gönderilmişti. Sorumlulukları çok basitti. Her bir Yahudiyeli İbrahim'e inanmaktan vazgeçecek ve bunu kanıtlamak için de Musa'nın kurallarını çiğneyerek domuz eti yiyecekti.

Samaria sınırında küçük bir kent olan Modiin'e geldiklerinde bir İsraili, Suriyeli bir elçi tarafından bir domuzu kesmeye gönderildi. İsraili buna itiraz etti, ama bu hikaye gözlerinde Tanrı korkusu olan yaşlı bir adam tarafından uzaktan izleniyordu.

Peygamber Yeremya'nın da Kutsal Sandık'ı bir yere saklarken bildiği gibi, geri çekilmenin de bir zamanı vardı. Çöle kaçan inananlar da bunu biliyordu. Elbette ki harekete geçmenin de zamanı vardı. Mattathias ve oğulları, bunun eşitliğin zamanı olmadığını biliyordu. Yaşlı adam eline bir mızrak aldı ve Suriyeli elçinin genç İsraili'ye domuzu öldürmesini söylediği yere gitti. Beş oğlunu da yanına çağırdı ve bir isyan başlattı. Bütün şehre şöyle bağırdı:

"İnançlı olan, kitabına inanan peşimden geldin!"

Tepelere doğru yola çıktılar. Hepsi düşmanla olan kaçınılmaz çarpışmaya hazırды. Tarihin ilk dini zulmü bir gerilla savaşı gibi görülebilir.

Yirminci yüzyılda, uygarlık başka bir zulümle –Nazi zulmü- daha karşı karşıya kaldığında hem tepki verenler hem de olduğu yerde bekleyenler oldu. İngiliz başkan

Neville Chamberlain, Hitler'le çaresiz Çekoslovakya'yı parçalamak üzere bir anlaşma imzalayıp da Münih'ten döndüğünde, şöyle dedi: "Zaman barış zamanı." Winston Churchill ise buna karşılık şöyle demişti: "Savaşmak ve haysiyetsizlik arasında iki seçeneğin vardı. Ama sen haysiyetsizliği seçtin ve bunun için savaşacaksın."

ÇEKİÇ

Modiin'deki olaylardan kısa süre sonra, yaşlı Mattathias ölür ve meşalesini oğullarına verir. İnsanlarının, o çok istediği özgürlüğünü hiçbir zaman görememiştir. Ama kendinden önceki Musa gibi, o da dağın tepesine çıkmış ve Vaat Edilmiş Topraklar'ı görmüştür. Eskilerin bakış açısıyla, yaşananlar nesillere özgüdür. Adım adım, nesilden nesle, dünya her geçen gün daha iyi bir hale gelecek ve Yapma Dünyası'nın yeni savaşçıları ortaya çıkacak.

Mesaj yüzyılları aşarak, özgürlüğün hayalini kuran ve bunun için bir şeyler yapan Mahatma Gandi ve öldürüldüğü gece aşağıdaki açıklamaları yapan Martin Luther King gibilere de ulaşmıştır:

"Ben sadece Tanrının isteğini yerine getirmek istiyordum. O da benim dağa çıkmamı sağladı. Oradan aşağıya baktım. Vaat Edilmiş Toprakları gördüm. Siz olmadan oraya gidemezdim. Ama bu akşam bilmenizi istiyorum ki, biz bir halk olarak o topraklara ulaşacağız. Bu akşam mutluyum. Hiçbir şeye üzülmiyorum. Kimseden korkmuyorum."

Mattathias'ın oğlunun -Yahuda adındaki en büyük oğul- devrimine gelince... o da kılıcını baskı altındaki halkı için kaldırmıştı.

Kötü kumandan Apollonius tarafından yönetilen büyük bir Suriye ordusu, Yahudiyeli direnişçilere karşı bir

araya geldi. Düzgün adımlarla parlak güneşin altında ilerleyen Suriye ordusu, neye uğradıklarını bile anlamadan özgürlük uğruna savaşıyan Mattathias'ın oğulları tarafından saldırıya uğradı. Suriye ordusu paramparça edildi. Apollonius'un, artık onun için Kudüs'ün özgürlüğü anlamına gelen kılıcı Yahuda tarafından alındı.

Buna karşılık, bütün Suriye ordusunun başındaki isim, Seron, direnişi kırmak üzere güneye, Yahuda'ya doğru yola çıktı. Yahuda'nın askerleri düşmanların gücü karşısında dehşete düştüler. Hikaye şöyle devam ediyor:

Bakıp da o muazzam orduyu gördüklerinde Yahuda'ya şöyle bağırdılar: "Bu kadar az kişiyle böyle büyük bir güce nasıl karşı koyabiliriz? Ayrıca bugün hiçbir şey yemediğimiz için bayılacak haldeyiz." Yahuda şöyle cevap verdi: "Bu iş sandığınızdan da kolay olacak, çünkü Tanrı katında az kişinin kurtuluşu ve çok kişinin kurtuluşu arasında hiçbir fark yoktur. Savaşı kazanmayı sağlayan ordunun büyüklüğü değil, yukarıdan gelen gücün büyüklüğüdür. Bize bütün kibirleriyle saldıracak ve bizi kadınlarımızla, çocuklarımızla beraber yok etmek isteyecekler. Ama biz bütün hayatımızla ve kuralllarımızla savaşacağız. Sözlerime kulak verin, Sonsuz olan onları bizden önce yenecek! Size söylüyorum, onlardan hiç korkmayın." Yahuda bu sözleri söyledikten sonra kendilerine doğru gelen Seron ve ordusuna karşı durdular.

Antiochus Epiphanes çok öfkeli ve yedek kuvvetler gönderir. Onun da başında Maccabee kardeşler ile zorlu bir savaş geçiren general Nicanor vardır. Maccabee'ler, şifreli bir yazıyla, savaştan hemen önce Yahuda'nın Yeremya'nın geri döndüğüyle ilgili bir hayal gördüğünü yazıyor:

Aniden gri saçları yaşamışlığını daha da gösteren biri görüldü. Etrafında gücünü ve yüceliğini belirten bir güç

vardı... Bu adam, peygamber Yeremya, sağ elini uzattı ve bana bir altın kılıç verdi. sonra da şöyle dedi: "Bu kılıcı göklerden bir hediye olarak kabul et. Düşmanlarını alt etmek için bunu kullan!"

Bu hayal kehanet gibiydi. Yeremya saklı olduğu yerde bile Kutsal Sandık'ın ne kadar büyük bir güce sahip olduğunu iyi biliyordu. Nicanor'un ordusunun kaderi de ilk ordununkiyle aynı oldu. Nicanor öldürüldü ve ordusu panik içinde kaçıştı. Hikayenin detayları şöyle:

O anda Yahudiyeliler savaşın galip tarafı oldular. Nicanor'un kellesini ve kibirle ileriye uzattığı sağ elini kestiler. Getirip Kudüs'ün duvarlarına astılar. Bütün insanlar o gün neşe içindeydi ve o günü büyük kurtuluş günü olarak kutladı. Bunun ardından o topraklarda birkaç yıl hiçbir şey olmadı.

Yahuda Suriyeli güçleri çekiç gibi ezdiği için İbranice'de çekiç anlamına gelen ve sıklıkla tekrar edilen Maccabee olarak biliniyor.

Elbette ki zulüm kolay alışılabilecek bir şey değildi. Antiochus aynı kaderi paylaşacak olan bir ordu daha gönderdi:

Yabancı işgalciler katledildi, ölmeyenler de acılar içinde kıvranıyordu. Onlara saldıran bütün askerler öldürüldü.

Savaş dolu süren dört yılın ardından, M.Ö. 165 yılında Maccabee'lerin parçalanmış ordusu Kudüs'e geri döndü. Musa'nın insanları Mısır'dan kurtardığı günden beri hiç bu kadar özgürlük çılgınlıkları atılmamıştı.

SÖNDÜRÜLEMİYEN ATEŞ: KAYIP SANDIK'IN PEŞİNDE

Yine de olaylar böyle gelişmemeliydi. Tapınak onarılamaz haldeydi ve sunak da domuz kanıyla kirletilmişti.

Yahudiyeliler yavaş yavaş her şeyi yoluna koymayı düşünüyordu:

O nedenle sunağı parçaladılar ve bütün taşları Tapınak Dağı'nda belirledikleri bir yere götürdüler ve "gerçek bir peygamber"ın çıkıp da onlara ne yapacaklarını söyleyeceği güne kadar taşları orada tutacaklardı.

Sonra onun yerine yeni bir sunak dikildi. Sonraki din adamlarının yazılarında buna bazı detaylar eklendi. Talmud'a göre, tapınağın içinde sönmeyen ateş, ilahi varlığı temsil eden yedi kollu şamdan uzun süre önce sönmüştü. Az miktarda yağ bulundu, ama sadece ateşi bir gün yakabilecek kadar. Yeni yağ üretmek sekiz gün sürerdi.

Ateş elde olan yağla yakıldı. Ama mucizevi bir şekilde ateş sönmeydi. Ateş, sekiz gün boyunca, yeni yağ üretilinceye kadar sönmeydi. Bu olayların anısına, Kudüs'te büyük bir festival düzenleniyor. Sekiz gün süren bu festivalin adı artık Hanukkah, Işıklar Festivali olarak bilinir. Günümüzde, her sinagogda Tevrat'ın saklı olduğu sandığının üzerinde o sönmeyen ateşi ve ruakh'ı temsil eden bir gaz lambası asılıdır.

Sunağın restorasyonuna rağmen, hala önemli bir eşya kayıptır. Kutsal Sandık'ın nerelerde olduğunu o günlerde bile bilinmediğini unutmayın. Ama yine de, onun ruhu ve gücü saklı olduğu yerden çıkmış ve Maccabee'lere güç vermiş, savaşı kazanmalarını sağlamıştır. Her çağda sandığın gücü evreni sarmaktadır. O bastırılmış bir güç kaynağıdır... herkes hayatı boyunca ihtiyaç duyduğunda onun gücünden faydalanabilir. Bu, Yapma Dünyası'na verilmiş ilahi bir armağandır.

Maccabee'lerden alınan dersleri Orta Doğu'da çalıştığım ve yaşadığım sürece kendi hayatıma uygulamam hiç

de zor olmadı. Ne zaman cipime atlayıp Celile'den savaşın paramparça ettiği Lübnan'a giderken, burada küçücük bir televizyon istasyonunda neden insanlara haber ulaştırmakta olduğumu düşündüm. Bir savaş alanında ailelere özgü programlar (Bonanza'dan Waltonlar'a ve Küçük Ev'e kadar) yayınlamak gerçekten bir şeyleri değiştirecek miydi? Bana sorarsanız değiştirmişti. Belki Yahuda Maccabee olmayabilirim, ama yine de kendi çağımda onun kılıcını taşıyordum.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Maccabee'lerin dört kitabı, Kayıp İncil'in diğer pek çok kitabı gibi, Septuagint'e ve daha sonraları da Katolik İncili'nin Apokrifal bölümüne girdi. İskenderiye'deki Musevi topluluğu bu kitaplara büyük saygı duyuyordu. Çağlar boyunca kurtuluş mesajı taşıyan bu metinler baskı altındaki pek çok insanı etkilemiştir: İngiltere kralı Longshanks'in zulümlerine dayanamayıp cesurca ona karşı koyan William Wallace'tan Amerikan Devrimi'nin vatanseverlerine kadar.

Peki neden Yavne Konseyi bu kitapları dışlamıştı? Bunun, kitapların tarihi olmayışı ve yanlış siyasi mesajlar vermesi gibi pek çok sebebi vardı. Öncelikle, Maccabee'lerin kitaplarının gerçekleri biraz abarttıkları doğrudur. Yahudiye'de yaşanan orduların on binlerle ifade edilmesi buna örnek olabilirdi. Kutsal Kitap koruyucuları metinlerde yer alan bu gibi yanlışlıkları kabul etmiyorlardı.

Ama yasaklanmasının ardında daha ciddi ve siyasi başka bir neden daha vardı. Bilgeler, Maccabee'lerin tarihi anlamda bir devrim gerçekleştirdiğini çok iyi bi-

liyordu. Yahudiye'nin kaderini yeniden yazmışlardı. Hasmonean'lar diye bilinen kendi monarşilerini kurdular. Bu da, özgürlük ruhuyla kurulmuş bir hanedandır. Ancak zaman geçtikçe, Hasmonean'ların manevi özelliklerini yitirmeye başladıkları görülmektedir. Artık güç aramaya başlarlar.

SIR

Maccabee'lerin kitaplarıyla zıt düşen bilgiler, Kayıp İncil'in en önemli mesajlarından birini de çıkarmış bulunmaktadır –ruh tek başına bir güç değildir, doğru zaman beklendiğinde Yapma Dünyası'nın da gücüyle tek bir kişi bile dünyayı değiştirebilir. Aşağıda Hanukkah sırasında söylenen ünlü bir ilahinin sözleri var:

*Maccabee'lerin çocukları,
Özgür ya da tutsak,
Şarkılarınız yankılansın,
Her nereye dağıldıysanız.
Siz mesaj verensiniz,
Zaman yaklaşıyor,
Göreceğiz ki herkes özgür,
Zalimler ise yok olacak!*

BÖLÜM 21

Bir Peygamberin Kaderi

*İyi bir davranış asla kaybolmaz; yapan kişinin
ihtiyaç duyacağı ana kadar saklıdır sadece.*

-PEDRO CALDERON DE LA BARCA,
İSPANYOL DRAMA YAZARI, ŞAİR.

*Bir düşünce uğruna hayatını feda eden bir insan ile şehit
olmak isteyen bir sahtekar arasındaki fark, ilkinin fikrini
ölümünü uğruna açıklaması, ikincisinin
ise sadece yaptığı hatadan zevk almasıdır.*

-SOREN KIERKEGAARD,
DANİMARKALI FELSEFECİ, YAZAR

Kudüs'teki Olives Dağı'nın eteklerinde, kireçtaşından tizlikle oyulmuş antik mezarlar vardı. Orta Doğu'da genç bir öğrenciyken onları fazla ziyaret etmezdim, ama yıllar sonra kendi öğrencilerimi oraya götürdüm. Mezarlar karanlık, rutubetli ve şaşılacak derecede önemliydi. M.Ö. altıncı yüzyılda yaşamış peygamberler Haggai, Malachi ve Zechariah'a aitmiş gibi görünüyorlardı.

Onların kehanetleri inançlı nesilleri ve aynı zamanda kendilerinden sonra gelen peygamberleri de etkilemiştir.

Şu anda mezarları bomboş; duvarlarında düşey kesikler var, içinde bir insana dair hiçbir şey yok. Çoğu yetkili bu mezarların orijinal olduğunu düşünüyor. Pek çok inanan da cennete uzanan en kısa yolun burada olduğuna dair bir inanca sahip. Musevi geleneğinde (Zechariah 14:3-5), dirilişin tam da bu yerde –Olives Dağı'nda- gerçekleşeceğine dair bir inanış var.

Ama bütün söylentiler bir yana, en sevdiğim peygamberin mezarı, yaşamış olduğu bile şüpheli olan Yeşaya'nınkidir. Diğer peygamberler eninde sonunda ölmüşlerdir, peki ya Yeşaya? Onun mezarı yok mu? Kayıp İncil'in kitaplarına bakana kadar mezarı olduğunu düşünmüyordum, ama o kitaplarda Yeşaya'dan "peygamberlerin prensi" diye bahsediliyor. O ölmemiştir; öldürülmüştü. Sion Dağı'ndaki kitaplığın tozlu raflarından aldığım bir kitapta yazıyordu bu. Tarihin, ölürken bile bu dünyanın daha iyi bir yer olması için çalışan şehitlerini düşündüm.

"Sizinle oraya gelemeyebilirim," demişti Martin Luther King. "Ama biz bir halk olarak Vaat Edilmiş Topraklar'ı göreceğiz." Gerçek şu ki, büyük liderler genellikle emeklerinin meyvelerini göremiyorlar. Bir an Maccabee'lerin yaşadıkları işe yaramasaydı neler olurdu, diye düşündüm. Ya savaşın sonucu zafer yerine yenilgi, hatta ölüm olsaydı?

TAPINAKTAKİ BELA

Antik dönemde oldukça iyi bilinen, ama Kutsal Kitap'a alınmayan bir metin de, Yeşaya'nın chutzpah ile nasıl baş edemediğini ve kendi sonunu nasıl gördüğünü anlatan Yeşaya'nın Şehitliği adlı kitaptır.

Yeşaya'nın başının belaya girmiş olması bizi şaşırtmamalı. Peygamberin görevi her şeyi yoluna sokmaktır. Eski

İsrail bu konuda tektir. Her uygarlığın kendine göre bilgeleri, şamanları vardır. Falcılar da antik dönemde bugün psişikler nasılsa öyleydi. Örneğin büyük Kahini görmek için Yunan adası Delphi'ye gidebilirsiniz. Uygun adaklarla -keçi- oraya gelip su serpererek ritüeli gerçekleştirmelisiniz. Eğer keçi titrerse, Apollo'dan bir kehanet gelecek demektir. Elbette ki içine ruh girmiş bir kadının rahipler tarafından tercüme edilecek birkaç söz söylemesi için bir miktar para ödemeniz gerekiyor.

Bu kehanetler antik toplumda beraberinde çok büyük şeyleri getiriyordu, ancak İsraili kahinlerin kendilerine has bir sınıfı vardı. Toplumu gerçekten değiştirmişlerdi. Fakirler üzerinde baskı kuran zenginleri engellemek ve toplumsal adaleti sağlamak için çabaladılar. Yeşaya'nın kitabında kutsal tapınağı dolduran yüce İlahi Varlık'ı nasıl gördüğü anlatılıyor (Yeşaya 6:1-13). Bu, manevi bir havai fişek gösterisinden çok daha farklı bir şeydi; bu Yeşaya'nın tamamen aydınlanması ve ilahi varlığın onun hayatına girmiş olması demektir. Bu ilahi karşılaşma ona acı da getirmişti. Yapma Dünyası'nı harekete geçirebilmek için kendi kültürü ve diğerleri arasında kültürler arası bir yükü göğüslemeliydi. Uyumakta olan halkını uyandırmak üzereydi.

Tanrının adıyla haykırdı: "Bir öküz sahibini tanır ve bir eşek efendisinin onu nasıl besleyeceğini bilir. Ama İsrail bilmiyor; insanların hiçbir şey anlamıyor!" (Yeşaya 1:3, yazarın çevirisi). Ulusun, kralları Hezekiah ile beraber felakete ve yenilgiye hazır olduğunu söyler. Şükür ki, Hezekiah alçak gönüllü bir kraldır ve ulusunu doğru yola çekmek için çabalamaktadır. Hezekiah'ın başarılı adamı Manasseh, eğer mesajı susturamıyorsan o zaman haberciyi sustur görüşünden yola çıkarak bir peygamber gibi görülebilir. Kendisinden sonra gelen Martin Luther King

gibi, Yeşaya da zamanının az olduğunu biliyordu. Aradığı adalet o hayattayken gerçekleşmeyecekti, ama ulusunu iyi günlerin beklediğini biliyordu. Kayıp İncil aşağıdaki metinle onun hayatındaki boşlukları dolduruyor:

Yahudalı Kral Hezekiah, peygamber Yeşaya ve onun oğlu Josab ile beraber tek oğlu Manasseh'i yanına çağır-
dı. Yeşaya Manasseh'in duyamayacağı şekilde Hezekiah'a
şunları söyledi:

"Sonsuz Olan ve ilahi ruakh var oldukça, bütün emirle-
rin ve güzel sözlerin oğlun Manasseh tarafından yok edile-
cek. Onun kaderi ben bu dünyadan ayrıldıktan sonra bana
eziyet etmek."

Yeşaya çok huzurlu ve sakin bir kişiliğe sahipti. Metne
göre öldürüleceğini biliyordu, ama onun asıl gücü içinden
geliyordu. Karşılaştığı her şeyi, isyan etmeden tanrıdan gel-
diği için kabul ediyordu. Ne olacaksa olacaktı. Yeşaya'nın
kitabının elli üçüncü pasajında kaderi ölmek olan gizemli
birinden bahsediliyor:

Küçük görülmüş ve reddedilmiş bir insan kendini kötü
hissetmeye alışıktır. Yüzünü bizden saklayan biri olarak
küçük görülüyordu. Acılarımızı alıyordu. Biz onu Tanrının
cezalandırdığını düşünüyorduk. Ama o bizim günahları-
mızın cezasını çekiyordu. Onun temizliği bizi bir araya ge-
tirdi ve onun yaraları bizi iyileştirdi... Onun yaşamla hiç il-
gisi yoktu. (Yeşaya 53: 3-5, 8, yazarın çevirisi)

Bu pasaj, modern okurlara Nasıralı İsa'yı hatırlatmakta-
dır, ama araştırmacılar metnin ilk yazıldığında peygamber-
in kendisini anlattığını belirtmektedir: Yeşaya kendi ha-
yatını feda eden biriydi. Yeni Ahit bunun, Gaza'ya doğ-
ru yolculuğa çıkan kendini Yeşaya 53'ü okurken bulan
Etiyopyalı bir hadımın hikayesinin yorumlanmış hali gibi

görmektedir. Adam havarş Philip ile karşılaşır ve ona şöyle sorar: "Peygamber burada kimsen bahsediyor, kendinden mi bir başkasından mı?" (Acts 8:34, yazarın çevirisi) Philip İsa ile konuşma fırsatını kaçırmak istemez, ama o günlerde toplumun büyük bir kısmı Yeşaya'nın Şehitliği'nin etkisindedir.

Yeşaya'nın, toplumsal adaleti sağlamak için acı çekmeyi ve ölmeyi göze alan antik Martin Luther King olduğunu düşünebiliriz. Her birimiz kendimize şunu sormalıyız: Yapma Dünyası'na girdiğimizde, o bedeli ödemeye hazır mıyız?

SOĞUKKANLILIKLA

Kral Hezekiah'ın huzurunda Yeşaya kehanetlerine devam eder:

"Kral Manasseh aklına gelen her şeyi yapacak. Benim öğretilerimi dinlemek yerine kendini Belial'a adayacak. Kudüslüleri ve Yahudiyelileri gerçekten uzaklaşmaları için kışkırtacak. Belial Manasseh'in kalbinde yaşayacak ve sonra da benim vücudumu ikiye bölecek."

Kral Hezekiah bunu duyduğunda ağlamaya başladı.

Yeşaya kralı kendine getirmek için sempatik bir tavırla:

"Bu sizin yüzünüzden olan bir şey değil, bu benim kaderim."

Bu, Yeşaya'nın melankolik ölme arzusu gibi bir şey değil. Onun ölmek gibi bir arzusu yok. Winston Churchill bir keresinde şöyle demişti: "Şehitliğe hazırlansanız bile, bunun ertelenmesini tercih ederim." Şüphesiz peygamber de aynı şeyi hissediyordu. Başı belada olduğunda geri çekilmeyi bildi. Hikaye devam ediyor:

Yeşaya Kudüslülerin doğru yoldan saptıklarını ve hiç sorgulamadan şeytana taptıklarını gördü. Buna karşılık

Kudüs'ü terk etti. Bir süre Yahudiye, Bethlehem'de yaşadı, ama orada o kadar çok dinden dönen gördü ki, kendini çöle attı. Çok geçmeden Micaiah, Joel, Habakkuk ve oğlu Josab da ona katıldı. Hepsinin saçlarında bir süs vardı ve onun dışında hiçbir şeyleri yoktu. Tek yedikleri dağ eteklerinde yetişen yabancı bitkilerdi... Sonraki iki dağlarda ve dağ eteklerinde bu şekilde yaşadılar.

Yine de, kader Yeşaya'nın "mutlu insan" bandını çıkaramayacaktı. Bekriah adındaki bir sahte peygamber Yeşaya'yı vatana ihanetle suçladı:

Kendini Manasseh'e adayan Belkhira, Bethlehem'de yaşadığı için Yeşaya'dan ve beraberindeki peygamberlerden haberdardı. Kudüs'te yalan yanlış kehanetler yaydı ve insanlar da ona inandı...

Belkhira "Yeşaya ve beraberindekilerin Yahudiye'nin bütün şehirlerinin yakıp yıkılacağına ve Benjamin ile Yahuda'nın esir alınacağına dair kehanetleri var. Kralım, sizinle ilgili de kehanetleri var. Sizi buradan zincirleyip de götüreceklermiş. Ama yine de kehanetleri yanlış! Yeşaya 'Ben her şeyi Musa'dan daha iyi görüyorum,' demiş. Oysa ki Musa 'Hiç kimse Tanrıyı görüp de hayatta kalamaz,' demişti.' Ama Yeşaya 'Ben Tanrıyı gördüm, bakın hala Ey yüce kralım, Yeşaya yalan söylüyor," diye bir açıklama yapınca Yeşaya ve diğerleri zor durumda kaldılar.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Modern araştırmacılar bu metnin Yeşaya'nın gerçekten yaşadığı döneme uzanmadığını düşünüyorlar. Kudüs'ün Yeşaya'sı M.Ö. sekizinci yüzyılda yaşamış gerçek bir dini karakterdir. Ama bu şehitlik hikayesi onu doğrudan M.Ö. ikinci yüzyıla getiriyor, çünkü Antiochus Epiphanes'in

zulmü o zaman gerçekleşmişti. Böyle bir zulüm hikayesi elbette ki o dönemdeki pek çok insanı etkilemiştir, çünkü insanlar gerçeği bulmak için hayatlarını ortaya koymuşlardır.

Metin Yunanca'ya çevrildiğinde, orijinal dilinin Yahudiye'de kullanılan İbranice olduğu görülmüştür. Ama sonradan gelen din bilginleri içindeki tarihi zenginliği hiç umursamayarak bu kitabı da yasaklamıştır.

Metnin orijinal Esene'lere özgü olduğu da düşünülüyor, çünkü içinde düalizme fazlasıyla yer veriliyor, Şeytan ve Belial'dan bahsediliyor. Belial ismi Şeytan'ın enkarnasyonudur ve bundan Ölü Deniz Parşömenlerinde fazlasıyla bahsedilmektedir. Yeşaya'nın Şehitliği'nde mezhepsi özellikler vardır ve bilgiler bununla uğraşmak istememektedirler. Yahudi-Hristiyan mezhebi, bu metinlere fazlasıyla saygı göstermiş ve bunu Kutsal Kitapları arasına koymuştur.

Metin Hristiyanlar tarafından alınmış ve üç parçalı hale getirilmiştir. Buna da Hezekiah'ın Ahdi dediler, üçüncü bölüm de Yeşaya'nın Görüntüsü idi. Bu eklenen bölümler de tamamen Hristiyan teolojisini yansıtıyordu. İnancın kahramanları hakkında şöyle ünlü bir pasaj okuyoruz:

Taşlanarak öldürüldüler. Denemişlerdi. İkiye bölündüler. Kılıçlarla katledildiler. Dünya onlara hiç değer bile vermemişti. Çöllerde, dağlarda dolaştılar. Etrafımızı saran büyük bulut bizi izliyor... önümüzdeki yarışı kazanalım (İbraniler 11:37, 12:1, yazarın çevirisi)

Kayıp İncil'in diğer kitaplarında olduğu gibi, bilgiler "her şey ya da hiçbir şey" yaklaşımından etkilenmişlerdi. Bu durumda bilgiler, antik Yahudiye'de Yeşaya'nın gerçekten şehit edildiğiyle ilgili bir yanlışlığa düştüler. Yeşaya kitabı peygamberin kaderini bütün detaylarıyla bizlere aktarıyor.

Daha da şaşırtıcı olanı, Yeşaya'nın Şehitliği'nin Hristiyan Kutsal Kitap'ında yer alamamış olmasıdır. Hiris-

tiyanlar için Yeşaya'nın katledilmiş olması, İsa'nın çarmıha gerilmesi gibiydi. İsa ya da havarileriyle değil de Yeşaya ile ilgili olduğu için Yeni Ahit'te ve hatta Septuagint'te de buna rastlamak mümkün değildi. O nedenle, eski Hristiyanların dünya görüşleri önemsenmemiş, unutulmuş ve kaybolmuştur.

SIR

Bu çok az bilinen metinden ne öğrendik? Dünyadaki insanların dertlerinin bizim günlük yaşamımızdakilerden ne kadar farklı olduğunu gördük. Hepimiz aslında çöldeki bir dağda saklanan birer kazazede gibiyizdir.

Bazen hayat bitmek tükenmek bilmeyen bir işkence gibidir ve aydınlanmanın yolunu -Nirvana- ararız; rahatlamak isteriz; kavgalar olmasın isteriz. Yeşaya'nın mesajı şudur ki, değişim acıyı da gerektirir. Acı deyince korktuğumuz ölüm değildir aslında. Sadece acıyla hayatlarımıza refahı getirebiliriz.

Yaşamak ve ölmek birbiri için vardır. Ünlü bilim kurgu yazarı Robert Heinlein "hayatın en büyük ironisi, kimse-nin ondan sağ kurtulamamasıdır." Bazı insanlar ölmekten o kadar çok korkarlar ki, yaşamak bile istemezler. Hatta bir kısmı da ölmeyi tercih eder. Sadece çok küçük bir grup insan yaşamla ölümü eşdeğerde görür ve ona göre yaşar.

Fiziksel ölüm vardır, ama bunun dışında ölümler de vardır. Hayallerimiz öldüğünde neler olur? Ya dünyamız birden tepetaklak olursa? Yeşaya'nın Şehitliği/Yükselişi bize yükselişin düşüşten geldiğini öğretmektedir. Bunların hepsi yaşamın birer parçasıdır. Emerson şöyle yazmıştır: "Adalet ertelenemez. Eşitlik hayatın her yerinde kendini gösterir."

BÖLÜM 22

Peygamberlerin Aklı: Kayıp İncil'in On İki Havarisi

*Bir insan davranışlarının, yaptıklarının ve yapabileceklerinin
güneşidir. Başka da bir şey değil.*

-MAHATMA GANDHI

*Prensiplerimiz davranışlarımızın özüdür. Davranışlarımız
mutluluğumuzun ve kederimizin özüdür.*

*Onun için prensiplerimizi belirlerken
çok dikkatli davranmalıyız.*

-RED SKELTON

*Ey insan, o sana neyin iyi olduğunu söyledi. Peki Sonsuz Olan
senden ne bekliyor? Sadece adaletli olmanı, iyi huylu olmanı ve
onun yolundan ayrılmamanı.*

-MİKA 6:8, YAZARIN ÇEVİRİSİ

Olives Dağı'nın tepesinde oturmuş altımda uzanan şeh-
ri izlerken, bu şehirle ilgili söyleyebileceğim şey dingin-
liğinden başka bir şey değildi. Toprakların kutsallığı her ye-
rinden okunuyordu. Böyle bir yerin Kral Davud'un zamanın-
dan beri, Orta Doğu'yu yakıp kavuran bir şiddete sahne ol-

muş olmasını akıl almıyordu. Her köşesi din kokan bir kentte bu kadar kan dökülmüş olması, şiddet yaşanmış olması inanılır gibi değildi.

Yaşlı kente bakmaktan yorulduğumda kafamı yukarı kaldırıp belki Evrenin Kurucusu bana bir yol gösterir diye gökyüzüne bakmaya başladım. Olives Dağı'nda ondan hiçbir cevap alamadım. Aksine bu cevap çok daha şaşırtıcı bir yerde geldi. Bir grup turisti Tel Aviv'deki Ben Gurion Havaalanı'nda karşıladığımda, Ortodoks Yahudilerin oraya bir işret bırakmış olduklarını gördüm. Şöyle diyordu: "Tanrıyı mı arıyorsun? Eve dön!"

Bunun ne anlama geldiğini ben çok iyi biliyordum. Dünyanın her yerinden Kutsal Topraklar'ı görmeye ve sorularının cevaplarını bulmaya bir sürü insan geliyordu. Ama cevaplar oradaydı, bir kitaplık dolusu kitabın içinde! Eve gidin ve onları okuyun! İlahi Varlık o gün benimle konuşmuştu. Kendimi evimde, Kudüs'te, bulmam çok uzun sürmedi. Hemen Sion Dağı'ndaki kitaplığıma koştum. Bir masaya oturdum ve kitapları açtım.

GİDİN VE DOĞRU ŞEYİ YAPIN

Eskiler çok pratik insanlardı. Yaşadıkları mucizevi haytalarla bize neyin doğru neyin yanlış olduğunu göstermişlerdir. Ölü Deniz Parşömenleri'nin antik kitaplığı pek çok iyi ve kötü hikayeye doludur. 1947 yılında bulunan ve dünya tarafından bilinmeyen bir belgede -Disiplin El Kitabı- insanı oluşturan iki ruhtan bahsedildiğini görüyoruz:

Doğru olmayan ruh beraberinde şunları getiriyor: cansızlık, gurur, kibir, hata ve zulüm...

Bunlar dünya üzerinde insanların kalplerini doğruluğa çevirmek izlenen yollardır... merhamet, sonsuz iyilik,

zeka, anlayış, akıl ve her işte Tanrıya güvenmek. (Disiplin El Kitabı, Sütun 4, yazarın çevirisi)

İnsanlara atalarından kalacak neyin yapılması ve neyin yapılmaması gerektiğini anlatan bir kitaptan daha önemli ne olabilir ki? Bütün anne ve babalar çocuklarına "Benim yaptım hataları sen de yapma!" der. Hepimizin öğrendiği gibi, ölmeden önce son sözü söylemek eski insanlar için çok önemliydi. Ölüm döşeğinde gerçekler gizlidir. Geleneksel İncil'in metinleri adı İsrail olarak değiştirilen ve on iki kabilenin başında olan Yakup'un son sözlerini ayrıntılı bir şekilde veriyor. Peki ya Yakup'un oğulları, on iki kabilenin peygamberleri? Onlar da hayatlarının sonlarına yaklaşırken böyle bir ahit sunabilmişler miydi?

Kayıp İncil'in önemli kitaplarından biri evet diyor. Bunun adı On İki Peygamberi Ahdi'dir. Yakın Doğu'daki en önemli edebi eserlerden biri olarak görülür. Elbette Yakup'un oğulları tarafından oluşturulmuş bir düzine farklı ölüm döşeği açıklaması vardır. Bu ahitlerin konuları farklı olsa da, taşıdıkları evrensel mesajlar tek bir cümleyle özetlenebilir: Gidin ve doğru işi yapın.

Bu metinlerde ve diğerlerinde, Kayıp İncil'i yazan bilgeler iki yol kavramından bahsetmiştir. Biri hayatın diğeri ise felaketin yoludur. Her birey hangi yolu seçeceği konusunda özgürdür. Elbette ki Kayıp İncil Kutsal Topraklar'ın haritası değildir, o vahşi hayatta ne yapılacağını gösterir. Çölde de yolumuzu bulmak için pek çok işarete ihtiyaç duyarız. Görüşümüz tek olmalıdır. Kayıp İncil'in bilgeleri bize her şeyi herkes için yapmayı değil, bir şeye karar vermemizi ve bunu davranışa dökmemizi söylüyor.

KÖTÜLÜK VE İNSANOĞLU

On iki ahitten her birinin başlangıcında, iyiye ve kötüye dair bir cümle görüyoruz. İlki Yakup'un en büyük oğlu Reuben'inkidir. Onun ahdi bize ileride zinaya dönüşen şehvet duygusunu anlatır. Geleneksel İncil'de bundan, babasının metresi Bilhah'la yattığı şeklinde kısaca bahsedilir. Bu önemli bir olaydır, çünkü Reuben bu davranışı nedeniyle en büyük evlat olma ayrıcalığından uzaklaştırılmıştır.

Metreslik eski dönemde evlilikten bir önceki aşama gibi görülürdü. O nedenle metreslerle yürütülen ilişkiler zina sayılırdı. Reuben, köle olarak satılan ve doğru yoldan şaşmayan Yusuf'la çok zıt bir karakter olarak görülüyordu. Yusuf bir kadının kendisine olan cezp edici tavırlarını reddetmiş, ama kardeşi ise Bilhah'la yaşadıklarını itiraf etmişti.

Reuben torunlarını kadınların kurnazlıklarına karşı uyardı. Nuh Tufanı'ndan önceki gün de Gözetleyicileri büyüleyen de kadınlar olduğunu hatırlattı. Reuben'in söylediklerini ciddiye alın. Burada daha derin sorun var. Küçük bir bakış düşünceye, düşünce de davranışa götürür. Diğer bir deyişle, zina sadece fiziksel bir şey değildir. Bencil ve şehvet dolu isteklerin ürünüdür. Reuben'e göre, eğer davranış ahlaksızsa, puta tapmakla eşdeğerdedir. Gerçekten akıllı olan birinin hiçbir şeye ihtiyacı olmaz. İçindeki İlahi Varlık'ın gücüyle her şeye sahiptir. Şöyle okuyoruz:

İnsanlığa yedi tane melek verilmiştir. Böylelikle istedikleri her şeyi gerçekleştirebilirler: Yaşam, Görme (İstekle beraber), Duyma (Emirle), Koklama (Nefesle), Konuşma (Bilgiyle) Tat Alma (Güçle) ve Üreme (kazayla ya da dik-katsizlikle).

Buda insanların hatalarının özünde arzuların olduğunu öğretmiştir. Onun için, kişi öncelikle onu fethetmeyi bilmelidir. Reuben bu söze kesinlikle sonuna kadar katılırdı.

KISKANÇLIK GÜVENSİZLİKTİR

Yakup'un on iki oğlundan ikincisi Simeon'du ve onun da ölüm döşeginde anlattıkları oldu: Şöyle ki:

Size içimden geçenleri anlatayım. Ben babam Yakup ve annem Leah'ın ikinci oğluyum. Adımı, annemin yücelerden duyduğu bir dua nedeniyle Simeon koymuşlar. Gençken çok güçlüydüm. Bir şeyler yapmaktan asla tereddüt etmezdim. Korkusuzdum ve cesaretimi hiçbir şey kıramıyordu.

Ama elbette ki hayatında yolunda gitmeyen bir şeyler oldu. Simeon'un uyarıları ve tembihleri onun çöküş sebebiyle -gıpta- ilgiliydi. Başka bir insana asla kıskançlık duyulmamalıydı, çünkü kıskançlık güvensizlik demektir.

Yusuf'a baktığımızda, Simeon'un onu kıskandığını kabul ettiğini ve bu nedenle onu öldürmek istediğini itiraf ettiğini görüyoruz. Tek başımıza kaldığımızda, kıskançlık bizi yer bitirir, kişiliğimizi bizden alır ve cinayete kadar sürükler. Yine yapma Dünyası'nda bununla ilgili bir anlam var:

Eğer kendinizi kıskançlıktan ve kötü kalplilikten arındırırsanız, bütün kemiklerin çiçek açan dallar gibi olur. Bedenim bir zambak gibi açar... Bütün dünya sorunları için çözümler bulmalıdır, yoksa dünya koca bir savaş alanına döner.

Bu ahitlerde sürekli olarak geçen konu, torunların peygamberlerden alacağı çok ders olduğu ve neyin doğru ya

da neyin yanlış olduğuna bu doğrultuda karar vermeleridir.

KIBİR, GÜCÜN TEHLİKESİ

Levi'nin Ahdi, bütün metinlerin merkezini oluşturur. Konusu kibirdir tapınağın rahibi olmakla ilgilidir. Yakup'un bu oğlu iki ayrı görüşten bahseder. İlki kendisini bir meleğin gökyüzüne yükseltmiş olması ve oradan bütün insanlığı göstermiş olması; ikincisi ise Levi'nin büyük-babası İshak ile beraber rahipliğin bir gün rahipler tarafından yok edileceğini görmüş olmasıdır.

Gerçek şu ki, Kudüs rahipliği yalnızca dini anlamda değil, aynı zamanda zenginlik ve siyasi anlamda da güç demektir. Bir insanı çöküşe sürükleyebilecek en seçkin mertebeydi. İngiliz tarihçi Lord John Dalberg Acton şöyle demiştir: Güç çöküşe götürür, daha büyük bir güç ise daha büyük çöküşe." Bilim adamı ve romancı David Brin ise şöyle demiştir: "Gücün çöküşe götürdüğü söylenmektedir, ama çöküşü gücün cezpt ettiğini söylemek daha doğru olur." Levi'ye manevi alemde görüntüler gösterilir. Bunarın içinde doğaüstü tapınak ve melekler de vardır. Yine de bize anlatılan şudur:

İnsanoğlu hiçbir şeyden emin değil ve şaşkın... Bir gün kayalar yerlerinden oynayacak. Güneş sönecek. Sular buharlaşacak. Görünmeyen ruhlar bile kaybolacak ve o, Yüceler Yücesi'nin emriyle ağzını açacak. Ama inanması güç ki, insanoğlu yanlış olanı yapmaya devam edecek.

Levi'nin Ahdi bize gücün ne kadar tehlikeli bir şey olduğunu söylüyor. Bunun yanında, dini gücün beraberinde siyasi gücü de getirmesinin insanları nasıl büyülediğini de gösteriyor. Bu ahitten alınacak ders, gerçek hizmetin al-

çok gönüllülükle yapılan olduğudur. Bu şekilde gördüğünüz kişilere kendi karakterinin gücünü kullanmasını gerektğini söylemeyi ihmal etmeyin.

CESARET VE KRALLAR

Yahuda'nın Ahdi cesaret, tamah (paranın peşinden koşmak) ve zina (bedenin peşinden koşmak) gibi üç konu üzerine kuruluydu. Bu ahdin ilk bölümü –yani ilk dokuz bölümü- Yahuda'nın kişisel cesaretle dolu ilk yıllarını anlatmaktadır. Babasının, tanrıdan başka kralın olmadığı bir toplumda kendisine kral olacağını söylemesinin şaşkınlığı bizlerle paylaşıyor. Yahuda vahşi hayvanlarla nasıl baş ettiğini ve savaşta nasıl galip geldiğini de anlatıyor. Cesaret, Yapma Dünyası'nda, ilahi varlığı tek bir kaynak görmekten gelir. C. S. Lewis şöyle demiştir: "Güvenlik, ateşkes, dinlenme iyidir, ama en iyisi değil."

Yahuda daha genç yaşta hareketin cesaretin özü olduğunu ve Yapma Dünyası'ndan çıkıp geldiğini anlamıştı. Ne yazık ki, Yahuda'nın karakteri tam tersine döndü. İsraili olmayana, Bathshua adında bir kadınla evlendi. Daha da kötüsü, zekice düzenlenmiş bir tuzağa düşüp yol kenarındaki bir fahişe gibi giydirilmiş üvey kızı Tamar ile yattı. Geleneksel İncil tüm bu olanlardan cesareti sorumlu tutsa da, Kayıp İncil'de Yahuda'nın güçlü içkilere olan düşkünlüğünden bir süre sonra hareketlerini kontrol edemediğinden bahsedilmektedir.

Yahuda'yı ilahi sırları bir putperest kadına açıklamaya iten de yine bu içki zaafıdır. İyi olan, Yahuda'nın bu davranışlarının krallık vaadinin yerine getirilmesine engel olmamasıdır. Yahuda'nın torunlarına onun izinden gitmesi öğütlense de, onun ahdinin sonucu, başka bir kralın, Mesih, geleceği ve o gün de dirilişin gerçekleşeceğidir.

Modern dünyanın buradan alacağı ders çok açıktır. Hepimize yetki ve üstünlük verilmiştir –yani varlık. Önemli olan içimizde Mesihlik Çağı'nı getirebilmek gücü görebilmemizdir. Tanrı bizim dünyamızda ya da evrende bir şey yaptığında İlahi Varlık tek başına hareket etmez. İlahi iradenin, ilahi isteği ortaya çıkarabilmek için insanoğluna ihtiyacı vardır. Yahuda şöyle diyor:

Sevgili çocuklarım, iki ruhun insanlığın içine sızmaya çalıştığını bilmenizi istiyorum. Biri Gerçeğin Ruhu diğeri ise Hatanın Ruhu. Bilinç bu ikisinin arasına sıkışmıştır ve kendine göre birini seçer.

Sonuç olarak, bizi engelleyen, manevi doğamızı etkisi altına alan her şey aynı zamanda tanrıyı da engeller. Seçim yapmak Yapma Dünyası'nın bize bir hediyesidir; onu akılcıca kullanmalıyız.

ISSACHAR'IN TAOSU

Yapma Dünyası'nda erdemle ilgili diğer bir örneğe de tamamen sadeliğe adanan Issachar'ın Ahdi'nde rastlanmaktadır. Basit bir çiftçiyi anlatır –Yahuda'da gördüğümüz hareketli kahramanın tam aksi bir karakter.

Hareket pek çok şekil alabilir. Yapma Dünyası hareketi temsil eder ve bu da basit olabilecek bir yoldur. İssachar belki de sadece erkek kardeşleriyle değil, aynı zamanda tipik modern uzmanlarla da zıtlmıştır. İssachar ilerlemeye çalışmamaktadır. Sadece tarlalarda çalışır. İssachar'ın hayatının sırrı Taosit felsefeyi andırmaktadır: Asıl yol yukarı çıkan değil, aşağı inendir. Gerçek mutluluk yükselmekle değil, olduğun yerde durmakla gelir.

Batı'da gittikçe popüler olan Tao, insanın kendi içindekileri açığa çıkarmasını sağlayan ve bunu doğanın kalbin-

de açığa vuran bir inanıştır. Toprakla uğraşan, en dünyevi duyguları filizlenen, tomurcuklanan ve çiçek açan bir bitkide bulan kişilerin de bu doğal yola en yakın kişiler olduğuna şaşırmamak gerekir. Modern toplumun bütün mekanikliğinden uzak yaşayın. İhtiyaç duyduğunuzda kendinizi kırlara atın. Doğaya dönün; kendinize dönün.

Büyük Taocu bilge Lao Tzu'nun öğretilerinin etkilerini İssachar'ın Ahdi'nde görebiliyoruz. Toplumun karmaşıklığından ziyade yalnızlığın sadeliğini arayın. En asil duruş, toprağa bağlı olandır. Cennet Bahçesi'ne baktığımızda, geleneksel İncil'in Adem'in cennetten kovuluşundan sonra alın teriyle tarlada çalışmak zorunda kaldığını görüyoruz. Ama İssachar'ın Ahdi'nde çalışmanın fedakarlığını görüyoruz. Eğlence bile basitlikle anlatılıyor. Şöyle diyor:

Sevgili çocuklarım, bir arada yaşamaya özen gösterin... Kendine özgü olan bir insan altın istemez ve kimseyi aldatmaz, hep mükemmel şeyler yiyerek yaşamaz ve güzel elbiselere ihtiyaç duymaz. Böyle bir insan hayatla ilgili planlar yapmaz, ama ilahi iradeye bağlıdır. Böyle bir insanda hatalardan korkma diye bir şey söz konusu değildir.

Tıpkı Thoreau'nun Walden Gölü'nün kıyısında otururken yazacağı gibi, "Basitleşin, basitleşin, basitleşin." İssachar, Thoreau değildir, ancak "pek çok insanın mutsuz hayatlar sürdüğü" fikrine katılmaktadır. O da, tıpkı biz modern insanların da şimdi bildiği gibi, basitliğin memnuniyeti getireceğini biliyordu.

KUTSAL YUSUF

Kayıp İncil'in karakterlerinden biri de atalarının izlediği erdemli yolu anlatan Yusuf'tur. Yusuf, modern hayatta fazlasıyla kaybettiğimiz iffetin modelidir. Kıskançlığıyla

tanınan Mısır zenginlerinden Potiphar'ın karısı tarafından ayartılmaya çalışılan Yusuf, kadının tecavüzden suçlanmasını istemediği için onu tersledi. Burada bahsedildiği üzere, iffet yalnızca cinsel ilişkiden kaçınmak demek değildi. Yapma Dünyası'ndan işe yarar bir öğüt olarak da görülebilecek olan Yusuf'un Ahdi, oldukça yalın bir dilde yazılmıştır ve çok açıktır. Dünyevi deneyimlere pek dayanmasa da fazlasıyla dürüsttür. Şöyle der:

Sevgili kardeşlerim ve çocuklarım... Hayatım boyunca düşmanlıklara ve ölümlere tanık oldum, ama yolumdan asla sapmadım... Köle olarak satıldım, ama Yüceler Yücesi beni kurtardı... Açtım, ama Sonsuz Olan beni doyurdu; yalnızdım, o yanıma geldi; güçsüzdüm, o bana baktı; hapisteydim, ama Kurtarıcı bana merhamet etti; beni özgür bıraktı.

Yeni Ahit, Matta'da da benzer bir pasaja rastlıyoruz:

Aç olduğum için bana yiyecek yemek verdin. Susadım, suyumu verdin. Ben bir yabancıydım ve sen beni korudun. Çıplaktım, beni giydirdin. Hastalandım, ziyaretime geldin. Hapisteydim ve bana yine sen geldin. (Matta 25:35-36, yazarın çevirisi)

Ayrıca, Yusuf'un hayatı farklıdır, ama yaptıklarıyla değil, daha çok yapmadıklarıyla. Bu, Potiphar'ın karısının davranışıyla örneklendirilir, ama geleneksel İncil'de bu yoktur.

Kadın Yusuf'tan onunla beraber yalan söylemesini ister ve bunu yapmazsa işkence göreceğini söyler. Ama Yusuf yine de buna razı olmaz. Kadın Yusuf'a aşırı bir ilgi göstermeye ve hatta onun Tanrısına tapacağını söylemeye başlar, ama yine de Yusuf'u ikna edemez. Afrodizyak olarak bilinen sihirli bir iksirden bahseder, ama bu da işe yara-

maz. Kadın, Yusuf'la evlenmek için Potiphar'ı öldüreceğini söyler. Ama Yusuf yine ikna olmamıştır. Çaresizlik içinde kendini öldüreceğini söylediğinde bile ikna olmamıştır. Yusuf, on bir hain kardeşi onu köle olarak sattığında bile acı çekerken sessizliğini korumuş biriydi. Sonunda müka-fatlandırılacağını biliyordu, ama bunun nasıl olacağını bil-miyordu. Firavun'un bir rüya göreceğini ve bu rüyanın ta-birine göre kendisinin Firavun'un ikinci kumandanı olaca-ğını bilemezdi.

En iyi hareketin hareketsiz kalmak olduğuna dair bir Tao inancı var. Hele de şüpheleriniz varsa hiçbir şey yap-mayın. Çılgına oraya buraya yumruğunuzu savurmaktan ya da bağırıp çağırmaktansa bir adım geri atın. Bekleyin. Enerjinizi toplayın. Doğru zamanı kollayın. Bu, her şeyden önemlidir ve Yusuf'u diğer peygamberlerden ayırıp Yapma Dünyası'nda gerçek bir savaşçı yapan da budur.

YASAKLANMIŞ KİTAP

Neden bu önemli yazmalar kutsal kitaplardan men ediliyor? Bizim bildiğimiz şu: On iki peygamberin ahitleri M.Ö. 250 yılına uzanacak kadar eski. En eski metinler Orta Çağ'dan kalma ve Yunanca iken Sami dilinde de kopyala-rı yapılmıştır. Dahası, ahitler tek bir ağızdan, yani tek bir yazarın elinden çıkmış eserlerdir ve eski zamanlarda bun-lar sözlü bile olsa insanlar tarafından güven kazanmıştır. Daha da önemlisi, bu yazmaların hepsinin İsrail toprakla-rından çıkmış olması ve bunun onlara ayrı bir özellik ka-zandırmasıdır.

Buna rağmen, Yavne'de toplanan bilgiler bundan hiç etkilenmemişti. Kutsal Kitap koruyucuları oldukça tutucu ve karşılarına çıkan hemen her kitabı reddetmeye fazlasıyla

la hazırды. O metinlerin gerçekten de peygamberler tarafından yazılmış olduklarından nasıl bu kadar emin olabiliyorlardı? Yüzyıllardır süregelen folklorun bir parçası olmadığını nereden biliyorlardı?

Ayrıca Esene gibi mezhepler tarafından benimsenmiş olan iki yol doktrininden de tamamen kaçıyorlardı. Tek bir yolu -Tanrının yolu- kabul edebiliyorlardı, ama ona karşıt olan kötü güçlerin elindeki ikinci bir yolu değil. Ölü Deniz Parşömenleri ve Yeni Ahit Belial diye şeytani bir karakterden bahsederken, bilgiler böyle bir şeye yer dahi vermiyorlardı.

Bu metinlerin mezhepler arasında popülerliğinin artmış olması, Levi'nin Ahdi'ne fazlasıyla benzerlik gösteren Ölü Deniz Parşömenleri arasında bulunmuş önemli bir parçadır. Araştırmacılar arasında Arami dilindeki Levi Belgesi diye bilinen yazma, sonraları Levi Ahdi haline gelen bir belge olabilir. Bu, on iki peygamberin yüzyıllardır Yahudiye'de bilinen ahitlerinin konularının ve dillerinin bize Yunanca olarak ulaşan hallerinden çok daha önce yazılmış olduğunu da kanıtlamaktadır. Ama ahitlerin mezheplere özgü tadı onların yüzyıllardır Kutsal Kitap'a girmesine engel olmuştur.

Musevi Kutsal Kitap'ından çıkarılmış olan ahitler, içlerine kendi dini inanışlarından parçalar ekleyen ilk Hristiyanlar tarafından alındı. Asher'in kısa ahdi, örneğin, Hristiyan dinini yansıtan ve yeniden yazılmış gibi bir eser gibi durmaktadır. Peygamberin ağzından şu sözler dökülür:

Bütün dünyaya dağılacaksınız, lekelenecek ve zulüm göreceksiniz. Ama bir gün Yüceler Yücesi, diğer insanlarla beraber yiyip içen bir insan suretinde yeryüzünü ziya-

rete gelecek. Ejderin kafasını suda koparacak, İsrail'i, aynı zamanda bütün insanlığı kurtaracak ve bir insan gibi, Tanrının ağzından konuşacak.

Böyle bir kanıttan anlıyoruz ki, ahitler eski dönem Hristiyanları arasında da popülerdi ve onları alıp kendilerine göre yorumladılar. Peki o zaman bunları Hristiyan İncili'ne neden koymadılar? Hristiyanlık geliştikçe Eski Ahit (İbranice İncil) ve Yeni Ahit arasındaki mesafe de iyice açılmaya başladı. On iki peygamberin ahitleri Septuagint de dahil olmak üzere, Musevi Kutsal Kitabı'nda yer almadığı için, metinler Eski Ahit olarak kabul edilmiyor. Dört İncil'den biri ya da İsa'nın havarileri tarafından yazılmış mektuplar olmamalarına rağmen güç bela Yeni Ahit'e girmişlerdir. Ahitler edebi çöplükte yerini aldı ve ne incelen-di ne de okundu.

Böylelikle, İsrail'in kutsal geçmişinden gelen önemli bir yazınsal ses susturulmuş oldu. Ama hareketin öneminden bahseden mesajları hiç bu kadar önemli olmamıştı. Yaşadığımız narsist dünyada peygamberlerin sesleri bize şöyle fısıldıyor: Gidin ve doğru şeyi yapın!

ÖZET

"Haberci" yerine kullanılabilecek diğer bir sözcük de "havari"dir ve bu metinlerin gerçek ya da zeki entrikaların ürünü olduklarını bir kenara bırakırsak, Yakup'un oğullarının modern toplumun havarileri olduğunu söyleyebiliriz. Kayıp İncil'in on iki havarisinden ne öğrendik? Çok önemli konulara tanık olduk; aşağıdaki gibi:

Reuben – Arzu
Simeon – Kıskançlık

Levi	– Kibir
Yahuda	– Cesaret
İssakar	– Basitlik
Yusuf	– Namus

Metnin geri kalanında on iki havariden başka önemli özellikler de gelmektedir:

Zebulun	– Merhamet
Dan	– Öfke
Naphtali	– Düzen
Gad	– Nefret
Asher	– Tek fikirlilik ve İkiyüzlülük
Benjamin	– İyiliğin Taklidi

SIR

Bu son kavram, taklit, kendimizi tanımlamamız ve Yapma Dünyası'ndaki yerimizi bulmamız adına çok önemlidir. Hepimiz engelleri aşarak kendi yolumuzu bulmalıyız. Modern teknolojik toplum bizi anlam veremediğimiz şekilde kutsamış olsa da, aynı zamanda bizi gittikçe büyüyen bir yabancılaşma duygusuna da itmektedir. Köklerimiz kesilmektedir. Nesilden nesle geçmenin nasıl bir şey olduğunu unutmakta ve devamlılığı yakalayamamaktayız. Modern kahramanların yok olduğu, toplumsal figürlerin lekелendiği bir çağda yaşıyoruz.

Eğer eskiler bugün bize öğüt verebilselerdi, bize atalarımızı bulmamızı, onların hayat hikayelerini dinlememizi, zaferleri kadar hatalarını da görmemizi, izledikleri yol boyunca neler öğrendiklerini ve onların düştüğü yanlışlara bizim düşmememiz gerektiğini söylerlerdi. Buna elbette ki

şaşırdılar, ama sahip oldukları hazineyi bizimle paylaşmaktan da çekinmezlerdi.

Son yüzyılın ortalarında, bir nesil genç asker savaşmaya gitti ve kendi iradeleriyle Yağma Dünyası'na girdi. Kahraman olarak adlandırılmayı reddettiler, ancak onlar gezegenimizi faşizmin zulmünden kurtardılar. Onlar şimdi ölüyorlar, ama bu gümüş saçlı azizlerin hala anlatacak bir şeyleri var. Tek eksiklikleri dinlemeye aç kulakları ve konuşacak sesleri.

Bu bölümlerde keşfettiğimiz bunca bilgiye rağmen, yine de eski metinler ve el yazmaları içinde aradığımızı bulmaya çalışmalıyız. Kudüs'te kaldığım o uzun surenin ardından eve getirdiğim en önemli ders bu oldu. Şükürler olsun ki, hala o metinleri ve el yazmalarını inceliyorum, ama artık o kadar büyük aşkla aradığımdan çok daha fazla şey biliyorum. Yolculuğumuzu Yapma Dünyası'na ait, sırların en büyüğüyle bitireyim. Altın Kural, Büyük Hillel tarafından anlatıldığı üzere:

Bir dinsiz Shammai denen hocanın yanına gelir ve şöyle der: "Bana bütün Tevrat'ı tek ayağımın üzerinde durma koşuluyla öğretebilirsen beni Yahudi yapabilirsin." Bunun üzerine hoca elindeki değnekle onu geri itti. "Kendine kötü geleni komşuna yapma: Tevrat'ın tamamı ve yorumu budur; git ve öğren." Talmud, Şabbat 31a)

SON SÖZ

*İstekleri olan insan olasılıkları arar;
istekleri olmayan insanın aradığı tek şey ise açıklamalardır.*

-RUS ATASÖZÜ

Duvarlarla çevrili Kudüs'e arkamı döndüm, Olives Dağı'ndaki her tepeyi gezdim ve doğuya bakıp durdum. Oranın manzarası sürekli gördüğüm batı manzarasından çok farklıydı. Bomboş, çorak topraklardan başka hiçbir şey yoktu. Hemen altımda Ürdün Nehri Çukurluğu'na ve Ölü Deniz'e kadar uzanan alçak tepeler vardı. Her yer o kadar ölü ve verimsizdi ki, hayata tutunmaya çalışan bir çalının yeşilliği bile hemen göze çarpıyordu. Ama doğu eski insanların en sevdiği yöndü. Haritalarını bile doğuya göre yapmaları, üst kısmın doğu, alt kısmın ise batı olması tesadüf değildi. Mesih'in bir gün doğudan geleceğine ve güneş gibi kendi ışığıyla her yeri aydınlatacağına inanılmaktadır. Dönüp de tekrar batıya baktığımda, Eski Kentin ana kapısının -Doğu Kapısı- sabah güneşini alacak şekilde inşa edildiğini gördüm.

Bu Eski Kudüs'ün altın Kaya Kubbesi kadar belirgin özelliklerinden biridir. 1517 yılında Osmanlı sultanı Kanuni Sultan Süleyman tarafından şehir duvarlarının bir parçası olarak inşa edilen Doğu Kapısı, M.Ö. birinci yüzyılda inşa edilmiş başka bir kapının tam üzerine yapılmıştır. Kral Davud'un tahtını yeniden kuracak olan İsa'nın bu kapıdan geçeceğine inanılır. O nedenle, Süleyman onun sonsuza dek girişini engellemek için bu kapıya duvar ördürmüştür. Bugün ise dev, iki kemerli kapının girişi yoktur, tamamen taşlarla kaplıdır.

Doğu Kapısı'nın ne zaman açılacağı ya da açılıp açılmayacağı ile ilgili pek çok söylence vardır. Acaba İsa'nın oradan geçebilmesi için kapıyı açacak sismik bir hareket mi yaşanacak, mesela bir deprem? Nefesimi tutamadım. Ama kendimi, bu duvarla örülü kapının bizim kapalı ruhlarımızı temsil ettiğini düşünmekten de alamadım. Kapı, dini dogmaların ve ideolojilerin bir sembolü, inancın insanları zaman kavramından uzaklaştıran bir sembol gibiydi. Dogmalar nadiren aydınlanmaya yarar, çoğunlukla Mesih'i dışarıda tutan, bizi birbirimizden uzak tutan duvarları örür.

KİTAPLARDAN DUVAR ÖRMEK

Doğu Kapısı'na bakarken, etrafları dini bir savunmayla örülmüş Kutsal Kitap'ı, bunun yazarlarını düşündüm. Ama bu kitapların, bilgelerin ve din bilginlerinin oluşturduğu duvar kendilerinin ve halklarının inanışlarına, düşüncelerine çok yakındır. Bu düşüncelerin diğer İncil'de de -Kayıp İncil- olması üzücüdür. İnanç dünyası asla karışık düşüncelere kapalı bir sistem olmamalı, aksine her şeye açık, hiçbir şeyi gizlemeyen bir kitap gibi olmalıdır.

Sion Dağı'na, en sevdiğim kütüphaneye, geri döndüğümde kendi kendime, dini liderlerin zihinlerinde nelelerin olması gerektiğiyle ilgili birkaç önemli soru sordum. Neden bir Kutsal Kitap'a ihtiyaç vardır? Neden bütün kitaplar ortaya dökülmez ve insanların kendilerine en yakın bulduklarını seçmeleri istenmez? Her şeyden öte, metinler sadece parşömen, papirüs ve kağıtlar üzerine yazılıdır. Tanrı bir kitaptan daha büyük değil midir? Kutsal Kitap'ın bütün içeriği, nelerin dahil edilip nelerin edilmeyeceğine nasıl karar verebilir?

Sonuç şu ki, Tanrıyı tanımlayan bir ya da bir dizi kitap yok. Dahası, sakıncalı görülen kitaplar bile inancın gerçek katedrali olan kalplere manevi gerçeği bahşedebiliyor. Birleşik Devletler'in kendi anayasası vardır, ancak bu vatandaşların Federalist Gazeteleri, Jefferson'ın yazılarını ya da Kurucu Babalar'ın yazılarından herhangi birini okumalarına engel olmamıştır. Temel olarak bilinen dini yapıtların okunmak istenmesi anlaşılabilir, ancak bu bana aynı antik Yahudiye'de Kutsal Kitap'ın açık olmasıyla aynı gibi geldi. 90 yılına kadar yazar listesi diye bir şey söz konusu değildi. Bu duvarları ören, kitabı kapatıp mühürleyen Yavne Konseyi oldu.

Başka seçenekler yok mu? İnançla dolu bir halk şöyle diyebilir: "Bunlar bizim prensiplerimiz ve biz bunlara bağlıyız." İnsanların hala din yüzünden birbirlerini öldürebildiği bir dünyada kendi kendime şunu düşünüyorum: Ne temiz bir soluk!

MANEVİ ARAYIŞ OLASILIKLARINI SORGULAMAK

Yine en sevdiğim kütüphanede oturmuş ve kendimden geçmiştim. Kutsal Kitap'tan çıkarılan kitapların bir arada

ne ifade ettiğini düşünmeye başladım. Kabala'ya öncülük eden mistiklerden de biraz yardım alarak, Kayıp İncil'in kitaplarının sadece geçmişe ait ezoterik gerçeklerle dolu olmaktan çok daha fazlası olduğunu fark ettim. Biz modern insanların, İncil'in yazıldığı döneme gitmemizi ve çok daha geniş bir dünya görüşümüz olmasını sağlıyorlar. Dahası, Kabalistlerin bize öğretmeye çalıştığı, hayatın dört önemli unsuru üzerinde duruyorlar. Prensipler çok basit ve size sağladıkları ise inanılmaz:

- Kim olduğunuzu bilin,
- Kendinize karşı dürüst davranın, çünkü ilahi varlık sizin içinizde,
- Duygularınızın özünü bulun
- Büyük şeylere cesaretiniz olsun.

Kendi kendime şunu sordum: İnsanları manevi arayışa iten nedir? İstekler, umutlar, arzular ve düşler, sınırlı benliğimizin ötesindeki asıl gerçekliğe ulaşma ihtiyacı. Bu aslında olduğumuzdan çok daha yüce bir varlık olma arzusudur, bizi tamamen manevi ve tamamen insan yapan da bu özelliktir. Ne yapacağımızı bildiğimiz sürece, bir kitabın içindekilerden korkmamıza gerek yoktur.

Aklın sesi, o kitapların tozlu sayfalarından bile bize sesleniyor.

İNDEKS

A

Abednego 59
Ahiqar 191, 192, 193
Akhior 241, 242, 244
Anatole 95
Anna 191, 192, 193
Antiochus 253, 254, 255, 257, 258, 268
Apocalypse 56, 57, 59
Apollonius 256, 257
Arktos 95
Asher 282, 284
Asmodeus 158, 193, 196

B

Barukh 201, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213
Bathshua 277
Beelzebub 157
Belial 267, 269, 282
Bethulia 241, 242, 244
Bilhah 274
Briyah 19

C

Cebrail 183

D

Didymos Judas Thomas 39

Dusme 95

E

Eden 108

Eleazar 114, 160

Essenes 148

G

Gomora 223

H

Haggai 263

Hanukkah 259, 261

Hasmonean 261

Hezekiah 265, 266, 267, 269

Hillel 285

Holofernes 240, 241, 242, 243, 244, 245

I

İblis 105, 106, 153, 154, 156

Issachar 278

J

Jebusites 159

Joakim 232, 233, 234, 241

Jobab 169

Joel 268

Josab 266, 268

Josephus Flavius 159

Judith 239, 242, 243, 244, 245, 246, 248

K

Kabala 9, 98, 110, 160, 165, 216, 290

Kuran 105, 106

M

Malachi 263

Manasseh 265, 266, 267, 268

Mastema 81, 86

Matta 40, 123, 280

Mattathias 255, 256, 257

Melchizedek 90

Mesembria 95

Meshach 59

Mesih 42, 125, 136, 159, 189, 209, 210, 217, 277, 287, 288

Methuselah 90

Micaiah 268

Mikail 24, 30, 34, 35, 92, 102, 103, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 154, 155, 183, 215, 219, 221

Modiin 255, 256

Muhammed Ali 39

N

Nag Hammadi 10, 39, 128

Nebukadnezar 210

Nicanor 257, 258

Nineveh 190, 197, 246

O

Onoskelis 157, 158

Ornias 153, 155, 156, 157

Osiris 56

Ouriel 155, 156

P

Philip 267

Philo Judeus 169

Potiphar 280, 281

R

Raguel 196

Raphael 183, 193, 194, 195, 196, 197, 198

Rechab 141, 142

Reuben 274, 275, 283

S

Samaria 255

Sarah 125, 193, 194, 196, 216

Sari'el 183

Sennacherib 191

Senoy, Sansenoy ve Semangelof 112

Septuagint 69, 198, 236, 246, 260, 270, 283

Seron 257

Şeytan 101, 102, 103, 104, 105, 107, 147, 159, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 269

Shadrach 59

Shadrach, Meshach ve Abednego 59

Shalmaneser 191

Shammai 285

Shemihazah 181, 183

Simeon 275, 283

Sitis 173, 174, 192

Sodom 223

Susanna 59, 232, 233, 234, 236, 237

T

Tamar 277

Tobiah 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199

Tobit 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 197, 198, 199

V

Valentinus 41

Y

Yahuda 256, 257, 258, 260, 268, 277, 278, 284

Yavne 37, 56, 236, 246, 260, 281, 289

Yetzirah 182, 194

Z

Zechariah 263, 264

Zerdüştlük 37

KAYIP İNCİL'İN SIRLARI

İnsanoğluna verilen mesajların şifresi çözülüyor...

İnsanları manevi arayışa iten nedir? İstekler, umutlar, arzular ve düşler, sınırlı benliğimizin ötesindeki asıl gerçekliğe ulaşma ihtiyacı. Bu aslında olduğumuzdan çok daha yüce bir varlık olma arzusudur; bizi tam bir inanan ve tam bir insan yapan da bu özelliktir. Ne yapacağımızı bildiğimiz sürece, bir kitabın içindekilerden korkmamıza gerek yoktur. Aklın sesi, o kitapların tozlu sayfalarından bile bize sesleniyor.

•*Kim olduğunuzu bilin.*

•*Kendinize karşı dürüst davranın, çünkü ilahi varlık sizin içinizde.*

•*Duygularınızın özünü bulun.*

•*Büyük şeyleri gerçekleştirmeye cesaretiniz olsun.*

Din bilgini Kenneth Hanson Kabala, Ölü Deniz Parşömenleri, Gnostik Metinler, Apokrif ve Pseudepigrapha kitaplarının içindeki gerçekleri su yüzüne çıkarıyor:

Yüzyıllardır saklanan bu metinler, insanlığa ışık tutmak için yeniden keşfedildi. Saygı duyulan bir eğitimci olan Hanson; antik metinleri kimin yazdığı, ne zaman yazıldıkları ve neden yasaklandıkları gibi gerçekleri bizimle paylaşıyor. Aynı zamanda, dört dünyanın sırlarını da keşfediyor: Bilme, Var Olma, Hissetme ve Yapma Dünyası. Profesör Hanson şöyle diyor: "Bu dünyalarda uyumu bulun ve hayat akıp giderken onları düşünmeyi unutmayın. Ne zaman ki bu dört güçle uyumu sağlarız, o zaman evrenin yaratıcı gücüne de ulaşmış oluruz." Bu uyumun anahtarları kaybolmuş, çölde bir yerlere gömülmüştü, ama artık hepsi Kayıp İncil ile beraber su yüzüne çıktı.

"Hanson, Ölü Deniz Parşömenleri'ni ve onları yazan, saklayan insanların hikayesini başarıyla anlatıyor."

Library Journal

"Dengeli, yenilikçi ve modern bir kitap."

Publishers Weekly

www.nedenkitap.com

9 789752 543492 >

